

การศึกษาทางข้ออุ้เพลงสารถึ 3 ชั้น

ปริญญานิพนธ์
ของ
ธรรมภณ จงรัมย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
มีนาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๗๘๐.๐๙๕๙๓

๘๖๕๒๗

๕.๖

การศึกษาทางซอู้เพลงสารถึ 3 ชั้

บทคัดย่อ

ของ

ธรรมภณ จงรัมย์

24 เม.ย. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยาควิทยา
มีนาคม 2546

h 157201

ธรรมภณ จงรัมย์ . (2546). การศึกษาทางซอฮู้เพลงสารถี 3 ชั้น. ปริญญาโท. ศป.ม.

(มานุษยวิทยาวาทิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ , รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุณานนท์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาโครงสร้างทางฆ้องวงใหญ่ และวิเคราะห์ทำนองแปรทางซอฮู้เพลงสารถี 3 ชั้น โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทำการวิเคราะห์ใน 3 หัวข้อ ดังนี้คือ

1. วิเคราะห์โครงสร้างทางฆ้องวงใหญ่เพลงสารถี 3 ชั้น
2. ศึกษาเปรียบเทียบทางฆ้องวงใหญ่กับทางซอฮู้เพลงสารถี 3 ชั้น
3. ศึกษาการแปรทำนองของซอฮู้เพลงสารถี 3 ชั้น

วิธีดำเนินการวิจัยเริ่มด้วยการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับเพลงสารถี 3 ชั้น จากผู้รู้ ทางฆ้องวงใหญ่ได้จากทำนองหลักบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยชั้นที่ 9 ของทบวงมหาวิทยาลัย และทางซอฮู้ได้จากครูดนตรีไทยด้านเครื่องสาย 5 ท่าน เพื่อนำมาบันทึกเป็นโน้ตอักษรไทย และโน้ตสากล เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า

1. โครงสร้างฆ้องวงใหญ่ เพลงสารถี 3 ชั้น แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ท่อน 1 มี 4 จังหวะหน้าทับปรบไก่ ท่อน 2 มี 4 จังหวะหน้าทับปรบไก่ และท่อน 3 มี 5 จังหวะหน้าทับปรบไก่ ทำนองเพลงแบ่งออกเป็น 26 ประโยค อยู่ในบันไดเสียง ฟา บันไดเสียง ที และบันไดเสียง โด
2. การเปรียบเทียบทางฆ้องวงใหญ่กับทางซอฮู้ในเพลงสารถี 3 ชั้นพบความสัมพันธ์ระหว่างบันไดเสียงของทางซอฮู้และบันไดเสียงของทางฆ้องวงใหญ่จะเป็นบันไดเสียงเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ และซอฮู้จะบรรเลงเป็นทางเก็บ ลูกตกอยู่ในลำดับขั้นที่ 1 2 3 5 และ 6 ของบันไดเสียง
3. การวิเคราะห์ทางซอฮู้เพลงสารถี 3 ชั้น พบว่า ทางซอฮู้ในแต่ละวรรคของท่อน 1 ท่อน 2 และท่อน 3 ผู้บรรเลงส่วนใหญ่จะบรรเลงต่างกันในการบรรเลงเที่ยวแรกและเที่ยวหลัง เพื่อให้เกิดความหลากหลายและไพเราะเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้ยังมีลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกัน โดยในแต่ละลูกตกมีการแปรทำนองที่มีหลักและกฎเกณฑ์ที่เป็นลักษณะเฉพาะแตกต่างกัน

A STUDY OF
SAW OO VARIATIONS IN PLENG SARATHI SAM CHAN

AN ABSTRACT
BY
MR.THAMMAPHON JONGRAM

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Arts degree in Ethnomusicology
at Srinakarinwirot University

March 2003

Thammaphon Jongram. (2003). *A Study of Saw Oo Variations In Pleng Sarathi Sam Chan.*

Master thesis, M.F.A. (Ethnomusicology). Bangkok : Graduate School.

Srinakarinwirot University. Advisor Committee : Assist. Prof.Dr. Chalaempon

Ngamsutti, Assoc. Prof. Kanjana Intarasunanon.

This research is to study the structure of Khong Wong Yai melody and to analyze the Saw Oo Variations in Pleng Sarathi Sam Chan. The objectives of this study are :

- 1. to study the structure of Khong Wong Yai melody of Pleng Sarathi Sam Chan**
- 2. to compare the Khong Wong Yai melody to the Saw Oo Variations of Pleng Sarathi Sam Chan**
- 3. to analyze the Saw Oo Variations of Pleng Sarathi Sam Chan**

This research was initiated by studying related works and documents and interviewed the Thai music Scholar. The Khong Wong Yai melody derived from the standard melody provide by the Ministry of University Affairs while 5 string teachers played the Saw Oo Variations. The recordings were transcribed in to both western and Thai notation for the analysis .

The study found that

1. The Khong Wong Yai melody of Pleng Sarathi Sam Chan is in Natap Prob Kai category. It has 3 main sections; Thon 1, Thon 2, and Thon 3, there are 4 Natap, 4 Natap and 5 Natap of Natap Prob Kai in each section respectively. The whole melody is devised into 26 phases. The melody was compared in Fa scale, Te scale, and Do scale with the ending tones fall in the scale degree of 1,2,3,5 and 6.

2. The comparison of Khong Wong Yai melody and Saw Oo Variations found that they are mostly in the same scale with Geb style of playing was employed in Say Oo Variations.

3. Each Saw Oo player played each section twice. Most of them played different melodies each time. The Saw Oo Variations and Khong Wong Yai melody fold in the same ending tones and scale. There are various melodies of Saw Oo Variations in each scale degree of ending tone but each ending tone has specific ways rules for the variations.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาทางซออุเพลงสารถึ 3 ชั้น

ของ
นายธรรมภณ จงรัมย์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่ 4 เดือน มีนาคม พ.ศ.2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เณิมพล งามสุทธิ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป เล้ารัตนอารีย์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รังสี โกษมสุข)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ทั้งนี้เนื่องจากได้รับความช่วยเหลืออนุเคราะห์ และความเมตตา ปราณีจากผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทยและบุคคลหลาย ๆ ฝ่ายซึ่งผู้วิจัยสำนึกในคุณูปการของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผศ.ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.กาญจนา อินทรสุณานนท์ และรศ.มานพ วิสุทธิแพทย์ ผศ.ประทีป เล้ารัตนอารีย์ ดร.สมศักดิ์ เกตุแก่นจันทร์ และ ผศ.รังสี เกษมสุข คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาเป็นที่ปรึกษาให้ความรู้ ตลอดจนคอยแนะแนวทางในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์เบญจรงค์ ธนโกเศศ อาจารย์เฉลิม ม่วงแพศรี อาจารย์วรยศ สุขสายชล อาจารย์ธีระ ภูมณี อาจารย์สุขสันต์ พ่วงกลัด อาจารย์เลอเกียรติ มหาวินิจฉัยมนตรี และอาจารย์ลีลา มหาวินิจฉัยมนตรี ที่กรุณาให้ความรู้อนุเคราะห์ข้อมูล และการบรรเลงที่ใช้ในการวิจัยได้อย่างดียิ่ง

ขอบคุณอาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตบางนา ศ.ดร.อารี สัตถ์หนวี ที่เข้าใจและให้โอกาสการศึกษาแก่ผู้วิจัย คณะครู และผู้ปกครอง ตลอดจนนักเรียนในวงดอแก้วโรงเรียนสาธิตบางนาทุกคนที่เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอบคุณอาจารย์สุรศักดิ์ จ่านักสารที่คอยชี้แนะช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดมาไม่เคยเปลี่ยน และขอบคุณเพื่อน ๆ ของผู้วิจัยทุกคนที่เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอมา

ท้ายสุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ อบรมสั่งสอนและให้สิ่งดีแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ธรรมภาณ จงรัมย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารการวิจัย.....	8
เอกสารตำราทางวิชาการ.....	11
ข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	14
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	15
ขั้นรวบรวมข้อมูล	15
ขั้นศึกษาข้อมูล.....	15
ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล.....	15
ขั้นตอนนำเสนอข้อมูล.....	16
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	17
การวิเคราะห์โครงสร้างทางฆ้องวงใหญ่เพลงสารถี 3 ชั้น.....	19
กระสวนจังหวะ.....	22
ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงและลูกตก.....	27
เปรียบเทียบทางฆ้องวงใหญ่กับทางซอด้วงเพลงสารถี 3 ชั้น.....	40
ศึกษาเปรียบเทียบทางฆ้องวงใหญ่กับทางซอด้วงเพลงสารถี 3 ชั้น.....	50
ศึกษาทางซอด้วงแต่ละวรรคที่มีเสียงลูกตกต่าง ๆ.....	93

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	122
ผลการศึกษา.....	122
ข้อเสนอแนะ.....	125
บรรณานุกรม	126
ภาคผนวก.....	129
ก. ประวัติ.....	130
ข. แบบสำรวจบันทึกการสัมภาษณ์.....	136
ค. แบบสัมภาษณ์.....	138
ง. โน้ตเพลง.....	140
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	192

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ดนตรีไทยได้มีวิวัฒนาการมาแต่โบราณกาล ซึ่งถือว่าดนตรีไทยนั้นมีมาพร้อมกับคนไทยอีกทั้งยังมีวิวัฒนาการควบคู่ไปกับศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาพูดและพิธีกรรมทางศาสนามาเป็นเวลาช้านาน ดนตรีไทยนอกจากจะแสดงออกถึงความประณีตวิจิตรพิสดารแล้ว ยังสะท้อนถึงความงดงามด้านจิตใจและอารมณ์ของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัย อีกทั้งยังเป็นเอกลักษณ์สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองของชนชาติไทย จนได้รับการยกย่องจากทั่วโลก ดนตรีไทยได้ถูกเรียบเรียง และมีพัฒนาการอย่างมีแบบแผนห่างไกลไปจากรูปแบบเดิมไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเล่น ประเภทของเครื่องดนตรี เสียง ท่วงทำนอง จังหวะ ความซับซ้อนด้านทฤษฎีและกฎเกณฑ์ การประสานเสียง มีการผสมผสานกันระหว่างทำนองไทยเดิมกับการประสานเสียงด้วยหลักวิชาดนตรีตะวันตกเป็นเรื่องที่ควรศึกษา และติดตามถึงความเจริญก้าวหน้า อันเป็นหลักฐานของความเจริญด้านศิลปะและวัฒนธรรมก้าวหน้าสำคัญก้าวหน้าหนึ่งในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมทางด้านดนตรีไทยของชาติไทย

สัญลักษณ์ของชาติต่าง ๆ ที่แตกต่างกับชนชาติอื่น เราอาจเห็นความแตกต่างระหว่างชาติได้ด้วยการฟังดนตรีของแต่ละชาติ เพราะถ้าหากนำเอาเพลงของชาติต่าง ๆ มาฟัง จะทราบได้ทันทีว่านั่นเป็นเพลงของชาติใดเช่น เพลงของชาติจีน เพลงของชาติญี่ปุ่น เพลงของชาติฝรั่ง เพลงของแขกหรือเพลงไทย การที่สามารถบอกได้ทันทีว่าเพลงเหล่านั้นเป็นของชนชาติใด ก็เนื่องจากว่าทำนองเพลงนั้น ๆ เป็นตัวแทนหรือเป็นสัญลักษณ์ประจำชาตินั้น วัฒนธรรมทางดนตรีของชาติใดก็ตามจะรุ่งเรืองเป็นที่นิยมของชนชาติอื่นได้ย่อมประกอบด้วยการสะสมและสืบทอดต่อเนื่องกันมาโดยไม่ขาดระยะ ไม่ปล่อยให้มืออยู่อย่างใดก็คงมืออยู่อย่างนั้น ถ้าขาด การอนุรักษ์หรือไม่ได้เผยแพร่เพลงของชาตินั้นก็อาจสูญหายไป ซึ่งแต่ละชาติควรจะต้องพยายามคิดค้นให้มีความแปลกใหม่เพิ่มเติมจากของเดิมอยู่เสมอ และต้องให้เข้ากันด้วยดี มีความกลมกลืนกับของเก่าด้วย นอกจากนี้วัฒนธรรมทางดนตรีไทยจึงจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมเพื่อให้แพร่หลายไปในชนชาติไทย และถ้าสามารถทำได้ก็ให้เผยแพร่ไปถึงต่างประเทศทั้งใกล้และไกลได้ก็ยิ่งดี

วัฒนธรรมทางด้านดนตรีของไทยถือว่าเป็นสมบัติที่เก่าแก่ที่ได้มีการปรับปรุงและแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพและสิ่งแวดล้อมของสังคมในปัจจุบันตลอดมา ดังที่ ปญญา รุ่งเรือง (2517: 1) ได้กล่าวว่า

...ดนตรีไทยเป็นศิลปวัฒนธรรมที่มีวิวัฒนาการยาวนานมาคู่กับคนไทย แสดงถึงความรุ่งเรืองทางอารยธรรมเก่าแก่ที่มีการสืบทอดมรดกทางสังคมและภูมิปัญญา ในการถนอมรักษาวัฒนธรรมชาติมา สร้างเครื่องดนตรีที่ผลิตขึ้นมา และเชื่อกันว่าดนตรีไทยของเรามีมาช้านานไม่ต่ำกว่า 4,000 ปี ...

ในทำนองเดียวกัน พูนพิศ อมาตยกุล (2527 : 7) ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของดนตรีไทยและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า

...ไทยเราเป็นชาติเก่าแก่ที่มีศิลปวัฒนธรรมเป็นของตนเองมาช้านานหลายพันปีมาแล้ว เรามีภาษาพูด ภาษาเขียน และดนตรีเป็นของเราเองโดยสมบูรณ์ สำหรับเรื่องของดนตรีนั้นชนชาติไทยได้ประดิษฐ์เครื่องดนตรีขึ้นใช้เองมา ตั้งแต่ต้น สังเกตดูก็คงจะรู้ได้ว่าเป็นของไทย เพราะเราตั้งชื่อเครื่องดนตรีเหล่านั้นโดยใช้ภาษาไทยที่เรียบง่ายของเราเอง อาทิคำว่า เกาะ โกร่ง กรับ ฉาบ ฉิ่ง โทน ปี่ ขลุ่ย พิณ ข้อง และซอ เป็นต้น ต่อมาเราคงได้แลกเปลี่ยนความคิดและประดิษฐ์เครื่องดนตรีต่าง ๆ เพิ่มขึ้นโดยอาศัยหลักและรูปแบบจากประเทศเพื่อนบ้านบ้าง โดยพัฒนาเครื่องต่าง ๆ ที่ได้เห็นได้ยินมาให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ เราก็ได้เครื่องดนตรีของเราเองที่อาจจะมองดูคล้ายของชนชาติอื่นแต่เราก็ตั้งชื่อของเราไว้ตามรูปร่างลักษณะของมัน อาทิ ซอด้วง ซออู้ ซอสามสาย ข้องวงใหญ่ จะเข้ ข้องวงเล็ก ระนาด เครื่องดนตรีที่บอกชื่อว่ามีที่มาจากไหนก็ได้แก่ ข้องมอญ ปี่มอญ กลองแขก กลองมลายู ปี่ชวา กลองจิ้ง เป็นต้น...

ลักษณะของดนตรีไทยสามารถสรุปได้ 5 ข้อ ดังมีใจความว่าเพื่อพิจารณาตามชื่อของดนตรีที่กล่าวมา พอจะกำหนดลงได้ว่าเครื่องดนตรีที่เป็นสมบัติโบราณของไทยแต่เดิมมา เราบัญญัติชื่อตามเสียงด้วยคำโดดในภาษาไทย แล้วต่อมาเราขนานชื่อตามรูปร่างลักษณะบ้าง ตามแบบแผนที่ใช้ประกอบการละเล่นบ้าง ตามตำนานที่ได้มาจากชาติอื่น และตามชื่อที่เรียกกันอยู่ในภาษาเดิมบ้าง ดังจะเห็นได้จากชื่อของเครื่องดนตรีบางชนิดต่อไปนี้

1. ชื่อตามเสียง เช่น โกร่ง กรับ ฉาบ ฉิ่ง ปี่ ขลุ่ย ฯลฯ
2. ชื่อตามลักษณะ เช่น ซอสามสาย จะเข้ กลองยาวสองหน้า ฯลฯ
3. ชื่อตามประกอบการเล่น เช่น ข้องระเบง กลองชาตรี ฯลฯ
4. ชื่อตามตำนาน เช่น กลองแขก ปี่ชวา กลองมลายู กลองอเมริกัน ฯลฯ
5. ชื่อตามภาษาเดิม เช่น พิณ สังข์ ปี่ไฉน บัณเฑาะว์ ฯลฯ (ชนิด อยู่โพธิ์ 2535 : 26)

เครื่องดนตรีไทย ได้มีวิวัฒนาการมาโดยตลอด ทั้งรูปร่างลักษณะทั้งการดัดแปลง และการสร้างใหม่ ในปัจจุบันนี้มีเครื่องดนตรีไทยอยู่ 4 ประเภท คือ ประเภทเครื่องดีด สี ดี เป่า ซึ่งสามารถจัดแบ่งเครื่องดนตรีต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. เครื่องดีด ได้แก่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ข้องวงใหญ่ ข้องวงเล็ก กรับ เป็นต้น
2. เครื่องเป่า ได้แก่ ขลุ่ยหลีบ ขลุ่ยเพียงออ ขลุ่ยอู้ ปี่นอก ปี่ใน เป็นต้น
3. เครื่องสี ได้แก่ ซอด้วง ซออู้ ซอสามสาย สะล้อ เป็นต้น
4. เครื่องดีด ได้แก่ จะเข้ กระจำปี พิณพิณ ซึ่ง เป็นต้น (ทรงวิทย์ แก้วศรี 2533 : 7)

ในสมัยสุโขทัยเชื่อว่า มีเครื่องดนตรีครบถ้วนทั้ง 4 ชนิด แต่อาจไม่มีทุกชิ้น เหมือนอย่างที่ใช้ในปัจจุบัน ส่วนในสมัยอยุธยาที่มีความนิยมเล่นดนตรีในหมู่ประชาชนมาก จนในแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ. 1991-2031) ต้องมีกฎหมายเขียนไว้ว่า "...ห้ามร้องเพลงเรือ เป่าขลุ่ย เป่าปี่ สีซอดีดกระจำปี ดีโหนดทับ ในเขตพระราชฐาน..."

ลักษณะการประสมวงดนตรี มี 4 ประเภท

1. วงขับไม้ ปรับปรุงจากสมัยสุโขทัย กล่าวคือ ประกอบด้วยการบรรเลงพิณ 1 คน ขับร้อง 1 คน ไกวบัณเฑาะว์ 1 คน สีซอสามสาย 1 คน
2. วงเครื่องสาย แบบแผนยังไม่แน่นอน
3. วงมโหรี ประกอบด้วยซอสามสาย กระจำปี ขลุ่ย กรับพวง โทน รำมะนา
4. วงปี่พาทย์ ประกอบด้วย กลอง ฉิ่ง ตะโพน ข้อง ปี่ และระนาด

การดนตรีไทยสมัยนี้ถือว่าเป็นยุคเริ่มเข้าแบบแผนทางดนตรีไทย ต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์ การดนตรีไทยเจริญมากในสมัยรัชกาลที่ 2 มีเครื่องดนตรีที่เกิดขึ้นใหม่คือ กลองสองหน้าซึ่งดัดแปลงจากเปิงมาง สมัยรัชกาลที่ 3 วงปี่พาทย์เพิ่มขึ้น กลายเป็นวงปี่พาทย์เครื่องคู่ คือ ปี่ในคู่กับปี่นอก ระนาดเอกคู่กับ ระนาดทุ้ม ข้องวงใหญ่ คู่กับ ข้องวงเล็ก

สมัยรัชกาลที่ 4 วงปี่พาทย์กลายเป็นวงปี่พาทย์เครื่องใหญ่ กล่าวคือ มีระนาดเอกเหล็ก ระนาดทุ้มเหล็ก เพิ่มเข้าในวงปี่พาทย์เครื่องคู่ การเล่นเครื่องสายเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลนี้

สมัยรัชกาลที่ 5 เกิดมีวงปี่พาทย์ไม้นวม อีกลักษณะหนึ่ง เรียกววงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์

สมัยรัชกาลที่ 6 การดนตรีไทยเจริญยิ่งขึ้นมีการประดิษฐ์เพลง 4 ชั้น

นอกจากการวิวัฒนาการทางด้านเครื่องดนตรีไทยและวงดนตรีไทยต่าง ๆ แล้ว เพลงไทยก็ได้มีวิวัฒนาการมาตลอด โดยมีบทประพันธ์มากมาย บทเพลงเหล่านี้สามารถแยกเป็นประเภทต่าง ๆ ของเพลงไทยไว้เป็นสองกลุ่ม คือ

1. เพลงบรรเลงล้วน ได้แก่ เพลงโหมโรง เพลงหน้าพาทย์ เพลงเรื่อง เพลงบรรเลงประเภท เพลงเกร็ดหรือเพลงดับที่ไม่มีการร้อง และเพลงท้ายเรื่อง (หรือเพลงหางเครื่อง)

2. เพลงบรรเลงประกอบการขับร้อง ได้แก่ เพลงตับ เพลงเถา และเพลงเกร็ด(พุนพิศ อมาตยกุล. 2527 : 50-51)

ดนตรีไทยมีลักษณะเฉพาะที่ถือเป็นเอกลักษณ์และมีความสำคัญยิ่งในขณะบรรเลงดนตรีลักษณะหนึ่งที่สามารถสร้างทำนองดนตรีไทยให้มีความพิสดาร ลึกซึ้ง ละเอียดย่อน สนุกสนานโลดโผนให้เกิดขึ้นแก่ผู้ได้สัมผัสรับฟังในขณะบรรเลงดนตรีไทยแต่ละครั้งได้อย่างมีรสชาติถือเป็นค่านิยมทางวัฒนธรรมดนตรีที่ได้พัฒนาสืบทอดประยุกต์ให้อยู่ในวงดนตรีมาตรฐานที่สำคัญ ๆ ของดนตรีไทยเสมอมา นั่น คือ การบรรเลงเพลงด้วยวิธีการแปรทำนองหลักในขณะบรรเลงให้เป็นทำนองตกแต่ง(การแปรทำนอง) ซึ่งทั้งสองส่วนนี้มีความสัมพันธ์กันในทางบรรเลงเป็นหลักสำคัญที่ผู้บรรเลงดนตรีไทยทุกคนจำเป็นต้องเรียนรู้และฝึกปฏิบัติให้ได้ตามกรอบที่กำหนด จึงจะสามารถเข้าร่วมบรรเลงรวมวงกับผู้อื่นได้ ดังที่บุญช่วย โสวัตร (2538 : 1) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างทำนองทั้งสองส่วนว่า

...การประพันธ์ทำนองดนตรีประกอบด้วยรูปแบบของการประพันธ์เนื้อทำนองหลัก และรูปแบบการประพันธ์ทำนองตกแต่ง (การแปรทำนอง) เป็นต้น ในวัฒนธรรมดนตรีไทยถือว่าการประพันธ์ทำนองหลักเป็นหัวใจของดนตรีไทยเพราะเนื้อทำนองหลักจะทำหน้าที่เป็นแกนนำไปสู่การเกิดงานประพันธ์ลักษณะอื่น ๆ ตามมาทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นงานประพันธ์ทำนองตกแต่ง (การแปรทำนอง) การประพันธ์ ทำนองร้อง หรือการประพันธ์บทร้อง เป็นหลักที่ต้องคำนึงถึงเสมอในการผสมวง และการบรรเลงอื่น ๆ...

ด้วยวัฒนธรรมการบรรเลงดนตรีไทยนิยมใช้วิธีการบรรเลงบทเพลงต่าง ๆ ด้วยวิธีแปรทำนองหลักให้เป็นทำนองตกแต่งมากกว่าวิธีอื่น ๆ วงดนตรีที่จัดผสมขึ้นเป็นวงมาตรฐานตามหลักวิชาการดนตรีไทย ได้แก่ วงปี่พาทย์ วงเครื่องสาย และวงมโหรี ต่างก็มีรูปแบบและวิธีตกแต่งทำนองเป็นลักษณะเฉพาะ เครื่องมือที่เรียกว่า “ทาง” ทั้งสิ้น เช่น ทางปี่ใน ทางระนาดเอก ทางข้องวงเล็ก และทางระนาดทุ้ม เป็นต้น

เครื่องดนตรีที่ทำทำนองแปร เช่น ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ข้องวงเล็ก ปี่ใน ขลุ่ยเพียงออ ซอด้วง ซออู้ จะเข้ ฯลฯ เครื่องดนตรีเหล่านั้นจะต้องบรรเลงให้ถูกต้องตามลักษณะหน้าที่ของการบรรเลง จึงจะถือว่าเป็นการบรรเลงทำนองแปร

ในการบรรเลงรวมวงเครื่องดนตรีในแต่ละเครื่องมือต่างก็มีหน้าที่และหลักในการบรรเลงเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละเครื่องมือ แต่เมื่อบรรเลงรวมกันแล้วก็สามารถบรรเลงได้อย่างไพเราะกลมกลืนกัน เรียกได้ว่าเพลงไทยสามารถเปรียบเทียบได้กับการประสานเสียงของดนตรีตะวันตก จะมีทั้งที่มีลักษณะคล้ายกันและต่างกัน ส่วนที่ต่างกันนั้นนับเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญ ที่เน้นความสวยงามวิจิตรพิสดารของเพลงไทย ที่คีตกวีของไทยได้กำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติเอาไว้อย่างชาญฉลาดและคมคายอย่างยิ่ง

จากเหตุผลต่าง ๆ ในข้างต้น ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความงดงามในการแปรทำนองเพลงจากทางฆ้อง มาเป็นทางทางซอด้วง เพราะการบรรเลงทางซอด้วงนั้นมีเสียงและทำนองคลุกเคล้ายั่วเย้า หยอกล้อให้ครึกครื้น สนุกสนาน และแนวการดำเนินเพลงของซอด้วงมีลักษณะเด่นที่เพิ่มสีสัน ภายในวงต่าง ๆ ทั้งวงเครื่องสาย วงปี่พาทย์ และวงมโหรี ตลอดถึงเพลงเดี่ยว

สำหรับเพลงที่ผู้วิจัยเลือกมา ผู้วิจัยเห็นว่าเพลงสารถิ เป็นเพลงเถา และเพลงเดี่ยวที่สำคัญเพลงหนึ่งในวงการดนตรีไทยที่มีความนิยมเล่นกันแพร่หลายในหมู่นักดนตรี ซึ่งนักฟังเพลงไทยต้องรู้จักเป็นอย่างดีว่าเป็นเพลงที่มีความไพเราะมาก ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่าเพลงสารถิ 3 ชั้นเป็นเพลงที่มีลักษณะทำนองเพลงที่เรียกตามทฤษฎีดนตรีไทยว่า เพลงทางพื้น ดังนั้นทางฆ้องจึงเป็นทำนองหลักที่ให้อิสระกับเครื่องดนตรีชนิดอื่นสามารถแปรทำนองได้ นอกจากนั้นเพลงสารถิ 3 ชั้นมีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งในการนำมาศึกษาคือ

- เป็นเพลงที่มี 3 บันไดเสียง คือ บันไดเสียง โด บันไดเสียงเสียงฟา และบันไดเสียงที
- เป็นเพลงทางพื้นเหมาะสำหรับการแปรทางแต่ละเครื่องมือ
- เป็นเพลงที่มีความไพเราะนิยมนำมาประกวด และนำมาทำเป็นเพลงเดี่ยวในแต่ละเครื่องมือ
- การดำเนินทำนองมีการเปลี่ยนบันไดเสียงอย่างเห็นได้ชัดเจน
- สามารถชี้ให้เห็นรูปแบบของ Pentatonic Scale ในบทเพลงไทยได้ชัดเจน

เพลงสารถิแต่เดิมเป็นเพลงสองชั้น ได้รับความนิยมเรื่อยมา จนถึงราวปลายสมัยรัชกาลที่ 3 ถึงต้นรัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พระประดิษฐไพเราะ (ศุบุณย์ แสง) ได้นำมาแต่งขยายขึ้นเป็นทำนองสามชั้นครบทั้งสามท่อนแล้วใช้ร้องรับส่งเสภา เป็นที่นิยมแพร่หลายในยุคนั้น จนกระทั่งถึงยุคนิยมเพลงเถา จึงมีผู้นำเพลงสารถิมาดัดแปลงเป็นอัตราชั้นเดียว ทั้งทางร้องและทางรับ ใช้บรรเลงร้องและรับจนครบเถาสืบมาจนกระทั่งทุกวันนี้

ทางฆ้องที่ผู้วิจัยเลือกนำมาศึกษา ผู้วิจัยได้เลือกทางฆ้องของเกณฑ์มาตรฐานวิชาดนตรีไทยเพราะเป็นทางที่ได้รับการยอมรับ สำหรับที่มาของทางซอด้วงเพลงสารถิที่จะนำมาศึกษาผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากครูดนตรีไทยทางด้านเครื่องสาย จำนวน 5 ท่าน โดย 5 ท่านนั้นประกอบด้วย

1. อาจารย์เบญจรงค์ ธนโกเศศ

ท่านเริ่มเรียนซอด้วงกับครูไปล์ วรรณเขจร ต่อเดี่ยวซอด้วง และซอด้วงกับครูปลั่ง วรรณเขจร นอกจากนี้ท่านยังได้รับการถ่ายทอดความรู้จากหลวงไพเราะเสียงซอ (อุ่น ดุริยชีวิน) ครูลม่อม อิศรางกูร ณ อยุธยา ครูเชื้อ นักร้องและครูหุ้ม ประสิทธิ์กุล ปัจจุบันสอนดนตรีไทยที่วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพฯ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผลงานบันทึกเสียงเดี่ยวซอด้วงไว้หลายเพลง ทั้งยังได้แต่งทางร้องไว้เป็นจำนวนมาก ท่านยังได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ประจำปี 2541

2. อาจารย์เฉลิม ม่วงแพศรี

ท่านเป็นครูดนตรีไทยที่มีประสบการณ์และได้รับการยอมรับในด้านการบรรเลงซอด้วง ซอด้วง และซอสามสายอย่างกว้างขวาง เป็นผู้ได้รับถ่ายทอดความรู้จากครูโองการ กลีบชื่น พระยาภูมิเสวิน

ครูทวาทประสิทธิ์ พาทย์โกศล หลวงไพเราะเสียงซอ (อุ่น ดุริยชีวิน) ปัจจุบันเป็นครูสอนเครื่องสายที่วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ และเป็นอาจารย์พิเศษทางด้านดนตรีไทยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและเป็นกรรมการตัดสินในการประกวดดนตรีไทยหลายแห่ง

3. อาจารย์วรยศ สุขสายชล

ท่านถือได้ว่าเป็นศิลปินทางด้านเครื่องสายอย่างแท้จริง เริ่มเล่นดนตรีไทยเนื่องจากทางบ้านมีวงปี่พาทย์ ท่านเล่นได้ทุกชนิดแต่ไม่ชอบเสียงของปี่พาทย์จึงมาสนใจซอเป็นพิเศษ ได้รับการถ่ายทอดทางดนตรีไทยจากครูดนตรีหลายท่านคือบิดานายเขียน สุขสายชล ครูจิตร เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา หลวงไพเราะเสียงซอ (อุ่น ดุริยชีวิน) การทำงานเคยเป็นทหารเรือที่กองดุริยางค์ทหารเรือ ตั้งวงดนตรีไทยวงกอไฟ่และอีกหลายวง ปัจจุบันเปิดโรงเรียนสอนดนตรีไทยที่เซ็นทรัลรามอินทรา

4. อาจารย์ธีระ ภูมณี

เป็นผู้ที่มีความสามารถทางดนตรีไทยเป็นอย่างสูง เริ่มเรียนดนตรีตอนอายุ 15 โดยเรียนขิมเป็นขั้นแรก ต่อมาได้เรียนซอกับพี่ชาย จนกระทั่ง ม.6 ได้มาเรียนกับอาจารย์เขียน สุขสายชล และอาจารย์วรยศ สุขสายชล ต่อเพลงเดี่ยวทั้งซอดัง ซอด้ และซอสายได้ต่อเพลงเดี่ยวหลายเพลงเช่น พญาโศก 3 ชั้น นกขมิ้น 3 ชั้น สารถี 3 ชั้น บุหลัน 3 ชั้น ฯลฯ ปัจจุบันเป็นอาจารย์อยู่ที่กรมศิลปากร

5. อาจารย์สุขสันต์ พ่วงกลัด

เริ่มเรียนดนตรีไทยตอนอายุ 5 ขวบ มีความชำนาญด้านเครื่องสายเป็นพิเศษ จบการศึกษาด้านดนตรีไทยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ ได้รับการถ่ายทอดจากครูดนตรีไทยหลายท่านคือ ครูวิเชียร ชิตวิริยะ ครูสำเนียง บัวทั้ง ครูประยูร พักภู และได้รับการถ่ายทอดซอด้เป็นพิเศษจากครูฉนวน จิยะจันทร์ ปัจจุบันรับราชการเป็นอาจารย์สอนวิชาดนตรีไทยที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง

จากที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงประโยชน์ของการศึกษาทางด้านดนตรีไทยว่าด้วยการแปรทำนองของเพลงสารถี 3 ชั้น ซึ่งเป็นเพลงไทยที่อยู่ในเสียง Pentatonic Scale ซึ่งนับเป็นโอกาสอันดีที่จะได้ศึกษาถึงการแปรทำนองของซอด้ จากการ แปรทำนองของครูดนตรีไทยในด้านเครื่องสายทั้ง 5 ท่าน ไว้เป็นประโยชน์ทางการศึกษาและเป็นแนวทางในการจัดระบบของทฤษฎีทางดนตรีไทยสืบไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการแปรทางซอด้เพลงสารถี 3 ชั้น
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของทางซอด้เพลงสารถี 3 ชั้นกับทางฆ้องวงใหญ่
3. เพื่อเก็บบันทึกโน้ตเพลงสารถีทางซอด้ของครูดนตรีไทยทางด้านเครื่องสายทั้ง 5 ท่าน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. สามารถทราบถึงการแปรทางซอด้เพลงสารถี 3 ชั้น
2. สามารถทราบถึงความสัมพันธ์ของทางซอด้ กับทางฆ้องวงใหญ่เพลงสารถี 3 ชั้น
3. สามารถเก็บบันทึกโน้ตเพลงสารถีทางซอด้ของครูดนตรีไทยทางด้านเครื่องสาย 5 ท่านได้
4. สามารถนำวิธีการแปรทำนองไปใช้ในเชิงปฏิบัติเพลงอื่นๆได้
5. สามารถทำข้อสรุปทฤษฎีดนตรีไทยว่าด้วยการแปรทำนองซอด้ได้ในโอกาสต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้มีขอบเขตของการศึกษาดังนี้

1. การศึกษาเกี่ยวกับทำนองหลักเพลงสารถิ 3 ชั้น ของเกณฑ์มาตรฐานวิชาดนตรีไทย
2. เป็นการศึกษาวิจัยการแปรทำนองของซอด้วงจากครุฑดนตรีไทยทางด้านเครื่องสาย 5 ทำนองคือ
 1. เบญจรงค์ ธนโกเศศ
 2. เฉลิม ม่วงแพศรี
 3. วรยศ สุขสายชล
 4. ชีระ ภูมณี
 5. สุขสันต์ พ่วงกลัด

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ข้อมูลในการวิเคราะห์ได้จากการสัมภาษณ์บัณฑิตกเทปและการบันทึกโน้ต จากครุฑดนตรีไทยทางด้านเครื่องสาย 5 ทำนอง
2. การบันทึกโน้ตในส่วนวิเคราะห์ข้อมูลจะบันทึกด้วยโน้ตอักษรไทย
3. การบันทึกโน้ตในภาคผนวก จะบันทึกด้วยโน้ตอักษรไทย และโน้ตสากล
4. การบันทึกโน้ตสากล จะบันทึกด้วยบรรทัดห้าเส้น ในอัตราจังหวะ 2/4 ทุญแจประจำหลัก ซอล
5. การใส่เครื่องหมายแปลงเสียง ชาร์ป (#) และ แฟลต (b) เป็นเพียงต้องการให้เสียงใกล้เคียงกับดนตรีไทยเมื่อบรรเลงด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer) หรือเครื่องดนตรีสากลเท่านั้น แต่ในการบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีไทยไม่ต้องคำนึงถึงเครื่องหมายดังกล่าว

นิยามศัพท์เฉพาะ

เก็บ หมายถึง การบรรเลงตัวโน้ตที่ขึ้นกว่าทำนองหลัก หากบันทึกด้วยโน้ตอักษรไทยจะได้ 4 ตัวโน้ตใน 1 ห้องเพลง

ขยี้ หมายถึง การบรรเลงวิธีหนึ่ง ซึ่งประดิษฐ์พยางค์หรือเสียงเพิ่มแทรกให้ถี่ขึ้นไปอีกเท่าหนึ่งเป็นทวิคูณจากทางเก็บที่ได้กล่าวมาข้างบนนี้ โดยเนื้อเพลงธรรมดาใช้ 4 พยางค์ ทางเก็บใช้ 8 พยางค์ ทางขยี้ก็ต้องแทรกพยางค์ขึ้นไปเท่าหนึ่ง จึงเป็น 16 พยางค์

ลูกตก หมายถึง เสียงสำคัญของบทเพลงซึ่งตรงกับเสียงสุดท้ายของวรรคเพลง

วรรคเพลง หมายถึง ทำนองเพลงที่มีความยาวเท่ากับ 4 ห้องเพลงของโน้ตอักษรไทยหรือ 2 ห้องเพลงของโน้ตสากล

ประโยคเพลง หมายถึง การแบ่งส่วนของทำนองเพลงที่แยกมาจากส่วนใหญ่ที่มีความหมายสมบูรณ์ ในแต่ละประโยคอาจประกอบด้วยทำนองย่อยๆหลายกลุ่ม ใน 1 ประโยคมี 2 วรรค 1 วรรคมี 2 ห้อง โน้ตสากล 1 ห้องโน้ตสากลมี 2 กลุ่มทำนองย่อย

เทคนิค หมายถึง ศิลปะหรือกลวิธีเฉพาะวิชาชีพนั้น ในส่วนของวิชาดนตรีไทย เทคนิคการบรรเลงคือกลวิธีที่ใช้ปฏิบัติกับเครื่องดนตรีไทยในแต่ละเครื่อง รวมทั้งการบรรเลงรวมวง ซึ่งผู้บรรเลงจะได้รับการเรียนรู้จากการถ่ายทอดของครูผู้สอน หรือจากการทดลองปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ ในการบรรเลงรวมวงจะมีการนำเทคนิคการบรรเลงในลักษณะต่างๆมาใช้ เพื่อนำการบรรเลงนั้นให้มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน

ทางฆ้อง หมายถึง ทำนองเพลงที่บรรเลงโดยฆ้องวงใหญ่

ทาง หมายถึง วิธีการดำเนินทำนองของเครื่องดนตรีเฉพาะอย่างเช่น ทางระนาดเอก ทางระนาดทุ้ม ทางซอด้วง และทางซออู้ เป็นต้น

สะบัด หมายถึง การแทรกพยางค์ (หรือเสียง) เข้าไปในทางเก็บอีก 3 เสียงรวมเป็น 3 พยางค์

สะเตาะ หมายถึง การแทรกพยางค์ (หรือเสียง) เข้าไปในทางเก็บอีกรวมเป็น 3 พยางค์ แต่เป็นเสียงเดียวกัน

ท่อนเพลง คือการกำหนดส่วนใหญ่ส่วนหนึ่งของเพลง เพลงบางเพลงอาจมีท่อนเดียว สองท่อน หรือหลายท่อนจึงจะจบเพลงก็ได้

บันไดเสียง บันไดเสียงของดนตรีไทยส่วนใหญ่ คือบันไดเสียงซึ่งโครงสร้างของเสียงสำคัญ หรือเสียงหลัก 5 เสียง และมีเสียงรอง 2 เสียงตามแผนผังด้านล่าง

1 2 3 (4) 5 6 (7)

เสียงชั้นที่ 1 2 3 5 และ 6 เป็นเสียงหลัก เสียงชั้นที่ 4 และ 7 เป็นเสียงรอง เสียงแต่ละเสียงจากชั้นที่ 1 ถึงชั้นที่ 7 มีความห่างของระดับเสียงเท่ากัน เสียงที่สูงขึ้นไปต่อจากชั้นที่ 7 เป็นเสียงเดียวกับชั้นที่ 1 นั้นเอง แต่มีระดับเสียงสูงกว่าเป็นคู่ 8 ในที่นี้คือบันไดเสียงตามลักษณะบทเพลง

บันไดเสียง “โด” คือบทเพลงที่ใช้โน้ต ด ร ม ช ล เป็นโน้ตหลัก และใช้โน้ต ฟ ท เป็นโน้ตรอง

รูปแบบทำนอง หมายถึง ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงในลักษณะต่าง ๆ ที่ปรากฏในบทเพลง

หน้าทับ คือลีลาการตีเครื่องหนังทั้งหลาย อันได้แก่ กลองชนิดต่างๆของไทยหน้าทับมีหลายชนิด เช่น หน้าทับสองไม้ หน้าทับสดาบ หน้าทับขันท้า หน้าทับลงสร หน้าทับเป็นสิ่งที่นักร้องและนักดนตรีต้องยึดเอาไว้เป็นหลัก เพราะว่าสามารถนำมาใช้วัดในบทเพลงหรือบทร้องได้ และในกรณีที่นักร้องหรือนักดนตรีบรรเลงเพลงขาด หรือเพลงเกินบทเพลงจะขัดกับหน้าทับ

เท่า เรียกอย่างเต็ม ๆ ว่าลูกเท่า คือการยืมเสียงใดเสียงหนึ่งไว้ชั่วขณะ และปกติมักจะมีแทรกอยู่ในเพลงประเภทหน้าทับปรบไก่ ความยาวของลูกเท่ากำหนดให้มีครึ่งหน้าทับเท่านั้น แต่ก็มีเพลงเรื่องบางเพลงใช้เท่าเต็มจังหวะหน้าทับ การยืมเสียงใดเสียงหนึ่งอยู่ครึ่งจังหวะหน้าทับนี้เวลาบรรเลงนักดนตรีมักมีการประดิษฐ์ดัดแปลงทำนองเพลง ให้มีความไพเราะน่าฟังได้ตามความพอใจแต่ต้องอยู่ในเสียงหนึ่งที่ยืมอยู่

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการแปรทำนองของซอด้วงเพลงสารถี 3 ชั้นเป็นการนำทางซอด้วงจากศิลปิน 5 ท่านมาศึกษา ดังนั้นข้อมูลหลักที่นำมาศึกษาจึงได้จากการสัมภาษณ์ บันทึกโน้ตและบันทึกเทป ขั้นตอนต่อมาจึงนำข้อมูลที่ได้มาทำการศึกษา โดยใช้ข้อมูลข้างต้นและเอกสารตำราต่าง ๆ ที่มีผู้จัดทำขึ้นมาเป็นส่วนประกอบในการศึกษาวิจัย ดังจะกล่าวต่อไปโดยสังเขป

เอกสารงานวิจัย

อรรวรรณ บรรจงศิลป์ (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดและภูมิปัญญาของไทย ชุดดุริยางค์ ศิลปจากผลของการวิจัยผู้วิจัยได้เลือกส่วนที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. โครงสร้างของเพลงไทยประกอบด้วย
 - 1.1 บันไดเสียงซึ่งมี 7 เสียง มีระยะห่างของแต่ละเสียงเท่ากัน (โดยทฤษฎี) และมีทาง (บันไดเสียง) ที่ใช้บรรเลง 7 ทาง
 - 1.2 จังหวะมีอัตราจังหวะ สามชั้น สองชั้น ชั้นเดียว
 - 1.3 ทำนองมีแนวโน้มเป็นแบบเรียงเสียง หรือเสียงกระโดดในช่วงแคบ ๆ และมีลักษณะเป็นวรรคเล็ก ๆ มาเรียงต่อเนื่องกัน
 - 1.4 การประสานเสียงมีลักษณะการประสานเสียงแนวนอน (Heterophony)
 - 1.5 รูปแบบ (Form) มีการแบ่งวรรค ประโยค ท่อน มีการจัดกลุ่มเพลงเป็นประเภทต่าง ๆ และมีรูปแบบของเพลงสามชั้น สองชั้น และชั้นเดียว
 - 1.6 อารมณ์เพลง สามารถให้ความรู้สึกและอารมณ์ต่าง ๆ ได้ แต่ไม่รุนแรงเท่ากับดนตรี

ตะวันตก

2. ประเภทของเพลงไทยแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ตามความคิดของครูดนตรีแต่ละท่าน การประพันธ์เพลงไทยมี 4 วิธี คือ 1.การแต่งขยายจากเพลงเดิม 2.ตัดทอนจากเพลงเดิม 3.แต่งทำนองขึ้นใหม่โดยอาศัยเค้าโครงจากของเดิม 4.แต่งด้วยความคิดของตนเองโดยอาศัยหลักการแต่งเพลงไทย

นอกจากนี้โดม สว่างอารมณ์ (2540) ได้รวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นผลงานการประพันธ์เพลงของจางวางทั่ว พาทยโกศล ในเบื้องต้น และคัดเลือกผลงานเพลงประเภทที่ท่านประพันธ์ไว้มากที่สุดมาทำการศึกษา ซึ่งก็ได้ข้อมูลที่ได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์เป็นบทเพลงเถาที่มีสำเนียงเขมร 5 เพลง อันได้แก่ เพลงเขมรพวง เพลงเขมรปากท่อ เพลงเขมรเหลือง เพลงเขมรเอวบาง และเพลงเขมรใหญ่ ได้มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้คือ

1. สัดส่วนและโครงสร้างทำนองเพลง
2. บันไดเสียง
3. ความสัมพันธ์ของทำนองเพลงในแต่ละอัตราจังหวะ
4. รูปแบบของเพลงกรณีมีทางเปลี่ยน

ในการวิเคราะห์หัวข้อทั้ง 4 ที่กล่าวมาแล้วโดม สว่างอารมณ์ ทำการวิเคราะห์ตามหลักทฤษฎีดนตรีไทย ซึ่งได้ผลพอสรุปได้ดังนี้

1. บทเพลงสำเนียงเขมรทั้ง 5 เพลงที่นำมาวิเคราะห์มีการสร้างแนวทำนองเพลง โดยการใช้รูปแบบจังหวะและรูปแบบทำนองเป็นส่วนสร้างความสมบูรณ์ให้เกิดขึ้นในแต่ละวรรคเพลง

2. ในวรรคเพลงหนึ่ง ๆ จะมีลูกตกซึ่งเป็นตัวโน้ตตัวสุดท้ายของวรรคเพลง ลูกตก มีความสำคัญในบทเพลงหลายประการ เช่น

- ใช้ในการเชื่อมวรรคเพลงต่าง ๆ ให้มีความต่อเนื่องกัน
- ใช้เป็นส่วนสำคัญในการทอน และการขยายบทเพลง
- ใช้ในการจบบทเพลง

3. จางวางทั่ว พาทย์โกศล ประพันธ์เพลงสำเนียงเขมรใช้บันไดเสียงต่างจากเพลง สำเนียงเขมร ที่ใช้บรรเลงโดยทั่วไป เพลงสำเนียงเขมรที่บรรเลงโดยทั่วไปมักใช้บันไดเสียง ฟา แต่เพลง สำเนียงเขมรทั้ง 5 เพลงที่จางวางทั่ว พาทย์โกศล ประพันธ์ส่วนใหญ่ใช้บันไดเสียงโด เพลงที่ใช้บันไดเสียงโด จากการวิเคราะห์ในครั้งนี้มี 4 เพลงด้วยกันคือ เพลงเขมรพวง เพลงเขมรปากท่อ เพลงเขมรเหลือง เพลง เขมรเอวบาง ส่วนเพลงเขมรใหญ่ มีการใช้บันไดเสียงร่วมกันทั้งสองบันไดเสียงในแต่ละท่อน และแต่ละตอน ของเพลง

1. การดำเนินทำนองเพลงในวรรคเพลงส่วนใหญ่จะใช้เสียง 5 เสียงในการดำเนินทำนองเพลง แต่ มีบางช่วงบางตอนของบทเพลงผู้ประพันธ์ใช้บันไดเสียงครบทั้ง 7 เสียง ในการสร้างแนวทำนองเพลง

2. การสร้างทำนองเพลงเถา ในอัตราจังหวะ สามชั้น สองชั้น ชั้นเดียว มีความสัมพันธ์กันในด้าน รูปแบบที่ใช้ในการสร้างทำนองเพลง รูปแบบที่ใช้ในการสร้างทำนองเพลงในแต่ละอัตราจังหวะ จากการ วิเคราะห์ พบเห็น 4 ลักษณะคือ

1. การขยายทำนองเพลงโดยใช้พื้นฐานทำนอง ทำนองเพลงเดิม
2. การขยายทำนองเพลงโดยการปรุงแต่งทำนองเพลงขึ้นใหม่
3. การทอนทำนองเพลงโดยใช้พื้นฐานทำนองเพลงเดิม
4. การทอนทำนองเพลงโดยการตกแต่งทำนองเพลงขึ้นใหม่

3. การสร้างทำนองเพลงทางเปลี่ยนจะใช้ลูกตกเสียงเดียวกับทางพื้น แต่จะสร้างลีลาการดำเนิน ทำนองเพลง ที่แตกต่างกันออกไปจากเพลงทางพื้นมีบ้างบางส่วนพบว่ามีเพลงทางพื้นและเพลงทาง เปลี่ยนใช้ลูกตกเสียงไม่ตรงกัน มักจะเป็นลูกตกในวรรคเพลงคู่ ส่วนลูกตกในวรรคเพลงคี่ จะมีจำนวนมากที่ใช้ ไม่ตรงเสียงกัน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ผู้วิจัยจะนำมาเป็นแบบอย่างในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

การนำทางของเครื่องดนตรีหลาย ๆ ทางมาศึกษานั้นต้องอาศัยวิจัยลักษณะเดียวกันเป็นแนวทาง เช่นที่ ณรงค์ชัย ปิฎกริชต์ (2534 : 319) ได้ศึกษาวิเคราะห์ทางฆ้องเพลงสาธุการ โดยการดำเนินทำนอง ฆ้องวงใหญ่ บทบาทสำคัญของเพลงสาธุการต่อวัฒนธรรมการดนตรีและพิธีกรรม ผลของการวิเคราะห์บาง ข้อเกี่ยวกับจำนวนของประโยคเพลงสาธุการ ประโยคนำและระดับเสียงลูกตกท้ายประโยคเพลง สรุปได้ ว่าเพลงสาธุการทุกทางจะมีรูปแบบและทำนองทางฆ้องกำหนดไว้อย่างมีกฎเกณฑ์ ซึ่งวิธีการวิเคราะห์ดัง กล่าวสามารถที่จะนำประยุกต์ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้

ถาวร ศรีม่วง (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะโครงสร้างเรื่องเพลงยาว โดยศึกษา จากทำนองหลักฆ้องวงใหญ่ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า รูปแบบของเพลงชาเรื่องเพลงยาวมี 3 ส่วนคือ ตัวเพลงชา เพลงสองไม้ และออกเพลงเร็ว ลงท้ายด้วยเพลงลามิลักษณะของเพลงเป็น 3 อัตรา ซึ่งวิวัฒนาการรูปแบบมา เป็นเพลงเถาในปัจจุบัน มีสำนวนทำนองเพลงคล้ายกัน และมีทำนองที่สัมพันธ์กันระหว่างประโยคต่อประโยค

ดังนั้นผลการวิจัยในส่วนทำนองที่สัมพันธ์กันระหว่างประโยคต่อประโยคนั้น สามารถนำมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์เพลงสารคดี 3 ชั้นทางข้อได้

นอกจากนั้น บุญช่วย โสวัตร (2538 : 110) ได้ทำการวิเคราะห์เพลงแขกมอญบางขุนพรหมวิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตเรื่องการศึกษาวิเคราะห์เนื้อทำนองของเพลงแขกมอญบางขุนพรหม โดยการเสนอแนวทางการวิเคราะห์เนื้อทำนองหลักของแขกมอญบางขุนพรหมในด้านทฤษฎีการประพันธ์เพลงเถา โดยแยกวิเคราะห์รูปแบบการประพันธ์เนื้อทำนองหลัก พบว่าผู้ทรงนิพนธ์ดำเนินแบบแผนการประพันธ์ในรูปแบบของการขยายโครงสร้างทำนองจากอัตราสองชั้นขึ้นเป็นอัตราสามชั้น และย่อโครงสร้างในอัตราสองชั้นลงเป็นอัตราชั้นเดียว ทรงนิพนธ์ด้วยสำนวนเนื้อทำนองหลัก ลักษณะ ทางดำเนินทำนองผสมกับทางบังคับในรูปแบบของเพลง ลักษณะการดำเนินทำนองผสมลักษณะบังคับทาง และลักษณะลูกล่อลูกขัดและวิเคราะห์สำนวนในรูปแบบการจำแนกเป็นประโยคตามโครงสร้างเพลงเถา โดยใช้กรอบวิชาการด้านทฤษฎีการประพันธ์เพลงเถาที่กำหนดไว้ความว่า การประพันธ์เพลงประเภทหน้าทับปรบไก่นั้นจะต้องประพันธ์ให้สำนวนทำนองเพลงของประโยคที่ติดกันมีลักษณะสัมผัสอย่างมีความสัมพันธ์กันชุดละไม่น้อยกว่า 2 ประโยคนอกจากนั้นที่ได้วิเคราะห์บทบาทของเพลงแขกมอญบางขุนพรหม ได้สะท้อนให้เห็นลักษณะวัฒนธรรมดนตรีไทย และลักษณะเฉพาะของความเป็นสุนทรียะของดนตรีไทย

การศึกษาทางระนาดเอกโดยการนำมาเปรียบเทียบกับทางฆ้องวง บุญเชิด พิณฑพาทย์ (2540) ได้กล่าวถึงผลการศึกษาเดี่ยวกราวในทางระนาดเอกว่า

1. องค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้นทางระนาดเอกนั้น นอกจากส่วนที่สำคัญที่เรียกว่า ลูกโยนและเนื้อเพลง แล้วยังมีกลุ่มทำนอง ลูกนำ ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนกับลูกโยนและลูกจบ รวมองค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้นทางระนาดเอกได้ 14 กลุ่ม

2. การเปรียบเทียบทำนองทางฆ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวระนาดเอกเพลงกราวในสามชั้นพบความสัมพันธ์ของวรรคเพลงและลูกตกในส่วนที่เป็นทำนองโยน 6 กลุ่ม และในส่วนที่เป็นเนื้อเพลงกราวในพบว่าเสียงลูกตกของวรรคเพลงส่วนมากตกเสียงเดียวกันกับลูกทางฆ้องวงใหญ่ จะมีเพียงบางวรรคเพลงที่เสียงลูกตกแตกต่างกัน แต่ก็ไม่ทำให้ทำนองในกลุ่มต่าง ๆ ผิดไป

3. บันไดเสียง ซึ่งชี้ให้เห็นถึงบันไดเสียงของเพลงไทยได้อย่างชัดเจน

ในทำนองเดียวกัน สุรศักดิ์ จำนงค์สาร (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทางระนาดเอกเพลงแป๊ะ 3 ชั้นพบว่าโครงสร้างฆ้องวงใหญ่เพลงแป๊ะ 3 ชั้น แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือท่อน 1 มี 3 จังหวะหน้าทับปรบไก่ ท่อน 2 มี 2 จังหวะหน้าทับปรบไก่ และสร้อยมี 4 จังหวะหน้าทับปรบไก่ ทำนองเพลงแบ่งออกเป็น 18 ประโยค และอยู่ในบันไดเสียงโด โดยมีลูกตกอยู่ในลำดับขั้นที่ 1 2 3 5 และ 6 ของบันไดเสียง

การเปรียบเทียบทางฆ้องวงใหญ่กับทางระนาดเอกเพลงแป๊ะ 3 ชั้นพบความสัมพันธ์ระหว่างบันไดเสียงของทางระนาดเอก และบันไดเสียงของทางฆ้องวงใหญ่ที่เป็นบันไดเสียงเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ และระนาดเอกจะบรรเลงโดยทางเก็บ ยกเว้นสร้อยเท่านั้นที่บรรเลงล่อกับทางฆ้องวงใหญ่การวิเคราะห์ทางระนาดเอกเพลงแป๊ะ 3 ชั้น พบว่าทางระนาดเอกในแต่ละวรรคของท่อน 1 และท่อน 2 ผู้บรรเลงส่วนใหญ่จะบรรเลงต่างกันในการบรรเลงเที่ยวแรกและเที่ยวหลังเพื่อให้เกิดความหลากหลาย แต่ทั้งนี้ยังมีลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกัน โดยแต่ละลูกตกมีการแปรทำนองที่มีหลักเกณฑ์ที่เป็นลักษณะเฉพาะแตกต่างกัน

เอกสารตำราทางวิชาการ

การศึกษาทางดนตรีไทยได้มีการพัฒนาเรื่อยมา ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทั้งทางด้านทฤษฎี การกำเนิดเสียง กำเนิดเครื่องดนตรี ชื่อเครื่องดนตรี ดังที่ ธนิต อยู่โพธิ์ (2535 : 26) ได้กล่าวในหนังสือ ประวัติเครื่องดนตรีไทย ถึงที่มาของชื่อเครื่องดนตรีว่ามีการเรียกชื่อตามเสียงของเครื่องดนตรีที่ได้ยินบ้าง เรียกตามรูปร่างลักษณะของเครื่องดนตรี หรือตามตำนานที่เคยมีการเรียกชื่อเครื่องดนตรีนั้น ฯลฯ ซึ่งสรุปเป็นข้อๆดังนี้

1. เรียกชื่อตามเสียงเช่น โกร่ง กรับ ฉาบ ฉิ่ง ปี่ ขลุ่ย ซออู้ เป็นต้น
2. เรียกชื่อตามรูปร่างลักษณะเช่น ซอสามสาย จะเข้ กลองยาว สองหน้า เป็นต้น
3. เรียกชื่อตามประกอบการละเล่น เช่น ข้องระเบง กลองชาตรี เป็นต้น
4. เรียกชื่อตามตำนาน เช่น กลองแขก ปี่ชวา กลองมลายู กลองอเมริกัน เป็นต้น
5. เรียกชื่อตามภาษาเดิมเช่น พิณ สังข์ ปี่ไฉน บัณเฑาะว์ เป็นต้น

ดนตรีไทยนอกจากจะมีการวิวัฒนาการด้านเครื่องดนตรีแล้วยังมีการพัฒนาการเล่นเครื่องดนตรีให้มีรูปแบบที่เป็นแบบแผนมากขึ้น ทั้งในเรื่องเทคนิคการบรรเลง การบรรเลงรวมวง ซึ่งเครื่องดนตรีแต่ละชนิดต่างก็มีหน้าและวิธีการบรรเลงแตกต่างกันไปตามทางของแต่ละเครื่อง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ปัญญา รุ่งเรือง (2533 : 28) ที่ได้กล่าวไว้ในหนังสือหนังสืออ่านและฟังดนตรีไทยดนตรีประกอบเสียง (Thai Music In Sound) เรื่องทำนองหลักและการแปรทางว่าทำนองหลักคือ ท่วงทำนองที่เป็นหัวใจของบทเพลง เรียกทำนองหลักนี้ว่า “ลูกฆ้อง” ทำนองแปรคือ การเอาทำนองหลักมาบรรเลงด้วยลีลาใหม่ที่มีลักษณะเฉพาะตัวให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรีในแต่ละชนิด แต่คงไว้ซึ่งทำนองเดิมที่เป็นทำนองหลักนั้น เรียกลีลาใหม่ที่แปรทำนองหลักเป็นลักษณะพิเศษของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดว่า “ทาง” เช่น ทางระนาดเอก ทางซออู้ ทางระนาดทุ้ม เป็นต้น ซึ่งในเรื่องนี้ ดุษฎี มีป้อม (2529 : 87) ได้กล่าวสนับสนุนว่าดนตรีไทยเป็นดนตรีที่ให้ความอิสระแก่ผู้บรรเลงอย่างกว้างขวาง เช่น เปิดโอกาสให้แสดงความสามารถในการประดิษฐ์ทำนองแบบต่าง ๆ การผูกกลอนในการดำเนินทำนองให้มีลีลาต่าง ๆ นักดนตรีไทยมักไม่นิยมวิธีการบรรเลงซ้ำ ๆ กันอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว นิสัยของนักดนตรีไทยอย่างหนึ่งคือ การประกวดประชันขันแข่งในการแสดงความสามารถ ความคิดริเริ่มและการนำสิ่งแปลกใหม่มาทดแทนจึงกระตุ้นหาวิธีการบรรเลงใหม่ โดยนำมาประดิษฐ์ทำนองขึ้นใหม่ เป็นทางเฉพาะเครื่องดนตรีแต่ละอย่างโดยยึดเนื้อของเพลงเดิมเป็นหลัก

ในเรื่องของการวิเคราะห์นั้น ณรงค์ชัย ปิฎกักรัตน์ (2537 : 129) ได้ทำการวิเคราะห์เรื่องแนวดำเนินทำนองเพลงโหมโรงโอยเรศทางซออู้ ได้กล่าวถึงเพลงไทยว่า มีวิธีการบรรเลง รูปแบบ และโครงสร้างแนวดำเนินทำนองที่บ่งบอกถึงความงดงามไพเราะ เครื่องดนตรีแต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะของการบรรเลง และระเบียบวิธีการบรรเลงไปตามโครงสร้างของเสียง ซึ่งจากการแปรทำนองนั้น สุกฤษี เจริญสุข (2529 : 142) ได้เขียนบทความลงหนังสือดนตรี กล่าวถึงศักยภาพของเครื่องดนตรีไทยและนักดนตรีไทยว่า ดนตรีไทยทุกชิ้นมีบทบาทสำคัญมาก มีทางเป็นทางของตัวเอง มีบทบาทที่สามารถแสดงถึงศักยภาพของนักดนตรีได้มากที่สุด

มานพ วิสุทธิแพทย์ (2533 : 1) ซึ่งได้กล่าวถึงหลักการต่างๆของการวิเคราะห์ดนตรีไทยไว้ในดนตรีวิเคราะห์ว่า ระดับเสียงของเครื่องดนตรีไทยมีระยะห่างของเสียงเรียงตามลำดับเท่า ๆ กัน โดยใน 1 คู่แปด จะมี 7 เสียง ซึ่งจะพบได้ในเครื่องดนตรีที่ตั้งเสียงตายตัวเช่น ระนาด ข้องวง ปี่ ขลุ่ย จะเข้ สำหรับในเรื่องบันไดเสียงของเพลงไทย ได้กล่าวถึง 2 สิ่ง คือบันไดเสียง 5 เสียง หรือPentatonic Scale และการแบ่ง 7 เสียงเท่า ๆ กัน ในคู่แปด ซึ่งในเพลงไทยนั้น 2 ทั้งสิ่งจะมีความสัมพันธ์กันมาก

ทำให้เกิดความสับสนได้ และได้กล่าวถึงรูปแบบทำนองหลัก แนวทำนองและแนวประสาน ลูกตก วรรค เพลง ตามลำดับ

นอกจากนี้มานพ วิสุทธิแพทย์ (2533 : 26) ยังกล่าวถึง วรรคเพลงว่าหมายถึง การแบ่งทำนอง เพลงเป็นส่วน ๆ โดยยึดหน้าทับเป็นหลัก และกำหนดว่า 1 วรรคเพลงยาวเท่ากับ 1 หน้าทับนั้นคือ ความยาวของเพลงขึ้นอยู่กับความยาวของหน้าทับของเพลงนั้น การแบ่งหรือการกำหนดเพื่อบอกความยาวของเพลง โดยใช้หน้าทับเป็นมาตรวัดความยาว ถ้าแบ่งทำนองเพลงเป็นวรรคโดยยึดทำนองเพลงเป็นหลักก็จะได้ วรรคเพลง ที่แตกต่างกันออกไป

ในเมื่อ วรรคเพลง คือการแบ่งทำนองออกเป็นส่วน ๆ ในการแบ่งจึงควรยึดถือทำนองเพลงเป็นหลักโดยคำนึงถึงความหมายของเพลงและจุดประสงค์ในการแบ่งเป็นหลัก

การแบ่งทำนองเพลงทำนองหนึ่ง ๆ นั้นสามารถแบ่งได้เป็นส่วนยาว ๆ หรือส่วนสั้น ๆ ซึ่งจะได้ความหมายและความสมบูรณ์แตกต่างกัน การแบ่งทำนองเพลงจึงไม่ควรแบ่งให้เล็กหรือสั้นจนไม่ได้ความหมาย (แต่ในการวิเคราะห์วิจัยควรแบ่งทำนองเพลงให้เล็กที่สุดด้วยเพื่อจะได้ข้อมูลที่ละเอียดที่สุดที่เป็นประโยชน์จากการวิจัยนั้น ๆ)

นอกจากนั้น มานพ วิสุทธิแพทย์ ยังได้กล่าวถึงรูปแบบ (Pattern) ซึ่งหมายถึงลักษณะสำคัญหรือลักษณะเด่นที่ปรากฏในทำนองเพลง โดยทำนองเพลงแต่ละเพลงมักจะมีรูปแบบที่เป็นคุณลักษณะเฉพาะของเพลงนั้น ๆ รูปแบบที่จะกล่าวถึงมี 2 อย่าง คือ

รูปแบบของจังหวะ คือสัดส่วนในการใช้โน้ตในทำนองเพลงนั้น ๆ มีการใช้โน้ตเสียงยาวเสียงสั้นอย่างไร เช่น จากทำนองเพลง

----	--- ล	--- ช	- ม - ล	--- ช	- ด - ล	--- ช	- ม - ล
----	- ช - ม	--- ร	- ด - ม	--- ร	- ช - ม	--- ร	- ด - ล

จะเห็นว่าสัดส่วนของจังหวะที่ใช้นั้นมีลักษณะเด่น ๆ ที่จัดเป็นหมวดหมู่ หรือจัดเป็นกลุ่มได้ชัดเจน ประกอบด้วยรูปแบบของจังหวะที่ความยาว 2 ห้องเพลง ซึ่งห้องหนึ่งมีโน้ตตัวเดียวอีกห้องหนึ่งมีโน้ต 2 ตัว ดังตัวโน้ตข้างล่างส่วนที่อยู่ในวงกลม

----	--- <u>ล</u>	--- <u>ช</u>	<u>ม - ล</u>	--- <u>ช</u>	<u>ด - ล</u>	--- <u>ช</u>	<u>ม - ล</u>
----	<u>ช - ม</u>	--- <u>ร</u>	<u>ด - ม</u>	--- <u>ร</u>	<u>ช - ม</u>	--- <u>ร</u>	<u>ด - ล</u>

รูปแบบดังกล่าวเขียนเป็นสัญลักษณ์ได้คือ

--- X	- X - X
----	--- X
----	- X - X

เครื่องหมาย - หมายถึงส่วนที่ว่างไม่มีตัวโน้ต

เครื่องหมาย X หมายถึงส่วนสำคัญที่มีตัวโน้ต

รูปแบบของจังหวะมีมากมายหลายอย่าง และบางรูปแบบก็มีความยาวแตกต่างกันออกไป

ส่วน

ใหญ่แล้วรูปแบบของจังหวะจะยาวเป็น 2 ห้อง หรือ 4 ห้อง

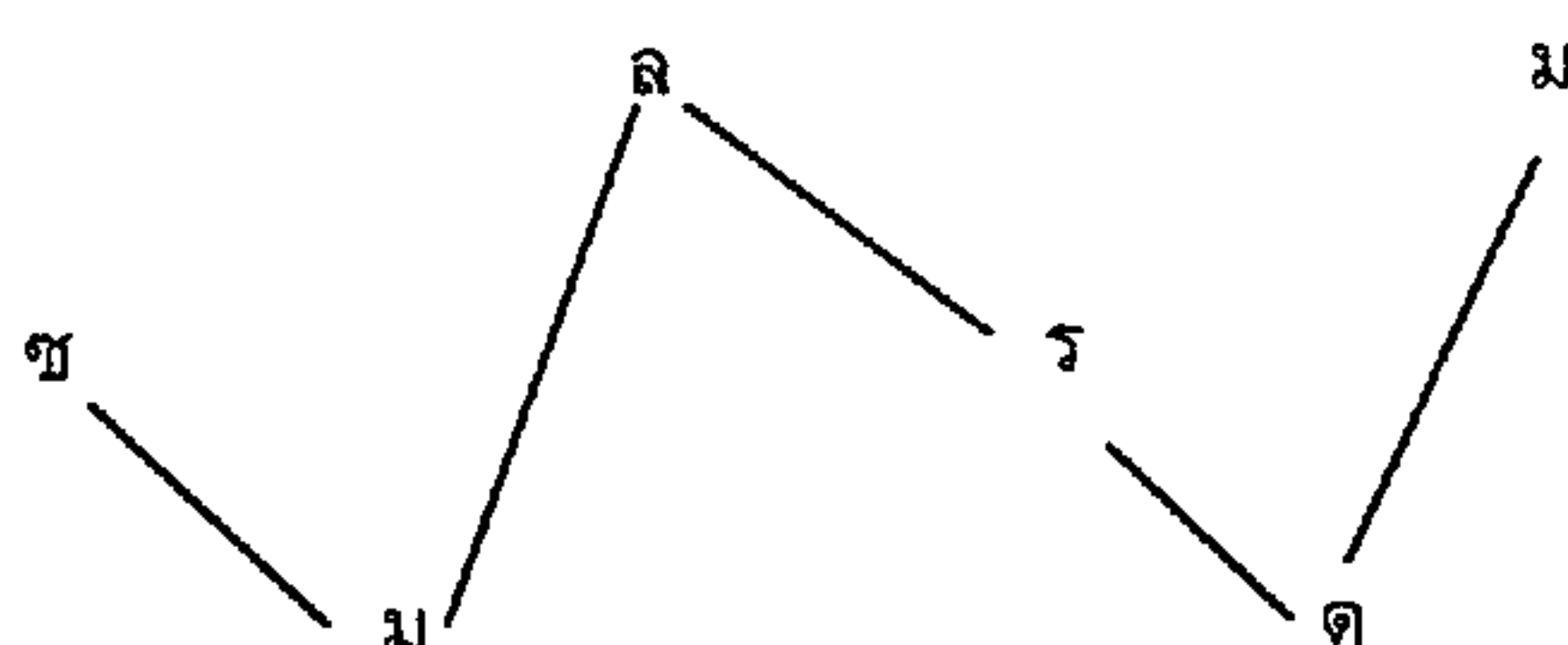
รูปแบบของทำนอง คือ ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ซึ่งมีทิศทางการเคลื่อนที่หลายอย่าง

เช่น

----	--- ล	--- ซ	- ม - ล	--- ซ	- ด - ล	--- ซ	- ม - ล
----	- ซ - ม	--- ร	- ด - ม	--- ร	- ซ - ม	--- ร	- ด - ล

จะเห็นว่ารูปแบบของทำนองที่อยู่ในวงกลมมีลักษณะเดียวกัน คือ แต่ละรูปแบบมีโน้ต 3 ตัว ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงมีลักษณะเด่น 2 อย่าง คือ เริ่มที่ตัวโน้ตตัวใดตัวหนึ่งแล้วถ้าโน้ตตัวที่ 2 สูงขึ้น ตัวที่ 3 จะต่ำลง และถ้าโน้ตตัวที่ 3 ต่ำลง โน้ตตัวที่ 3 จะสูงขึ้น เช่น

รูปแบบที่ต่ำลงและสูงขึ้น

รูปแบบที่สูงขึ้นแล้วต่ำลง

รูปแบบของทำนองมีทิศทางหลายอย่าง เช่น

1. เสียงเรียงกันสูงขึ้นหรือต่ำลง เช่น ด ร ม ฟ ซ หรือ ซ ฟ ม ร ด หรือเรียงตามบันไดเสียง เช่น ด ร ม ซ ล ด หรือ ด ล ซ ม ร ด
2. มีเสียงกระโดด เช่น ด ร ม ล , ซ ล ด ม หรือ ด ล ซ ร , ม ร ด ซ
3. มีรูปแบบคล้ายฟันปลาสูงขึ้น , ต่ำลง เช่น ร ด ม ร ซ ม ล ซ หรือ ล ด ซ ล ม ซ ร ม
4. ใช้เสียงซ้ำ เช่น ด ด ด ด , ร ร ร ร หรือ ม ซ ม ม , ซ ล ซ ซ , ร ด ด ด ฯลฯ

รูปแบบทั้ง 2 อย่างที่กล่าวมานี้พบมากในบทเพลงประเภท เพลงกรอ หรือเพลง บังคับทาง

ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสามารถนำมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์เพลงสารคดี 3 ชั้น ทางขออยู่ได้เป็นอย่างดีนอกจากเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ข้างต้นแล้วผู้วิจัยยังได้เก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ อีกด้วย

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จากครุฑดนตรีที่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทยในด้านเครื่องสาย เพื่อนำข้อมูลมาใช้ให้เป็นประโยชน์กับการศึกษาครั้งนี้ และได้รับความอนุเคราะห์จากครูหลายดังต่อไปนี้

1. นางเบญจรงค์ ธนโกเศศ
2. นายเฉลิม ม่วงแพศรี
3. นายวรยศ สุขสายชล
4. นายธีระ ภูมณี
5. นายสุขสันต์ พ่วงกลัด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าจำแนกเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล ดำเนินโดยใช้ฐานข้อมูลประกอบดังนี้

1.1 รวบรวมข้อมูลจากเอกสารและสิ่งตีพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีทางดนตรีไทยที่ว่าด้วยการวิเคราะห์บันไดเสียงและการแปรทำนอง

1.2 บันทึกเทปคำสัมภาษณ์และการบรรเลงซออุ้เพลงสารถิจากครูดนตรีไทยทางด้านเครื่องสาย 5 ท่านคือ

1. นางเบญจรงค์ ธนโกเศศ
2. นายเฉลิม ม่วงแพร่ศรี
3. นายวรยศ สุขสายชล
4. นายธีระ ภูมิณี
5. นายสุขสันต์ พ่วงกลัด

2. ขั้นศึกษาข้อมูล

2.1 ศึกษาลักษณะพื้นฐานโครงสร้างพื้นฐานของเพลงสารถิ 3 ชั้น

2.2 นำข้อมูลจากแถบบันทึกเสียงมาศึกษาโดย

2.2.1 คัดลอกทางฆ้องวงใหญ่และทางซออุ้บันทึกเป็นโน้ตไทย และโน้ตสากล

2.2.2 นำทางซออุ้เพลงสารถิ 3 ชั้นมาศึกษาเปรียบเทียบกับทางฆ้องวงใหญ่ในลักษณะวรรคต่อวรรค

2.3 จำแนกข้อมูลในส่วนการบรรเลงซออุ้เพลงสารถิ 3 ชั้นของแต่ละท่านในเสียงลูกตกต่างๆ กัน

3. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์โครงสร้างทางฆ้องวงใหญ่เพลงสารถิ 3 ชั้นในด้าน

3.1.1 บันไดเสียงและลูกตก

3.1.2 กระสวนจังหวะ

3.1.3 ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงและลูกตก

3.2 การศึกษาเปรียบเทียบทางฆ้องวงใหญ่กับทางซออุ้เพลงสารถิ 3 ชั้น

3.3 การศึกษาการแปรทำนองของซออุ้เพลงสารถิ 3 ชั้น

3.3.1 บันไดเสียงและลูกตก

3.3.2 การแปรทำนอง

4. **ขั้นสรุป**

- 4.1 นำเสนอผลการศึกษากันคว้าในแบบพรรณนาวิเคราะห์
- 4.2 นำเสนอทางบรรเลงโดยโน้ตอักษรไทยและโน้ตสากล
- 4.3 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาทางซออุเพลงสารถึ 3 ชั้น สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการแปรทำนองของผู้บรรเลงคือทำนองหลักที่เป็นทางฆ้อง โดยที่ผู้บรรเลงสามารถแปรทำนองจากทางฆ้องวงใหญ่ที่แตกต่างกันออกไปตามที่ได้รับ การถ่ายทอดมา ผู้วิจัยได้นำทางฆ้องวงใหญ่เพลงสารถึ 3 ชั้น จากเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยระดับชั้นที่ 9 มาเป็น หลักในการศึกษา และเพื่อความสะดวกในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ ศึกษาทางซออุเพลงสารถึ 3 ชั้น ดังนี้

1. วิเคราะห์โครงสร้างทางฆ้องวงใหญ่เพลงสารถึ 3 ชั้น
2. ศึกษาเปรียบเทียบทางฆ้องวงใหญ่กับทางซออุเพลงสารถึ 3 ชั้น
3. ศึกษาการแปรทำนองของซออุเพลงสารถึ 3 ชั้น ในบันไดเสียงและลูกตกต่าง ๆ

เพลงสารถึ 3 ชั้น

ทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

_ช_ช	ช_ด	_ม รด	_ท_ล	ด ด	_ร_ช		ช ล_ด
ร	ร ด	ม รด	ท ล	_ด	ร ร	_ม _	ฟ ด
_ช_ด	_ร_ม	_ม_ม	_ร_ด	_ _ม	ม ร	ด ร	ร ด
ร ด	ร ม	ช ม	ร ด	ร	ด ล	ล ด	ล ช
_ด_ม	รด	ลล	ชช_ฟ	_ร	ด ด	ฟฟ	ชช_ล
ด ม	รด _ล	_ช	ด	ล_ช	_ฟ	_ช	ล
_ฟ	ฟฟ	ชช	ลล_ด	_ _ม	ม ร	ด ร	ร ด
_ฟ	_ช	_ล	ด	ร	ด ล	ล ด	ล ช
ด	ทด	รด	ทด	_ด_ล		ชล	ท ด
_ _ช	ทล	ทล	ทล	ฟ	ชฟ_ด	_ฟ	ช ล
_ฟ_ท	_ด_ร	_ฟ_ร	_ด_ท	_ช	ฟฟ	ทท	ด ด_ร
ด ท	ด ร	ฟ ร	ด ท	ร_ด	_ท	_ด	ร
_ลด	ลช	ร ม	ฟช	_ด_ร	_ด_ล	ชช	_ล_ด
ช	ฟ ม	รด	ร ม	ด ร	ด ล	_ช	ล ด
ร ร	_ด	ลล	ชช_ฟ	_ร	ด ด	ฟฟ	ชช_ล
_ร	ด _ล	_ช	ด	ล_ช	_ฟ	_ช	ล

ท่อน 2

	_ล_ล	_ด_ล	_ช_ฟ	_ร	ด ด	ฟฟ	ชช_ล
_ _ล		ด ล	ช_ฟ	ล_ช	_ฟ	_ช	ล
ชล	_ด_ร	_ฟ_ร	_ด_ล	_ด_ร	_ด	ลล	ชช_ฟ
_ฟ	ด ร	ฟ ร	ด ล	ด ร	ด _ล	_ช	ฟ

__ล ช	ล ช ฟ ร	ฟ ช ร ฟ	ช ฟ ร ด	ร ฟร ด	ดล ด	__ล__	ด ร_ฟ ท ฟ
_ด_ฟ ช ฟ	_ช_ล ช ล	_ด_ล ด ล	_ช_ฟ ช ฟ	_ร ล_ช	ดล _ฟ	ฟฟ _ช	ชช_ล ล
ดล ล ช	ช ชฟ_ฟ	ลช ช ฟ	ฟ ฟ ร_ร	ชฟ ฟ ร	ร รล_ด	ฟร ร ด	ด ดล_ล
ชล _ฟ	_ด_ร ด ร	_ฟ_ร ฟ ร	_ด_ล ด ล	_ด_ร ด ร	_ด ด_ล	ลล _ช	ชช_ฟ ฟ
ด ร _ล	ฟ ร ด ด	ด ร ดล	ฟช ด ร	_ล_ด ล ด	_ล ล_ช	ชช _ฟ	ฟฟ_ร ล
ม ม _ม	_ม ช_ร	ร ร _ด	ดล_ช ช	_ร_ช ล ช	_ล_ท ล ท	_ล_ท ล ท	_ด_ร ด ร

ท่อน 3

___ร ร	ม ม _ม	___ม ช	ม ม _ม	___ร ร	ม ม _ม	_ร ร_ม	_ม_ม
_ด _ด	ดล _ร	ร ร _ม	ม ม_ช ช	___ด ล	ด ล ช ม	ช ล ม ช	ล ช ม ร
___ร ร	ม ม _ม	___ม ช	ม ม _ม	___ร ร	ม ม _ม	_ร ร_ม	_ม_ม
_ด _ด	ดล _ร	ร ร _ม	ม ม_ช ช	___ด ล	ด ล ช ม	ช ล ม ช	ล ช ม ร
ชล _ฟ	_ด_ร ด ร	_ม_ร ม ร	_ด_ล ด ม	_ล ม_ร	ชช _ม	ลล _ด	ดล_ร ร
ร ม _ด	ฟช ร ม	_ล ชฟ	ชฟ ม ร	_ล ช ม	ลช ม ร	ช ม ร ด	ม ร ดล
___ล	_ล_ล	_ด_ล ด ล	_ช_ฟ ช ฟ	_ร ล_ช	ดล _ฟ	ฟฟ _ช	ชช_ล ล
ชล _ฟ	_ด_ร ด ร	_ฟ_ร ฟ ร	_ด_ล ด ล	_ด_ร ด ร	_ด ด_ล	ลล _ช	ชช_ฟ ฟ
ด ร _ล	ฟ ร ด ด	ด ร ดล	ฟช ด ร	_ล_ด ล ด	_ล ล_ช	ชช _ฟ	ฟฟ_ร ล
ม ม _ม	_ม ช_ร	ร ร _ด	ดล_ช ช	_ร_ช ล ช	_ล_ท ล ท	_ล_ท ล ท	_ด_ร ด ร

1. วิเคราะห์โครงสร้างทางฆ้องวงใหญ่เพลงสารถิ 3 ชั้น

1.1 ลักษณะของเพลงสารถิ 3 ชั้น

เพลงสารถิมีลักษณะทำนองเพลงที่เรียกกันตามทฤษฎีดนตรีไทยว่า เพลงทางพื้น ดังนั้นทางฆ้องจึงเป็นทำนองหลักที่ให้อิสระกับเครื่องดนตรีชนิดอื่นสามารถแปรทำนองได้ เป็นเพลงที่ใช้หน้าทับปรบไก่ จึงทำให้เป็นเพลงที่มีวรรคคู่ที่เรียกว่าวรรคถาม และวรรคตอบ ซึ่งเป็นวรรคตอนที่มีความสัมพันธ์กับหน้าทับประกอบด้วยเพลง 3 ท่อนคือ

ท่อน 1 มี 4 จังหวะ หรือ 4 หน้าทับ

ท่อน 2 มี 4 หน้าทับ

ท่อน 3 มี 5 หน้าทับ

จากการพิจารณาลูกตกทางฆ้องวงใหญ่เพลงสารถิ 3 ชั้นจะพบว่าลูกตกทั้งหมดเป็นเสียงหลักของ แต่ละบันไดเสียงซึ่งสรุปได้ดังนี้

ท่อน 1

วรรคที่ 1	ลูกตกคือเสียง	ลา	ซึ่งเป็นเสียงที่	6	โนบันไดเสียง	โด
วรรคที่ 2	ลูกตกคือเสียง	โด	ซึ่งเป็นเสียงที่	1	โนบันไดเสียง	โด
วรรคที่ 3	ลูกตกคือเสียง	โด	ซึ่งเป็นเสียงที่	1	โนบันไดเสียง	โด
วรรคที่ 4	ลูกตกคือเสียง	ซอล	ซึ่งเป็นเสียงที่	5	โนบันไดเสียง	โด
วรรคที่ 5	ลูกตกคือเสียง	ฟา	ซึ่งเป็นเสียงที่	1	โนบันไดเสียง	ฟา
วรรคที่ 6	ลูกตกคือเสียง	ลา	ซึ่งเป็นเสียงที่	3	โนบันไดเสียง	ฟา
วรรคที่ 7	ลูกตกคือเสียง	โด	ซึ่งเป็นเสียงที่	5	โนบันไดเสียง	ฟา
วรรคที่ 8	ลูกตกคือเสียง	ซอล	ซึ่งเป็นเสียงที่	2	โนบันไดเสียง	ฟา
วรรคที่ 9	ลูกตกคือเสียง	โด	ซึ่งเป็นเสียงที่	2	โนบันไดเสียง	ที
วรรคที่ 10	ลูกตกคือเสียง	โด	ซึ่งเป็นเสียงที่	2	โนบันไดเสียง	ที
วรรคที่ 11	ลูกตกคือเสียง	ที	ซึ่งเป็นเสียงที่	1	โนบันไดเสียง	ที
วรรคที่ 12	ลูกตกคือเสียง	เร	ซึ่งเป็นเสียงที่	3	โนบันไดเสียง	ที
วรรคที่ 13	ลูกตกคือเสียง	ซอล	ซึ่งเป็นเสียงที่	2	โนบันไดเสียง	ฟา
วรรคที่ 14	ลูกตกคือเสียง	โด	ซึ่งเป็นเสียงที่	5	โนบันไดเสียง	ฟา
วรรคที่ 15	ลูกตกคือเสียง	ฟา	ซึ่งเป็นเสียงที่	1	โนบันไดเสียง	ฟา
วรรคที่ 16	ลูกตกคือเสียง	ลา	ซึ่งเป็นเสียงที่	3	โนบันไดเสียง	ฟา

ท่อน 2

วรรคที่ 1	ลูกตกคือเสียง	ฟา	ซึ่งเป็นเสียงที่	1	โนบันไดเสียง	ฟา
วรรคที่ 2	ลูกตกคือเสียง	ลา	ซึ่งเป็นเสียงที่	3	โนบันไดเสียง	ฟา
วรรคที่ 3	ลูกตกคือเสียง	ลา	ซึ่งเป็นเสียงที่	3	โนบันไดเสียง	ฟา
วรรคที่ 4	ลูกตกคือเสียง	ฟา	ซึ่งเป็นเสียงที่	1	โนบันไดเสียง	ฟา

จากการวิเคราะห์สรุปลูกตกในแต่ละวรรคของทางฆ้องวงใหญ่เพลงสารถิ 3 ชั้น พบว่ามีเพลงสารถิ เป็นเพลงที่มี 3 บันไดเสียงคือ บันไดเสียง โด บันไดเสียง ฟา และบันไดเสียง ที โดยจะแยกให้เห็นดังนี้

ท่อน 1

ในวรรคที่ 1 – 4 จะอยู่ในบันไดเสียง โด จากนั้นเปลี่ยนบันไดเสียงเป็นบันไดเสียง ฟา อย่างเห็นได้ชัดในวรรคที่ 5 - 8 ในวรรคที่ 9 – 12 มีการเปลี่ยนบันไดเสียงมาเป็นเสียง ที โดยมีโน้ตเสียง ลา เป็นตัวจรในวรรคที่ 9 และวรรคที่ 10 ซึ่งในวรรคที่ 9 และวรรคที่ 10 นี้เป็นตัวเชื่อมระหว่างบันไดเสียง ฟา และ บันไดเสียง ที ทำให้ดูกลมกลืน จากนั้นก็กลับมาบันไดเสียง ฟา อีกครั้งในวรรคที่ 13 – 16 ทางบังคับของทางฆ้องวงใหญ่ในท่อน 1 จะอยู่ในวรรคที่ 4, 8, 9, 10 และวรรคที่ 13 นอกนั้นเป็นทางอิสระ

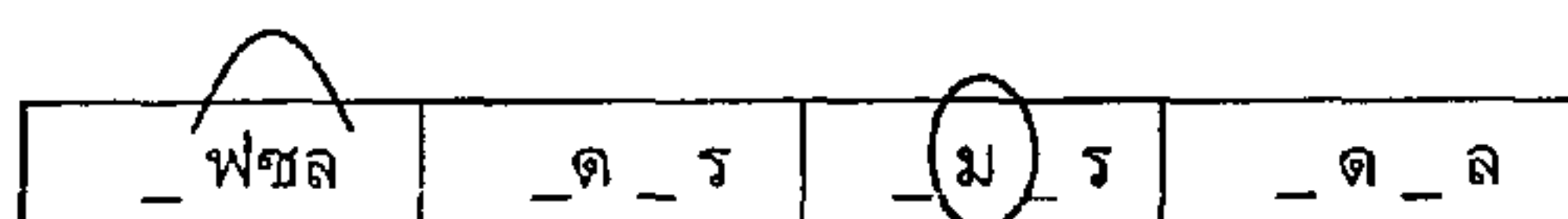
ท่อน 2

ในท่อนที่ 2 วรรคที่ 1 - 14 เริ่มต้นที่บันไดเสียง ฟา ต่อเนื่องจากท่อนที่ 1 ซึ่งทำเสียงและทำนองสัมพันธ์กันดี แต่เมื่อมาถึงวรรคที่ 15-16 ได้มีการเปลี่ยนบันไดเสียงเป็นบันไดเสียง โด โดยมีเสียง ที เป็นตัวจรในวรรคที่ 16 ซึ่งการวิเคราะห์ดูว่าทำไมวรรคที่ 15-16 ถึงเปลี่ยนบันไดเสียง เมื่อวิเคราะห์แล้วทำให้ทราบว่าเหตุที่เปลี่ยนบันไดเสียงเป็นเพราะต้องการให้เสียงเชื่อมต่อกับท่อน 3 เพราะท่อน 3 เป็นบันไดเสียง โด ทางบังคับของทางฆ้องวงใหญ่ในท่อน 2 จะอยู่ในวรรคที่ 5, 6, 9, 10 และวรรคที่ 13 นอกนั้นเป็นทางอิสระ

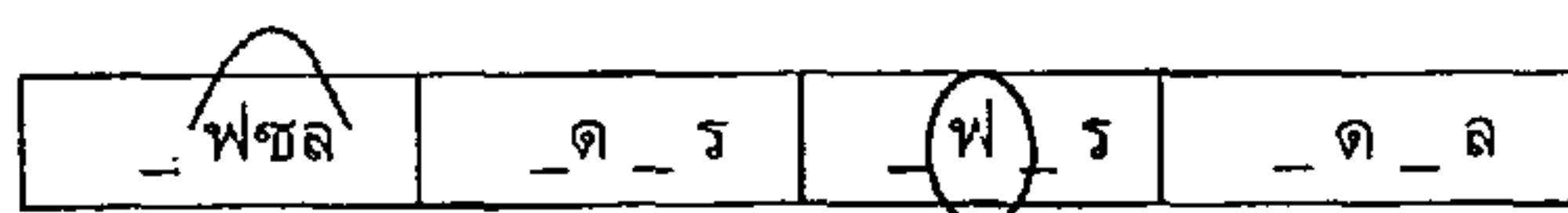
ท่อน 3

ในท่อน 3 ยังคงเป็นบันไดเสียง โด รับกับวรรคสุดท้ายของท่อน 2 ซึ่งอยู่ในบันไดเสียง โดเช่นกัน จากนั้นเริ่มจากวรรคที่ 11 ได้มีเสียง ฟา เข้ามาเป็นตัวจร เพื่อจะเปลี่ยนบันไดเสียงแต่ยังคงเป็นบันไดเสียง โด จนมาถึงวรรคที่ 13 -18 จึงเปลี่ยนบันไดเสียงมาเป็นบันไดเสียง ฟา อย่างชัดเจน แต่ในวรรคที่ 19-20 ก็กลับมาเป็นบันไดเสียง โด อีกครั้ง ทางบังคับของทางฆ้องวงใหญ่ในท่อน 3 จะอยู่ในวรรคที่ 8, 11, 12 และวรรคที่ 17 นอกนั้นเป็นทางอิสระ

* จากการวิเคราะห์ทำให้พบวรรคที่น่าสนใจหนึ่งวรรค คือแค่เปลี่ยนเสียงลูกเดียวก็ทำให้บันไดเสียงเปลี่ยนได้คือ

บันไดเสียง โด ตรม ชล

บันไดเสียง ฟา ฟชล ตร

h 157291 5.3

1.2 กระสวนจังหวะ

จะแสดงให้เห็นรูปแบบของกระสวนจังหวะ โดยแบ่งออกเป็นวรรค ๆ ตามลักษณะของวรรคเพลง
หน้าทับปรบไก่ วรรคละ 4 ห้องโน้ตไทยดังนี้คือ

ท่อน 1

วรรคที่

ทำนองเพลง

1	_ ช _ ช	รช _ ด	_ มรด	ท ล
2	_ ดดด	_ ร _ ช	_ ม _	ฟชล _ ด
3	_ ช _ ด	_ ร _ ม	_ ช _ ม	_ ร _ ด
4	_ _ ม ร	มดรด	ดลรด	รลดช
5	_ ด _ ม	รด _ ล	ลล _ ช	ชช _ ฟ
6	_ ร _ ด	ดด _ ฟ	ฟฟ _ ช	ชช _ ล
7	_ ฟ _ ฟ	ฟฟ _ ช	ชช _ ล	ล ล _ ด
8	_ _ ม ร	มดรด	ดลรด	รลดช
9	_ _ ช ด	ทลทด	ทลรด	ทลทด
10	_ ฟ _ ล	ชฟ _ ด	_ ฟชล	ชลทด
11	_ ฟ _ ท	_ ด _ ร	_ ฟ _ ร	_ ด _ ท
12	_ ช _ ฟ	ฟฟ _ ท	ทท _ ด	ด ด _ ร
13	_ ลดช	ลชฟม	รดรม	รมฟช
14	_ ด _ ร	_ ด _ ล	_ ชชช	_ ล _ ด
15	_ รรร	_ ด _ ล	ลล _ ช	ชช _ ฟ
16	_ ร _ ด	ด ด _ ฟ	ฟฟ _ ช	ชช _ ล

กระสวนจังหวะ

_ X _ X	XX _ X	_ XXX	X _ X
_ XXX	_ X _ X	_ X _	XXX _ X
_ X _ X	_ X _ X	_ X _ X	_ X _ X
_ _ XX	XXXX	XXXX	XXXX
_ X _ X	XX _ X	XX _ X	XX _ X
_ X _ X	XX _ X	XX _ X	XX _ X
_ X _ X	XX _ X	XX _ X	XX _ X
_ _ XX	XXXX	XXXX	XXXX
_ _ XX	XXXX	XXXX	XXXX
_ X _ X	XX _ X	_ XXX	XXXX
_ X _ X	_ X _ X	_ X _ X	_ X _ X
_ X _ X	XX _ X	XX _ X	XX _ X
_ XXX	XXXX	XXXX	XXXX
_ X _ X	_ X _ X	_ XXX	_ X _ X
_ XXX	_ X _ X	XX _ X	XX _ X
_ X _ X	XX _ X	XX _ X	XX _ X

ท่อน 2

วรรคที่

ทำนองเพลง

1	_ _ _ ล	_ ล _ ล	_ ด _ ล	_ ช _ ฟ
2	_ ร _ ด	ดด _ ฟ	ฟฟ _ ช	ชช _ ล
3	_ ฟชล	_ ด _ ร	_ ฟ _ ร	_ ด _ ล
4	_ ด _ ร	_ ด _ ล	ลล _ ช	ชช _ ฟ
5	_ _ ลช	ลฟชร	ฟรชฟ	ชรฟด
6	รดฟร	ดล _ ด	_ ล _ _	ทด ร _ ฟ
7	_ ด _ ฟ	_ ช _ ล	_ ด _ ล	_ ช _ ฟ
8	_ ร _ ด	ดด _ ฟ	ฟฟ _ ช	ชช _ ล
9	ดลชล	ชฟ _ ฟ	ลชฟช	ฟร _ ร
10	ชฟรฟ	รด _ ด	ฟรดร	ดล _ ล
11	_ ฟชล	_ ด _ ร	_ ฟ _ ร	_ ด _ ล
12	_ ด _ ร	_ ด _ ล	ลล _ ช	ชช _ ฟ
13	_ ลดร	ดฟดร	ดลดร	ดรฟช
14	_ ล _ ด	_ ล _ ช	ชช _ ฟ	ฟฟ _ ร
15	_ มม	_ ช _ ร	รร _ ด	ดด _ ช
16	_ ร _ ช	_ ล _ ท	_ ล _ ท	_ ด _ ร

กระสวนจังหวะ

_ _ _ X	_ X _ X	_ X _ X	_ X _ X
_ X _ X	XX _ X	XX _ X	XX _ X
~~_ XXX~~	_ X _ X	_ X _ X	_ X _ X
_ X _ X	_ X _ X	XX _ X	XX _ X
_ _ XX	XXXX	XXXX	XXXX
XXXX	XX _ X	_ X _ _	XXX _ X
_ X _ X	_ X _ X	_ X _ X	_ X _ X
_ X _ X	XX _ X	XX _ X	XX _ X
XXXX	XX _ X	XXXX	XX _ X
XXXX	XX _ X	XXXX	XX _ X
~~_ XXX~~	_ X _ X	_ X _ X	_ X _ X
_ X _ X	_ X _ X	XX _ X	XX _ X
_ XXX	XXXX	XXXX	XXXX
_ X _ X	_ X _ X	XX _ X	XX _ X
_ XXX	_ X _ X	XX _ X	XX _ X
_ X _ X	_ X _ X	_ X _ X	_ X _ X

ท่อน 3

วรรคที่

ทำนองเพลง

1	_ _ _ ร	_ มม	_ _ _ ช	_ มม
2	_ _ _ ร	_ มม	_ ร _ ม	_ ม _ ม
3	_ ด _ ด	ดด _ ร	รร _ ม	มม _ ช
4	_ _ ดล	ดชลม	ชมลช	ลมชร
5	_ _ _ ร	_ มม	_ _ _ ช	_ มม
6	_ _ _ ร	_ มม	_ ร _ ม	_ ม _ ม
7	_ ด _ ด	ดด _ ร	รร _ ม	มม _ ช
8	_ _ ดล	ดชลม	ชมลช	ลมชร
9	<u>_ ฟชล</u>	_ ด _ ร	_ ม _ ร	_ ด _ ล
10	_ ล _ ช	ชช _ ล	ลล _ ด	ดด _ ร
11	_ ตรม	รμφช	_ ลชฟ	ชฟมร
12	_ ลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล
13	_ _ _ ล	_ ล _ ล	_ ด _ ล	_ ช _ ฟ
14	_ ร _ ด	ดด _ ฟ	فف _ ช	ชช _ ล
15	<u>_ ฟชล</u>	_ ด _ ร	_ ฟ _ ร	_ ด _ ล
16	_ ด _ ร	_ ด _ ล	ลล _ ช	ชช _ ฟ
17	_ ลดร	ดฟดร	ดลดร	ดรฟช
18	_ ล _ ด	_ ล _ ช	ชช _ ฟ	فف _ ร
19	_ มม	_ ช _ ร	รร _ ด	ดด _ ช
20	_ ร _ ช	_ ล _ ท	_ ล _ ท	_ ด _ ร

กระสวนจังหวะ

_ _ _ X	_ XXX	_ _ _ X	_ XXX
_ _ _ X	_ XXX	_ X _ X	_ X _ X
_ X _ X	XX _ X	XX _ X	XX _ X
_ _ XX	XXXX	XXXX	XXXX
_ _ _ X	_ XXX	_ _ _ X	_ XXX
_ _ _ X	_ XXX	_ X _ X	_ X _ X
_ X _ X	XX _ X	XX _ X	XX _ X
_ _ XX	XXXX	XXXX	XXXX
<u>_ XXX</u>	_ X _ X	_ X _ X	_ X _ X
_ X _ X	XX _ X	XX _ X	XX _ X
_ XXX	XXXX	_ XXX	XXXX
_ XXX	XXXX	XXXX	XXXX
_ _ _ X	_ X _ X	_ X _ X	_ X _ X
_ X _ X	XX _ X	XX _ X	XX _ X
<u>_ XXX</u>	_ X _ X	_ X _ X	_ X _ X
_ X _ X	_ X _ X	XX _ X	XX _ X
_ XXX	XXXX	XXXX	XXXX
_ X _ X	_ X _ X	XX _ X	XX _ X
_ XXX	_ X _ X	XX _ X	XX _ X
_ X _ X	_ X _ X	_ X _ X	_ X _ X

จากการวิเคราะห์รูปแบบของกระสวนทำนองจะพบว่าการใช้กระสวนจันทะในแต่ละวรรคทั้งสิ้น 17 รูปแบบ มีจำนวนครั้งที่ใช้ซึ่งอยู่ในวรรคแรก และวรรคหลังดังตารางต่อไปนี้

รูปแบบที่	รูปแบบกระสวนทำนอง				วรรคหน้า	วรรคหลัง	จำนวนครั้ง
1	___X	_X_X	_X_X	_X_X	2		2
2	___X	XXXX	_X_X	XXXX	2		2
3	___X	XXXX	_X_X	_X_X		2	2
4	__XX	XXXX	XXXX	XXXX	2	4	6
5	_XXX	_X_X	_X_	XXX_X		1	1
6	_XXX	XXXX	XXXX	XXXX	3	1	4
7	_XXX	_X_X	XX_X	XX_X	3		3
8	_XXX	XXXX	_XXX	XXXX	1		1
9	_X_X	_X_X	_X_X	_X_X	3	2	5
10	_X_X	_X_X	XX_X	XX_X		5	5
11	_X_X	XX_X	XX_X	XX_X	4	7	11
12	_X_X	XX_X	_XXX	_X_X	1		1
13	_X_X	XX_X	_XXX	XXXX		1	1
14	_X_X	_X_X	_XXX	_X_X	1	1	2
15	_XXX	_X_X	_X_X	_X_X	4		4
16	XXXX	XX_X	_X_	XXX_X		1	1
17	XXXX	XX_X	XXXX	XX_X	1	1	2

จากการวิเคราะห์รูปแบบของกระสวนจันทะ 4 ห้องจะเห็นได้ว่า

- รูปแบบที่ 1 จะใช้เฉพาะในวรรคหน้าเท่านั้น แล้วตามด้วยรูปแบบที่ 11
- รูปแบบที่ 2 จะใช้เฉพาะในวรรคหน้าเท่านั้น แล้วตามด้วยรูปแบบที่ 3
- รูปแบบที่ 3 จะใช้เฉพาะในวรรคหลังเท่านั้น
- รูปแบบที่ 4 จะใช้ทั้งวรรคหน้า และวรรคหลัง
- รูปแบบที่ 5 จะใช้เฉพาะในวรรคหลังเท่านั้น จะตามวรรคหน้ารูปแบบที่ 12
- รูปแบบที่ 6 จะใช้ทั้งวรรคหน้า และวรรคหลัง
- รูปแบบที่ 7 จะใช้ในเฉพาะวรรคหน้าเท่านั้น
- รูปแบบที่ 8 จะใช้ในเฉพาะวรรคหน้าเท่านั้น
- รูปแบบที่ 9 จะใช้ทั้งวรรคหน้า และวรรคหลัง
- รูปแบบที่ 10 จะใช้เฉพาะในวรรคหลังเท่านั้น
- รูปแบบที่ 11 จะใช้ทั้งวรรคหน้า และวรรคหลัง
- รูปแบบที่ 12 จะใช้ในเฉพาะวรรคหน้าเท่านั้น
- รูปแบบที่ 13 จะใช้เฉพาะในวรรคหลังเท่านั้น

- รูปแบบที่ 14 จะใช้ทั้งวรรคหน้า และวรรคหลัง
 รูปแบบที่ 15 จะใช้เฉพาะวรรคหน้าเท่านั้น มักจะตามด้วยวรรคหลังรูปแบบที่ 10 และ 11
 รูปแบบที่ 16 จะใช้เฉพาะในวรรคหลังเท่านั้น
 รูปแบบที่ 17 จะใช้ทั้งวรรคหน้า และวรรคหลัง

กระสวนจังหวะของทางฆ้องวงใหญ่เพลงสารถิ 3 ชั้น หากนำมาแยกออกเป็นกระสวนจังหวะ จังหวะละ 2 ห้องเพลง จะพบว่ามีรูปแบบทั้งสิ้น 12 รูปแบบ ซึ่งมีอยู่ในสองห้องแรกของวรรคหน้า สองห้องหลังในวรรคหน้า สองห้องแรกในวรรคหลัง และสองห้องหลังในวรรคหลังดังตารางต่อไปนี้

รูปแบบที่	รูปแบบกระสวน จังหวะ		สองห้องแรก วรรคหน้า	สองห้องแรก วรรคหลัง	สองห้องหลัง วรรคหน้า	สองห้องหลัง วรรคหลัง	จำนวนครั้ง
1	___X	_X_X	2				2
2	___X	_XXX	2	2	2		6
3	__XX	XXXX	2	4			6
4	_X_X	_X_X	3	8	9	4	24
5	_X_X	XX_X	5	8			13
6	_X__	XXX_X				2	2
7	_XXX	_X_X	2	1	1	1	5
8	_XXX	XXXX	5	1	1	1	8
9	__XXX	_X_X	4				4
10	XX_X	XX_X			7	12	19
11	XXXX	XX_X	1	2	1	1	5
12	XXXX	XXXX			5	5	10

จากการวิเคราะห์รูปแบบของกระสวนจังหวะ 2 ห้องจะเห็นได้ว่า

- รูปแบบที่ 1 จะใช้เฉพาะสองห้องแรกวรรคหน้าเท่านั้น
 รูปแบบที่ 2 จะใช้ทั้งสองห้องแรกวรรคหน้า สองห้องแรกวรรคหลัง และสองห้องหลังวรรคหน้า
 รูปแบบที่ 3 จะใช้ทั้งสองห้องแรกวรรคหน้า และสองห้องแรกวรรคหลัง
 รูปแบบที่ 4 จะใช้ทั้งหมดทุกวรรคใช้บ่อยมาก
 รูปแบบที่ 5 จะใช้ทั้งสองห้องแรกวรรคหน้า และสองห้องแรกวรรคหลัง
 รูปแบบที่ 6 จะใช้เฉพาะสองห้องหลังวรรคหลัง
 รูปแบบที่ 7 จะใช้ทั้งหมดทุกวรรคใช้น้อยมาก
 รูปแบบที่ 8 จะใช้ทั้งหมดทุกวรรค
 รูปแบบที่ 9 จะใช้เฉพาะสองห้องแรกวรรคหน้าเท่านั้น
 รูปแบบที่ 10 จะใช้เฉพาะสองห้องหลังวรรคหน้า และสองห้องหลังวรรคหลังเท่านั้น
 รูปแบบที่ 11 จะใช้ทั้งหมดทุกวรรค
 รูปแบบที่ 12 จะใช้เฉพาะสองห้องหลังวรรคหน้า และสองห้องหลังวรรคหลังเท่านั้น

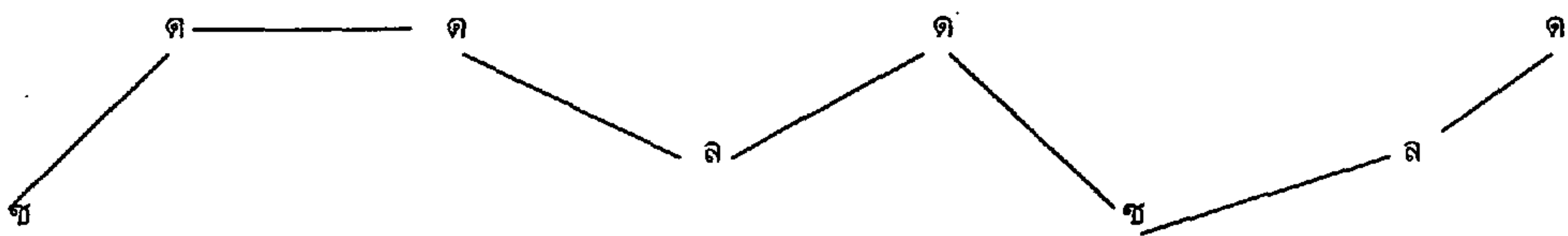
1.3 ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง และลูกตกทางฆ้องวงใหญ่เพลงสารถิ 3 ชั้น ท่อน 1 มีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง และลูกตกโดยการวิเคราะห์เป็นรายประโยคดังนี้

ท่อน 1

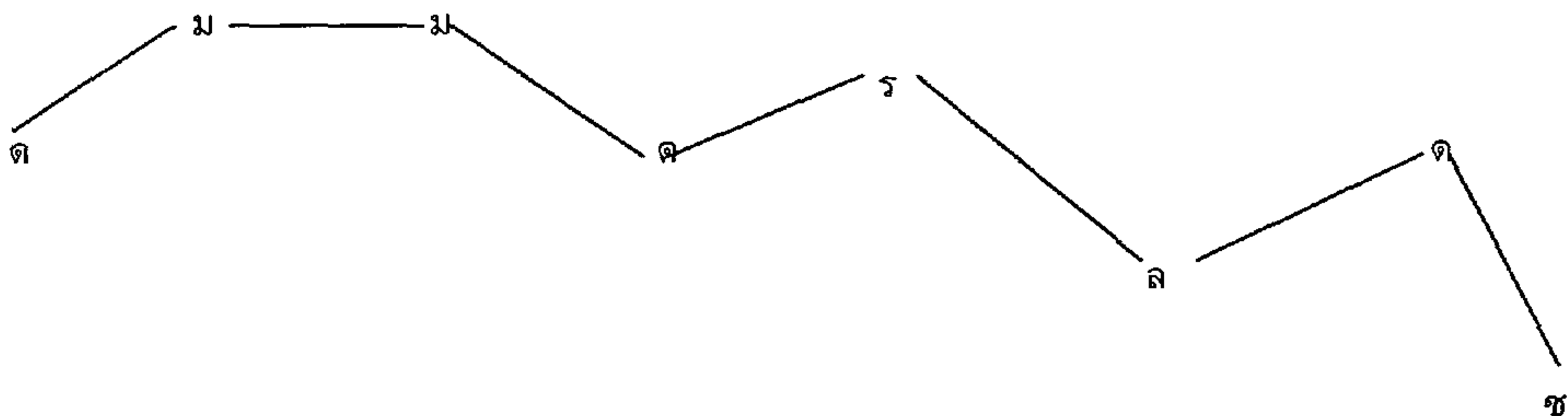
ประโยคที่ 1	_ช_ช	ช_ด	_ม ร ด	_ท_ล	ด ด	_ร_ช	ช ล_ด
โครงสร้าง	ร	ร ด	ม ร ด	ท ล	_ด	ร ร	ฟ ด
	___ช	___ด	___ด	___ล	___ด	___ช	___ด

ประโยคที่ 1 เป็นประโยคที่ใช้เริ่มต้นของท่อน 1 และเป็นทำนองที่เริ่มต้นของเพลงด้วย โดยที่ลูกตกในห้องเพลงต่าง ๆ ของประโยคที่ 1 นี้ มีเสียงหลักอยู่ในบันไดเสียง โด ลูกตกในแต่ละห้องเพลงจะเป็นลูกตกที่อยู่ในบันไดเสียง โด เช่นเดียวกัน คือ เสียง โด ซอล และ ลา โดยทำนองเริ่มต้นที่ลูกตกเสียง ลา ในวรรคหน้า และกลับลูกท้ายประโยคเพลงด้วยเสียง โด ในวรรคหลัง ซึ่งจะมีเสียง ที และเสียง ฟา เข้ามาเป็นตัวจรเพื่อให้ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงดำเนินได้อย่างกลมกลืน และสละสลวยยิ่งขึ้น มีทิศทางการดำเนินทำนองเป็นการไล่เสียงจากเสียงต่ำขึ้นไปหาเสียงสูง มีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองดังนี้

ประโยคที่ 2	_ช_ด	_ร_ม	_ม_ม	_ร_ด	__ม	ม ร	ด ร	ร ด
โครงสร้าง	ร ด	ร ม	ช ม	ร ด	ร	ด ล	ล ด	ล ช
	___ด	___ม	___ม	___ด	___ร	___ล	___ด	___ช

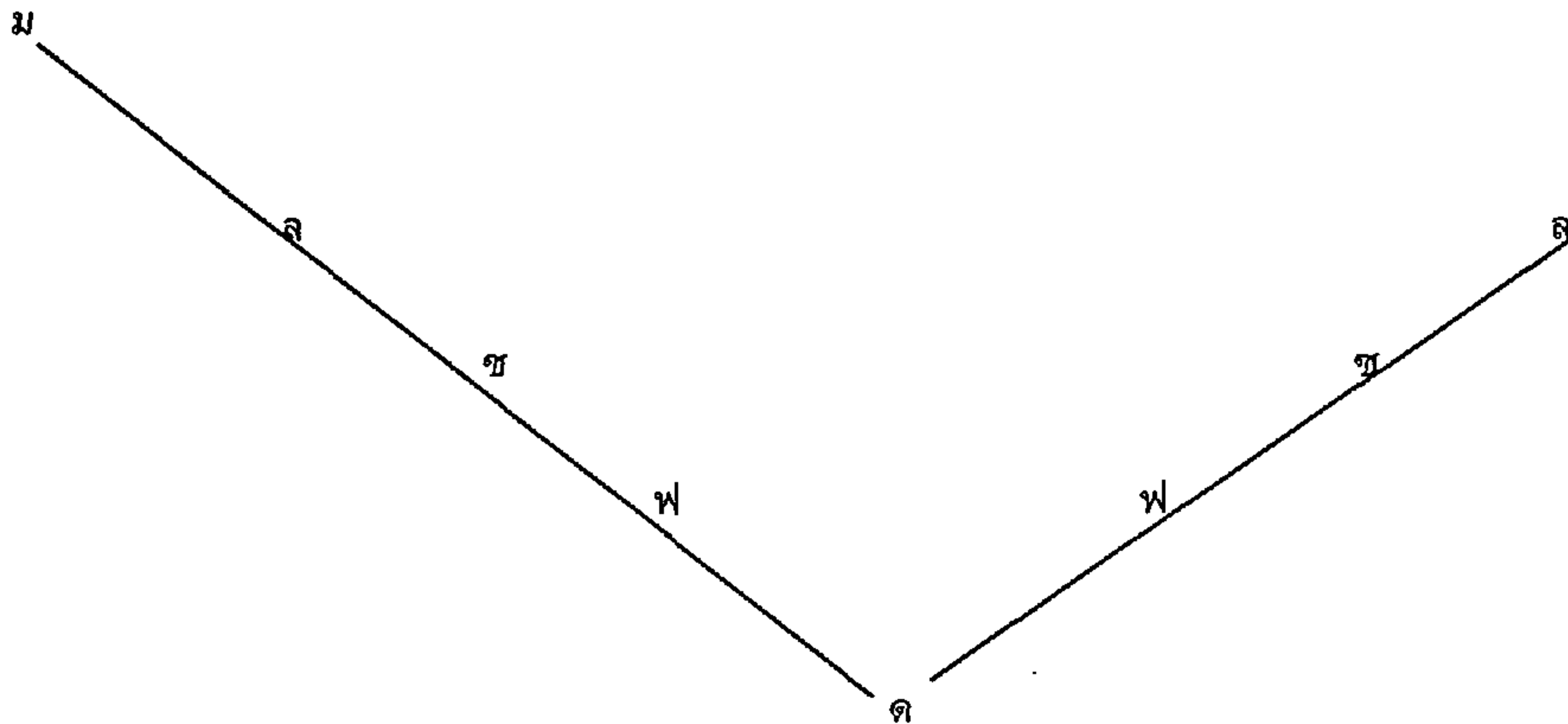
ทำนองเพลงในประโยคที่ 2 ของท่อน 1 ยังคงอยู่ในบันไดเสียง โด โดยมีเสียงหลักอยู่ในบันไดเสียง โด ครบทั้ง 5 เสียงคือเสียง โด เร มี ซอล และ ลา ทำนองเพลงในวรรคหน้าตกด้วยเสียงชั้นที่ 1 คือเสียง โด และมีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเป็นการไล่เสียงขึ้นไปเสียงสูงเล็กน้อย จากนั้นจึงไล่เสียงลงมาหาเสียงต่ำคือเสียง ซอลซึ่งเป็นเสียงลูกตกในชั้นที่ 5 ในวรรคหลังซึ่งมีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองดังนี้

ประโยคที่ 3
โครงสร้าง

_ ด _ ม	ร ด	ล ล	ช ช _ ฟ	_ ร	ด ด	ฟ ฟ	ช ช _ ล
_ ด _ ม	ร ด _ ล	_ ช	ด	ล _ ช	_ ฟ	_ ช	ล
___ ม	___ ล	___ ช	___ ฟ	___ ด	___ ฟ	___ ช	___ ล

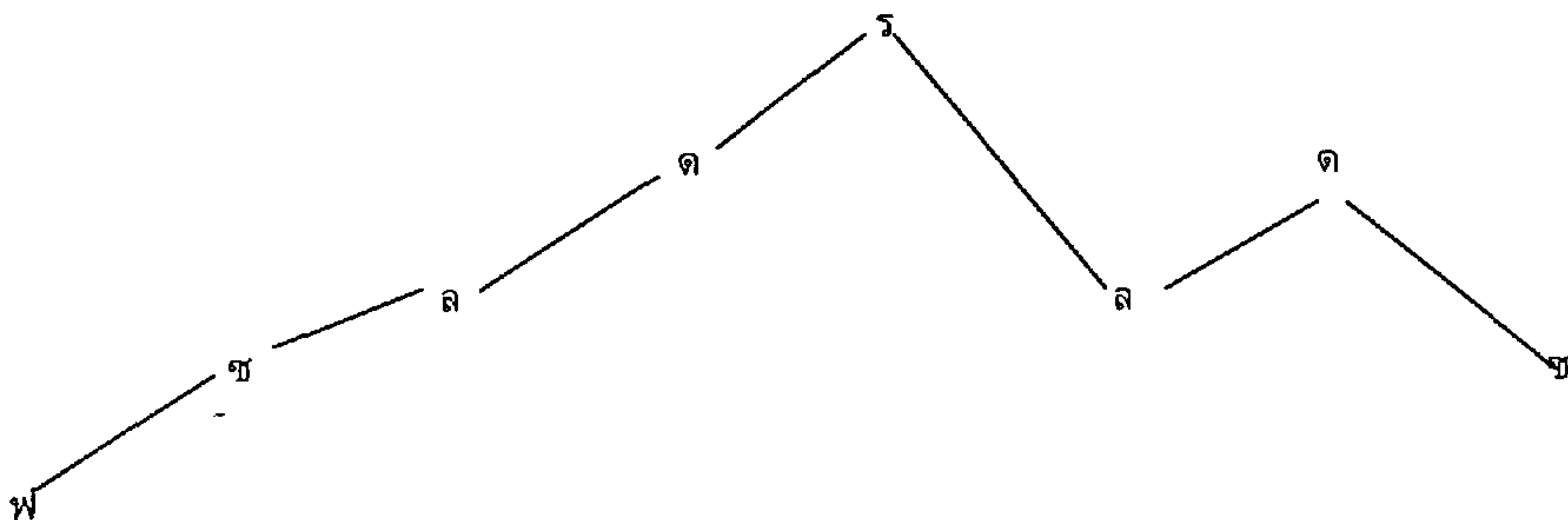
ในประโยคที่ 3 ได้มีการเปลี่ยนบันไดเสียง จากบันไดเสียง โด มาเป็นบันไดเสียง ฟา โดยลูกตกก็เปลี่ยนมาเป็นลูกตกเสียงหลักในบันไดเสียง ฟา ด้วยคือเสียง ฟา ซอล ลา และโด ในประโยคนี้อวอร์ดหน้าลูกตกจะตกด้วยเสียง ฟา โดยเป็นเสียงลูกตกในขั้นที่ 5 และจบท้ายประโยคด้วยเสียง ลา ซึ่งเป็นเสียงในขั้นที่ 3 ในบันไดเสียง ฟา ทิศทางการดำเนินทำนองเป็นการไล่เสียงจากเสียงสูงลงมาเสียงต่ำในอวอร์ดหน้า ส่วนในอวอร์ดหลังเป็นการไล่เสียงขึ้นไปหาเสียงสูงซึ่งมีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองดังนี้

ประโยคที่ 4
โครงสร้าง

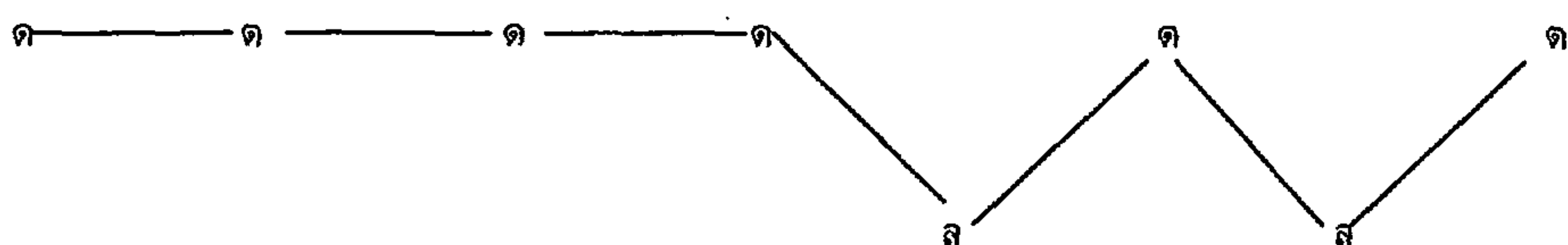
_ ฟ	ฟ ฟ	ช ช	ล ล _ ด	___ ม	ม ร	ด ร	ร ด
_ ฟ	_ ช	_ ล	ด	ร	ด ล	ล ด	ล ช
___ ฟ	___ ช	___ ล	___ ด	___ ร	___ ล	___ ด	___ ช

ทำนองเพลงประโยคที่ 4 ยังคงอยู่ในบันไดเสียง ฟา โดยมีลูกตกอยู่ในบันไดเสียง ฟา ครบทั้ง 5 เสียงคือเสียง ฟา ซอล ลา โด และเร โดยลูกตกเริ่มต้นของอวอร์ดหน้านี้ตกที่ เสียง โด ซึ่งเป็นเสียงลูกตกในขั้นที่ 1 และลูกตกในท้ายอวอร์ดตอบ เป็นเสียง ซอล เป็นเสียงลูกตกในขั้นที่ 2 การดำเนินทำนองในอวอร์ดหน้าเป็นการไล่เสียงจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง ส่วนในอวอร์ดหลังเป็นการไล่เสียงจากเสียงสูงลงมาหาเสียงต่ำ มีทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

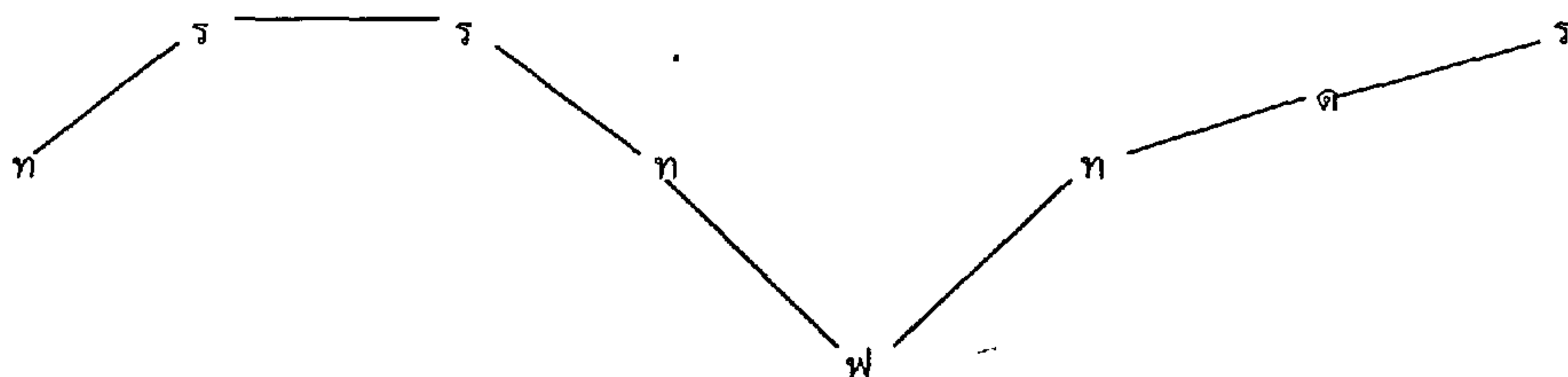
ประโยคที่ 5 โครงสร้าง	ด	ท ด	ร ด	ท ด	_ ด _ ล		ช ล	ท ด
	_ _ ช	ท ล	ท ล	ท ล	ฟ	ช ฟ _ ด	_ ฟ	ช ล
	_ _ _ ด	_ _ _ ด	_ _ _ ด	_ _ _ ด	_ _ _ ล	_ _ _ ด	_ _ _ ล	_ _ _ ด

ในประโยคที่ 5 ได้เริ่มมีการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียง ฟา มาเป็นบันไดเสียง ที โดยยังมีเสียงลาในบันไดเสียงฟา เข้าเป็นตัวจร เพื่อให้การเปลี่ยนบันไดเสียงดูกลมกลืน ลูกตกในประโยคนี้อย่างคงเป็นลูกตกในเสียงหลักของบันไดเสียง ที คือเสียง โด ในวรรคหน้า และเสียง โด ในวรรคหลัง การดำเนินจะใช้ลูกตกซ้ำๆ กัน ซึ่งมีทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

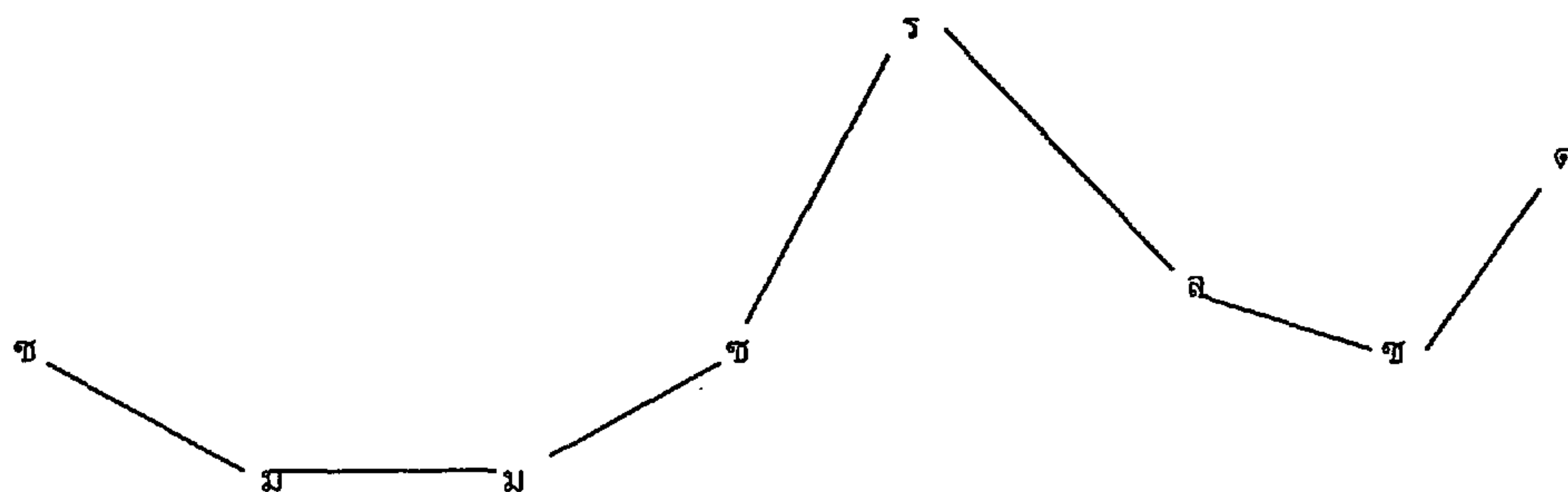
ประโยคที่ 6 โครงสร้าง	_ ฟ _ ท	_ ด _ ร	_ ฟ _ ร	_ ด _ ท	_ ช	ฟ ฟ	ท ท	ด ด _ ร
	ด ท	ด ร	ฟ ร	ด ท	ร _ ด	_ ท	_ ด	ร
	_ _ _ ท	_ _ _ ร	_ _ _ ร	_ _ _ ท	_ _ _ ฟ	_ _ _ ท	_ _ _ ด	_ _ _ ร

ทำนองเพลงในประโยคที่ 6 ได้มีการเปลี่ยนบันไดเสียงมาเป็นบันไดเสียง ที อย่างชัดเจนโดยเสียงที่ใช้จะอยู่ในบันไดเสียง ที ทั้งนั้น ลูกตกยังคงเป็นลูกตกเสียงหลักในบันไดเสียง ที คือ เสียง ที โด เร และฟา โดยประโยคเริ่มต้นจะเริ่มเสียงลูกตกที่เสียง ที เป็นเสียงในขั้นที่ 1 และจบประโยคด้วยเสียง เร ซึ่งเป็นเสียงลูกตกในขั้นที่ 2 ในบันไดเสียง ที การดำเนินทำนองเป็นการไล่เสียงขึ้นลงในวรรคหน้า ส่วนในวรรคหลังทิศทางการดำเนินทำนองจะไล่เสียงขึ้นไปหาเสียงสูง ดังนี้

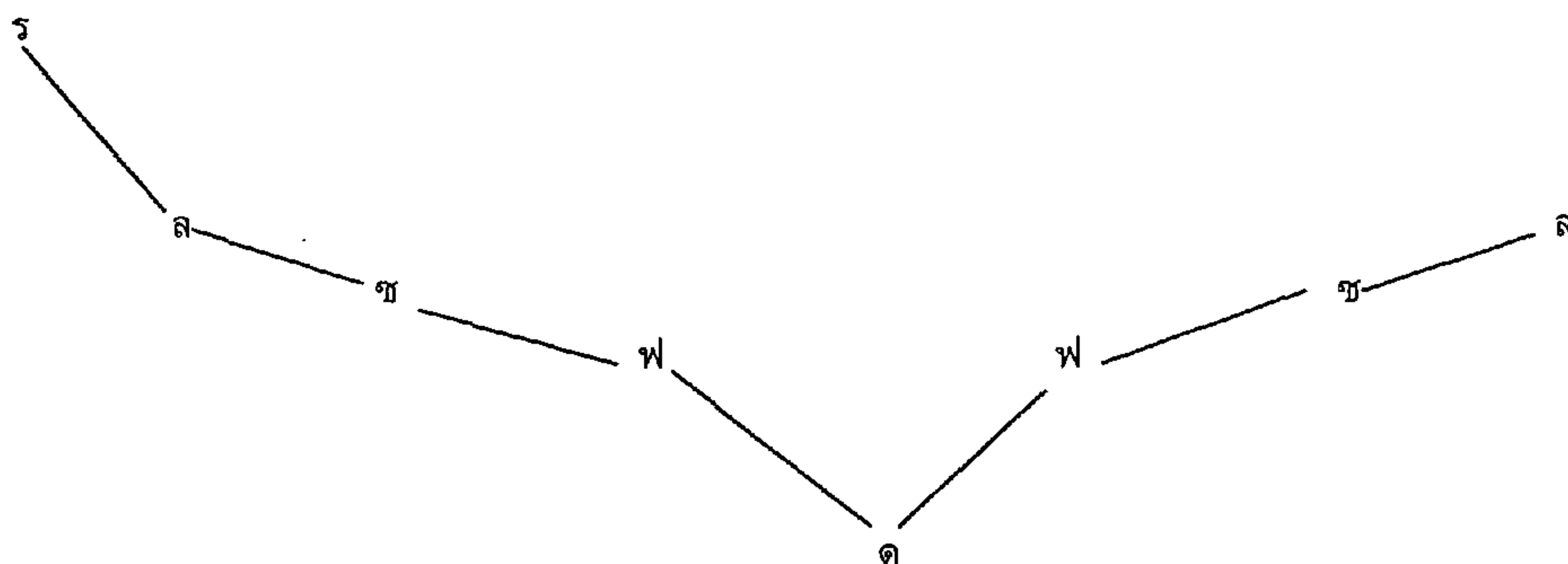
ประโยคที่ 7 โครงสร้าง	_ ล ด	ล ช	ร ม	ฟ ช	_ ด _ ร	_ ด _ ล	ช ช	_ ล _ ด
	ช	ฟ ม	ร ด	ร ม	ด ร	ด ล	_ ช	ล ด
	___ ช	___ ม	___ ม	___ ช	___ ร	___ ล	___ ช	___ ด

ในประโยคที่ 7 ได้มีการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียง ที่ กลับมาเป็นบันไดเสียง ฟา เหมือนประโยคที่ 3 และ 4 ในประโยคนี้ได้มีเสียง มี เข้ามาเป็นตัวจร ในวรรคหน้า โดยได้มีผลต่อลูกตกในบันไดเสียง ฟา ด้วย จากนั้นในวรรคหลังจึงใช้ลูกตกเสียงหลักในบันไดเสียง ฟา ชัดเจนยิ่งขึ้น เสียงลูกตกในวรรคหน้าจะตกที่เสียง ซอล ซึ่งเป็นเสียงในขั้นที่ 2 และลูกตกท้ายประโยคเป็นเสียง โด ซึ่งเป็นเสียงลูกตกในขั้นที่ 5 ในบันไดเสียง ฟา ซึ่งมีทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

ประโยคที่ 8 โครงสร้าง	ร ร	_ ด	ล ล	ช ช _ ฟ	_ ร	ด ด	ฟ ฟ	ช ช _ ล
	_ ร	ด _ ล	_ ช	ด	ล _ ช	_ ฟ	_ ช	ล
	___ ร	___ ล	___ ช	___ ฟ	___ ด	___ ฟ	___ ช	___ ล

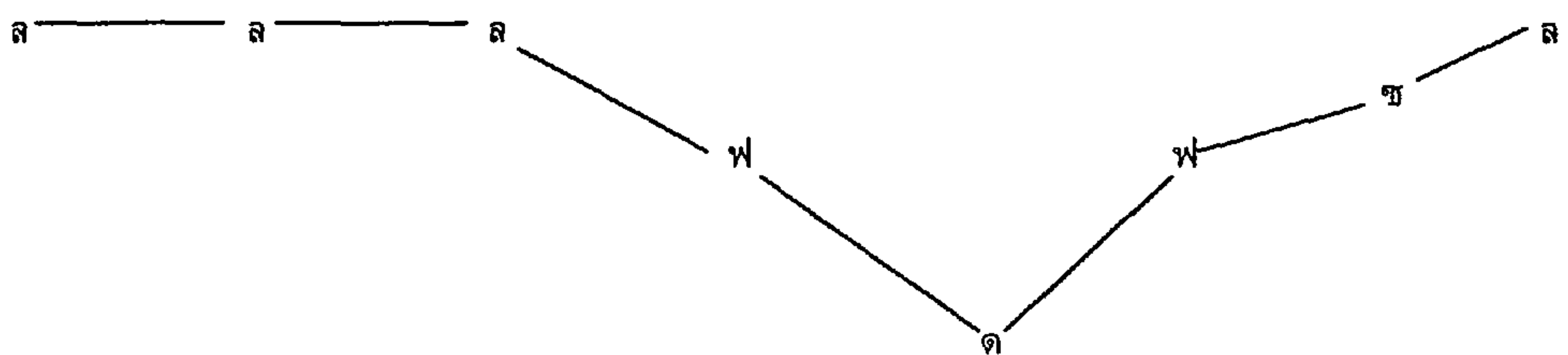
ทำนองเพลงในประโยคที่ 8 เป็นประโยคสุดท้ายของท่อน 1 ซึ่งเป็นประโยคที่แสดงให้เห็นถึงการจบท่อนเพลงได้อย่างชัดเจน ในประโยคนี้ยังคงอยู่ในบันไดเสียง ฟา เหมือนเดิม สำหรับเสียงลูกตกยังคงเป็นลูกตกเสียงหลักในบันไดเสียง ฟา ครบทั้ง 5 เสียง คือ ฟา ซอล ลา โด และ เร ในประโยคนี้นี้วรรคหน้าจะตกที่ลูกตกเสียง ฟา ซึ่งเป็นเสียงในขั้นที่ 1 และจบด้วยเสียง ลา เป็นเสียงในขั้นที่ 3 ในวรรคหลัง การดำเนินทำนองเป็นการไล่เสียงจากเสียงสูงลงมาเสียงต่ำในวรรคหน้า และไล่ขึ้นไปเสียงสูงอีกครั้งในวรรคหลัง โดยมีทิศทางการดำเนินทำนองคล้ายกับประโยคที่ 3 ดังนี้

ท่อน 2

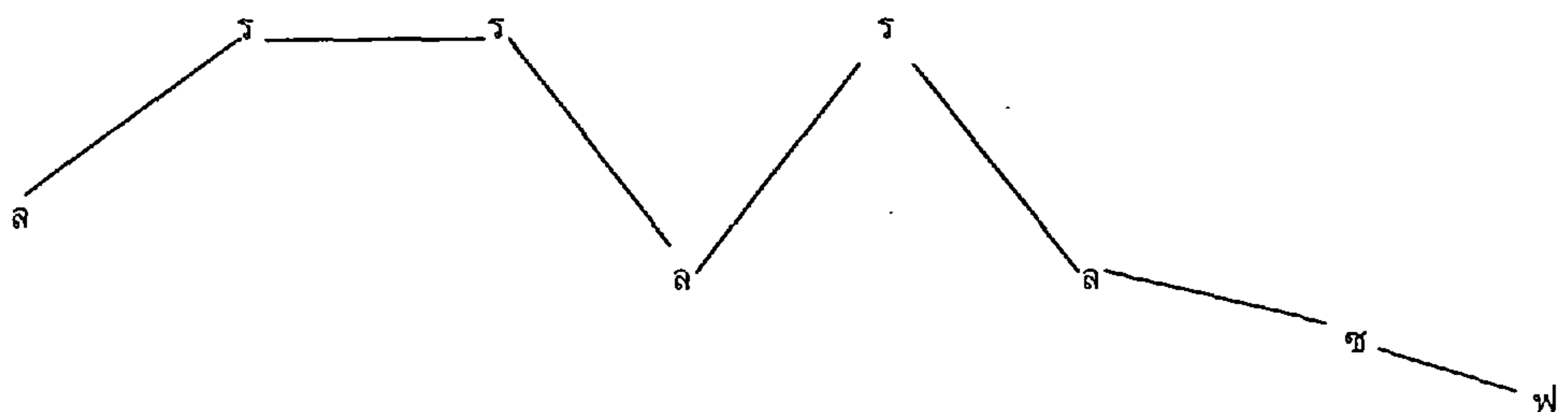
ประโยคที่ 1		_ ล _ ล	_ ด _ ล	_ ช _ ฟ	_ ร	ด ด	ฟ ฟ	ช ช _ ล
โครงสร้าง	___ ล		ด ล	ช ฟ	ล _ ช	_ ฟ	_ ช	ล
	___ ล	___ ล	___ ล	___ ฟ	___ ด	___ ฟ	___ ช	___ ล

ประโยคที่ 1 ในท่อน 2 ทำนองเพลงมีลักษณะที่บ่งบอกถึงการเริ่มท่อนใหม่เพราะบรรเลงห่าง ๆ บันไดเสียงเป็นบันไดเสียง ฟา ซึ่งสัมพันธ์กับวรรคหลังในท่อน 1 ลูกตกยังคงเป็นลูกตกเสียงหลักในบันไดเสียง ฟา ลูกตกในวรรคหน้าจะตกที่เสียง ฟา เป็นลูกตกในขั้นที่ 1 ของบันไดเสียงแล้วจบด้วยเสียง ลา ในวรรคหลัง ทิศทางการบรรเลง เป็นการบรรเลงไล่เสียงลงในวรรคหน้า แล้วไล่เสียงขึ้นไปหาเสียงเดิมในวรรคหลัง โดยมีทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

ประโยคที่ 2	ช ล	_ ด _ ร	_ ฟ _ ร	_ ด _ ล	_ ด _ ร	_ ด	ล ล	ช ช _ ฟ
โครงสร้าง	_ ฟ	ด ร	ฟ ร	ด ล	ด ร	ด _ ล	_ ช	ฟ
	___ ล	___ ร	___ ร	___ ล	___ ร	___ ล	___ ช	___ ฟ

ประโยคที่ 2 ในท่อน 2 บันไดเสียงยังคงเป็นบันไดเสียง ฟา ลูกตกแต่ละห้องยังคงเป็นลูกตกเสียงหลักในบันไดเสียง เริ่มต้นที่ลูกตกในขั้นที่ 3 เสียง ลา ในวรรคหน้า แล้วจบด้วยลูกตกขั้นที่ 1 เสียง ฟา ในวรรคหลัง วรรคหน้าทำนองเพลงจะสัมพันธ์กับวรรคหลังในประโยคที่ 1 ได้เป็นอย่างดีคือการไล่เสียงรับเสียงขึ้นมาเรื่อย ๆ ของทำนอง ส่วนในวรรคหลังก็ยังคงสัมพันธ์กับวรรคหน้าคือรับเสียงไล่ขึ้นมาแล้วไล่เสียงลงไปหาลูกตก โดยมีทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

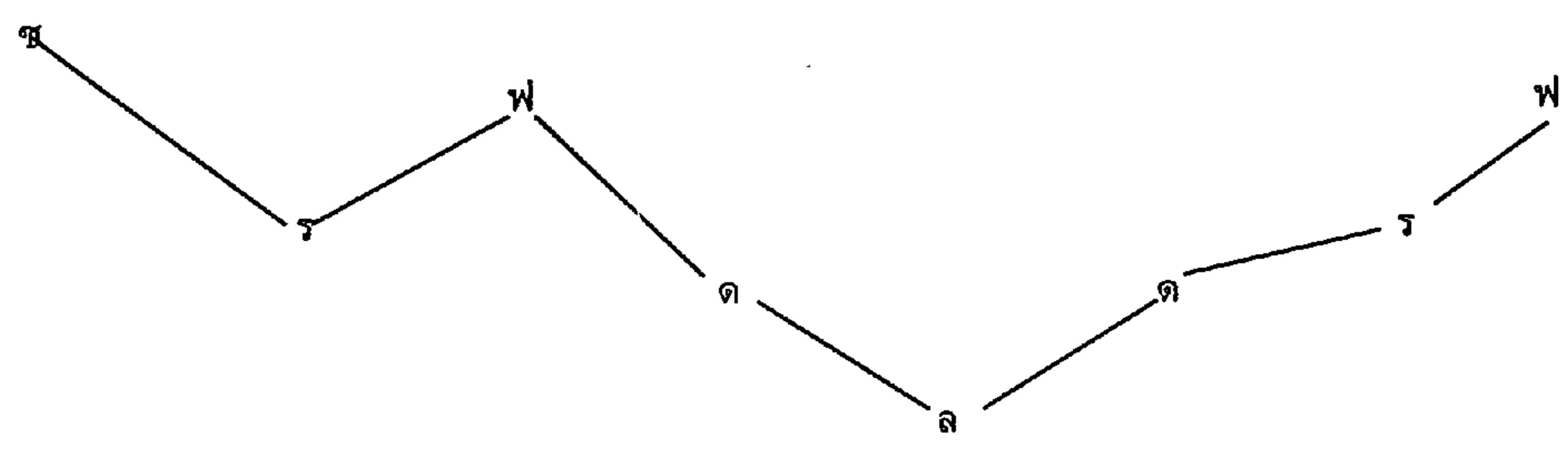

ประโยคที่ 3

__ ล	ล ช	ฟ ช	ช ฟ	ร ฟ ร	_ ด		(ด ร_ ฟ
ช	ฟ ร	ร ฟ	ร ด	ด	ด ล	_ ล __	ท ฟ
___ ช	___ ร	___ ฟ	___ ด	___ ร	___ ด	___ ร	___ ฟ

โครงสร้าง

ประโยคที่ 3 ยังคงอยู่ในบันไดเสียง ฟา ลูกตกยังคงเป็นลูกตกเสียงหลักในบันไดเสียง ลักษณะการดำเนินทำนองในวรรคหน้าเป็นการบรรเลงเก็บไล่เสียงลงไปหาลูกตกเป็นกลอนสลับฟันปลา ส่วนวรรคหลังทิศทางการดำเนินทำนองเป็นการไล่เสียงขึ้นมาหาลูกตก และได้มีเสียง ที เข้ามาเป็นตัวจร เพื่อให้ทำนองมีการไล่เสียงขึ้นได้ไพเราะยิ่งขึ้น โดยมีทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

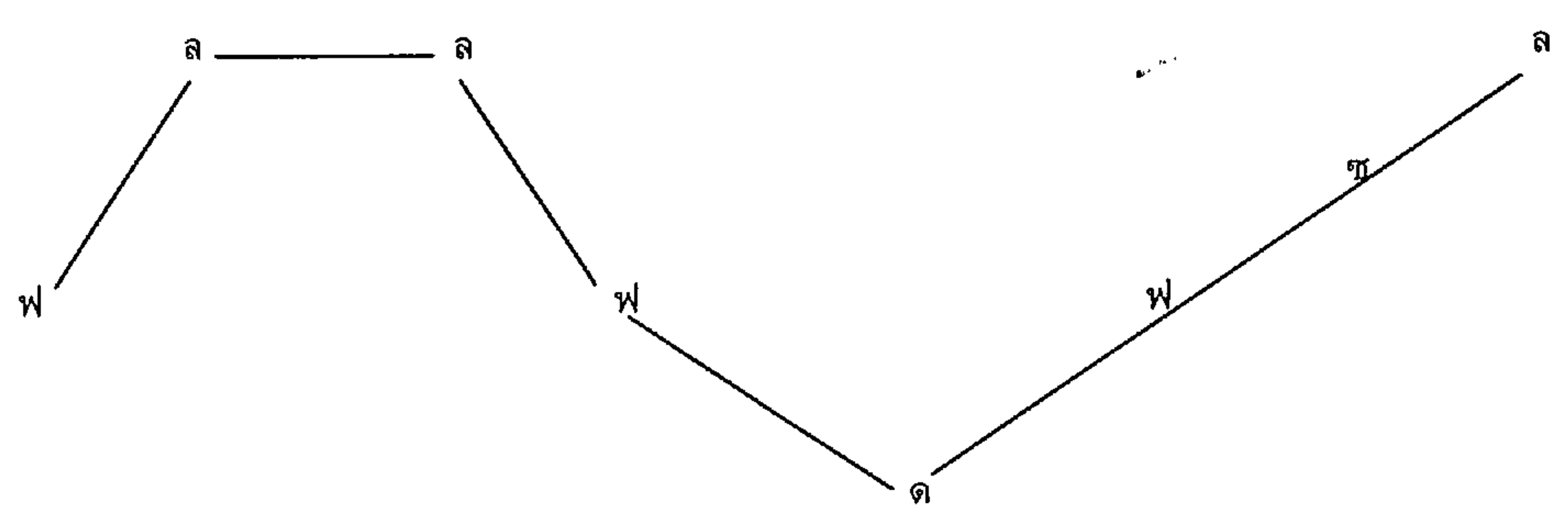

ประโยคที่ 4

_ ด_ ฟ	_ ช_ ล	_ ด_ ล	_ ช_ ฟ	_ ร	ด ด	ฟ ฟ	ช ช_ ล
ช ฟ	ช ล	ด ล	ช ฟ	ล_ ช	_ ฟ	_ ช	ล
___ ฟ	___ ล	___ ล	___ ฟ	___ ด	___ ฟ	___ ช	___ ล

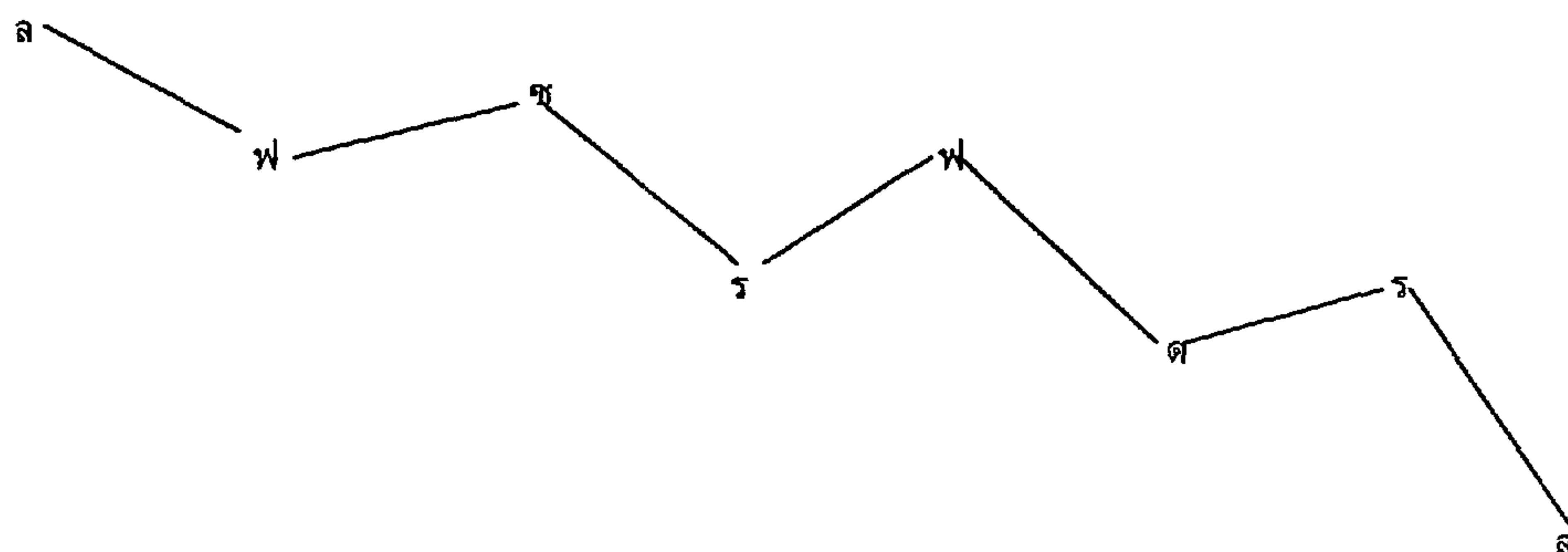
โครงสร้าง

ในประโยคที่ 4 หากสังเกตแล้วจะเห็นว่าว่ารูปแบบทำนองคล้ายกับประโยคที่ 1 แต่ไม่ใช่ประโยคขึ้นต้นจึงทำให้มีการเพิ่มตัวโน้ตขึ้นมาในวรรคหน้า ส่วนวรรคหลังทำนองยังคงเหมือนในประโยคที่ 1 บันไดเสียงในประโยคนี้อย่างคงเป็นบันไดเสียง ฟา ลูกตกยังคงเป็นลูกตกเสียงหลักในบันไดเสียง ฟา

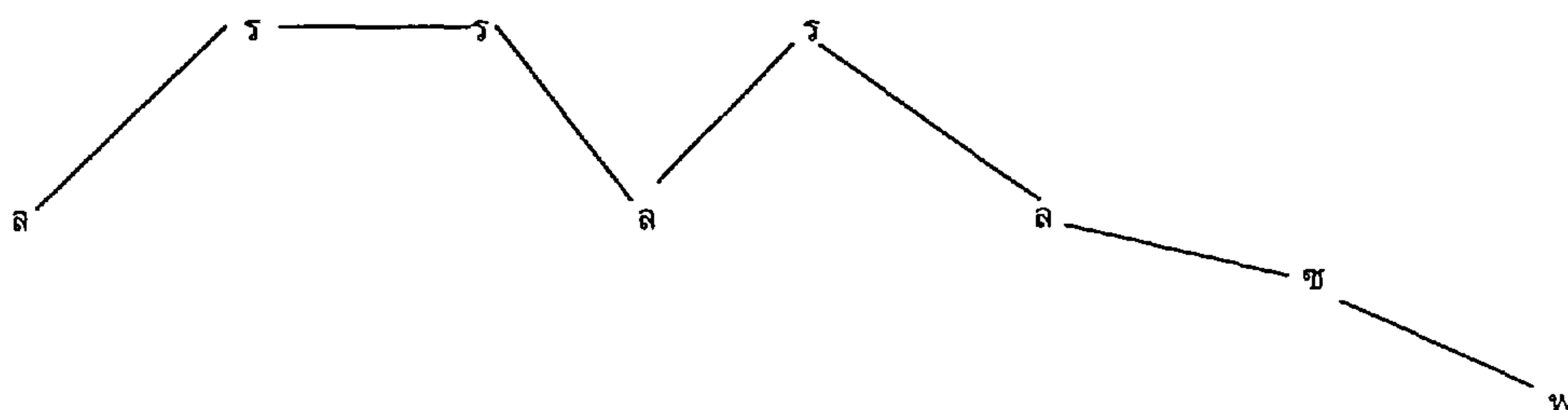
ประโยคที่ 5 โครงสร้าง	ด ล	ล	ช	ลช ช	ฟ	ชฟ ฟ	ร	ฟร ร	ด
	ช	ชฟ_ฟ	ฟ	ฟร_ร	ร	รด_ด	ด	ดล_ล	
	___ล	___ฟ	___ช	___ร	___ฟ	___ด	___ร	___ล	

ในประโยคที่ 5 เป็นทำนองที่มีความไพเราะมีรูปแบบที่แตกต่างจากประโยคอื่น ๆ ทำนองเพลงและทิศทางซ้ำเสียงลูกตก และไล่เสียงลงต่อเนื่องสัมพันธ์กันทั้งวรรคหน้า และวรรคหลัง บันไดเสียงเป็นบันไดเสียง ฟา มีลูกตกเป็นลูกตกเสียงหลักในบันไดเสียง วรรคหน้าเริ่มต้นที่เสียง เร ลูกตกในขั้นที่ 6 และจบลงด้วยลูกตกเสียง ลา ในวรรคหลัง มีทิศทางการดำเนินทำนอง เป็นกลอนสลับฟันปลาไล่เสียงลงดังนี้

ประโยคที่ 6 โครงสร้าง	ช ล	_ด_ร	_ฟ_ร	_ด_ล	_ด_ร	_ด	ล ล	ชช_ฟ
	_ฟ	ด ร	_ฟ_ร	_ด_ล	_ด_ร	ด_ล	___ช	___ฟ
	___ล	___ร	___ร	___ล	___ร	___ล	___ช	___ฟ

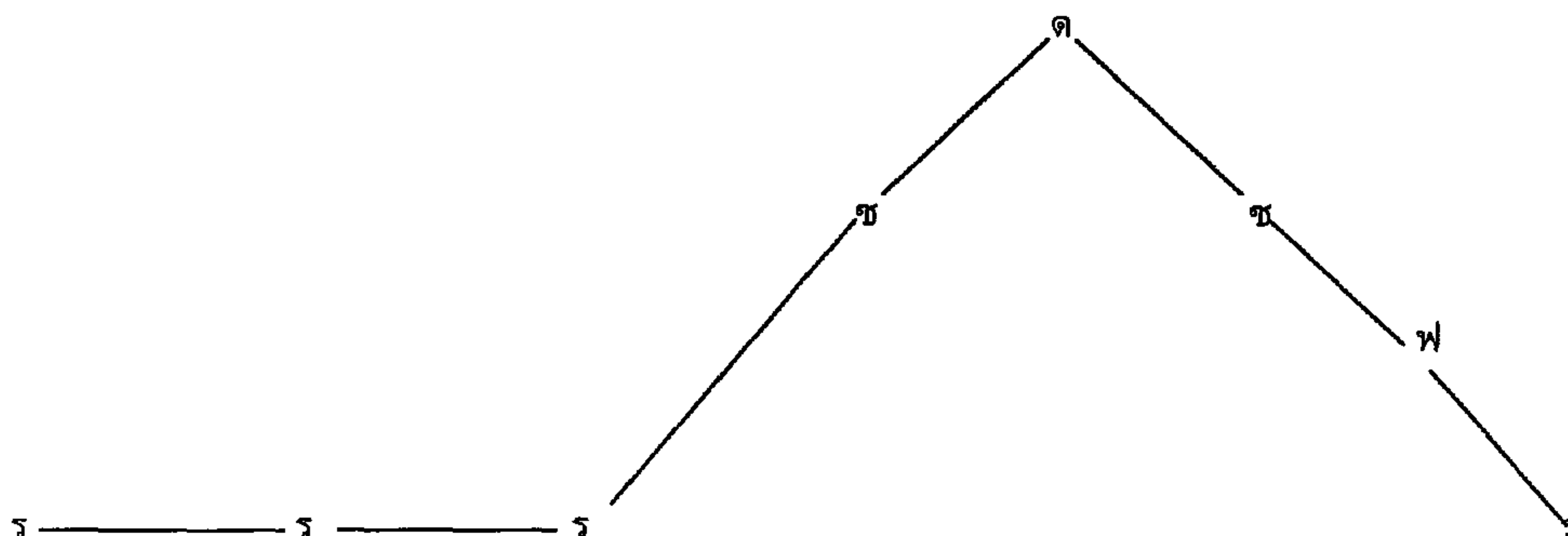
ประโยคที่ 6 มีทิศทางการบรรเลง และทำนองเช่นเดียวกันกับประโยคที่ 2 ซึ่งจากการวิเคราะห์เห็นว่าที่นำมาบรรเลงอีกครั้งอาจเป็นเพราะประโยคนี้จะสัมพันธ์กับประโยคที่ 5 เพราะประโยคที่ 5 เป็นการไล่เสียงลงมา ประโยคที่ 6 จึงเป็นการรับเสียงไล่ขึ้นไป

ประโยคที่ 7
โครงสร้าง

ด ร	ฟ ร	ด ร	ฟ ช	_ ล _ ด	_ ล _	ช ช	ฟ ฟ _ ร
_ ล	ด ด	ด ล	ด ร	ล ด	ล _ ช	_ ฟ	ล
___ ร	___ ร	___ ร	___ ช	___ ด	___ ช	___ ฟ	___ ร

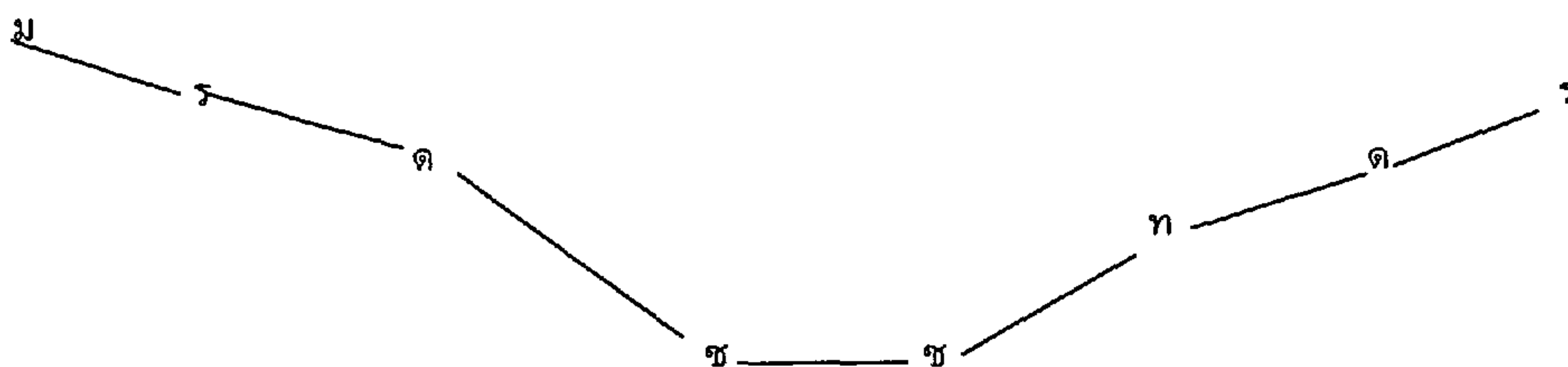
ประโยคที่ 7 ทำนองเพลงได้มีการบรรเลงทางเก็บในวรรคหน้า เป็นการไล่เสียงขึ้น ในวรรคหลังเป็นการบรรเลงทางหางไล่เสียงต่ำลงมาหาลูกตกททิศทางลงสัมพันธ์กับวรรคหลัง บันไดเสียงและลูกตกอยู่ในบันไดเสียง ฟา วรรคหน้าเริ่มลูกตกที่เสียง ซอล เป็นลูกตกในขั้นที่ 2 ใน จากนั้นวรรคหลังก็มาจบที่ลูกตกเสียงเร มีทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

ประโยคที่ 8
โครงสร้าง

ม ม	_ ม	ร ร	ด ด _ ช	_ ร _ ช	_ ล _ ท	_ ล _ ท	_ ด _ ร
_ ม	ช _ ร	_ ด	ช	ล ช	ล ท	ล ท	ด ร
___ ม	___ ร	___ ด	___ ช	___ ช	___ ท	___ ด	___ ร

ในประโยคที่ 8 ได้มีการเปลี่ยนบันไดเสียงมาเป็นบันไดเสียง โด อย่างชัดเจน ลูกตกก็เปลี่ยนมาเป็นลูกตกเสียงหลักในบันไดเสียง โดเช่นกัน จะมีในห้องที่ 6 ได้มีลูกตกเสียง ที่ เข้ามาเพื่อให้ทำนองสัมพันธ์ในการไล่เสียง ทำนองเพลงมีทำนองเพลงที่บ่งบอกถึงการจบเพลงอย่างชัดเจน ลูกตกเริ่มที่เสียง ซอล เป็นเสียงลูกตกในขั้นที่ 5 แล้วจบด้วยเสียง เร ลูกตกในขั้นที่ 2 ทิศทางในวรรคหน้าเป็นทำนองที่ไล่เสียงลง ส่วนในวรรคหลังก็รับสัมพันธ์กับวรรคหน้าคือไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก โดยมีเสียง ที่ เข้ามาเป็นตัวจบเพื่อทิศทางการไล่เสียงขึ้น ทำให้กลอนมีความไพเราะยิ่งขึ้น เหตุที่ในประโยคที่ 8 มีการเปลี่ยนบันไดเสียงก็น่าจะเป็นส่วนที่จะให้กลอนสัมพันธ์กับท่อน 3 ซึ่งได้เปลี่ยนเป็นบันไดเสียงโด

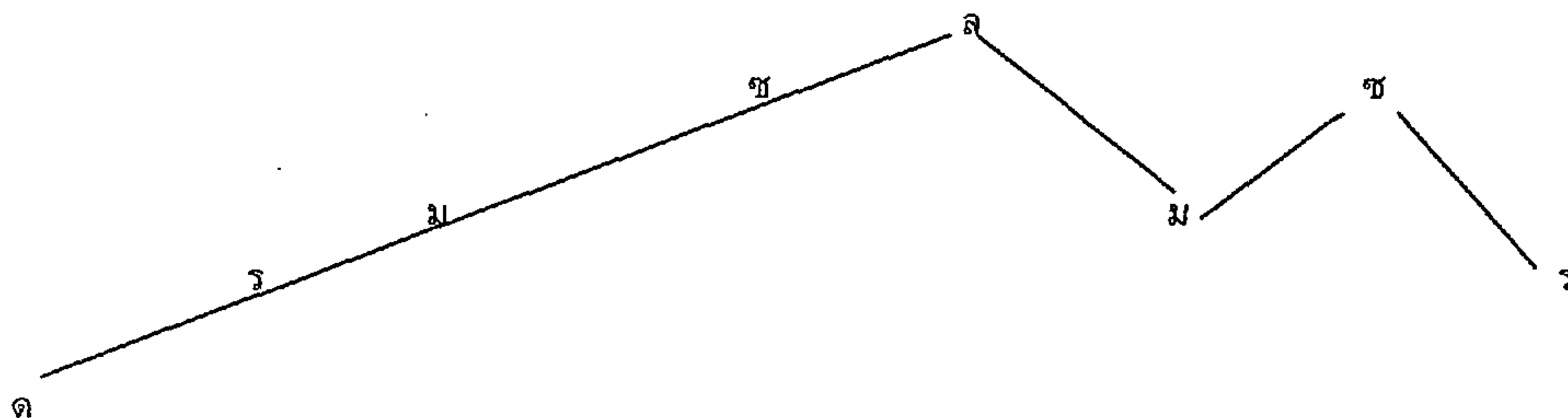
ท่อน 3

ประโยคที่ 1	___ ร	ม ม	___ ม	ม ม	___ ร	ม ม	_ ร	_ ม _ ม
โครงสร้าง	ร	_ ม	ช	_ ม	ร	_ ม	ร _ ม	
	___ ร	___ ม	___ ช	___ ม	___ ร	___ ม	___ ช	___ ม

ในประโยคที่ 1 ของท่อน 3 ทำนองเพลงได้บรรเลงห่าง ๆ ตามลักษณะของการขึ้นเพลงท่อนใหม่ ซึ่งในประโยคนี้เรียกว่าลูกเท้า ใช้นับกับทางร้อง บันไดเสียงในประโยคนี้เป็นบันไดเสียงโด สัมพันธ์กับประโยคที่ 8 ในท่อน 2 ที่เปลี่ยนมาเป็นบันไดเสียง โด ลูกตกเสียงหลักยังคงใช้เสียงหลักในบันไดเสียง วรรคหน้าลูกตกตกที่เสียงมีเป็นเสียงในขั้นที่ 3 มีทำนองไล่เสียงขึ้นลงมาหาลูกตก ส่วนวรรคหลัง ทำนองคล้ายกันกับวรรคหน้าคล้ายจะบรรเลงซ้ำแต่ได้มีการเปลี่ยนทำนองตอนท้ายเพื่อไม่ให้ซ้ำทำให้กลอนมีความหลากหลายลูกตกยังคงเป็นเสียง มี เหมือนวรรคหน้า มีทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

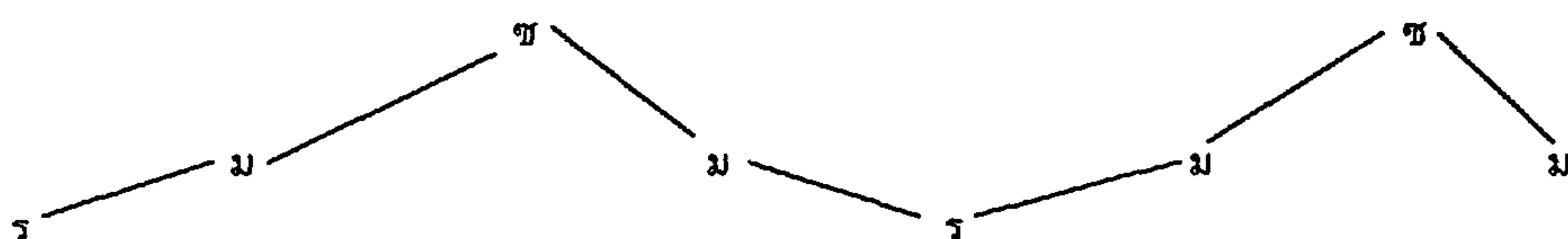
	ช	ม	ร	ช	ม	ร	ช	ม
ประโยคที่ 2	_ ด	ด ด	ร ร	ม ม _ ช	_ _ ด	ด ล	ช ล	ล ช
โครงสร้าง	_ ด	_ ร	_ ม	ช	ล	ช ม	ม ช	ม ร
	___ ด	___ ร	___ ม	___ ช	___ ล	___ ม	___ ช	___ ร

ในประโยคที่ 2 วรรคหน้ามีการดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกเสียง ซอล ซึ่งเป็นเสียงในขั้นที่ 6 ส่วนในวรรคหลังได้มีการดำเนินไล่เสียงแบบสลับฟันปลาเป็นการไล่เสียงลงมาหาลูกตกเสียง เร ลูกตกในขั้นที่ 2 ทำให้กลอนทั้งสองวรรคมีความสัมพันธ์กันคือทำให้ทิศทางการดำเนินทำนองไล่เสียงขึ้นในวรรคหน้า แล้วไล่เสียงลง ในวรรคหลัง ลูกตกในแต่ละห้องยังคงเป็นเสียงหลักในบันไดเสียงโด มีทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

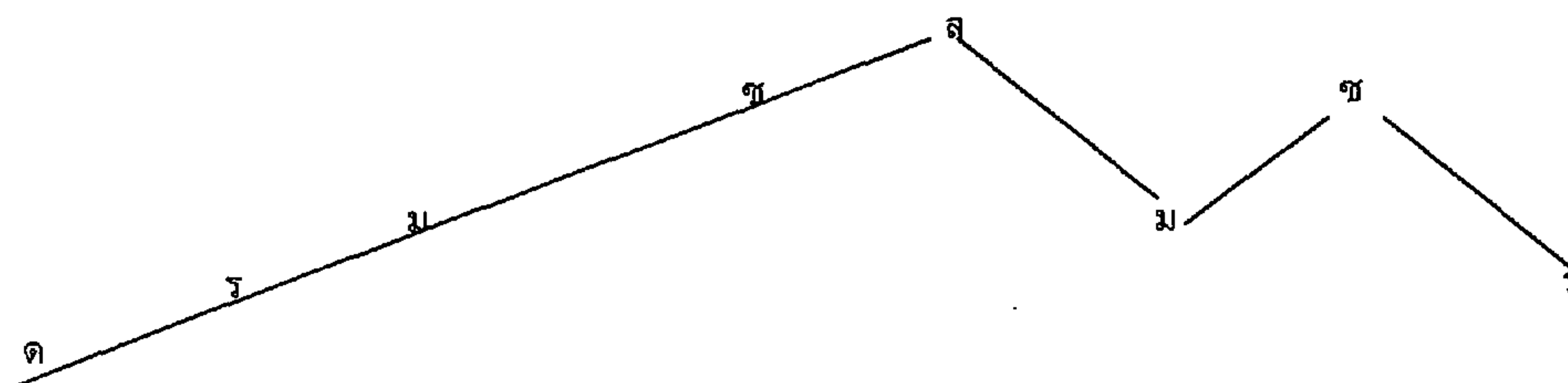
ประโยคที่ 3 โครงสร้าง	___ ร	ม ม	___ ม	ม ม	___ ร	ม ม	_ ร	_ ม _ ม
	ร	_ ม	ช	_ ม	ร	_ ม	ร _ ม	
	___ ร	___ ม	___ ช	___ ม	___ ร	___ ม	___ ช	___ ม

ประโยคที่ 3 การดำเนินทำนองเหมือนกันกับประโยคที่ 1 เป็นการย้อนการบรรเลงในวรรคที่ 1 อีกครั้งทิศทางการดำเนินทำนองยังเหมือนเดิม

ประโยคที่ 4 โครงสร้าง	_ ด	ด ด	ร ร	ม ม _ ช	_ _ ด	ด ล	ช ล	ล ช
	_ ด	_ ร	_ ม	ช	ล	ช ม	ม ช	ม ร
	___ ด	___ ร	___ ม	___ ช	___ ล	___ ม	___ ช	___ ร

ประโยคที่ 4 มีการดำเนินทำนองเหมือนกับประโยคที่ 2 เป็นการบรรเลงซ้ำในวรรคที่ 1 และ 2 อีกรอบ น่าจะเป็นส่วนทำให้ผู้ร้องหรือผู้บรรเลงได้คิดประดิษฐ์การดำเนินทำนองให้หลากหลายหรือไพเราะยิ่งขึ้นทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

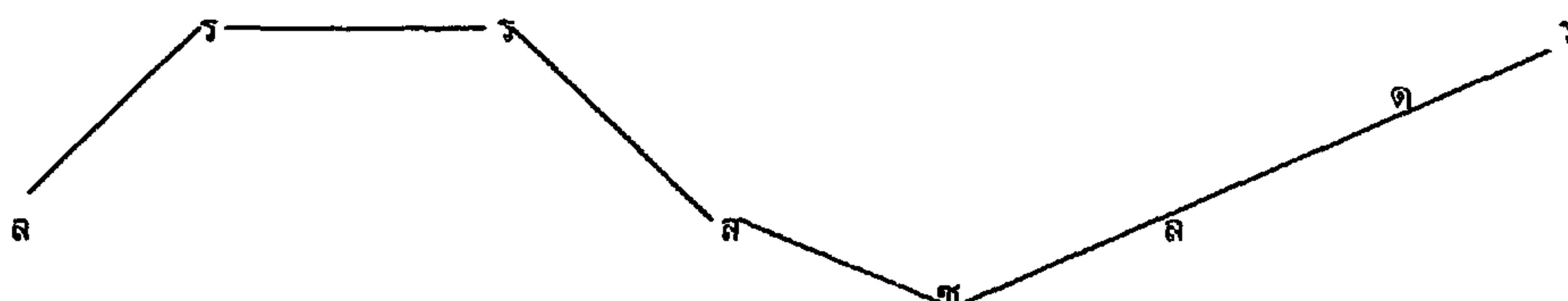

ประโยคที่ 5

ช ล	_ ด _ ร	ม ร	_ ด _ ล	_ ล	ชช	ล ล	ด ด _ ร
_ ฟ	ด ร	_ ม _ ร	_ ด _ ม	ม _ ร	_ ม	_ ด	ร
___ ล	___ ร	___ ร	___ ล	___ ช	___ ล	___ ด	___ ร

โครงสร้าง

ประโยคที่ 5 หากดูแล้วจะเห็นว่าวรรคหน้าจะเหมือนประโยคที่ 6 ในท่อน 2 แต่ได้มีการเปลี่ยนตัวในวงกลมจากเสียง ฟา มาเป็นเสียง มี เพื่อให้ทำนองฟังดูกลมกลืนเพราะในประโยคเป็นบันไดเสียง โด ในวรรคหน้าจะมีเสียง ฟา เข้ามาเป็นเสียงจระ มีการดำเนินทำนองขึ้นลงไปหาลูกตกเสียง ลา ส่วนในวรรคหลังมีการดำเนินทำนองกลอนไล่เสียงขึ้นไปลูกตกเสียง เร ลูกตกยังคงเป็นเสียงหลักในบันไดเสียง โด มีทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

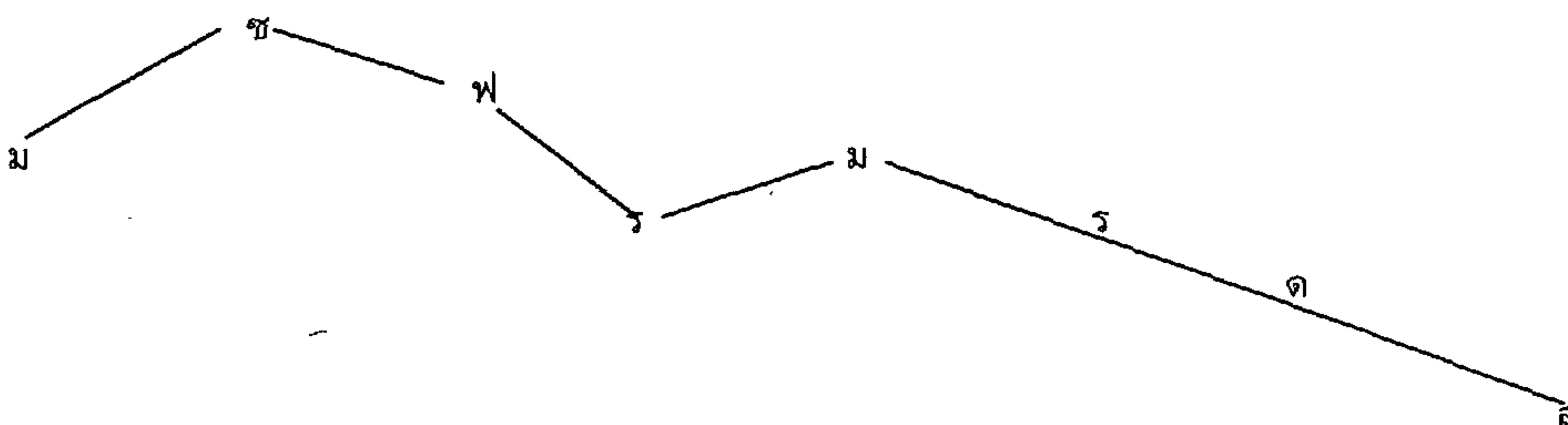

ประโยคที่ 6

ร ม	ฟ ช	_ ล	ช ฟ	_ ล	ล ช	ช ม	ม ร
_ ด	ร ม	ช ฟ	ม ร	ช ม	ม ร	ร ด	ด ล
___ ม	___ ช	___ ฟ	___ ร	___ ม	___ ร	___ ด	___ ล

โครงสร้าง

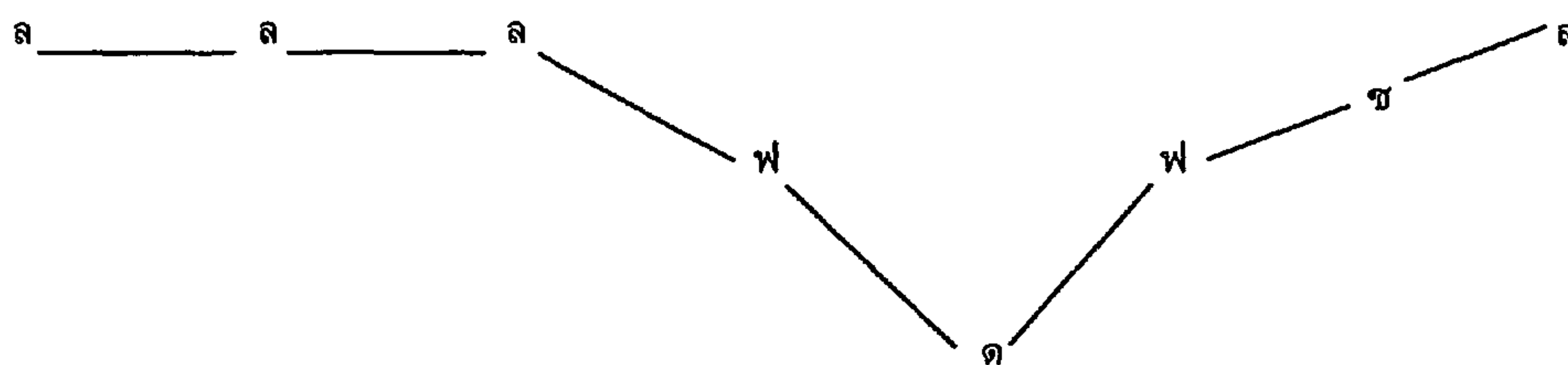
ในประโยคที่ 6 ได้มีการดำเนินทำนองเป็นทางเก็บมากขึ้นทั้งวรรคหน้า และวรรคหลัง ในวรรคหน้าได้มีเสียงฟาเข้ามาเป็นเสียงจระทำให้ดูเหมือนว่าจะเปลี่ยนเป็นบันไดเสียง ฟา ลูกตกเป็นเสียง เร แต่พอมาในวรรคหลังยังคงเป็นบันไดเสียง โด อย่างชัดเจนเช่นเดิม มีลูกตกเป็นเสียง ลา เหตุที่เสียงฟาเข้ามาเป็นเสียงจระน่าจะเป็นการเริ่มที่จะมีการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป ในประโยคนี้ยังคงเป็นบันไดเสียง โด มีทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

ประโยคที่ 7
โครงสร้าง

	_ ล _ ล	_ ด _ ล	_ ช _ ฟ	_ ร	ด ด	ฟ ฟ	ช ช _ ล
_____ ล		ด ล	ช ฟ	ล _ ช	_ ฟ	_ ช	ล
_____ ล	_____ ล	_____ ล	_____ ฟ	_____ ด	_____ ฟ	_____ ช	_____ ล

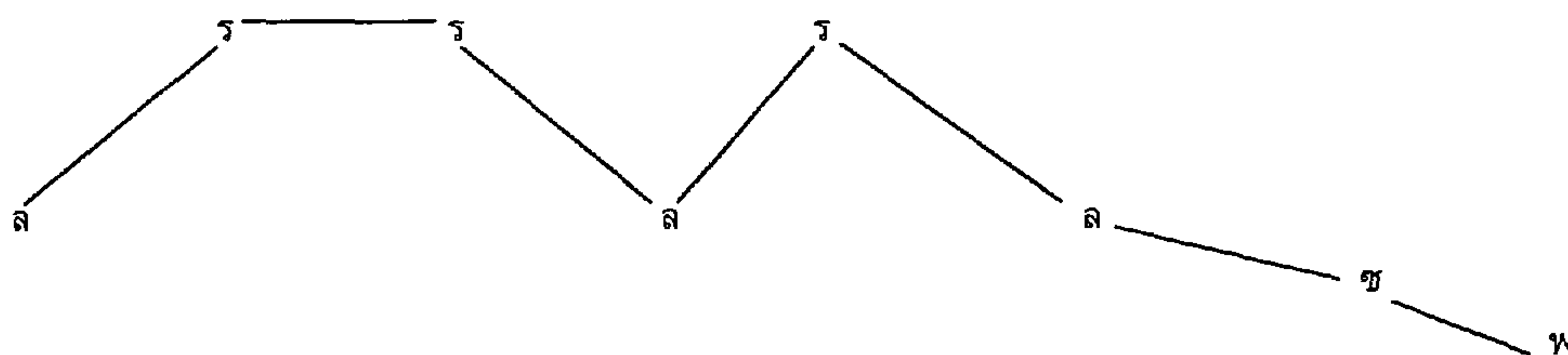
ในประโยคที่ 7 ได้มีการเปลี่ยนบันไดเสียงมาเป็นบันไดเสียงฟา อย่างชัดเจน จะเห็นได้ว่าประโยคนี้ ได้มีการนำประโยคขึ้นต้นของท่อน 2 มาใช้ทั้งทิศทางการบรรเลง บันไดเสียงและลูกตก ซึ่งมีทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

ประโยคที่ 8
โครงสร้าง

ช ล	_ ด _ ร	_ ฟ _ ร	_ ด _ ล	_ ด _ ร	_ ด	ล ล	ช ช _ ฟ
_ ฟ	ด ร	ฟ ร	ด ล	ด ร	ด _ ล	_ ช	ฟ
_____ ล	_____ ร	_____ ร	_____ ล	_____ ร	_____ ล	_____ ช	_____ ฟ

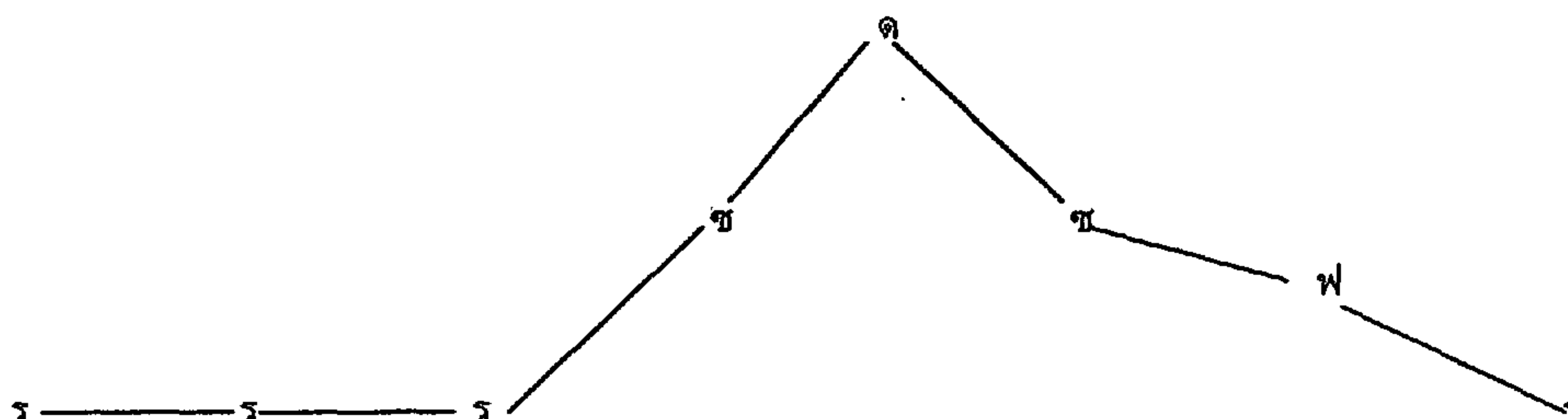
ประโยคที่ 8 เป็นการนำทำนองเพลงประโยคที่ 2 ในท่อน 2 มาใช้ เพื่อให้กลอนสัมพันธ์กับประโยคที่ 7 ซึ่งทั้งทิศทางการบรรเลง บันไดเสียงและลูกตก ยังคงเหมือนกันทุกประการ ซึ่งมีทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

ประโยคที่ 9
โครงสร้าง

ด ร	ฟ ร	ด ร	ฟ ข	_ ล _ ด	_ ล	ช ช	ฟ ฟ _ ร
_ ล	ด ด	ด ล	ด ร	ล ด	ล _ ช	_ ฟ	ล
___ ร	___ ร	___ ร	___ ช	___ ด	___ ช	___ ฟ	___ ร

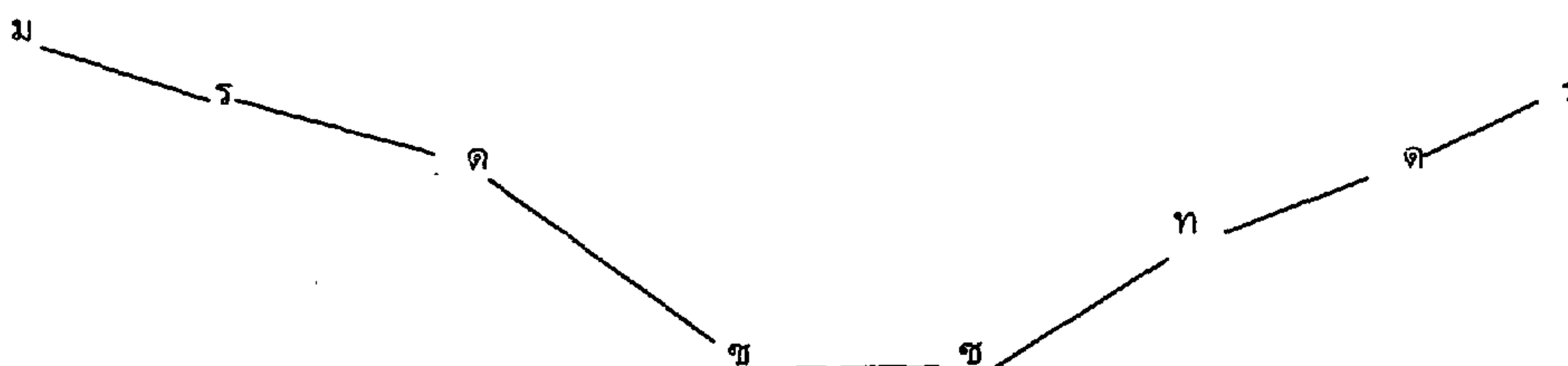
ประโยคที่ 9 ได้มีการดำเนินทำนองในทางเก็บในวรรคหน้าแล้วในวรรคหลังจึงบรรเลงทางห่าง ในประโยคนี้อย่างคงอยู่ในบันไดเสียง ฟา ลูกตกยังคงเป็นลูกตกเสียงหลักในบันไดเสียง วรรคหน้ามีการดำเนินทำนองไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกเสียงซอล เป็นเสียงในขั้นที่ 2 จากนั้นวรรคหลังจึงมีการดำเนินทำนองไล่เสียงขึ้นนิดหน่อยแล้วจึงไล่เสียงลงมาหาลูกตกเสียง เร ซึ่งมีทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

ประโยคที่ 10
โครงสร้าง

ม ม	_ ม	ร ร	ด ด _ ช	_ ร _ ช	_ ล _ ท	_ ล _ ท	_ ด _ ร
_ ม	ช _ ร	_ ด	ช	ล ช	ล ท	ล ท	ด ร
___ ม	___ ร	___ ด	___ ช	___ ช	___ ท	___ ท	___ ร

ประโยคที่ 10 เป็นประโยคที่จบเพลงได้เปลี่ยนเป็นบันไดเสียง โด เพื่อให้สัมพันธ์กับการบรรเลงย้อนกลับในท่ายกกลับ ในประโยคนี้นำประโยคสุดท้ายของท่อน 2 มาใช้ซึ่งทิศทางการบรรเลง บันไดเสียงและลูกตก ยังคงเหมือนกันทุกประการกับประโยคที่ 8 ในท่อน 2 ซึ่งมีทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

เปรียบเทียบทางมองเห็นใหญ่กับทางขออุเพลงสารถิ 3 ชััน

ท่อน 1

ประโยคที่ 1	_ช_ช ร	ช_ด ร ด	_ม รด ม รด	_ท_ล ท ล	ด ด _ด	_ร_ช ร ร	_ม_	ชล_ด ฟ ด
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	_ _ทลช	รช_ด	_ร_ด	_ท_ล	รดมร	ดทลช	รมชล	ดชลด
	ทชลท	ดมรด	ชลชด	รด์ทล	รดมร	ดทลช	รมชล	ดชลด
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ทลช	รช-ด	_ _มรด์	_ท_ล	_ด_ร	_ม_ช	_ม_ช	_ล_ด
	ทลชลท	ลทดร์	ชลทร	ชดทล	มรมด	รด์ช	มลมช	ดชลด
อ. วรยศ สุสายชล	_ทลช	รช-ด	ท_มรด์	_ท_ล	_ร_มร	ดทลช	ทลชล	รด์ท
	รชลท	ดช_มรด์	ชชชด	รด์ทล	ดร์มร	ดทลช	ทลชล	รด์ท
อ. วีระ ภูมณี	ชลชร	ชลชด	ทดร์ล	รด์ทล	ดมชล	รด์ลช	มชลช	ดชลด
	ทลชร	ชลชด	ทดร์ด	ทลชล	รด์ลช	ดลชม	ลชมร	ชมรด
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	_ _ทลช	รช_ด	_ร_ด	_ท_ล	ชลดร์	ดทลช	ทลชล	ทดร์ด
	ชชชล	รด์ท	ทดร์ล	รด์ทล	ชลดร์	ดทลช	ทลชล	ทดร์ด

ประโยคที่ 2	_ช_ด ร ด	_ร_ม ร ม	_ม_ม ช ม	_ร_ด ร ด	_ _ม ร	ม ร ด ล	ด ร ล ด	ร ด ล ช
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชลชด	มรชม	ลชดล	ชมรด	มชทลช	มรดล	ดฟชล	รด์ลช
	ชลชด	ทดร์ม	ลชดล	ชมรด	มชลช	มรดล	ดฟชล	รด์ลช
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชลรด์	มรชม	ลชมร	ชมรด	มชดฟ	มรดล	ดมชล	รด์ลช
	ชลชด	ทลชม	ดรมช	ฟมรด	มดมร	ฟดร์ล	ดฟชล	รด์ลช
อ. วรยศ สุสายชล	ชดทล	ชดรม	ฟลรช	ฟมรด	รมชฟ	มรดฟ	ชลทร	ดทลช
	รด์ทล	ชดรม	ฟชลช	ฟมรด	ชมชร	มรดฟ	ชลทร	ดทลช
อ. วีระ ภูมณี	รด์ลช	ดลชม	ฟชลช	ฟมรด	ฟมชฟ	มรดฟ	ชลทร	ดทลช
	มดรม	ชดลช	มชลช	ดชลด	ชลทด	ทรด์ท	ลชฟด	รมฟช
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ชลรด์	ทลชม	ลชมร	ชมรด	มลชร	มรดล	ชลดร์	ดทลช
	ชลรด์	ทลชม	ลชมร	ชมรด	มชดฟ	มรดล	ดลชม	ชดลช

ประโยคที่ 3	_ด_ม _ด_ม	ร ด ร ด _ล	ล ล _ช	ช ช _ฟ ด	_ร ล _ช	ด ด _ฟ	ฟ ฟ _ช	ช ช _ล ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ร ม ด ร	ล ด ช ล	ฟ ช ร ม	ฟ ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	ช ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล
	ร ม ด ร	ล ด ช ล	ร ม ฟ ช	ด ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	ช ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล
อ. เฉลิม ม่วงแพรวศรี	ร ม ร ด	ท ล ล ล ล	ร ม ฟ ช	ด ล ช ฟ	ด ฟ ม ร	ช ร ม ฟ	ช ด ล ช	ล ร ด ล
	ร ม ด ร	ล ด ช ด	ล ช ฟ ร	ด ล ช ฟ	ล ช ฟ ม ร	ช ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล
อ. วรยศ ศุขสายชล	ล ล ล ร	ล ด ล ช	ฟ ช ร ม	ฟ ล ช ฟ	ด ร ม ร	ช ร ม ฟ	ช ล ด ช	ล ฟ ช ล
	ด ฟ ม ร	ด ฟ ช ล	ท ด ร ร ด	ท ล ช ฟ	ด ร ม ร	ช ร ม ฟ	ช ล ด ช	ล ฟ ช ล
อ. ชีระ ภูมิ	ด ร ม ฟ	ม ฟ ช ล	ด ร ด ช	ด ล ช ฟ	ด ฟ ม ร	ช ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล
	ม ร ด ฟ	ม ฟ ช ล	ร ม ฟ ล	ร ช ร ฟ	ด ฟ ม ร	ช ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ม ร ด ร	ม ฟ ช ล	ด ร ด ล	ด ล ช ฟ	ด ฟ ม ร	ช ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล
	ม ร ด ร	ด ล ช ด	ล ช ฟ ช	ด ล ช ฟ	ม ร ด ร	ม ฟ ช ม	ฟ ช ล ฟ	ม ฟ ช ล

ประโยคที่ 4	_ฟ _ฟ	ฟ ฟ _ช	ช ช _ล	ล ล _ด ด	_ _ม ร	ม ร ด ล	ด ร ล ด	ร ด ล ช
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ฟ ช ฟ ฟ	ช ล ช ช	ล ด ล ล	ด ร ด ด	ช ล ท ด	ท ล ท ร	ด ท ล ท	ด ท ล ช
	ฟ ช ฟ ฟ	ช ล ช ช	ล ด ล ล	ด ร ด ด	ช ล ท ด	ท ล ท ร	ด ท ล ท	ด ท ล ช
อ. เฉลิม ม่วงแพรวศรี	ฟ ช ฟ ฟ	ช ล ช ช	ล ด ล ล	ด ร ด ด	ช ล ท ร	ด ท ล ท	ล ช ฟ ร	ด ท ล ช
	ฟ ช ฟ ฟ	ช ล ช ช	ล ด ล ล	ด ร ด ด	ช ล ท ร	ด ท ด ท ล ท	ล ช ฟ ด	ด ท ล ช
อ. วรยศ ศุขสายชล	ท ด ร ล	ท ด ช ล	ท _ม ร ด ฟ	ช ล ท ร	ด ท ล ท	ด ช ด ท	ล ช ฟ ด	ด ท ล ช
	ท ด ร ฟ	ช ด ช ล	ท ด ท ฟ	ช ล ท ร	ด ท ล ท	ด ช ล ท	ล ช ฟ ด	ด ท ล ช
อ. ชีระ ภูมิ	ฟ ด ฟ ฟ	ช ล ช ช	ล ด ล ล	ด ร ด ด	ช ล ท ด	ท ร ด ท	ฟ ช ล ท	ด ท ล ช
	ด ล ช ฟ	ด ฟ ช ล	ท ด ท ล	ช ล ท ด	ช ล ท ด	ท ร ด ท	ล ช ฟ ช	ด ท ล ช
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ด ล ช ฟ	ด ร ฟ ช	ด ฟ ช ล	ท ด ร ร ด	ช ล ท ด	ท ร ด ท	ฟ ช ล ท	ด ท ล ช
	ด ล ช ฟ	ด ฟ ล ช	ล ฟ ช ล	ท ด ร ร ด	ช ล ท ร	ด ท ล ท	ด ช ด ท	ล ช ฟ ช

ประโยคที่ 5	ด _ช	ท ด ท ล	ร ด ท ล	ท ด ท ล	_ด_ล ฟ	ช ฟ _ด _ฟ	ช ล _ฟ	ท ด ช ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ช ล ช ด	ท ล ท ด	ท ล ช ล	ท ด ร ร ด	ฟ ล ช ฟ	ล ช ฟ ด	ฟ ช ล ฟ	ช ล ท ด
	ช ล ช ด	ท ล ท ด	ท ล ช ล	ท ด ร ร ด	ฟ ล ช ฟ	ล ช ฟ ด	ฟ ช ล ฟ	ช ล ท ด
อ. เฉลิม ม่วงแพรวศรี	ร ช ร ร ด	ท ล ท ด	ท ล ช ล	ท ด ร ร ด	ท ท ด ท	ล ช ฟ ด	ฟ ช ล ฟ	ช ล ท ด
	ร ช ร ร ด	ท ล ท ด	ท ล ร ล	ท ด ร ร ด	ท ท ด ท	ล ช ฟ ด	ฟ ช ล ฟ	ช ล ท ด
อ. วรยศ ศุขสายชล	ด ด ท ด	ท ด ร ล	ท ล ร ล	ร ล ท ด	ท ล ช ฟ	ล ช ฟ ม	ช ฟ ม ร	ฟ ม ร ด
	ร ม ช ล	ม ช ล ม	ช ล ด ช	ม ช ล ด	ท ล ช ฟ	ล ช ฟ ม	ช ฟ ม ร	ด ม ร ด
อ. ชีระ ภูมิ	_ร ช ด	ท ล ท ด	ท ด ร ร ด	ท ล ท ด	ท ล ช ฟ	ล ช ฟ ด	ฟ ช ล ฟ	ช ล ท ด
	ร ช ร ร ด	ท ล ช ล	ฟ ล ช ล	ร ล ท ด	ท ล ช ฟ	ม ช ฟ ม	ร ฟ ม ร	ด ม ร ด
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ช ล ช ด	ท ล ท ด	ท ล ร ร ด	ท ล ท ด	ท ล ช ฟ	ล ช ฟ ด	ฟ ฟ ด ฟ	ช ล ท ด
	_ร ช ด	ท ล ท ด	ท ล ร ล	ท ด ร ร ด	ท ล ช ฟ	ล ช ฟ ม	ช ฟ ม ร	ฟ ม ร ด

ประโยคที่ 6	_ ฟ _ ท ด ท	_ ด _ ร ด ร	_ ฟ _ ร ฟ ร	_ ด _ ท ด ท	_ ช ร _ ด	ฟ ฟ _ ท	ท ท _ ด	ด ด _ ร ร
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ฟรดท	ลทด้ร	ทด้ชล	ทร้ด้ท	ด้ทลช	ด้ชลท	ด้ลทด้	ร้ทด้ร
	ฟรดท	ลทด้ร	ทด้ชล	ทร้ด้ท	ด้ทลช	ด้ชลท	ด้ลทด้	ร้ทด้ร
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ฟลชท	ลด้ทร	ชลทร	ชด้ฟท	ด้ทลช	ด้ชลท	ด้ลทด้	ร้ทด้ร
	รชฟท	ชด้ทร	ชลทร	ชด้ฟท	ดรฟช	รฟชท	ฟชทด้	ร้ทด้ร
อ. วรยศ ศุขสายชล	รฟรช	ฟทด้ร	ชลทร	ชด้ฟท	ลชฟด	ฟชลท	ด้ร้ด้ท	ลชฟร
	รฟรช	ร้ชร้ด	ทด้ชล	ทร้ด้ท	ลชฟด	ฟชลท	ด้ร้ด้ท	ลชฟร
อ. วีระ ภูมิ	รฟรช	ฟทด้ร	ชลทร	ชด้ฟท	ลชฟด	ฟชลท	ด้ร้ด้ท	ลชฟร
	ฟรดท	ลทด้ร	ชลทด้	ทร้ด้ท	ลชฟด	ฟชลท	รชฟท	ชด้ทร
อ. สุสันต์ พ่วงกลัด	ฟชลท	ลทด้ร	ชด้ชล	ทร้ด้ท	ดฟชล	ทชลท	ด้ลทด้	ร้ทด้ร
	ฟรดท	ลทด้ร	ชด้ชล	ทร้ด้ท	ลชฟด	ฟชลท	ลชฟช	ลทด้ร

ประโยคที่ 7	_ ล ด ช	ล ช ฟ ม	ร ม ร ด	ฟ ช ร ม	_ ด _ ร ด ร	_ ด _ ล ด ล	ช ช _ ช	_ ล _ ด ล ด
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ชลด้ช	ลชฟม	รดรม	รмฟช	ลชฟด	รмฟช	ทลชล	ทด้ร้ด
	ชลชช	รмรร	ชดรม	รмฟช	ด้ร้ด้ด	ชลชช	ลฟชล	ชลทด้
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชลชช	รмรร	ชดรม	รмฟช	ด้ร้ด้ด	ชลชช	ทลชล	ทด้ด้ด
	ชลชช	รмรร	มรดรม	รмฟช	ด้ร้ด้ด	ชลชช	ทลชล	ทด้ร้ด
อ. วรยศ ศุขสายชล	ช_ทลชฟ	ดฟมร	ชดรม	รмฟช	ทลชม	ร้ด้ลช	รмлช	มชลด้
	ชลชช	รмรร	ชดรม	รмฟช	ด้ร้ด้ด	ชลชช	ดฟชล	ชลทด้
อ. วีระ ภูมิ	ด้ลด้ช	ลชฟม	รดรม	รмฟช	ด้ลชฟ	ดฟชล	ทด้ทล	ชลทด้
	ชลชช	รмรร	ชดรม	รмฟช	ดรร	ชลชช	ดฟชล	ชลทด้
อ. สุสันต์ พ่วงกลัด	ชลชช	รмรร	ชดรม	ฟชลช	ด้ร้ด้ด	ชลชช	ดฟชล	ทด้ร้ด
	ชลด้ช	ลชฟม	รดรม	รмฟช	ลชฟม	รмฟช	ทลชล	ทด้ร้ด

ประโยคที่ 8	ร ร _ ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ ด	_ ร ล _ ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล ล
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	รмดร	ลด้ชล	ฟชรм	ฟลชฟ	ชฟมร	ชรмฟ	ชмฟช	ลฟชล
	รмดร	ลด้ชล	ฟชรм	ฟลชฟ	_ ล _ ด้	_ ร _ ฟ	_ _ ลช	ฟช _ ล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	รмดร	ลด้ชด้	ลชฟร	ด้ลชฟ	ดฟมร	ชรмฟ	ชмฟช	ลฟชล
	รмดร	ลด้ชด้	ลชฟร	ฟช_ฟ	_ ล _ ด้	_ ร _ ฟ	_ _ ลช	ฟช _ ล
อ. วรยศ ศุขสายชล	ร้มร้ด	ลด้ลช	ฟชรм	ฟลชฟ	ดฟมร	ชรмฟ	ชмฟช	ลฟชล
	ชลด้ช	ลрмฟ	ชดรม	ฟลชฟ	ดฟมร	ชรмฟ	ชลด้ช	ลฟชล
อ. วีระ ภูมิ	ร้ฟร้ด	ลด้ลช	มดรม	ฟลชฟ	มดรม	ฟลชฟ	ชด้ลช	ลร้ดล
	ร้ฟร้ด	ลด้ลช	ลชฟม	รด _ ฟ	_ ล _ ด้	_ ร _ ฟ	_ _ ลช	ฟช _ ล
อ. สุสันต์ พ่วงกลัด	ชลด้ร	ลด้ชล	ฟชรм	ฟลชฟ	มดรม	ฟрмฟ	ชмฟช	ลฟชล
	ชลด้ร	ลด้ชล	ฟชรм	ฟลชฟ	ร้ด้ล_ด้	_ ร _ ฟ	_ _ ลช	ฟช _ ล

ท่อน 2

ประโยคที่ 1	_____ล	__ล__ล	__ด__ล ด ล	__ช__ฟ ช ฟ	__ร ล ช	ด ด _____ฟ	ฟ ฟ _____ช	ช ช__ล _____ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	_____ล	__ลลล	ดํรํดํช	ดํลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ดํลชฟ	มฟชล	ดํรํดํช	ดํลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	_____ล	__ลลล	ดํรํดํช	ดํลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ลชลล	ลดํลล	รмฟช	ดํลชฟ	ดํลรํดํ	ฟรชฟ	ลชฟช	ลรํดํล
อ. วรยศ ศุขสายชล	ลดํลร	ลดํลล	ดํรํดํช	ดํลชฟ	มดรม	รดรฟ	มรмช	ฟมฟล
	ลลลร	ลํดํลช	รмฟช	ดรมฟ	มดรม	ฟรмฟ	ชลดํช	ลฟชล
อ. ชีระ ภูมิ	_____ล	__ลลล	ดํรํดํช	ดํลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ดรมฟ	มฟชล	ฟชลช	ดํลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. สุสันต์ พ่วงกลัด	_____ล	__ลลล	ดํรํดํล	ดํลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	มรดร	มฟชล	ดํชลรํ	ดํลชฟ	มรดร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ประโยคที่ 2	_____ช ล _____ฟ	__ด__ร ด ร	__ฟ__ร ฟ ร	__ด__ล ด ล	__ด__ร ด ร	__ด ด ล	ล ล _____ช	ช ช__ฟ _____ฟ
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ฟชฟล	ชลดํรํ	ลชฟด	ฟรดล	ดํลชฟ	มฟชล	ฟชรม	ฟลชฟ
	ฟชฟล	ชลดํรํ	ลชฟด	ฟรดล	ดํลชฟ	มฟชล	ดํรํดํช	ดํลชฟ
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	~~ฟชฟล~~	ชลดํรํ	มชดฟ	มรดล	~~รмร~~	ลดํลล	~~รชร~~	รชฟฟ
	มรดรม	ชลดํรํ	ฟชลดํ	ลฟชล	ชรร	ดํลลล	ดํดดดด	รฟฟฟ
อ. วรยศ ศุขสายชล	ชดรม	ชลดํรํ	มชลดํ	รмชล	ดํรํดํล	ดํฟชล	ดรฟช	ดํลชฟ
	มดรม	ชลดํรํ	ดํชลดํ	รํฟชล	ดํรํดํล	ดํฟชล	ดํรฟช	ดํลชฟ
อ. ชีระ ภูมิ	มดรม	ชลดํรํ	มชลดํ	ดฟชล	ดรมฟ	มฟชล	ฟชลช	ดํลชฟ
	ดํลชม	รмชร	มชลช	มรดล	ดรมฟ	ลชดํล	รํดํลช	ดํลชฟ
อ. สุสันต์ พ่วงกลัด	ดํฟชล	ชลดํรํ	ลชฟด	ฟรดล	ดรชฟ	~~ลชดํล~~	รํดํลช	ดํลชฟ
	ดํชดํล	ชลดํรํ	มรชร	มรดล	ดํลชฟ	~~ดํชลดํ~~ __ล	ทดํรํดํ	ทลชฟ

ประโยคที่ 3	__ ล ช	ล ช ฟ ร	ฟ ช ร ฟ	ช ฟ ร ด	ร ฟ ด	ด ด ล	ด __ ล __	ด ร_ ฟ ท ฟ
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ดัลดช	ลมชร	ลชลม	ชรมด	ฟรดล	ดัลลด์	ลชฟร	ฟลชฟ
	ดัลดช	ลฟชร	ฟชลฟ	ชรฟด	ฟรดล	ดัลลด์	ลชฟร	ฟลชฟ
อ. เฉลิมา ม่วงแพศรี	ชฟลช	ลฟชร	ฟรชฟ	ชรฟด	ฟรดล	ชฟรด	ลชฟร	ดัลลชฟ
	ฟชลช	ลฟชร	ลชลฟ	ชรฟด	ฟรดล	ชฟรด	ลชฟร	ดัลลชฟ
อ. วรยศ คุชสายชล	ดัลรด์	ลชฟร	ฟชลร	ชรฟด	ฟชลร	ดัลดด์	ลชฟด	รฟฟฟ
	รฟรด์	ลชฟร	ฟชลร	ชรฟด	ลชฟร	ชรฟรด	ดัลลช	ฟลชฟ
อ. ชีระ ภูมิ	ชลด์ช	ลชฟร	ฟชลร	ชรฟด	ฟรดล	ชรฟรด	ลชฟร	ดลชฟ
	ชลด์ช	ลชฟร	ฟชลช	ฟรฟด	ดรฟด	รฟชร	ฟชลร	ดัลลชฟ
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดรฟด์	ลชฟร	ฟชลร	ชรฟด	ฟรดล	ชรฟรด	ลชฟร	ดัลลชฟ
	ดรฟด์	ลชฟร	ฟชลร	ชรฟด	ฟรดล	ดัลลด์	ลชฟร	ดัลลชฟ

ประโยคที่ 4	_ ด _ ฟ ช ฟ	_ ช _ ล ช ล	_ ด _ ล ด ล	_ ช _ ฟ ช ฟ	_ ร ล _ ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ดรมฟ	ลชดัล	รด์ลช	ดัลลชฟ	ชรฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ดรมฟ	ลชดัล	ดร์ดช	ดัลลชฟ	ชรฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. เฉลิมา ม่วงแพศรี	ดรมฟ	ชลลลล	ดร์ดัล	ชรฟฟฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลดัลล
	ดรดด	ทลชท	ลชฟล	ชรฟชด	รมฟร	มฟชม	ฟชลฟ	มฟชล
อ. วรยศ คุชสายชล	ดฟมร	ดชดท	ลชรรม	ฟลชฟ	มดรม	รดรฟ	ชลด์ช	ลฟชล
	มรดฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลลชฟ	มดรม	ฟรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. ชีระ ภูมิ	มรดด	ทลชท	ลชฟช	ดัลลชฟ	ดฟมร	ชรฟม	ชมฟช	ลฟชล
	มรดฟ	ลชดัล	ฟชลช	ดัลลชฟ	มรดร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	มรดร	มฟชล	ดร์ดัล	ดัลลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	มรดร	ดัลลช	ลชฟช	ดัลลชฟ	มดรม	ฟลชฟ	มรดร	มฟชล

ประโยคที่ 5	ด ล ช	ช ช ฟ _ ฟ	ล ช ฟ	ฟ ฟ ร _ ร	ช ฟ ฟ	ร ร ด _ ด	ฟ ร ด	ด ด ล _ ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ดัลดร์	ฟฟฟด์	ลชฟด	รรรช	ฟรดล	ดัดดัดฟ	มฟฟฟ	มรดล
	ดัลดร์	ฟฟฟด์	ลชฟด	รรรช	ฟรดล	ดัดดัดฟ	มฟฟฟ	มรดล
อ. เฉลิมา ม่วงแพศรี	ดัลดร์	ฟฟฟด	ลชฟด	รรรช	รรรล	ดัดดัดร	ดัดดัดช	ลชดัล
	ดัลดร์	ฟฟฟด	ลชฟด	รรรช	ฟรดล	ดัดดัดร	ดัดดัดช	ลชดัล
อ. วรยศ คุชสายชล	ดัดดร์	ฟฟรด์	ลชฟด	รรรช	ฟฟฟล	ดัดดัดฟ	มรดช	ดัลลล
	ดัลลช	ฟรฟฟ	ลชฟด	รรรช	ฟรดล	ดัดดัด	รด์ลช	ลลชล
อ. ชีระ ภูมิ	ดัลลช	ชรฟฟฟ	ลชฟช	ฟรฟร	ชรฟรฟ	รดรด	ฟรดร	ดลดัล
	ดัลดร์	ฟรชฟ	ชรฟรด	รดฟร	ฟรดล	ดัลรด์	รด์ลช	ลชดัล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดัลลช	ชรฟฟฟ	ลชฟช	ฟรฟร	ชรฟรฟ	รดรด	ฟรฟร	ดลลล
	ดัลดร์	ฟฟฟด	ลชฟด	รรรช	ฟรดล	ดัดดัดฟ	มรดช	ดัลลลล

ประโยคที่ 6	ช ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ฟ _ ร ฟ ร	_ ด _ ล ด ล	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ ฟ
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ฟชฟล	ชลดร์	ลชฟด	ฟรดล	ดลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดลชฟ
	ฟชฟล	ชลดร์	ลชฟด	ฟรดล	ดลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดลชฟ
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ฟชลด	ชลดร์	มรชฟ	มรดล	รมดร	ลดชล	ฟชรม	ฟลชฟ
	ฟชลด	ชลดร์	มฟชฟ	มรดล	รมดร	ลดชล	ลชฟร	ดลชฟ
อ. วรยศ คุชสายชล	ดร์ดช	ดลชฟ	มรดฟ	มฟชล	รмฟช	ลดรм	ฟชลช	ดลชฟ
	ดรм	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล	ดมร์ด	ลดลช	ฟชรม	ฟลชฟ
อ. วีระ ภูมิ	ดรм	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล	ดร์ดล	ดฟลช	มดรм	ฟลชฟ
	ดฟชล	ชฟมร	ฟมชฟ	มรดล	ดร์ดล	ดฟลช	ฟดรм	ฟลชฟ
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดฟชล	ชลดร์	ลชฟด	ฟรดล	ดรชฟ	ลชดล	รด์ลช	ดลชฟ
	ดชดล	ชลดร์	มชดฟ	มรดล	รด์ลลดร์	ล_รด์ลช	ฟรฟช	ดลชฟ

ประโยคที่ 7	ด ร _ ล	ฟ ร ด ด	ด ร ด ล	ฟ ช ด ร	_ ล _ ด ล ด	_ ล ล _ ช	ช ช _ ฟ	ฟ ฟ _ ร ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชลดร์	ลชฟร	ดลชฟ	ดรฟช	ฟรดล	รด์ลช	ดลชฟ	ลชฟร
	ชลดร์	ลชฟร	ดลชฟ	ดรฟช	ฟรดล	ดร์ฟช	ลดร์ด	ลชฟร
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ดลดร์	ลชฟร	ดลชฟ	รด์ลช	ลชฟด	รด์ฟช	ลชรฟ	ชฟดร
	ชลดร์	ลชฟร	ดลชฟ	รด์ลช	ลฟชล	ดร์ฟช	ลดร์ฟ	ชลดร์
อ. วรยศ คุชสายชล	ลดร์	ฟชฟด	มรмด	รмฟช	ดลร์ด	รฟลช	ลฟลช	ลดรм
	ชลดร์	ฟชฟร	ลชฟร	ดรฟช	ลฟชล	ดร์ฟช	ลดร์	ฟชฟร
อ. วีระ ภูมิ	ชลดช	ลชฟร	ฟชลร	ชฟลช	ลฟชล	ดร์ฟช	ลดร์ด	ลชฟร
	ชลดช	ลชฟร	ฟชลช	ฟรฟช	ลฟชล	ดร์ฟช	ลฟลช	รฟดร
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	รด์ลด	ชลดร์	ชฟรฟ	ดรฟช	ฟชลท	ดทลช	ลทดท	ลชฟร
	_ดรด	ฟรดร	ชฟรฟ	ลชฟช	ฟชลท	ดทลช	ลชดท	ลชฟร

ประโยคที่ 8	ม ม _ ม	_ ม ช _ ร	ร ร _ ด	ดด _ ช ช	_ ร _ ช ล ช	_ ล _ ท ล ท	_ ล _ ท ล ท	_ ด _ ร ด ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชลทช	ลทดร์	มชลช	มรดช	ชทลท	รชลท	ดร์ดช	ลทดร์
	_ ล _ ท	_ ด _ ร์	_ มชร	มรดช	_ ร _ ช	_ _ ลท	_ ล _ ท	_ ด _ ร์
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชลทช	ลทดร์	มชดฟ	มรดช	ทลชรช	รชลท	ดร์ดช	ลทดร์
	ทลชลท	_ ด _ ร์	_ ม_ ร์	_ ด _ ช	_ ร _ ช	_ ล _ ท	ทลชลท	_ ด _ ร์
อ. วรยศ คุชสายชล	ชลทช	ลทดร์	ชลชฟ	มรดท	ลชฟม	รชรช	รชลท	ลทดร์
	ชลทช	ลทดร์	ชลชฟ	มรดท	ลชฟม	รชรช	รชลท	ลทดร์
อ. วีระ ภูมิ	ฟชลท	ลทดร์	ดทดร์	ดทลช	รชลช	รชลท	ดร์รช	ลทดร์
	รชลท	_ ด _ ร์	ดทดร์	_ ด _ ช	_ ร _ ม	ทมชลท	_ ล _ ท	_ ด _ ร์
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ชลทช	ลทดร์	ดทดร์	ดทลท	ชทลท	รชลท	ลชฟม	ชฟมร
	_ ม _ ม	_ _ _ ร	_ _ _ ด	_ _ _ ช	_ ร _ ช	_ ร์ลท	ลชลท	_ ด _ ร์

ท่อน 3

ประโยคที่ 1	___ ร ร	ม ม _ ม	___ ม ช	ม ม _ ม	___ ร ร	ม ม _ ม	_ ร ร _ ม	_ ม _ ม
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	__ มร	มมมม	_ ร _ ช	มมมม	ชลทนต์	รันทนต์	รันทนต์	มตรม
	__ มร	มมมม	_ ร _ ช	มมมม	รณชล	รันทนต์	ทนต์รนต์	ทลชม
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	___ ร	มมมม	_ ร _ ช	_ มม	ชลทนต์	รันทนต์	รันทนต์	มตรม
	___ ร	มมมม	_ ร _ ช	มมมม	ชลทนต์	รันทนต์	ทนต์รนต์	ทลชม
อ. วรยศ ศุขสายชล	ชลทนต์	ทลทนต์	ทนต์รนต์	ทลชม	ฟชลช	ฟมรนต์	รณชช	มตรม
	ชชชช	ชชชช	ลลลล	ชชชช	ชชชช	ลชทนต์	ดันทนต์	ทลชม
อ. วีระ ภูมณี	___ ร	มมมม	___ ช	มมมม	ชลชช	ชลชช	ทนต์รนต์	ทลชม
	ชลทนต์	รันทนต์	รนต์ทนต์	ชมมม	ชลชช	รนต์รนต์	ชมรนต์	ชตรม
อ. สุสันต์ พ่วงกลัด	___ ร	มมมม	___ ช	มมมม	ชลชช	ชมรนต์	ชลรนต์	ทลชม
	ชลชช	ชลชช	ดลชช	ชลชช	ชลชช	ชมรนต์	ชลรนต์	ทลชม

ประโยคที่ 2	_ ด _ ด	ด ด _ ร	ร ร _ ม	ม ม _ ช _ ช	_ _ ด ล	ด ล _ ม	ช ล _ ม	ล ช _ ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รณฟช	ดลชฟ	มฟชล	ชฟมร
	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	ลชฟล	ชฟมช	ฟมรฟ	มรตร
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รณฟช	ดลชฟ	มฟชล	ชฟมร
	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	ชลชช	ฟชฟฟ	มฟมม	รมรร
อ. วรยศ ศุขสายชล	ฟชลม	ฟชรฟ	ฟมลฟ	ฟดฟล	ชดฟล	ชฟดฟ	มรตร	ชฟมร
	ฟชลด	มรณ	ฟมชม	ลมฟล	ชดฟล	ชฟดฟ	มรชช	ชฟมร
อ. วีระ ภูมณี	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รณฟช	ดลชฟ	มฟชล	ชฟมร
	ฟชรม	ฟดรม	ฟชรม	ฟทลช	รณฟช	ดลชฟ	มฟชล	ชฟมร
อ. สุสันต์ พ่วงกลัด	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รณฟช	ดลชฟ	ดรมฟ	ชฟมร
	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รณฟช	ดลชฟ	ดรมฟ	ชฟมร

ประโยคที่ 3	___ ร ร	ม ม _ ม	___ ม ช	ม ม _ ม	___ ร ร	ม ม _ ม	_ ร ร _ ม	_ ม _ ม
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ลลลม	ชชชม	ดัดดัม	ชลชม	รมชล	ร้ลทัด	ร้ดลช	ดัลชม
	ลลลม	ชชชม	ดัดดัม	ชลชม	รมชล	ร้ลทัด	ร้ดลช	ดัลชม
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชชชร	ชชชม	ดัดดัม	ชชชม	ชลทล	ร้ลทัด	ท้รชด	ทลชม
	ดัดดัม	ดัดดัล	ชชชร	ชชชม	ทลชลท	ดัลทัด	ร้ทัดร	มดรม
อ. วรยศ ศุขสายชล	ลลลม	ชชชด	ลลลร	มลชม	ลชมร	ชมรด	รมชร	มดรม
	ลลลม	ดัมชม	ลลลร	ดัมชม	ชดชม	รมชด	รมชร	มดรม
อ. ชีระ ภูมิ	ลลลร	ชชชม	ดัดดัม	ชชชม	ชดชม	ชรชด	ชมชร	ชดชม
	ชชชม	ชลชม	ชชชม	ชลชม	ชชชม	ลชทล	ดัมทัด	ทลชม
อ. สุสันต์ พ่วงกลัด	ชชชร	ชชชม	ลลลร	ชชชม	ชลชร	ชมรด	ชลร้ด	ทลชม
	ชชชม	ชลชม	ชชชม	ชลชม	ชลชร	ชมรด	ชลร้ด	ทลชม

ประโยคที่ 4	_ ด _ ด	ด ด _ ร	ร ร _ ม	ม ม _ ช ช	_ _ ด ล	ด ล ช ม	ช ล ม ช	ล ช ม ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ดรมด	รมชร	มดรม	ฟชฟล	ชดฟล	ชฟมฟ	ดรมฟ	ชฟมร
	ดรมด	รมชร	มดรม	ฟชฟล	ชดฟล	ชฟมฟ	ดรมฟ	ชฟมร
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รมฟช	ดัลชฟ	ดรมฟ	ชฟมร
	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รมฟช	ดัลชฟ	ดรมฟ	ชฟมร
อ. วรยศ ศุขสายชล	ฟชลม	ฟชลด	มรฟม	ชมฟล	ชดฟล	ชฟดฟ	มรดร	ชฟมร
	ลร้ดช	ลชฟม	รดรม	ฟดฟล	ชดฟล	ชฟดฟ	มรดร	ชฟมร
อ. ชีระ ภูมิ	ชมรด	ลชฟม	รชรม	ฟทลช	ร้ทลช	รชลท	ดัมร้ด	ลทดัม
	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รมฟช	ฟมฟล	ชดฟล	ชฟมร
อ. สุสันต์ พ่วงกลัด	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รมฟช	ดัลชฟ	ดรมฟ	ชฟมร
	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รมฟช	ดัลชฟ	ดรมฟ	ชฟมร

ประโยคที่ 5	ช ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ม _ ร ม ร	_ ด _ ล ด ม	_ ล ม _ ร	ชช _ ม	ล ล _ ด	ด ด _ ร ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	รมชล	ชลดัม	มชลช	มรดล	ดัมชลช	รมชล	ร้ดัลด	ชลดัม
	รมชล	ชลดัม	มชลช	มรดล	ดรมช	รมชล	มชลด	ชลดัม
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชลดัล	ร้ดัม	ชมรด	มรดล	ดรมช	รมชล	มชลด	ชลดัม
	ชลดัล	ร้ดัม	ชมรด	มรดล	ดรมช	รมชล	มชลด	ชลดัม
อ. วรยศ ศุขสายชล	มชมล	ชดัล	ดัมร้ด	มร้ดัล	ร้ดัลช	ดัลชฟ	ดรดฟ	ชฟมร
	ชลทช	ลทดัม	ชลชฟ	มรดด	ลชฟล	ชฟดฟ	มฟชล	ชฟมร
อ. ชีระ ภูมิ	มดรม	ชลดัม	ดัมชล	ดฟชล	ดรมช	รมชล	มชลด	ชลดัม
	ดัลชม	ลชมร	ฟมชฟ	มรดล	ดัมชลช	ดัลชล	ร้ดัลด	ชลดัม
อ. สุสันต์ พ่วงกลัด	ดัมชล	ชลดัม	มชดฟ	มรดล	ดัมชลช	รมชล	ร้ดัลด	ชลดัม
	ดัมชล	ชลดัม	มชดฟ	มรดล	ดัมชล	ชลดัม	ลดัม	ดัม

ประโยคที่ 6	ร ม _ ด	ฟ ช ร ม	_ ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	_ ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ม ร ด ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชดรม	ฟดฟล	ชดฟล	ชฟมร	ดลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล
	ชดรม	ฟดฟล	ชดฟล	ชฟมร	ดลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	มรดรม	รมฟช	ฟลชฟ	ชฟมร	ดลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล
	มรดรม	รมฟช	ฟลชฟ	ชฟมร	มดรม	ชลดรี	มชลด	ลฟชล
อ. วรยศ สุขสายชล	ดรมช	ลดชล	มชลด	ชลดรี	ดลชม	ดฟมร	ดมชฟ	มรดล
	ดรมล	มชลด	รชลด	ชลดรี	ดลชฟ	ดฟมร	ฟมชฟ	ลชดล
อ. วีระ ภูมิ	ชดรม	ฟดฟล	ชดฟล	ชฟมร	ดลชม	ลชมร	ฟมชฟ	มรดล
	ชดรม	ฟชลช	ดลชล	ชฟมร	ดลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล
อ. สุขสันต์ พวงกลัด	ชดรม	รมฟช	ฟลชฟ	ชฟมร	ดมชล	ชฟมร	มชดฟ	มรดล
	ชดรม	ฟดฟล	ลชฟล	ชฟมร	ดลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล

ประโยคที่ 7	_____ ล	_ ล _ ล	_ ด _ ล ด ล	_ ช _ ฟ ช ฟ	_ ร ล _ ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ดลชฟ	มฟชล	ร้ดลช	ดลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ดลชฟ	มฟชล	ดรีดช	ดลชฟ	มดรม	ฟรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ลชลล	ลดลล	ดรีดช	ดลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ดลลล	ดลลล	ดรีดล	ดลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. วรยศ สุขสายชล	ลดลร	ลดลล	รมฟช	ดลชฟ	ดรมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ลดลรี	ลดลล	ดรมฟ	ชฟมร	มดรม	รดรฟ	ฟมฟช	ฟมฟล
อ. วีระ ภูมิ	ดรมฟ	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล	ดลชฟ	ชฟมร	ฟมชฟ	มรดล
	ลชลล	ลดลล	มรดร	มฟชล	ชฟมฟ	ชรมฟ	ชลชฟ	มรดล
อ. สุขสันต์ พวงกลัด	ดลลล	ดฟชล	ดรีดช	ดลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ดลลลล	ดฟชล	ดรีดล	ดลชฟ	มดรม	ฟรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ประโยคที่ 8	ช ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ฟ _ ร ฟ ร	_ ด _ ล ด ล	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ ฟ
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ฟชลด	ชลดรี	ลชฟด	ฟรดล	ดลชฟ	มฟชล	ดรีดช	ดลชฟ
	ฟชฟล	ชลดรี	ลชฟด	ฟรดล	ดลชฟ	มฟชล	ดรีดช	ดลชฟ
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ฟชลด	ชลดรี	ดฟชฟ	มรดล	รมฟช	ลดลช	มดรม	ฟลชฟ
	ฟชลด	ชลดรี	มฟชฟ	มรดล	รมฟช	ลดลช	ฟดรม	ฟลชฟ
อ. วรยศ สุขสายชล	มดรม	ชลดรี	ดลชล	รฟชล	รมฟช	ลดชม	ฟชลช	ดลชฟ
	มดรม	ชลดรี	ดลชล	รฟชล	ดรีฟช	ลดลช	ฟชรม	ฟลชฟ
อ. วีระ ภูมิ	มดรม	ฟลชฟ	ชลดช	ลชดล	ดัดดล	ดฟลช	ฟดรม	ฟลชฟ
	รมฟล	ชฟมร	ฟมชฟ	ลชดล	ดัดรี	รฟลช	มดรม	ฟลชฟ
อ. สุขสันต์ พวงกลัด	ดฟชล	ชลดรี	ลชฟด	ฟรดล	ดลชฟ	ลชดล	ร้ดลช	ดลชฟ
	ดฟชล	ชลดรี	ลชฟด	ฟรดล	ดลชฟ	ลชดล	ร้ดลช	ดลชฟ

ประโยคที่ 9	ด ร _ ล	ฟ ร ด ด	ด ร ด ล	ฟ ช ด ร	_ ล _ ด ล ด	_ ล _ ช ล _ ช	ช ช _ ฟ	ฟ ฟ _ ร ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชลดร์	ลชฟร	ดัลชฟ	ดรฟช	ฟรดล	รด์ลช	ดัลชฟ	ลชฟร
	ชลดร์	ลชฟร	ดัลชฟ	ดรฟช	ฟรดล	รด์ลช	ดัลชฟ	ลชฟร
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชลดร์	ลชฟร	ดัลชฟ	ดดัลช	ลฟชล	ดร์ฟช	ลดรฟ	ชลดร์
	ชลดร์	ลชฟร	ดัลชฟ	ชดัลช	ลฟชล	ดร์ฟช	ลดรฟ	ชลดร์
อ. วรยศ สุขสายชล	ดรฟด	รฟดร	ชฟรช	ชลฟช	ลด์ชล	ดร์ฟช	ลดร์ฟ	ฟชฟร
	ดรฟด	รชฟร	ฟลชฟ	ชดัลช	ลรด์ล	ดร์ฟช	ลชฟร	ฟด _ ร
อ. วีระ ภูมิ	ดัลดช	ลชฟร	ดรฟร	ชฟลช	ลฟชล	ดร์ฟช	ลชฟด	รชฟร
	ชลดช	ลชฟร	ฟดรฟ	ดรฟช	ลฟชล	ดร์ฟช	ลชฟด	รฟ _ ร
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	รดลด	ชลดร์	ชฟรฟ	ดรฟช	ฟชลท	ดัลทช	ลทดัล	ลชฟร
	_ ดรด	ฟรดร	ชฟรฟ	ลชฟช	ฟชลท	ดัลทช	ลชดัล	ลชฟร

ประโยคที่ 10	ม ม _ ม	_ ม ช _ ร	ร ร _ ด	ดด _ ช ช	_ ร _ ช ล ช	_ ล _ ท ล ท	_ ล _ ท ล ท	_ ด _ ร ด ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชลทช	ลทดร์	มชลช	มรดช	รมรช	รชลท	ดร์ดช	ลทดร์
	_ ล _ ท	_ ด _ ร	_ ม _ ร	มรด _ ช	_ ร _ ช	_ _ ลท	_ ล _ ท	_ ด _ ร
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชลทช	ลทดร์	ดัลดร์	ดัลทช	ทลชรช	รชรช	รชลท	ลทดร์
	ทลชลท	_ ด _ ร	_ ม _ ร	_ ด _ ช	_ ร _ ช	ร _ ลท	ทลชลท	_ ด _ ร
อ. วรยศ สุขสายชล	ชลทช	ลทดร์	ชลชฟ	มรดท	ลชฟม	รชลท	ดร์ดัล	ลทดร์
	_ ล _ ท	_ ด _ ร	ดัลดัล	_ รด์ท	_ ร _ ม	ดัลมชลท	_ ล _ ท	_ ด _ ร
อ. วีระ ภูมิ	รชลท	ลทดร์	ดัลดร์	ดัลทช	รชลช	รชลท	ดร์ดัล	ลทดร์
	_ ชลท	_ ด _ ร	_ _ _ ด	ทรด์ _ ช	_ ร _ ช	ทลชลท	_ ล _ ท	_ ด _ ร
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ทชลท	ลทดร์	ดัลดร์	ดัลทท	ชทลท	รชลท	ลชฟม	ชฟมร
	_ ม _ ม	_ _ _ ร	_ _ _ ด	_ _ _ ช	_ ร _ ช	_ ร _ ลท	ลชลท	_ ด _ ร

2. ศึกษาเปรียบเทียบกับทางฆ้องวงใหญ่กับทางซอฮู้

ท่อน 1

ท่อน 1

ประโยคที่ 1	_ ช _ ช	ช _ ด	_ ม ร ด	_ ท _ ล	ด ด	_ ร _ ช		ช ล _ ด
	ร	ร ด	ม ร ด	ท ล	_ ด	ร ร	_ ม _	ฟ ด
อ. เบญจรงค์	_ ทลช	รช-ด	_ ร-ด	_ ท-ล	รดมร	ดทลช	รมชล	ดชลด
ชนโกเศศ	ทชลท	ดมรด	ชลด	รด์ทล	รดมร	ดทลช	รมชล	ดชลด

จากทำนองข้างต้นจะเห็นว่า ทางฆ้องวงใหญ่มีการดำเนินทำนองไปในทิศทางขึ้นทั้ง 2 วรรค ส่วนทางซอฮู้มีทิศทางการดำเนินทำนองเช่นเดียวกับทางฆ้องวงใหญ่ ในวรรคหน้าทึ่ยวแรกจะบรรเลงทางกรอส่วนที่ยวกลับบรรเลงทางเก็บตลอด ในวรรคหลังบรรเลงเหมือนกันทั้ง 2 ทึ่ยวลูกตกและบันไดเสียง ยังคงใช้เหมือนกันกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 1	_ ช _ ช	ช _ ด	_ ม ร ด	_ ท _ ล	ด ด	_ ร _ ช		ช ล _ ด
	ร	ร ด	ม ร ด	ท ล	_ ด	ร ร	_ ม _	ฟ ด
อ. เฉลิม	ทลช	รช-ด	_ ม-ร	_ ท-ล	_ ด-ร	_ ม-ช	_ ม-ช	_ ล-ด
ม่วงแพรวศรี	ทลชลท	ลทด-ร	ชลด	ชดทล	มรกด	รลดช	มลดช	ดชลด

ทางของ อ. เฉลิม ในทึ่ยวแรกได้มีการใช้เทคนิคการสับัดในการเริ่มต้นเพลงทำให้ทำนองมีความโดดเด่นและไพเราะเพิ่มขึ้น ทิศทางและบันไดเสียงยังคงยึดหลักตามทางฆ้องวงใหญ่

ส่วนในทึ่ยวกลับวรรคหน้าได้มีการแปรทางเป็นทางเก็บของทางซอฮู้ มีลักษณะโดดเด่น มีการสับัด มีการฝากเสียงและกลอนสลับฟันปลา ทำให้กลอนทำนองมีความโดดเด่น ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของทางซอฮู้ ได้มีการใช้เสียง ที่ เป็นเสียงจรเหมือนทางฆ้องวงใหญ่ ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลอนสลับฟันปลาได้เสียงไปหา ลูกตก

ท่อน 1

ประโยคที่ 1	_ ช _ ช	ช _ ด	_ ม ร ด	_ ท _ ล	ด ด	_ ร _ ช		ช ล _ ด
	ร	ร ด	ม ร ด	ท ล	_ ด	ร ร	_ ม _	ฟ ด
อ. วรยศ	_ ทลช	รช-ด	ท-ม-ร	_ ท-ล	_ ร-ม	ดทลช	ทลชล	รลด
ศุขสายชล	รชลท	ดช-ม-ร	ชลด	รด์ทล	ด-ร-ม	ดทลช	ทลชล	รลด

ทางของ อ. วรยศ ในทึ่ยวแรกมีการใช้เทคนิคการสับัด และการหยุดเสียงในวรรคหน้า วรรคหลัง ได้บรรเลงเป็นทางเก็บไล่เสียงขึ้นลงไปหา ลูกตก ทิศทาง บันไดเสียง และลูกตกเหมือนทางฆ้องวงใหญ่

ในทึ่ยวกลับได้บรรเลงเป็นทางเก็บมีการหยุดเสียงสับัดในวรรคหน้า วรรคหลัง บรรเลงไล่เสียงขึ้นลง ไปหา ลูกตก ลูกตกในแต่ละห้องเหมือนกับทางฆ้อง ยกเว้น ในห้องแรกทึ่ยวกลับ ใช้เสียงที่ เป็นเสียงจรเพื่อให้กลอนมีความไพเราะมากขึ้น มีการใช้เสียงพิเศษคือเสียงมีสูงเข้ามาช่วยในการดำเนินทำนองทั้ง 2 ทึ่ยว

ท่อน 1

ประโยคที่ 1	_ช_ช ร	ช_ด ร ด	_ม ร ด ม ร ด	_ท_ล ท ล	ด ด _ด	_ร_ช ร ร	_ม_	ชล_ด ฟ ด
อ. ชีระ ภูมณี	ชลชร	ชลชด	ทดร์ล	รด์ทล	ด่มชล	รด์ลช	มชลช	ดชลด
	ทลชร	ชลชด	ทดร์ด	ทลชล	รด์ลช	ดล์ชม	ลชมร	ชมรด

การดำเนินกลอนของ อ.ชีระ ได้บรรเลงเป็นทางเก็บตั้งแต่เริ่มเพลงการแปรทางได้ดำเนินทำนองแบบ เรียบร้อย เรียงไล่เสียงไปหาลูกตก บันไดเสียง ลูกตก และทิศทางเหมือนกับทางฆ้อง

ส่วนในเที่ยวกลับวรรคหน้า การแปรทำนองได้แตกต่างกับเที่ยวแรกแต่ยังคงลักษณะการดำเนิน ทำนองที่เรียบร้อย ในวรรคตอบได้มีการไล่เสียงลงมาหาลูกตก ยังคงใช้เสียง ที่ เป็นเสียงจร ในการดำเนิน ทำนองเหมือนทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 1	_ช_ช ร	ช_ด ร ด	_ม ร ด ม ร ด	_ท_ล ท ล	ด ด _ด	_ร_ช ร ร	_ม_	ชล_ด ฟ ด
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	_ทลช	รช_ด	_ร_ด	_ท_ล	ชลดร์	ดทลช	ทลชล	ทดร์ด
	ชรชล	รล์ทด	ทดร์ล	รด์ทล	ชลดร์	ดทลช	ทลชล	ทดร์ด

ในเที่ยวแรกของอ.สุขสันต์ ได้ใช้เทคนิคการสะบัด ในห้องแรกวรรคหน้า เป็นการขึ้นเพลงทำให้ เพลงมีความไพเราะน่าฟัง ในวรรคหลังได้บรรเลงเป็นทางเก็บ

เที่ยวกลับได้ดำเนินทำนองเป็นทางเก็บตลอดวรรคหน้าการดำเนินกลอนสลับเสียงขึ้นลงไปหาลูกตก วรรคหลังได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ทิศทาง บันไดเสียง และลูกตกเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ เสียงที่ ยังเป็นเสียงจร เพื่อทำให้การดำเนินทำนองมีความไพเราะยิ่งขึ้น

ท่อน 1

ประโยคที่ 2	_ช_ด ร ด	_ร_ม ร ม	_ม_ม ช ม	_ร_ด ร ด	_ม ร	ม ร ด ล	ด ร ล ด	ร ด ล ช
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ชลชด	มรชม	ลชดล์	ชมรด	มชทลช	มรดล	ดฟชล	รด์ลช
	ชลชด	ทดร์ม	ลชดล์	ชมรด	มชลช	มรดล	ดฟชล	รด์ลช

ประโยคที่ 2 ในเที่ยวแรก ได้บรรเลงเป็นทางเก็บลูกตกบันไดเสียง และทิศทางการดำเนินทำนองยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ วรรคหน้า 2 ห้องแรกดำเนินกลอนสลับฟันปลาไล่เสียงขึ้น แล้วไล่เสียงลงมาหา ลูกตกในห้องที่ 4 มีเทคนิคการสะบัดมาใช้ในห้องแรกของวรรคหลัง ทำให้กลอนมีความไพเราะเพิ่มขึ้น

ในเที่ยวกลับการแปรทำนองต่างจากเที่ยวแรกได้มีการใช้เสียง ที่ เข้ามาเป็นเสียงจรในห้องที่ 2 ของ วรรคหน้า ส่วนวรรคหลังได้มีการใช้เสียงฟา เข้ามาเป็นเสียงจร บันไดเสียง ลูกตก และทิศทางการดำเนิน ทำนองเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 2	_ช_ด ร ด	_ร_ม ร ม	_ม_ม ช ม	_ร_ด ร ด	_ _ม ร	ม ร ด ล	ด ร ล ด	ร ด ล ช
อ. เฉลิม	ชลรัตน์	มรชม	ลชมร	ชมรด	มชดฟ	มรดล	ด่มชล	ร้ดลช
ม่วงแพรวศรี	ชลชต์	ทลชม	ดรมช	ฟมรด	มดมร	ฟด์รล	ด่ฟชล	ร้ดลช

ประโยคที่ 2 เทียบแรกทางของ อ.เฉลิมวรรคหน้าได้มีการใช้กลอนหลบเสียงใน 2 ห้องแรกแล้วไล่เสียงลงมหาลูกตกใน 2 ห้องหลัง ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลอนฝากในห้องแรกของวรรคหลัง จึงทำให้มีเสียง ฟา เข้ามาเป็นเสียงจร แล้วได้ดำเนินกลอนไต่เสียงไปหาลูกตกเพื่อให้ทำนองเรียงเสียงได้ไพเราะ

ส่วนในเที่ยวกลับได้แปรทำนองต่างจากเที่ยวแรกวรรคหน้ามีการใช้กลอนฝากในห้องที่ 1 และห้องที่ 3 เพื่อดำเนินกลอนเรียงเสียงลงมหาลูกตก จึงทำให้มีเสียง ที และเสียง ฟา เข้ามาเป็นเสียงจรเพื่อตกแต่งทำนองให้มีความไพเราะเพิ่มขึ้น วรรคหลังได้ดำเนินกลอนกระโดดเสียงเพื่อดำเนินกลอนไปหาลูกตก ลูกตก บันไดเสียงและทิศทางการดำเนินทำนองยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 2	_ช_ด ร ด	_ร_ม ร ม	_ม_ม ช ม	_ร_ด ร ด	_ _ม ร	ม ร ด ล	ด ร ล ด	ร ด ล ช
อ. วรยศ	ชดทล	ชดรม	ฟลรช	ฟมรด	รมชฟ	มรดฟ	ชลทรี	ด้ทลช
สุขสายชล	ร้ดทล	ชดรม	ฟชลช	ฟมรด	ชมชร	มรดฟ	ชลทรี	ด้ทลช

ประโยคที่ 2 ของ อ.วรยศ ในเที่ยวแรกวรรคหน้าได้มีการใช้ตัวโน้ตครบทั้ง 7 เสียงในการดำเนินทำนอง มีการใช้กลอนฝากในห้องที่ 3 - 4 ของวรรคหน้า ในวรรคหลังมีการใช้กลอนฝาก ในที่ห้อง 3 - 4 มีการแปรทำนองที่มีความโดดเด่น คือทำนองมีการไล่เสียง และหลบเสียงสูงต่ำ ทำให้มีความไพเราะมาก

เที่ยวกลับการแปรทำนองยังคงต่างจากเที่ยวแรก มีการใช้ตัวโน้ตตั้ง 7 เสียง วรรคแรกดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก วรรคหลังคล้ายกับเที่ยวแรกต่างกันในห้องที่ 1 บันไดเสียง ลูกตก และทิศทางการดำเนินทำนองยังคงเหมือนกับทางฆ้อง

ท่อน 1

ประโยคที่ 2	_ช_ด ร ด	_ร_ม ร ม	_ม_ม ช ม	_ร_ด ร ด	_ _ม ร	ม ร ด ล	ด ร ล ด	ร ด ล ช
อ. ชีระ	ร้ดลช	ดลชม	ฟชลช	ฟมรด	ฟมชฟ	มรดฟ	ชลทรี	ด้ทลช
ภูมณี	มจรม	ชดลช	มชลช	ด้ชลด	ชลทด	ทรีดท	ลชฟด	รมฟช

ประโยคที่ 2 เทียบแรกการดำเนินทำนองของ อ.ชีระ วรรคหน้าได้มีการไล่เสียงลงใน 2 ห้องแรก ในสองห้องหลังไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก มีเสียงฟาเข้ามาเป็นเสียงจรใน ส่วนวรรคหลังได้มีทั้งเสียง ฟา และเสียง ที เข้ามาเป็นเสียงจรเพื่อดำเนินกลอนให้เสียงเรียงเสียงในการดำเนินทำนอง

เที่ยวกลับได้แปรทำนองต่างจากเที่ยวแรก มีเสียง ฟา และเสียง ที มาเป็นเสียงจร ในวรรคหน้า ได้ดำเนินกลอนสลับเสียงไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังมีการใช้กลอนฝากเข้ามาในการดำเนินทำนองไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ลูกตก บันไดเสียงและทิศทางการดำเนินทำนองยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ทั้ง 2 เที่ยว

ท่อน 1

ประโยคที่ 2	_ช_ด ร ด	_ร_ม ร ม	_ม_ม ช ม	_ร_ด ร ด	_ _ม ร	ม ร ด ล	ด ร ล ด	ร ด ล ช
อ. สุขสันต์	ชลรัตน์	ทลชม	ลชมร	ชมรด	มลชร	มรดล	ชลรัตน์	ดลช
พวงกลัด	ชลรัตน์	ทลชม	ลชมร	ชมรด	มชดฟ	มรดล	ดลชม	ชดลช

ท่อนแรกของ อ.สุขสันต์ บรรคหน้าได้ดำเนินกลอนฉากตอนต้นประโยค แล้วจึงไล่เสียงลงไปหาลูกตก มีเสียง ที่ เข้ามาเป็นเสียงจร ส่วนในวรรคหลัง มีการใช้เสียง ที่ เป็นเสียงจรในการดำเนินกลอนฉากในห้องที่ 4

ท่อนกลับวรรคหน้าได้บรรเลงเหมือนท่อนแรก ส่วนวรรคหลังได้มีเสียงฟ้าเข้ามาเป็นเสียงจร แปรทำนองต่างจากท่อนแรก ลูกตก บันไดเสียงและทิศทางการดำเนินทำนองยังคงเหมือนทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 3	_ด_ม ด ม	ร ด ร ด _ล	ล ล _ช	ช ช _ฟ ด	_ร ล _ช	ด ด _ฟ	ฟ ฟ _ช	ช ช _ล ล
อ. เบญจรงค์	รมด	ลด์ชล	ฟชรม	ฟลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ธนโกเศศ	รมด	ลด์ชล	รมฟช	ดลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ประโยคที่ 3 ทางฆ้องได้เปลี่ยนบันไดเสียงเป็นบันไดเสียงฟ้า ในท่อนแรกของวรรคหน้า ทางของ อ.เบญจรงค์ได้มีเสียง มี เข้ามาเป็นเสียงจร การดำเนินทำนองได้ ดำเนินทำนองแบบสลับฟันปลาไล่ลงไปหาลูกตก ส่วนในวรรคตอบ ได้ดำเนินกลอนพันเสียงไปหาลูกตก

ท่อนกลับวรรคถามได้มีเสียง มี เข้ามาเป็นเสียงจรการดำเนินกลอนสลับฟันปลาใน 2 ห้องแรก แล้วไล่เสียงขึ้นลงใน 2 ห้องสุดท้าย ส่วนวรรคตอบบรรเลงเหมือนท่อนแรก ลูกตก บันไดเสียงและทิศทางการดำเนินทำนองยังคงเหมือนทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 3	_ด_ม ด ม	ร ด ร ด _ล	ล ล _ช	ช ช _ฟ ด	_ร ล _ช	ด ด _ฟ	ฟ ฟ _ช	ช ช _ล ล
อ. เฉลิม	รมรต์	ทลลล	รมฟช	ดลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชดลช	ลรต์ล
ม่วงแพรวศรี	รมด	ลดชด	ลชฟร	ดลชฟ	ลชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ประโยคที่ 3 ท่อนแรกของวรรคหน้าการดำเนินกลอนของครูเฉลิมได้มีการใช้เทคนิคการสะเดาะเสียงในห้องที่ 2 ทำให้มีความโดดเด่นขึ้นมา ในท่อนแรก มีเสียง ที่ เข้ามาและเสียง มี เป็นเสียงจร และวรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันเสียงขึ้นไปหาลูกตก

ส่วนในท่อนกลับได้เปลี่ยนการแปรทำนองต่างจากท่อนแรกของวรรคหน้าได้ดำเนินกลอนกระโดดเสียงในการผูกกลอน ยังมีเสียง มี เข้ามาเป็นเสียงจร ในวรรคหลังห้องแรก มีการใช้เทคนิคการสะบัดเข้ามา ช่วยทำให้ทำนองไพเราะยิ่งขึ้น จากนั้นจึงบรรเลงเป็นกลอนพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก บันไดเสียง ทิศทางและลูกตกยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 3	_ด_ม ด_ม	ร ด ร ด_ล	ล ล _ช	ช ช_ฟ ด	_ร ล_ช	ด ด _ฟ	ฟ ฟ _ช	ช ช_ล ล
อ. วรยศ	ลลลร	ลลลช	ฟชรม	ฟลชฟ	ดรมร	ชรมฟ	ชลลช	ลฟชล
ศุขสายชล	ดฟมร	ดฟชล	ทลลล	ทลชฟ	ดรมร	ชรมฟ	ชลลช	ลฟชล

ประโยคที่ 3 ในเที่ยวแรก วรรคหน้าทางของ อ.วรยศได้มีเสียง มี เป็นเสียงจร เพื่อให้การแปรทำนอง เรียงเสียงมีความไพเราะยิ่งขึ้นในห้องที่ 3 ส่วนในวรรคหลังได้ใช้กลอนพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกเหมือน อ.หลายท่านยังมีเสียง มี เข้ามาเป็นเสียงจร

เที่ยวกลับได้เปลี่ยนการแปรทำนองในวรรคหน้ามีเสียง ที และเสียง มี เป็นเสียงจรในการดำเนิน กลอนไล่เสียงไปหาลูกตก ส่วนในวรรคหลัง บรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรก ลูกตก บันไดเสียงและทิศทางยังไป ทิศทางเดียวกันกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 3	_ด_ม ด_ม	ร ด ร ด_ล	ล ล _ช	ช ช_ฟ ด	_ร ล_ช	ด ด _ฟ	ฟ ฟ _ช	ช ช_ล ล
อ. ชีระ	ดรมฟ	มฟชล	ดลลช	ดลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ภูมณี	มรดฟ	มฟชล	รรมฟ	รชชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

เที่ยวแรกวรรคหน้ากลอนของ อ.ชีระได้มีเสียง มี เข้ามาเป็นเสียงจร บรรเลงกลอนไล่เสียงขึ้นไปหา ลูกตกส่วนในวรรคหลังบรรเลงกลอนพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก มีเสียง มี เสียงมีเข้าเป็นเสียงจร

ในเที่ยวกลับได้แปรทำนองต่างจากเที่ยวแรกยังคงใช้เสียง มี เข้าเป็นเสียงจร ในวรรคหน้าจะมีกลอน ที่มีความโดดเด่นคือใช้กลอนสลับพันปลาในสองหลังถือว่าเป็นกลอน ที่ไพเราะของทางซออยู่ ส่วนวรรคหลัง บรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรกทิศทางการดำเนินทำนอง ยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 3	_ด_ม ด_ม	ร ด ร ด_ล	ล ล _ช	ช ช_ฟ ด	_ร ล_ช	ด ด _ฟ	ฟ ฟ _ช	ช ช_ล ล
อ. สุขสันต์	มรดร	มฟชล	ดลลล	ดลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
พวงกลัด	มรดล	ดลลล	ลชฟช	ดลชฟ	มรดร	มฟชม	ฟชลฟ	มฟชล

การแปรทำนองของ อ.สุขสันต์ในเที่ยวแรก วรรคหน้าได้บรรเลงทางเรียบ ๆ ไปตามทิศทางการ ดำเนินทำนองของทางฆ้องวงใหญ่ วรรคหลังดำเนินกลอนพันเสียงขึ้นไปหาลูกตกมีเสียง มี เป็นเสียงจรในการ ดำเนินกลอน

เที่ยวกลับได้มีการแปรทำนองที่มีความโดดเด่นคือ วรรคหน้าในสองห้องแรกมีการดำเนินกลอนหลบ เสียงสูงต่ำแล้วไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกในสองห้องหลังทำให้เสียงซอมีความไพเราะมากขึ้น ส่วนในวรรค หลังมีการแปรทำนองกลอนพันเสียงไล่ขึ้นไปหาลูกตกอีกทำนองที่มีความไพเราะเช่นกัน บันไดเสียง ลูกตก และทิศทางการดำเนินทำนองยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ก่อน 1

ประโยคที่ 4	_ ฟ	ฟฟ	ช ช	ล ล _ ด	_ _ ม	ม ร	ด ร	ร ด
	_ ฟ	_ ช	_ ล	ด	ร	ด ล	ล ด	ล ช
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ฟชฟฟ	ชลชช	ลจลล	ดจ้ดจ้	ชลทจ้	ทลทจ้	ด้ทลท	ด้ทลช
	ฟชฟฟ	ชลชช	ลจลล	ดจ้ดจ้	ชลทจ้	ทลทจ้	ด้ทลท	ด้ทลช

ประโยคที่ 4 ทางห้องวงใหญ่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงฟา การแปรทำนองของ อ.เบญจรงค์ในวรรคหน้า ได้แปรตรงตัวคล้ายทิศทางห้องวงใหญ่ คือการซ้ำเสียงไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก ส่วนในวรรคหลังได้นำเสียง ที่เข้ามาเป็นเสียงจรในการแปรทำนองกลอนฝากและกลอนไล่เสียงให้มีความไพเราะยิ่งขึ้น

ในเที่ยวกลับยังคงบรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรก ทิศทาง บันไดเสียง และลูกตกยังคงเหมือนกับทางห้องวงใหญ่ได้เปลี่ยนบันไดเสียงเป็นบันไดเสียง ที ในวรรคหลัง ทั้ง 2 เที่ยว

ก่อน 1

ประโยคที่ 4	_ ฟ	ฟฟ	ช ช	ล ล _ ด	_ _ ม	ม ร	ด ร	ร ด
	_ ฟ	_ ช	_ ล	ด	ร	ด ล	ล ด	ล ช
อ. เฉลิม ม่วงแพรศรี	ฟชฟฟ	ชลชช	ลจลล	ดจ้ดจ้	ชลทจ้	ด้ทลท	ลชฟร	ด้ทลช
	ฟชฟฟ	ชลชช	ลจลล	ดจ้ดจ้	ชลทจ้	ดจ้ด้ทลท	ลชฟด	ด้ทลช

การแปรทำนองของ อ.เฉลิมในวรรคหน้า ทั้ง 2 เที่ยว บรรเลงเหมือนกันกับทาง อ.เบญจรงค์ แต่ในวรรคหลังทั้ง 2 เที่ยวบรรเลงแตกต่างกันโดยในเที่ยวได้ใช้กลอนฝากในห้องที่ 1 แล้วไล่เสียงลงมาหาลูกตกมีเสียง ที่เป็นเสียงจร ส่วนในเที่ยวกลับได้นำเทคนิคการสับัดมาใช้ในการดำเนินกลอนทำให้มีความไพเราะและโดดเด่นมาก ทิศทางการทำนอง ลูกตกและบันไดเสียงยังคงเหมือนกับทางห้องวงใหญ่ แต่ได้เปลี่ยนบันไดเสียงเป็นบันไดเสียง ที ในวรรคหลัง ทั้ง 2 เที่ยว

ก่อน 1

ประโยคที่ 4	_ ฟ	ฟฟ	ช ช	ล ล _ ด	_ _ ม	ม ร	ด ร	ร ด
	_ ฟ	_ ช	_ ล	ด	ร	ด ล	ล ด	ล ช
อ. วรยศ สุขสายชล	ทจ้ร้ล	ทจ้ชล	ท_มจ้ดจ้ฟ	ชลทจ้	ด้ทลท	ดจ้ชดจ้ท	ลชฟด	ด้ทลช
	ทจ้ร้ฟ	ชจ้ดจ้ชล	ทจ้ดจ้ฟ	ชลทจ้	ด้ทลท	ดจ้ชลท	ลชฟด	ด้ทลช

การแปรทำนองของ อ.วรยศ ในเที่ยวแรกวรรคหน้าได้มีการนำเสียง ที และเสียงมี เข้ามาในการแปรทำนอง ในวรรคหน้าได้มีการใช้เทคนิคการหยุดเสียง กับการสับัดในห้องที่ 3 จากนั้นในห้องที่ 4 ได้มีการฝากกลอนไปในห้องที่ 1 ของวรรคหลัง มีการใช้เสียง ที เข้ามาเป็นเสียงจร ทำให้กลอนดูกลมกลื่นน่าฟัง

ในเที่ยวกลับวรรคหน้าการแปรทำนองใน 3 ห้องแรกได้แปรทำนองต่างจากเที่ยวแรก จากนั้นจึงดำเนินกลอนเหมือนกับเที่ยวแรกทิศทางการดำเนินทำนอง บันไดเสียงและลูกตกยังคงเหมือนทางห้องวงใหญ่ แต่ได้เปลี่ยนบันไดเสียงเป็นบันไดเสียง ที ในวรรคหลัง ทั้ง 2 เที่ยว

ท่อน 1

ประโยคที่ 4	_ ฟ _ ฟ	ฟฟ _ ช	ชช _ ล	ล ล _ ด ด	_ _ ม ร	ม ร ด ล	ด ร ล ด	ร ด ล ช
อ. ธีระ ภูมิ	ฟดฟฟ ดลชฟ	ชลชช ดฟชล	ลลลล ทลลล	ดลลล ชลลล	ดลลล ชลลล	ดลลล ทลลล	ดลลล ลชฟช	ดลลล ดลลล

ในท่อนแรก การแปรท่อนของอ.ธีระ วรรคหน้าได้มีการแปรท่อนลงเสียงขึ้นไปหาลูกตก ในวรรคหลัง ได้มีเสียง ที่ เป็นเสียงจระเพื่อให้ง่ายต่อการดำเนินเสียงขึ้นลงไปหาลูกตก

ส่วนในท่อนกลับได้บรรเลงต่างจากท่อนแรกมีเสียง ที่ เข้ามาเป็นเสียงจระได้ดำเนินกลอนเสียงขึ้นลงไปหาลูกตกทั้งวรรคหน้าและวรรคหลัง ทิศทาง ลูกตก และบันไดเสียงยังคงเหมือนทางฆ้องได้เปลี่ยนบันไดเสียงเป็นบันไดเสียง ที่ ในวรรคหลัง ทั้ง 2 ท่อน

ท่อน 1

ประโยคที่ 4	_ ฟ _ ฟ	ฟฟ _ ช	ชช _ ล	ล ล _ ด ด	_ _ ม ร	ม ร ด ล	ด ร ล ด	ร ด ล ช
อ. สุขสันต์ พวงกลัด	ดลชฟ ดลชฟ	ดลฟช ดลฟช	ดลฟล ลฟลล	ดลลล ทลลล	ดลลล ชลลล	ดลลล ทลลล	ดลลล ดลลล	ดลลล ลชฟช

การแปรท่อนของ อ.สุขสันต์ ในท่อนแรกวรรคหน้าได้มีการดำเนินกลอนเสียงขึ้นไปหาลูกตก มีเสียง ที่ เป็นเสียงจระใน วรรคหลังได้ดำเนินกลอนเสียงขึ้นลงไปหาลูกตกโดยมีเสียง ที่ คอยช่วยทำให้กลอนดำเนินได้เรียบร้อย

ท่อนกลับการแปรท่อนไม่เหมือนกับท่อนแรกในวรรคหน้าได้เปลี่ยนกลอนในท่อนที่ 3 และ 4 ส่วนวรรคหลัง ได้มีการใช้กลอนฝากและข้ามเสียงทำให้ กลอนมีความไพเราะมากขึ้นทั้งสองวรรคได้มีเสียง ที่ เป็นเสียงจระได้เปลี่ยนบันไดเสียงเป็นบันไดเสียง ที่ ในวรรคหลัง ทั้ง 2 ท่อน

ท่อน 1

ประโยคที่ 5	_ ด _ ช	ท ด ท ล	ร ด ท ล	ท ด ท ล	_ ด _ ล ฟ	ช ฟ _ ด _ ฟ	ช ล _ ฟ	ท ด ช ล
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ชลชด ชลชด	ทลทล ทลทล	ทลชล ทลชล	ทลลล ทลลล	ฟลชฟ ฟลชฟ	ลชฟด ฟลชฟ	ฟลชฟ ฟลชฟ	ชลทล ชลทล

ในประโยคที่ 5 ได้เปลี่ยนเป็นบันไดเสียง ที่ การแปรท่อนของอ.เบญจรงค์จะคล้ายกับทางฆ้องวงใหญ่ได้มีการใช้เสียง ลา เข้ามาเป็นเสียงจระทั้งวรรคหน้า และวรรคหลัง

ส่วนในท่อนกลับได้บรรเลงเหมือนกันกับท่อนแรก ทิศทาง บันไดเสียงลูกตกยังคงเหมือนกับการฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 5	ด __ ช	ท ด ท ล	ร ด ท ล	ท ด ท ล	_ ด _ ล ฟ	ช ฟ _ ด _ ฟ	ช ล ช ล	ท ด ช ล
อ. เฉลิม	รัชรด	ทลทต	ทลชล	ทตตตต	ททตท	ลชฟด	ฟชลฟ	ชลทต
ม่วงแพศรี	รัชรด	ทลทต	ทลรล	ทตตตต	ททตท	ลชฟด	ฟชลฟ	ชลทต

การแปรทำนองของ อ.เฉลิมวรรคหน้าได้มีการดำเนินทำนองหลบเสียงสูงต่ำ และมีการใช้เทคนิคการสะเดาะเข้ามาทำให้ทำนองมีความโดดเด่นขึ้น วรรคหลังได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก มีการใช้เสียง ลา เป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค

ส่วนเที่ยวกลับได้บรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรก มีต่างกันเล็กน้อยในท้องที่ 3 วรรคตาม ทิศทางการดำเนินทำนอง ลูกตกและบันไดเสียงยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 5	ด __ ช	ท ด ท ล	ร ด ท ล	ท ด ท ล	_ ด _ ล ฟ	ช ฟ _ ด _ ฟ	ช ล ช ล	ท ด ช ล
อ. วรยศ	ดตทต	ทตรล	ทลรล	รลทต	ทลชฟ	ลชฟม	ชฟมร	ฟมรต
สุขสายชล	รมชล	มชลม	ชลจช	มชลจ	ทลชฟ	ลชฟม	ชฟมร	ดมรต

การแปรทำนองของ อ.วรยศเที่ยวแรกวรรคหน้าได้มีเสียง ลา เข้ามาเป็นเสียงจร การดำเนินกลอนเป็นการเล่นเสียงหลบเสียงสูงต่ำไปหาลูกตก วรรคหลังมีเสียง ลาและเสียง มี เป็นเสียงตัวจรเพื่อให้การดำเนินกลอนไล่เสียงลงมาหาลูกตกสัมพันธ์กัน

เที่ยวกลับบรรเลงต่างจากเที่ยวแรก วรรคหน้าได้มีเสียง มี และเสียง ลา เป็นเสียงจรดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลัง บรรเลงเหมือนเที่ยวแรกไล่เสียงลงมาหาลูกตก ลูกตก บันไดเสียงเหมือนทางฆ้องวงใหญ่แต่ทิศทางในวรรคหลังมีทิศทางตรงกันข้ามกับทางฆ้อง

ท่อน 1

ประโยคที่ 5	ด __ ช	ท ด ท ล	ร ด ท ล	ท ด ท ล	_ ด _ ล ฟ	ช ฟ _ ด _ ฟ	ช ล ช ล	ท ด ช ล
อ. ชีระ	_ รัชต	ทลทต	ทตรต	ทลทต	ทลชฟ	ลชฟด	ฟชลฟ	ชลทต
ภูมณี	รัชรด	ทลชล	ฟลชล	รลทต	ทลชฟ	มชฟม	รฟมร	ดมรต

ในประโยคนี้เที่ยวแรกวรรคหน้าทางซอของ อ.ชีระ จะคล้ายกับทางฆ้องวงใหญ่ วรรคหลังสองห้องแรกไล่เสียงลงแล้วไล่เสียงขึ้นในสองห้องหลัง โดยมีเสียง ลา เข้ามาเป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค

เที่ยวกลับได้เปลี่ยนจากเที่ยวแรกวรรคหน้ามีเสียง ลา เข้ามาเป็นเสียงจรดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังมีทั้งเสียง ลา และเสียง มี เพื่อให้กลอนพันเสียงลงมีความไพเราะมากขึ้น ลูกตก บันไดเสียง และทิศทางเหมือนกับทางฆ้อง วงใหญ่ ยกเว้นเที่ยวกลับวรรคหลัง มีทิศทางตรงกันข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 5	ด	ท ด	ร ด	ท ด	ด _ ล		ช ล	ท ด
	_ _ ช	ท ล	ท ล	ท ล	ฟ	ช ฟ _ ด	_ ฟ	ช ล
อ. สุขสันต์ ฟ่วงกลัด	ชลชด	ทลทด	ทลรด	ทลทด	ทลชฟ	ลชฟด	ฟฟดฟ	ชลทด
	_ รชด	ทลทด	ทลรล	ทดร์ด	ทลชฟ	ลชฟม	ชฟมร	ฟมรด

การแปรทำนองของ อ.สุขสันต์ ในเที่ยวแรกวรรคหน้า ยังคงคล้ายกับทางฆ้องวรรคหลัง ส่วนวรรคหลังดำเนินทำนองไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกมีเสียง ลา เป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค

เที่ยวกลับวรรคหน้าคล้ายกับเที่ยวแรก วรรคหลังเป็นกลอนไล่เสียงลงไปหาลูกตก โดยได้ใช้เสียง ลา และเสียง มี เข้ามาเป็นส่วนช่วยในการแปรทำนอง ทิศทางในวรรคนี้จะตรงกันข้ามกับทางฆ้อง บันไดเสียง และลูกตกยังคงเหมือนทางฆ้อง

ท่อน 1

ประโยคที่ 6	_ ฟ _ ท	_ ด _ ร	_ ฟ _ ร	_ ด _ ท	_ ช	ฟ ฟ	ท ท	ด ด _ ร
	ด ท	ด ร	ฟ ร	ด ท	ร _ ด	_ ท	_ ด	ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ฟรดท	ลทดร์	ทดชล	ทรด์ท	ด้ทลช	ด้ชลท	ด้ลทด	ร้ทดร์
	ฟรดท	ลทดร์	ทดชล	ทรด์ท	ด้ทลช	ด้ชลท	ด้ลทด	ร้ทดร์

ประโยคที่ 6 ทางฆ้องยังคงอยู่ในบันไดเสียง ที่ ทางซออุ้งของ อ.เบญจรงค์ ได้มีเสียงลา มาเป็นเสียงจร การแปรทำนองในเที่ยวแรกและเที่ยวกลับของ อ.เบญจรงค์ได้บรรเลงเหมือนกันทั้ง 2 รอบในวรรคหน้าดำเนินทำนองไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังดำเนินกลอนพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก ทิศทางการดำเนินทำนอง ลูกตก และบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ มีเสียงลาเป็นเสียงจร ทั้ง 2 วรรค

ท่อน 1

ประโยคที่ 6	_ ฟ _ ท	_ ด _ ร	_ ฟ _ ร	_ ด _ ท	_ ช	ฟ ฟ	ท ท	ด ด _ ร
	ด ท	ด ร	ฟ ร	ด ท	ร _ ด	_ ท	_ ด	ร
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ฟลชท	ลดทร์	ชลทร์	ชดฟท	ด้ทลช	ด้ชลท	ด้ลทด	ร้ทดร์
	รชฟท	ชดทร์	ชลทร์	ชดฟท	ดรฟช	รฟชท	ฟชทด	ร้ทดร์

ทางซออุ้งของ อ.เฉลิมได้ดำเนินทำนองเป็นทางซออุ้งที่โดดเด่นทั้ง 2 เที่ยวในเที่ยวแรกวรรคหน้าได้ดำเนินกลอนคู่ 4 สลับพันปลาไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก วรรคหลังดำเนินกลอนพันเสียงขึ้นไปหาลูกตกมีเสียง ลา เป็นเสียงจร

เที่ยวกลับได้วรรคหน้าได้บรรเลงกลอนเหมือนกับเที่ยวแรกมีเสียง ลา เป็นเสียงจร วรรคหลังดำเนินกลอนพันเสียงขึ้นไปหาลูกตก มีเสียง ลา เป็นเสียงจร ทั้ง 2 เที่ยวบรรเลงต่างกัน บันไดเสียง ลูกตก และทิศทางเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 6	_ ฟ _ ท	_ ด _ ร	_ ฟ _ ร	_ ด _ ท	_ ช	ฟ ฟ	ท ท	ด ด _ ร
	ด ท	ด ร	ฟ ร	ด ท	ร _ ด	_ ท	_ ด	ร
อ. วรยศ	รฟรช	ฟทดร์	ชลทร	ชดฟท	ลชฟด	ฟชลท	ดร์ดท	ลชฟร
ศุขสายชล	รฟรช	รชร์ด	ทดชล	ทรด์ท	ลชฟด	ฟชลท	ดร์ดท	ลชฟร

การแปรทางของอ.วรยศในเที่ยวแรกวรรคหน้าได้ดำเนินกลอนคล้ายกับ อ.เฉลิมคือไล่เสียงสลับพันปลาไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังได้มีการไล่เสียงขึ้นลงมาหาลูกตก มีการใช้เสียง ลา เป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค

เที่ยวกลับวรรคหน้าได้ดำเนินทำนองหลบเสียงสูงต่ำไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังบรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรก ลูกตก บันไดเสียง เหมือนกันกับทางฆ้องวงใหญ่ แต่ทิศทางการดำเนินทำนองมีวรรคหลัง ที่มีทิศทางตรงกันข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 6	_ ฟ _ ท	_ ด _ ร	_ ฟ _ ร	_ ด _ ท	_ ช	ฟ ฟ	ท ท	ด ด _ ร
	ด ท	ด ร	ฟ ร	ด ท	ร _ ด	_ ท	_ ด	ร
อ. ชีระ	รฟรช	ฟทดร์	ชลทร	ชดฟท	ลชฟด	ฟชลท	ดร์ดท	ลชฟร
ภูมณี	ฟรดท	ลทดร์	ชลทด	ทรด์ท	ลชฟด	ฟชลท	รชฟท	ชดทร

การแปรทำนองในเที่ยวแรกของ อ.ชีระได้แปรทำนองเหมือนกับ อ.วรยศทั้งวรรคหน้าและวรรคหลัง ส่วนเที่ยวกลับได้บรรเลงต่างจากเที่ยวแรก วรรคหน้าเป็นการบรรเลงกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก วรรคหลัง 2 ห้องแรกได้บรรเลงไล่เสียงขึ้นลง ส่วน 2 ห้องสุดท้ายได้ได้บรรเลงกลอนคู่ 4 สลับพันปลาขึ้นไปหาลูกตก ทำให้กลอนดูมีเสน่ห์เพิ่มขึ้น ในประโยคนี้นี้ยังมีการใช้เสียง ลา เป็นเสียงจรทั้ง 2 เที่ยวและสองวรรค ลูกตก และบันไดเสียงเหมือนกันกับทางฆ้องวงใหญ่ ทิศทางการดำเนินทำนอง วรรคหลังเที่ยวแรกจะตรงกันข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 6	_ ฟ _ ท	_ ด _ ร	_ ฟ _ ร	_ ด _ ท	_ ช	ฟ ฟ	ท ท	ด ด _ ร
	ด ท	ด ร	ฟ ร	ด ท	ร _ ด	_ ท	_ ด	ร
อ. สุขสันต์	ฟชลท	ลทดร์	ชดชล	ทรด์ท	ดฟชล	ทชลท	ดลทด	รทดร์
พวงกลัด	ฟรดท	ลทดร์	ชดชล	ทรด์ท	ลชฟด	ฟชลท	ลชฟช	ลทดร์

ทางซอฮู้ของ อ.สุขสันต์ ทั้ง 2 เที่ยว บรรเลงแตกต่างกันในเที่ยวแรกวรรคหน้าบรรเลงไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก วรรคหลังบรรเลงกลอนพันเสียงขึ้นไปหาลูกตก มีเสียงลา เข้ามาเป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค

ส่วนในเที่ยวกลับวรรคหน้าได้เปลี่ยนกลอนเฉพาะในห้องแรก วรรคหลังได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกมีเสียง ลา เป็นเสียงจร บันไดเสียง ลูกตกและทิศทางการดำเนินทำนองเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ทั้ง 2 เที่ยว

ท่อน 1

ประโยคที่ 7	_ ล ด ช	ล ช ฟ ม	ร ม ร ด	ฟ ช ร ม	_ ด _ ร ด ร	_ ด _ ล ด ล	ช ช _ ช	_ ล _ ด ล ด
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชลต์ช	ลชฟม	รตรม	รμφช	ลชฟด	รμφช	ทลชล	ทตฺรต์
	ชลชช	รמר	ชดรม	รμφช	ดฺรต์ด	ชลชช	ลฟชล	ชลทต

ประโยคที่ 7 ได้มีการเปลี่ยนบันไดเสียงกลับมาเป็นบันไดเสียง ฟา ทางของ อ.เบญจรงค์ ในเที่ยวแรกยังคงใช้เสียงครบทั้ง 7 เสียงในการดำเนินกลอน วรรคหน้าบรรเลงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ ส่วนวรรคหลังได้บรรเลงไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก มีเสียง มี และเสียง ที่ เป็นเสียงจร

ส่วนในเที่ยวกลับบรรเลงต่างจากเที่ยวแรกได้นำกลอนซ้ำเสียงใน 2 ห้องแรกแล้ว 2 ห้องหลังไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกมาใช้ทั้ง 2 วรรค ทำให้กลอน 2 วรรค สัมพันธ์กันดี บันไดเสียง ลูกตก และทิศทางยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 7	_ ล ด ช	ล ช ฟ ม	ร ม ร ด	ฟ ช ร ม	_ ด _ ร ด ร	_ ด _ ล ด ล	ช ช _ ช	_ ล _ ด ล ด
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชลชช	รמר	ชดรม	รμφช	ดฺรต์ด	ชลชช	ทลชล	ทตฺรต์
	ชลชช	รמר	มรตรม	รμφช	ดฺรต์ด	ชลชช	ทลชล	ทตฺรต์

ทางของ อ.เฉลิมได้ใช้เสียงครบทั้ง 7 เสียงเช่นเดียวกัน อ.เบญจรงค์ การดำเนินกลอนได้บรรเลงเหมือนกับเที่ยวกลับของ อ.เบญจรงค์ทั้ง 2 เที่ยว แต่ได้มีการเพิ่มเทคนิค การสะเตาะมาใช้ในห้องสุดท้ายของวรรคหลังเที่ยวแรก และเทคนิคการสะบัดมาใช้ในห้องที่ 3 วรรคหน้าเที่ยวกลับ

ท่อน 1

ประโยคที่ 7	_ ล ด ช	ล ช ฟ ม	ร ม ร ด	ฟ ช ร ม	_ ด _ ร ด ร	_ ด _ ล ด ล	ช ช _ ช	_ ล _ ด ล ด
อ. วรยศ คุุขสายชล	ช_ทลชฟ	ดฟมร	ชดรม	รμφช	ทลชม	รต์ลช	รมลช	มชลต์
	ชลชช	รמר	ชดรม	รμφช	ดฺรต์ด	ชลชช	ดฟชล	ชลทต

การดำเนินกลอนของ อ.วรยศ ยังคงใช้ตัวโน้ตครบทั้ง 7 เสียงเที่ยวแรกวรรคหน้าได้มีการใช้เทคนิคการหยุดเสียงแล้วสะบัดในห้องแรก วรรคหลังเป็นการดำเนินกลอนพันเสียงขึ้นไปหาลูกตก

ส่วนเที่ยวกลับได้บรรเลงต่างจากเที่ยวแรก บรรเลงเหมือนกับทางของ อ.เบญจรงค์และ อ.เฉลิม ทั้ง 2 วรรค ทิศทาง ลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 7	_ ล ด ช	ล ช ฟ ม	ร ม ร ด	ฟ ช ร ม	_ ด _ ร ด ร	_ ด _ ล ด ล	ช ช _ ช	_ ล _ ด ล ด
อ. วีระ กุ่มณี	ดัดดช	ลชฟม	รดรม	รμφช	ดัดชฟ	ดฟชล	ทัดทล	ชลทัด
	ชลชช	รรมร	ชดรม	รμφช	ดรรร	ชลชช	ดัดฟชล	ชลทัด

ในท่อนแรกวรรคหน้าได้บรรเลงเหมือนกับทางฆ้องใหญ่ ส่วนวรรคหลังได้บรรเลงกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก มีเสียงที เป็นเสียงจร

ในท่อนกลับได้บรรเลงเหมือนกับครุหลาย ๆ ท่อน ยังคงใช้ตัวโน้ตครบทุกเสียงเช่นเดียวกัน ลูกตก บันไดเสียง และทิศทางการดำเนินทำนองยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 7	_ ล ด ช	ล ช ฟ ม	ร ม ร ด	ฟ ช ร ม	_ ด _ ร ด ร	_ ด _ ล ด ล	ช ช _ ช	_ ล _ ด ล ด
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ชลชช	รรมร	ชดรม	ฟชลช	ดัดดัด	ชลชช	ดฟชล	ทัดรัด
	ชลดช	ลชฟม	รดรม	รμφช	ลชฟม	รμφช	ทลชล	ทัดรัด

ทางของอ.สุขสันต์ท่อนแรกได้บรรเลงเหมือนกับครุหลาย ๆ ท่อน ส่วนในท่อนกลับได้บรรเลงต่างจากท่อนแรก วรรคหน้าบรรเลงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ ส่วนวรรคหลังได้บรรเลงไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ลูกตก บันไดเสียง และทิศทางการดำเนินทำนองเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ เสียงยังคงใช้ครบทั้ง 7 เสียง

ท่อน 1

ประโยคที่ 8	ร ร _ ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ ด	_ ร ล _ ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล ล
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	รรมร	ลัดชล	ฟชรม	ฟลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	รรมร	ลัดชล	ฟชรม	ฟลชฟ	_ ล _ ด	_ ร _ ฟ	_ _ ลช	ฟช _ ล

ประโยคที่ 8 ทางฆ้องได้เปลี่ยน บันไดเสียงมาเป็นบันไดเสียง ฟา ทางของ อ.เบญจรงค์ได้เปลี่ยนบันไดเสียงตามด้วย แต่ยังคงมีเสียง มี เป็นเสียงจร ท่อนแรก ในวรรคหน้า ได้ดำเนินกลอนสลับพันปลาไล่เสียงลงมาในสองห้องแรก แล้วไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันเสียงไล่ขึ้นไปหาลูกตก ซึ่งสัมพันธ์กันดีทั้งวรรคหน้าและวรรคหลัง

ท่อนกลับวรรคหน้าได้บรรเลงเหมือนกับท่อนแรกใน ส่วนวรรคหลังได้บรรเลงทางกรอ เพื่อให้เกิดความไพเราะในการจบทำนองเพลง ทิศทางการดำเนินทำนอง ลูกตก และบันไดเสียงยังคงเหมือนกันกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 8	ร ร	_ ด	ล ล	ช ช _ ฟ	_ ร	ด ด	ฟ ฟ	ช ช _ ล
	_ ร	ด _ ล	_ ช	ด	ล _ ช	_ ฟ	_ ช	ล
อ. เฉลิม	รหมด	ลัดชด	ลชฟร	ดลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ม่วงแพรวศรี	รหมด	ลัดชด	ลชฟร	ฟช_ฟ	_ ล _ ด	_ ร _ ฟ	_ _ ลช	ฟช _ ล

ในประโยคนี้ทางของอ.เฉลิมเที่ยวแรก วรรคหน้า 2 ห้องแรกดำเนินกลอนสลับพันปลาไล่เสียงลงมา แล้วฝากกลอนไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกใน 2 ห้องหลัง วรรคหลังดำเนินกลอนพันเสียงไล่ขึ้นไปหาลูกตกมีเสียง มี เป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค

เที่ยวกลับวรรคหน้าบรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรกมาเปลี่ยนในห้องสุดท้ายมีการทอดจังหวะเป็นทางกรอมีเสียง มี เป็นเสียงจร ส่วนในวรรคหลังบรรเลงทางกรอแสดงให้เห็นถึงการจบท่อนเพลง บันไดเสียง ลูกตกและทิศทางการดำเนินทำนองเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 8	ร ร	_ ด	ล ล	ช ช _ ฟ	_ ร	ด ด	ฟ ฟ	ช ช _ ล
	_ ร	ด _ ล	_ ช	ด	ล _ ช	_ ฟ	_ ช	ล
อ. วรยศ	ร่มรัด	ลดลช	ฟชรม	ฟลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ศุขสายชล	ชลดัด	ลรมฟ	ชดรม	ฟลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชลดัด	ลฟชล

การแปรทำนองของ อ.วรยศในเที่ยวแรกดำเนินทำนองเหมือนกับ อ.เฉลิม แต่มีการใช้เสียงพิเศษคือเสียงมีสูงเข้ามาถือว่าเป็นเทคนิคอีกอย่างหนึ่งของซอด้วง เพิ่มสีสันให้มีความไพเราะมากขึ้น วรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันเสียงขึ้นไปหาลูกตก

ส่วนในเที่ยวกลับวรรคหน้าได้มีการดำเนินกลอนหลบเสียงคู่ 4 พันกลอนไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกจึงมีลักษณะที่โดดเด่น ส่วนวรรคหลังได้บรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรก ทิศทางการดำเนินทำนอง บันไดเสียงและลูกตกยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 8	ร ร	_ ด	ล ล	ช ช _ ฟ	_ ร	ด ด	ฟ ฟ	ช ช _ ล
	_ ร	ด _ ล	_ ช	ด	ล _ ช	_ ฟ	_ ช	ล
อ. ชีระ	รฟัด	ลดลช	มดรม	ฟลชฟ	มดรม	ฟลชฟ	ชดลช	ลรัด
ภูมณี	รฟัด	ลดลช	ลชฟม	รด _ ฟ	_ ล _ ด	_ ร _ ฟ	_ _ ลช	ฟช _ ล

ทางของ อ.ชีระ เที่ยวแรกวรรคหน้าได้มีการดำเนินทำนองใช้เสียงสูงพิเศษของซอด้วง คือเสียง ฟา เหมือนกับ อ.วรยศแต่เปลี่ยนจากเสียง มี เป็นเสียง ฟา ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันเสียงไล่ขึ้นไปหาลูกตกทำให้ทำนองน่าฟังยิ่งขึ้น มีเสียง มี เป็นเสียงจร ทั้ง 2 วรรค

เที่ยวกลับ วรรคหน้าสองห้องแรกได้บรรเลงเหมือนเที่ยวแรก ส่วน 2 ห้องสุดท้ายได้บรรเลงไล่เรียงเสียงลงมหาลูกตก วรรคหลังได้บรรเลงทางกรอเหมือนกับ อ.เบญจรงค์ และอ.เฉลิม มีเสียง มี มาเป็นเสียงจรในวรรคหน้า ทิศทาง ลูกตก และบันไดเสียงคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

ประโยคที่ 8	ร ร _ ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ ด	_ ร ล _ ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล ล
อ. สุขสันต์	ชลดำว์	ลดำชล	ฟชรม	ฟลชฟ	มดรม	ฟรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
พ่วงกลัด	ชลดำว์	ลดำชล	ฟชรม	ฟลชฟ	รดำล_ด	_ ร_ฟ	_ _ ลช	ฟช_ล

การแปรทำนองของ อ.สุขสันต์ในเที่ยวแรก วรรคสามได้มีการดำเนินกลอน เรียงเสียงให้ห้องแรก แล้วดำเนินกลอนสลับฟันปลาในห้องที่ 2 และ 3 แล้วเรียงเสียงไปหาลูกตกในห้องที่ 4 ส่วนวรรคตอบได้ดำเนินกลอนได้ลวดขึ้นไปหาลูกตกอีกทำนองหนึ่ง

ในเที่ยวกลับวรรคสามบรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรก วรรคตอบได้บรรเลงทาง ได้เพิ่มการสะบัดเข้ามา ทำให้ทำนองมีความไพเราะมากขึ้น ลูกตก ทิศทาง และบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ท่อน 2

ประโยคที่ 1	_ _ _ _ ล	_ ล _ ล	_ ด _ ล ด ล	_ ช _ ฟ ช ฟ	_ ร ล _ ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล ล
อ. เบญจรงค์	_ _ _ _ ล	_ ลลล	ดำว์ดำช	ดำลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ธนโกเศศ	ดำลชฟ	มฟชล	ดำว์ดำช	ดำลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ท่อน 2 ประโยคที่ 1 ทางฆ้องเป็นบันไดเสียง ฟา ทางซออุ้งของ อ.เบญจรงค์ เที่ยวแรกวรรคหน้า ใน 2 ห้องแรก ได้บรรเลงขึ้นทางห่างเพราะเป็นประโยคที่เริ่มเพลง จากนั้นจึงบรรเลงทางเก็บให้ 2 ห้องท้าย ในวรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก มีเสียง มี เป็นเสียงจร

เที่ยวกลับวรรคหน้า ได้บรรเลงทางเก็บไล่เสียงขึ้นลง ส่วนวรรคหลังได้บรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรก ทั้ง 2 เที่ยวได้มีเสียง มี เข้ามาเป็นเสียงจรในการดำเนินกลอนให้ไพเราะยิ่งขึ้น ลูกตก บันไดเสียงและทิศทางการดำเนินทำนองเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 1	_ _ _ _ ล	_ ล _ ล	_ ด _ ล ด ล	_ ช _ ฟ ช ฟ	_ ร ล _ ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล ล
อ. เฉลิม	_ _ _ _ ล	_ _ ลลล	ดำว์ดำช	ดำลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ม่วงแพรวศรี	ลชลล	ลดำลล	รมฟช	ดำลชฟ	ดำลว์ดำ	ฟรชฟ	ลชฟช	ลรดำล

การดำเนินทำนองของ อ.เฉลิม ในเที่ยวแรกบรรเลงเหมือนกันกับ อ.เบญจรงค์ ส่วนเที่ยวกลับได้บรรเลงเป็นทางเก็บในวรรคหน้า 2 ห้องแรกบรรเลงซ้ำเสียงแล้วไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกใน 2 ห้องหลัง ส่วนวรรคหลัง 2 ห้องแรกดำเนินกลอนสลับฟันปลาแล้วไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ทิศทางการดำเนินทำนอง ลูกตก และบันไดเสียงยังคงเหมือนกับทางฆ้อง มีเสียง มี เป็นเสียงจรทั้ง 2 เที่ยว

ท่อน 2

ประโยคที่ 1	_____ ล	_ ล _ ล	_ ด _ ล ด ล	_ ช _ ฟ ช ฟ	_ ร ล _ ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล ล
อ. วรยศ	ลด์ลร	ลด์ลล	ดร์ดช	ดลชฟ	มดรม	รดรฟ	มรมช	ฟมฟล
ศุขสายชล	ลลลร	ลด์ลช	รรมฟช	ดรมฟ	มดรม	ฟรมฟ	ชลด์ช	ลฟชล

การแปรทำนองของ อ.วรยศ ได้ดำเนินกลอนทางเก็บในเที่ยวแรก วรรคหน้าได้ดำเนินกลอนมีความโดดเด่นในการหลบเสียงสูงต่ำ ส่วนในวรรคหลังได้มีการแปรทำนองแบบซ้ำกลอนขึ้นลงไปหาลูกตก ฟังแล้วมีความไพเราะและโดดเด่นตามลักษณะของทางซอฮู้

เที่ยวกลับได้ดำเนินทำนองเป็นทางเก็บต่างจากเที่ยวแรกวรรคหน้ามีการร้อยเสียง ไล่เสียงลงมาหาลูกตกทิศทางตรงกันข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่ ในวรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก ยังมีการใช้เสียง มี เป็นเสียงจรในการดำเนินทำนอง

ท่อน 2

ประโยคที่ 1	_____ ล	_ ล _ ล	_ ด _ ล ด ล	_ ช _ ฟ ช ฟ	_ ร ล _ ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล ล
อ. ชีระ	_____ ล	__ ลลล	ดร์ดช	ดลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ภูมณี	ดรมฟ	มฟชล	ฟชลช	ดลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ทางของ อ.ชีระ ในเที่ยวแรกวรรคหน้าขึ้นต้นเพลงได้ขึ้นทางห่าง ๆ เหมือนกับอาจารย์หลายท่าน จากนั้นจึงบรรเลงทางเก็บ ในวรรคหลังได้บรรเลงกลอนพันเสียงขึ้นไปหาลูกตก เหมือนกับ อ.เฉลิม และ อ.เบญจรงค์

เที่ยวกลับได้บรรเลงเป็นทางเก็บ วรรคหน้ามีการดำเนินทำนองไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังบรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรก ทิศทางการดำเนินทำนอง บันไดเสียงและลูกตกเหมือนกันกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 1	_____ ล	_ ล _ ล	_ ด _ ล ด ล	_ ช _ ฟ ช ฟ	_ ร ล _ ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล ล
อ. สุขสันต์	_____ ล	__ ลลล	ดร์ดล	ดลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
พ่วงกลัด	มรดร	มฟชล	ดชลร	ดลชฟ	มรดร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

เที่ยวแรกทางของ อ.สุขสันต์ ได้บรรเลงเหมือนกับทาง อ.เฉลิม มีเพียงลูกตกที่ห้องที่ 3 ทางของ อ.เฉลิมตก เสียงซอล แต่ทางของ อ.สุขสันต์ตกเสียงลา

เที่ยวกลับวรรคถามได้บรรเลงต่างจากเที่ยวแรก วรรคหน้าได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นไปใน 2 ห้องแรก แล้วจึงฝากกลอนไล่เสียงลงมาหาลูกตกใน 2 ห้องหลัง ส่วนวรรคหลังมีเปลี่ยนในห้องที่ 1 นอกนั้นบรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรก ทิศทางทำนอง ลูกตกและบันไดเสียงยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ เสียงมีเป็นเสียงจรทั้ง 2 เที่ยว

ท่อน 2

ประโยคที่ 2	ซ ล	_ ด _ ร	_ ฟ _ ร	_ ด _ ล	_ ด _ ร	_ ด	ล ล	ซ ซ _ ฟ
	_ ฟ	ด ร	ฟ ร	ด ล	ด ร	ด _ ล	_ ซ	ฟ
อ. เบญจรงค์	ฟซฟล	ซลดร์	ลซฟด	ฟรดล	ดลซฟ	มฟซล	ฟซรม	ฟลซฟ
ชนโกเศศ	ฟซฟล	ซลดร์	ลซฟด	ฟรดล	ดลซฟ	มฟซล	ดร์ดซ	ดลซฟ

ประโยคที่ 2 ทางฆ้องยังคงเป็นบันไดเสียงฟา การแปรทำนองของ อ.เบญจรงค์ทั้ง 2 เที้ยว บรรเลงเหมือนกันในวรรคหน้าดำเนินกลอนสลับพื้นปลาใน 2 ห้องแรก แล้วดำเนินกลอนไต่เสียงขึ้นลงไปหา ลูกตก วรรคหลังดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหา ลูกตกมีเสียง มี เป็นเสียงจรในการดำเนินกลอน

ท่อน 2

ประโยคที่ 2	ซ ล	_ ด _ ร	_ ฟ _ ร	_ ด _ ล	_ ด _ ร	_ ด	ล ล	ซ ซ _ ฟ
	_ ฟ	ด ร	ฟ ร	ด ล	ด ร	ด _ ล	_ ซ	ฟ
อ. เฉลิม	ฟซฟล	ซลดร์	มซดฟ	มรดล	รรมร	ลดลล	รซรร	รซฟฟ
ม่วงแพรวศรี	มรดล	ซลดร์	ฟซลด	ลฟซล	ซรรร	ดลลล	ดัดดด	รฟฟฟ

ในเที้ยวแรกวรรคหน้าทางของ อ.เฉลิม ได้ใช้กลอนสลับพื้นปลา 2 ห้องแรก แล้วดำเนินกลอนฝาก ในห้องที่ 3 ไล่เรียงเสียงลงมาหา ลูกตก วรรคหลัง ได้ดำเนินกลอนเข้าเสียงขึ้นลงไปหา ลูกตก ทำให้ทางโดด เด่นและไพเราะขึ้น

ส่วนเที้ยวกลับได้บรรเลงต่างจากเที้ยวแรกโดยวรรคหน้าได้มีการสะบัดในห้องแรก แล้วดำเนินกลอน พื้นเสียงไล่เสียงลงมาหา ลูกตก สำหรับวรรคหลัง ได้ดำเนินกลอนหลบเสียงสูงต่ำกับการสะบัดเข้าด้วยกัน ทำนองจึงไพเราะยิ่งขึ้น เสียง มี ยังคงใช้ในการดำเนินกลอน ทิศทาง ลูกตก และบันไดเสียงคงเหมือนกับ ทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 2	ซ ล	_ ด _ ร	_ ฟ _ ร	_ ด _ ล	_ ด _ ร	_ ด	ล ล	ซ ซ _ ฟ
	_ ฟ	ด ร	ฟ ร	ด ล	ด ร	ด _ ล	_ ซ	ฟ
อ. วรยศ	ซดรม	ซลดร์	มซลด	รรมซ	ดร์ดล	ดฟซล	ดรฟซ	ดลซฟ
ศุขสายชล	มดรม	ซลดร์	ดซลด	รฟซล	ดร์ดล	ดฟซล	ดร์ฟซ	ดลซฟ

ทางของ อ.วรยศในเที้ยวแรก วรรคหน้ากลอนที่ดำเนินมีความโดดเด่นเป็นการลดหลั่นไล่เสียงลงมาหา ลูกตก ส่วนในวรรคหลังได้ใช้การดำเนินกลอนแบบหลบเสียงสูงต่ำไล่เสียงขึ้นลงไปหาเสียงลูกตก

ในเที้ยวกลับ วรรคหน้าลักษณะการดำเนินกลอนคล้ายกับเที้ยวแรกแต่ได้เปลี่ยนตัวโน้ตบางตัวในห้องที่ 1, 2 และ 3 ส่วนในวรรคหลังได้บรรเลงลักษณะเดียวกันกับเที้ยวแรก เสียง มี ได้เป็นเสียงจร นำมาใช้เฉพาะในวรรคหน้าทั้ง 2 เที้ยว ทิศทางการดำเนินทำนองในวรรคหน้าก็จะตรงข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่ ส่วนวรรคหลังเหมือนกันกับทางฆ้องวงใหญ่ ลูกตกและบันไดเสียงยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 2	ช ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ฟ _ ร ฟ ร	_ ด _ ล ด ล	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ ฟ
อ. ชีระ ภูมิณี	มดรม	ชลต์ร	มชลต์	ดฟชล	ดรมฟ	มฟชล	ฟชลช	ดลชฟ
	ดลชม	รมชร	มชลช	มรตล	ดรมฟ	ลชดล	รด์ลช	ดลชฟ

เที่ยวแรก วรรคหน้าการดำเนินทำนองของ อ.ชีระมีลักษณะคล้ายกับอ.วรายศ แต่ตัวโน้ตต่างกัน ส่วนวรรคหลังได้บรรเลงทำนองไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก

ในเที่ยวกลับได้บรรเลงต่างจากเที่ยวแรกวรรคหน้า 2 ห้องแรกได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลง แล้วไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกใน 2 ห้องหลัง ส่วนวรรคหลังได้ไล่เสียงขึ้นในห้องแรก แล้วไล่เสียงสลับฟันปลาในห้องที่ 2 จากนั้นจึงไล่เสียงลงหาลูกตกในสองห้องหลัง มีเสียงจรคือเสียงมี เข้ามาในการดำเนินทำนองทั้ง 2 เที่ยว ทิศทางการดำเนินทำนองในเที่ยวแรกวรรคหน้าตรงข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 2	ช ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ฟ _ ร ฟ ร	_ ด _ ล ด ล	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ ฟ
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดฟชล	ชลต์ร	ลชฟด	ฟรตล	ดรชฟ	ลชดล	รด์ลช	ดลชฟ
	ดชดล	ชลต์ร	มรชร	มรตล	ดลชฟ	ดชลดล	ทด์รด์	ทลชฟ

การแปรทำนองของอ.สุขสันต์ ในเที่ยวแรก วรรคหน้าได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นใน 2 ห้องแรกแล้วไล่เสียงลงมาหาลูกตกใน 2 ห้องหลัง วรรคหลังได้ดำเนินกลอนสลับฟันปลาใน 2 ห้องแรกไล่เสียงขึ้นแล้วไล่เสียงลงมาหาลูกตกใน 2 ห้องหลัง ไม่มีเสียงจรในเที่ยวนี้

เที่ยวกลับการดำเนินกลอนในวรรคหน้าได้ไล่เสียงขึ้นลง วรรคหลังได้มีการใช้เทคนิคการสับัดมาใช้ในห้องที่ 2 ส่วน 2 ห้องหลังได้บรรเลงเสียงขึ้นลงมาหาลูกตกโดยมีเสียง ที่ เป็นเสียงจรในการดำเนินทำนอง ในเที่ยวกลับได้มีการนำเสียง มีเป็นเสียงจรในวรรคหน้า ส่วนวรรคหลังได้นำเสียง ที่ มาเป็นเสียงจรในการดำเนินกลอน แต่บันไดเสียง และลูกตกยังคงเหมือนทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 3	_ _ ล ช	ล ช ฟ ร	ฟ ช ร ฟ	ช ฟ ร ด	ร ฟร ด	_ ด ด ล	_ ล _ _	ด ร _ ฟ ท ฟ
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ดลด์ช	ลมชร	ลชลม	ชรมด	ฟรตล	ดชลด์	ลชฟร	ฟลชฟ
	ดลด์ช	ลฟชร	ฟชลฟ	ชรฟด	ฟรตล	ดชลด์	ลชฟร	ฟลชฟ

ในประโยคที่ 3 ทางฆ้องยังคงบันไดเสียงฟา มีเสียง ที่ เป็นเสียงจรในห้องสุดท้าย การแปรทำนองของอ.เบญจรงค์ วรรคหน้าได้ดำเนินกลอนสลับฟันปลาไล่เสียงลงไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก

เที่ยวกลับการดำเนินทำนองยังคงใช้กลอนสลับฟันปลาในวรรคหน้า ส่วนวรรคหลังได้บรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรก ใช้โน้ตเสียงมี เป็นเสียงจร เฉพาะในวรรคสามเที่ยวแรก ทิศทางการดำเนินทำนองวรรคหลังตรงกันข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่ทั้ง 2 เที่ยว ส่วนบันไดเสียงและลูกตกเหมือนกันกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 3	__ ล ช	ล ช ฟ ร	ฟ ช ร ฟ	ช ฟ ร ด	ร ฟร ด	_ ด ด ล	_ ล _	ด ร_ ฟ ท ฟ
อ. เฉลิม	ชฟลช	ลฟชร	ฟรชฟ	ชรฟด	ฟรดล	ชฟรด	ลชฟร	ดลชฟ
ม่วงแพรวศรี	ฟชลช	ลฟชร	ลชลฟ	ชรฟด	ฟรดล	ชฟรด	ลชฟร	ดลชฟ

ทางของ อ.เฉลิมเที่ยวแรก วรรคหน้าบรรเลงกลอนสลับพันปลาเหมือนกับทางฆ้อง ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันเสียงไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก

ในเที่ยวกลับบรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรกมีเพียงห้องแรกในวรรคหน้าเท่านั้นที่บรรเลงไล่เสียงขึ้นลงในประโยคนี้ทางของ อ.เฉลิมไม่โน้ตเสียงจร เข้ามาเลยทิศทางการดำเนินทำนอง บันไดเสียงและลูกตกเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 3	__ ล ช	ล ช ฟ ร	ฟ ช ร ฟ	ช ฟ ร ด	ร ฟร ด	_ ด ด ล	_ ล _	ด ร_ ฟ ท ฟ
อ. วรยศ	ดลรด์	ลชฟร	ฟชลร	ชฟรด	ฟชลร	ลดดด์	ลชฟด	รฟฟฟ
สุขสายชล	รฟรด์	ลชฟร	ฟชลร	ชฟรด	ลชฟร	ชฟรด	ดลชร	ฟลชฟ

การแปรทำนองทางซอของ อ.วรยศเที่ยวแรกวรรคหน้ามีการดำเนินกลอนหลบเสียงสูงต่ำพร้อมกับพันเสียงขึ้นไปหาลูกตกใน วรรคหลังยังคงบรรเลงหลบเสียงสูงต่ำเช่นเดียวกับวรรคหน้า

ในเที่ยวกลับบรรเลงทำนองต่างจากเที่ยวแรก วรรคหน้าการดำเนินกลอนคล้ายกับเที่ยวแรกแต่ต่างกันในห้องที่ 1 ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก ในประโยคนี้ไม่มีเสียงจร ทิศทางลูกตก และบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 3	__ ล ช	ล ช ฟ ร	ฟ ช ร ฟ	ช ฟ ร ด	ร ฟร ด	_ ด ด ล	_ ล _	ด ร_ ฟ ท ฟ
อ. ชีระ	ชลด์ช	ลชฟร	ฟชลร	ชฟรด	ฟรดล	ชฟรด	ลชฟร	ดลชฟ
ภูมณี	ชลด์ช	ลชฟร	ฟชลช	ฟรฟด	ดรฟด	รฟชร	ฟชลร	ดลชฟ

ทางซอของ อ.ชีระ เที่ยวแรกวรรคหน้าเหมือนกับทาง อ.วรยศ ส่วนวรรคหลังบรรเลงพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกเหมือน อ.เฉลิม

เที่ยวกลับ วรรคหน้าได้บรรเลงคล้ายกับเที่ยวแรกแต่มีการไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก วรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันเสียงไล่ขึ้นไปใน 2 ห้องแรก แล้วดำเนินกลอนฝากเสียงไล่เสียงลงมาหาลูกตกใน 2 ห้องหลัง บันไดเสียง ลูกตก และทิศทางการดำเนินทำนองเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 3	__ ล ช	ล ช ฟ ร	ฟ ช ร ฟ	ช ฟ ร ด	ร ฟ ด	_ ด ด ล	_ ล __	ด ร_ ฟ ท ฟ
อ. สุขสันต์	ดรฟต์	ลชฟร	ฟชลร	ชฟรด	ฟรดล	ชฟรด	ลชฟร	ดลชฟ
พวงกลัด	ดรฟต์	ลชฟร	ฟชลร	ชฟรด	ฟรดล	ดลชด	ลชฟร	ดลชฟ

การแปรทำนองของ อ.สุขสันต์ ในเที่ยวแรกวรรคหน้า ได้บรรเลงไล่เสียงขึ้นไปฉากเสียงแล้วไล่เสียงลงมาหาลูกตก วรรคหลังบรรเลงทำนองเหมือนกับ อ.ธีระ คือพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก เทียบกลับบรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรก มีเปลี่ยนในวรรคหลังห้องที่ 2

ท่อน 2

ประโยคที่ 4	_ ด_ ฟ ช ฟ	_ ช_ ล ช ล	_ ด_ ล ด ล	_ ช_ ฟ ช ฟ	_ ร ล _ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช_ ล ล
อ. เบญจรงค์	ดรมฟ	ลชดล	รด์ลช	ดลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ธนโกเศศ	ดรมฟ	ลชดล	ดร์ดลช	ดลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ประโยคที่ 4 ทางฆ้องวงใหญ่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงฟา เทียวแรก วรรคหน้าการแปรทำนองของ อ.เบญจรงค์ได้ดำเนินทำนองไล่เสียงขึ้นในห้องแรกแล้วดำเนินกลอนสลับพันปลาในห้องที่ 2 จากนั้นจึงไล่เสียงลงมาหาลูกตกใน 2 ห้องหลัง วรรคหลังดำเนินทำนองกลอนพันไล่เสียงไปหาลูกตกมีเสียงจรคือเสียง มีเข้ามาในการดำเนินทำนอง

เทียบกลับบรรเลงเหมือนกันกับเที่ยวแรก ทิศทางการดำเนินทำนอง ลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกันกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 4	_ ด_ ฟ ช ฟ	_ ช_ ล ช ล	_ ด_ ล ด ล	_ ช_ ฟ ช ฟ	_ ร ล _ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช_ ล ล
อ. เฉลิม	ดรมฟ	ชลลลล	ดร์ดล	ชฟฟฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลด์ชล
ม่วงแพรวศรี	ดรดด	ทลชท	ลชฟล	ชฟชด	รมฟร	มฟชม	ฟชลฟ	มฟชล

การดำเนินทำนองของ อ.เฉลิม วรรคหน้าสองห้องแรกได้ไล่เสียงขึ้นแล้วสะเดาะซ้ำเสียง สองห้องหลังได้ไล่เสียงลงและสะเดาะซ้ำเสียงอีกครั้งซึ่งสัมพันธ์กันดีเป็นรูปแบบทำนองที่โดดเด่นของทางซอ ส่วน วรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกเหมือน อ.เบญจรงค์ มีเสียงมีเข้ามาเป็นเสียงจร

เทียบกลับได้ดำเนินทำนองพันไล่เสียงลงมาหาลูกตก แต่ในห้องที่ 4 ได้มีเสียงมีฉากวรรคเพลงให้สัมพันธ์กับห้องที่ 1 ของวรรคหลัง แล้วดำเนินกลอนพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกมีเสียง มี เป็นเสียงจรในวรรคหน้า เสียง มี เป็นเสียงจรในวรรคหลัง ทิศทางการดำเนินทำนอง บันไดเสียง และลูกตกยังคงเหมือนกันกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 4	_ด_ฟ ช ฟ	_ช_ล ช ล	_ด_ล ด ล	_ช_ฟ ช ฟ	_ร ล_ช	ด ด _ฟ	ฟ ฟ _ช	ช ช_ล ล
อ. วรยศ	ดฟมร	ดชด่ท	ลชรม	ฟลชฟ	มดรม	รดรฟ	ชลด่ช	ลฟชล
ศุขสายชล	มรดฟ	มฟชล	ด่ร่ด่ช	ด่ลชฟ	มดรม	ฟรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

การแปรทำนองของ อ.วรยศ เทียบแรก วรรคหน้าได้ดำเนินกลอนไล่เสียงลงแล้วข้ามเสียงไปเสียงสูงแล้วไล่เสียงขึ้นลงมาหาลูกตกใหม่ ในวรรคหลังดำเนินกลอนพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก มีเสียง มี เข้ามาเป็นเสียงจรในการดำเนินทำนอง

เทียบกลับ วรรคหน้าดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก มีเสียง มี เป็นเสียงจร แล้วในวรรคหลังดำเนินกลอนพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกเหมือน อ.เบญจรงค์ อ.เฉลิม ยังใช้เสียงมี เป็นเสียงจร ในการดำเนินกลอน ทิศทาง ลูกตก และบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 4	_ด_ฟ ช ฟ	_ช_ล ช ล	_ด_ล ด ล	_ช_ฟ ช ฟ	_ร ล_ช	ด ด _ฟ	ฟ ฟ _ช	ช ช_ล ล
อ. ชีระ	มรดด	ทลชท	ลชฟช	ด่ลชฟ	ดฟมร	ชรฟม	ชมฟช	ลฟชล
ภูมณี	มรดฟ	ลชด่ล	ฟชลช	ด่ลชฟ	มรดร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ทางของอ.ชีระ ได้แปรทำนองในเทียบแรก วรรคหน้า เป็นการไล่เสียงลงในห้องแรกแล้วกระโดดขึ้นไปเสียงสูงไล่เสียงลงมาหาลูกตก มีเสียงใช้ครบทั้ง 7 เสียง ส่วนวรรคหลังบรรเลงเหมือนกับ อ.หลายท่าน

เทียบกลับบรรเลงต่างจากเทียบแรกโดย วรรคหน้าใช้กลอนสลับพันปลาในห้องที่ 2 จากนั้น จึงไล่เสียงขึ้นลงในห้องที่ 3 และ 4 ส่วนในวรรคหลังได้บรรเลงกลอนพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกเหมือนเทียบแรกมีเสียงมีเป็นเสียงจรทั้งวรรคหน้าและวรรคหลัง ทิศทางการดำเนินทำนอง บันไดเสียงและลูกตกคงยังเหมือนกันกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 4	_ด_ฟ ช ฟ	_ช_ล ช ล	_ด_ล ด ล	_ช_ฟ ช ฟ	_ร ล_ช	ด ด _ฟ	ฟ ฟ _ช	ช ช_ล ล
อ. สุขสันต์	มรดร	มฟชล	ด่ร่ด่ล	ด่ลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
พ่วงกลัด	มรดร	ด่ลชด	ลชฟช	ด่ลชฟ	มดรม	ฟลชฟ	มรดร	มฟชล

การแปรทำนองของ อ.สุขสันต์ ในเทียบแรก วรรคหน้าได้แปรทำนองเรียบร้อยไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกมีเสียง มี เป็นเสียงจร วรรคหลังบรรเลงเหมือนกับ อ.ทุกท่านคือดำเนินกลอนพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก

เทียบกลับได้แปรทำนองมีความโดดเด่นต่างจากเทียบแรก คือวรรคหน้ามีการฝากกลอนและหลบข้ามไปเสียงสูง 2 ห้องแรก แล้วจึงไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกใน 2 ห้องหลัง ใช้เสียง มี เข้ามาเป็นเสียงจร ส่วนวรรคหลังได้บรรเลงต่างจาก อ.ทุกท่านคือ บรรเลงไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก เสียงมียังมีส่วนในการดำเนินทำนอง ทิศทาง ลูกตก และบันไดเสียงยังคงเป็นบันไดเสียง ฟา เหมือนทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 5	ด ล ล ช	ช ช ฟ _ ฟ	ล ช ช ฟ	ฟ ฟ ร _ ร	ช ฟ ฟ ร	ร ร ด _ ด	ฟ ร ร ด	ด ด ล _ ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ดัลดร์	ฟฟฟต์	ลชฟด	รรรช	ฟรดล	ดัดด์ฟ	มฟชฟ	มรดล
	ดัลดร์	ฟฟฟต์	ลชฟด	รรรช	ฟรดล	ดัดด์ฟ	มฟชฟ	มรดล

ประโยคที่ 5 ทางฆ้องยังคงเป็นบันไดเสียงฟา เป็นกลอนห้าเสียงไล่เสียงลงมา ทางซอของ อ. เบญจรงค์ได้บรรเลงเล่นเสียงห้าเสียงทำให้มีความไพเราะเพิ่มขึ้น ทั้ง 2 วรรคทางกลอนจะรับสัมพันธ์กัน คือ ไล่เสียงลงมหาลูกตก มีเสียงมีเข้ามาเป็นเสียงจรในห้องที่ 3 และ 4 ในวรรคหลัง ส่วนที่ยาวกลับได้บรรเลงเหมือนกันกับเที่ยวแรก ทิศทางและบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ ลูกตกห้องที่ 4 จะตกไม่ตรงกับทางฆ้องเพื่อให้กลอนดำเนินได้สัมพันธ์กันกับวรรคหลัง

ท่อน 2

ประโยคที่ 5	ด ล ล ช	ช ช ฟ _ ฟ	ล ช ช ฟ	ฟ ฟ ร _ ร	ช ฟ ฟ ร	ร ร ด _ ด	ฟ ร ร ด	ด ด ล _ ล
อ. เฉลิม ม่วงแพรศรี	ดัลดร์	ฟฟฟด	ลชฟด	รรรช	รรรล	ดัดด์ร	ดัดด์ช	ลชดัล
	ดัลดร์	ฟฟฟด	ลชฟด	รรรช	ฟรดล	ดัดด์ร	ดัดด์ช	ลชดัล

ทางของ อ.เฉลิมเที่ยวแรกได้บรรเลงเหมือนกันกับทาง อ.เบญจรงค์ในวรรคหน้า ส่วนวรรคหลัง ทางของ อ.เฉลิมได้มีการใช้กลอนเล่นเสียง 3 ตัวแรกซ้ำกัน สัมพันธ์กันกับวรรคหน้า ส่วนที่ยาวกลับบรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรกมีต่างในห้องแรกตรงเสียงสูงต่ำ ลูกตกในวรรคหน้าห้องที่ 4 จะตกไม่ตรงกับทางฆ้องเพื่อให้กลอนดำเนินสัมพันธ์กับวรรคหลัง

ท่อน 2

ประโยคที่ 5	ด ล ล ช	ช ช ฟ _ ฟ	ล ช ช ฟ	ฟ ฟ ร _ ร	ช ฟ ฟ ร	ร ร ด _ ด	ฟ ร ร ด	ด ด ล _ ล
อ. วรยศ ศุขสายชล	ดัดดร์	ฟฟรต์	ลชฟด	รรรช	ฟชฟล	ดัดด์ฟ	มรดช	ดัลลล
	ดัลชร	ฟรฟฟ	ลชฟด	รรดร	ฟรดล	ดัดด์ด	ร็ดลช	ลลชล

การแปรทำนองของ อ.วรยศ ได้มีการดำเนินกลอนแบบหลบเสียงสูงต่ำ ไล่เสียงลงไปหาลูกตก ลูกตกในห้องที่ 4 ตกไม่ตรงกับทางฆ้อง เพื่อให้กลอนสัมพันธ์กันไปเรื่อย ๆ จนจบประโยคลูกตกจึงเหมือนกัน ลักษณะกลอนที่ดำเนินจึงมีความโดดเด่น ส่วนที่ยาวกลับลูกตก ทิศทาง บันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้อง ดำเนินกลอนไล่เสียงแล้วจึงห้าเสียง ไปเรื่อยในประโยคนี้นี้ได้มีเสียง มี เป็นเสียงจรในห้องที่ 3 วรรคหลังเที่ยวแรก

ท่อน 2

ประโยคที่ 5	ด ล ล ช	ช ช ฟ _ ฟ	ล ช ช ฟ	ฟ ฟ ร _ ร	ช ฟ ฟ ร	ร ร ด _ ด	ฟ ร ร ด	ด ด ล _ ล
อ. ธีระ ภูมณี	ดัลชล	ชฟชฟ	ลชฟช	ฟรฟร	ชฟรฟ	รดรด	ฟรดร	ดลคัล
	ดัลดร์	ฟรชฟ	ชฟรด	รดฟร	ฟรดล	ดัลรด์	รด์ลช	ลชดัล

ทางของ อ.ธีระ เทียบแรกได้บรรเลงเหมือนกับทางฆ้อง แต่จะบรรเลงเป็นทางเก็บมากกว่า ส่วนเทียบกลับได้แปรทำนองต่างจากเทียบแรกเป็นกลอนห้าเสียงทั้งวรรคหน้าและวรรคตอบตอบสัมพันธ์กันดีมีความไพเราะน่าฟังยิ่งขึ้น -ทิศทาง บันไดเสียง ลูกตกยังคงเหมือนทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 5	ด ล ล ช	ช ช ฟ _ ฟ	ล ช ช ฟ	ฟ ฟ ร _ ร	ช ฟ ฟ ร	ร ร ด _ ด	ฟ ร ร ด	ด ด ล _ ล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดัลชล	ชฟชฟ	ลชฟช	ฟรฟร	ชฟรฟ	รดรด	ฟรฟร	ดลคัล
	ดัลดร์	ฟฟฟด	ลชฟด	รรรช	ฟรดล	ดัดด์ฟ	มรดช	ดัลลลล

ทางของ อ.สุขสันต์ เทียบแรกบรรเลงเหมือนกับทางฆ้องบรรเลงเหมือนกับ อ.ธีระ ส่วนเทียบกลับได้บรรเลงรูปแบบเฉพาะทางของชอู้เหมือนกับทางของอ.เฉลิม มีเสียงมีเข้ามาเป็นเสียงจรในท้องที่ 3 วรรคหลัง ทิศทางการดำเนินทำนองและบันไดเสียงคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 6	ช ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ฟ _ ร ฟ ร	_ ด _ ล ด ล	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ ฟ
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ฟชฟล	ชลดร์	ลชฟด	ฟรดล	ดัลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ
	ฟชฟล	ชลดร์	ลชฟด	ฟรดล	ดัลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ

ประโยคที่ 6 ทางฆ้องวงใหญ่อยังคงเป็นเสียงบันไดเสียงฟา การแปรทำนองของ อ.เบญจรงค์ทั้ง 2 เทียบบรรเลงเหมือนกัน ในวรรคหน้าได้ดำเนินกลอนสลับฟันปลาในท้องแรกแล้วไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกวรรคหลังดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกมีเสียง มี เป็นเสียงจรในการดำเนินกลอนในวรรคหลัง บันไดเสียง ลูกตก และทิศทางการดำเนินทำนองเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 6	ช ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ฟ _ ร ฟ ร	_ ด _ ล ด ล	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ _ ฟ
อ. เฉลิม	ฟชลด	ชลดร์	มรชฟ	มรดล	รมดร	ลด์ชล	ฟชรรม	ฟลชฟ
ม่วงแพรศรี	ฟชลด	ชลดร์	มฟชฟ	มรด์ล	รมดร	ลด์ชล	ลชฟร	ดลชฟ

การดำเนินกลอนเที่ยวแรก วรรคหน้าของ อ.ฉลิมได้ไล่เสียงขึ้น 2 ห้องแรก แล้วดำเนินกลอนฝากเสียงไล่เสียงลงมาหาลูกตกใน 2 ห้องสุดท้ายมีเสียงมีเป็นเสียงจร ส่วนในวรรคหลังได้ใช้กลอนสลับฟันปลาไล่เสียงลงมาหาลูกตกยังมีเสียงมีเป็นเสียงจร

เที่ยวกลับบรรเลงคล้ายกันกับเที่ยวแรกมาเปลี่ยนใน 2 ห้องสุดท้ายของวรรคหลัง ซึ่งได้ใช้กลอนพันเสียงเข้ามา ลูกตก ทิศทาง และบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 6	ช ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ฟ _ ร ฟ ร	_ ด _ ล ด ล	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ _ ฟ
อ. วรยศ	ดร์ดช	ดลชฟ	มรดฟ	มฟชล	รมฟช	ลดรม	ฟชลช	ดลชฟ
ศุขสายชล	ดรมร	ชรรมฟ	ชมฟช	ลฟชล	ดมร์ด	ลด์ลช	ฟชรรม	ฟลชฟ

การแปรทำนองของ อ.วรยศ เที่ยวแรก วรรคหน้าได้ดำเนินกลอนไล่เสียงลงมาใน 2 ห้องแรกแล้วไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกใน 2 ห้องสุดท้าย วรรคหลังห้องแรกได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้น แล้วหลบมาไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกใหม่ทำให้ทำนองมีความไพเราะยิ่งขึ้น ใช้เสียงมีเป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค

เที่ยวกลับได้เดินทำนองกลอนพันเสียงไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกในวรรคหน้า ส่วนวรรคหลังได้ไล่เสียงจากเสียงสูงลงมาหาเสียงต่ำ ยังคงใช้เสียงมีเป็นเสียงจร ลูกตก บันไดเสียง เหมือนทางฆ้องวงใหญ่แต่ทิศทางวรรคหน้าตรงกันข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่ทั้ง 2 เที่ยว

ท่อน 2

ประโยคที่ 6	ช ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ฟ _ ร ฟ ร	_ ด _ ล ด ล	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ _ ฟ
อ. ชีระ	ดรมร	ชรรมฟ	ชมฟช	ลฟชล	ดร์ดล	ดฟลช	มดรม	ฟลชฟ
ภูมณี	ดฟชล	ชฟมร	ฟมชฟ	มรดล	ดร์ดล	ดฟลช	ฟดรม	ฟลชฟ

ในเที่ยวแรกวรรคหน้า ทางของ อ.ชีระ ได้ดำเนินกลอนพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกมีเสียง มีเป็นเสียงจร วรรคหลังได้ดำเนินกลอนหลบเสียงสูงต่ำไล่เสียงลงมาหาลูกตก

เที่ยวกลับบรรเลงต่างจากเที่ยวแรก วรรคหน้า 2 ห้องแรกไล่เสียงขึ้น แล้วดำเนินทำนองสลับฟันปลาไล่เสียงลงมาหาลูกตกในห้องที่ 3 และ 4 วรรคหลังบรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรกมีเสียงมีเข้ามาเป็นเสียงจร ลูกตก และบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องแต่ทิศทางในเที่ยวแรก วรรคหน้า มีทิศทางตรงกันข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 6	ช ล _ พ	_ ด _ ร ด ร	_ พ _ ร พ ร	_ ด _ ล ด ล	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ พ _ พ
อ. สุขสันต์	ดพชล	ชลดร	ลชฟด	ฟรดล	ดพชฟ	ลชดล	รด์ลช	ดลชฟ
พ่วงกลัด	ดชดล	ชลดร	มชดพ	มรดล	รด์ลลด์ ร	ล รด์ลช	พพฟช	ดลชฟ

การแปรทำนองในท่อนแรก วรรคหน้าได้ดำเนินกลองไล่เสียงขึ้น 2 ห้องแรก แล้วไล่เสียงลงใน 2 ห้องหลัง วรรคหลังได้ดำเนินกลองสลับฟันปลาในสองห้องแรกไล่เสียงขึ้น แล้วไล่เสียงลงมาหาลูกตกใน 2 ห้องหลัง

ท่อนกลับ วรรคหน้าสองห้องแรกไล่เสียงขึ้นไป จากนั้นจึงฝากกลองไล่เสียงลงมาหาลูกตก ในวรรคหลังมีทำนองที่โดดเด่นมากคือได้มีการสับดสองตัวในห้องแรก แล้วใช้การหยุดเสียงพร้อมกับสับดในห้องที่ 2 มีเสียงมีมาเป็นเสียงจรในวรรคหลังห้องที่ 3 บันไดเสียง ลูกตกและทิศทางการดำเนินทำนองยังคงเหมือนกันกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 7	ด ร _ ล	พ ร ด ด	ด ร ด ล	พ ช ด ร	_ ล _ ด ล ด	_ ล ล _ ช	ช ช _ พ	พ พ _ ร ล
อ. เบญจรงค์	ชลดร	ลชฟร	ดลชฟ	ดพฟช	ฟรดล	รด์ลช	ดลชฟ	ลชฟร
ธนโกเศศ	ชลดร	ลชฟร	ดลชฟ	ดพฟช	ฟรดล	ดพฟช	ลด์รด์	ลชฟร

ประโยคที่ 7 ทางฆ้องยังคงใช้บันไดเสียงฟา การแปรทำนอง ท่อนแรกวรรคหน้ามีการดำเนินทำนองไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลองไล่เสียงลงมาหาลูกตก

ท่อนกลับในวรรคหน้าเหมือนกับท่อนแรก ในวรรคหลังได้ดำเนินกลองไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ทิศทางการดำเนินทำนอง ลูกตก บันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 7	ด ร _ ล	พ ร ด ด	ด ร ด ล	พ ช ด ร	_ ล _ ด ล ด	_ ล ล _ ช	ช ช _ พ	พ พ _ ร ล
อ. เฉลิม	ดลด์ร	ลชฟร	ดลชฟ	รด์ลช	ลชฟด	รด์ฟช	ลชฟ	ชฟด
ม่วงแพรวศรี	ชลดร	ลชฟร	ดลชฟ	รด์ลช	ลพชล	ดพฟช	ลด์รฟ	ชลดร

การดำเนินกลองของอ.เฉลิม ท่อนแรกวรรคหน้าได้ดำเนินกลองพันเสียงไล่ขึ้นไปหาลูกตก วรรคหลังได้บรรเลงทางซออุแบบหลบเสียงสูงดำเนินไปหาลูกตก ทำให้ทำนองมีความโดดเด่น

ส่วนท่อนกลับวรรคหน้าบรรเลงคล้ายกับท่อนแรกต่างกันในห้องที่ 1 ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลองพันไล่เสียงลงมาหาลูกตก บันไดเสียงลูกตกและทิศทางการดำเนินทำนองเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 7	ด ร _ ล	ฟ ร ด ด	ด ร ด ล	ฟ ช ด ร	_ ล _ ด ล ด	_ ล ล _ ช	ช ช _ ฟ	ฟ ฟ _ ร ล
อ. วรยศ	ลด์ร	ฟชฟด	มรมด	รฟฟช	ดลรด์	รฟลช	ลฟลช	ลดรม
ศุขสายชล	ชลด์ร	ฟชฟร	ลชฟร	ดรฟช	ลฟชล	ดรฟช	ลด์ร	ฟชฟร

การดำเนินกลอนทางซออุ้งของ อ.วรยศ มีความไพเราะและโดดเด่นโดยเที่ยวแรกวรรคหน้าได้มีการหักเสียงสูงลงเสียงต่ำใน 2 ห้องแรกและฝากเสียงไล่ขึ้นไปหาลูกตกใน 2 ห้องหลัง ส่วนวรรคหลังลักษณะการดำเนินทำนองคล้ายกับวรรคหน้า แต่ได้มีกลอนฝากวรรคเพลงให้ไปสัมพันธ์กับห้องที่ 1 ในประโยคที่ 8 มีเสียงมีเข้ามาเป็นเสียงจร ทั้งวรรคหน้าและวรรคหลัง

เที่ยวกลับวรรคหน้า 2 ห้องมีการหักเสียงสลับฟันปลา แล้วไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลอนหักเสียงสูงต่ำไล่เสียงลูกมาหาลูกตก ทิศทาง ลูกตก และบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 7	ด ร _ ล	ฟ ร ด ด	ด ร ด ล	ฟ ช ด ร	_ ล _ ด ล ด	_ ล ล _ ช	ช ช _ ฟ	ฟ ฟ _ ร ล
อ. ชีระ	ชลด์ช	ลชฟร	ฟชลร	ชฟลช	ลฟชล	ดรฟช	ลด์รด์	ลชฟร
ภูมณี	ชลด์ช	ลชฟร	ฟชลช	ฟรฟช	ลฟชล	ดรฟช	ลฟลช	รฟดร

อ.ชีระได้แปรทำนองในเที่ยวแรกวรรคหน้า สองห้องแรกได้ไล่เสียงขึ้นลง สองห้องหลังได้ดำเนินกลอนสลับฟันปลา วรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันเสียงใน 2 ห้องแรกแล้วไล่เสียงขึ้นลงมาหาลูกตกใน 2 ห้องหลัง

เที่ยวกลับวรรคหน้าคล้ายกับเที่ยวแรกในสองห้องแรก สองห้องหลังได้ไล่เสียงไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังสองห้องแรก ยังคงคล้ายกับเที่ยวแรก แต่สองห้องหลังได้ใช้กลอนสลับฟันปลามาดำเนินทำนอง ทิศทางการดำเนินทำนอง ลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกันทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 7	ด ร _ ล	ฟ ร ด ด	ด ร ด ล	ฟ ช ด ร	_ ล _ ด ล ด	_ ล ล _ ช	ช ช _ ฟ	ฟ ฟ _ ร ล
อ. สุขสันต์	รด์ลด์	ชลด์ร	ชฟรฟ	ดรฟช	ฟชลท	ดทลช	ลทดท	ลชฟร
พ่วงกลัด	_ ดรด	ฟรดร	ชฟรฟ	ลชฟช	ฟชลท	ดทลช	ลชดท	ลชฟร

การแปรทำนองของ อ.สุขสันต์ ในเที่ยวแรกวรรคหน้าได้บรรเลงทำนองไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลัง ก็ยังคงดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกเช่นเดียวกัน แต่นำเสียงที่ เข้ามาเป็นเสียงจรในการตกแต่งทำนอง

เที่ยวกลับได้ดำเนินกลอนขึ้นลงไล่เสียงขึ้นไปหาลูก ในวรรคหน้า จากนั้นในวรรคหลังได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงคล้ายกับเที่ยวแรก มีเสียงมีเป็นเสียงจร ทิศทาง ลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 8	ม ม _ ม	_ ม ช _ ร	ร ร _ ด	ดด _ ช ช	_ ร _ ช ล ช	_ ล _ ท ล ท	_ ล _ ท ล ท	_ ด _ ร ด ร
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ชลทช	ลทดำร์	มชลช	มรดช	ชทลท	รชลท	ดำร์ดำช	ลทดำร์
	_ ล _ ท	_ ด _ ร	_ มชร	มรดช	_ ร _ ช	_ _ ลท	_ ล _ ท	_ ด _ ร

ประโยคที่ 8 ทางฆ้องได้เปลี่ยนบันไดเสียงเป็นบันไดเสียง โด ทางซอฮู้ของ อ.เบญจรงค์ ได้เปลี่ยนบันไดเสียงเป็นบันไดเสียงโดเช่นเดียวกัน เทียบแรกการดำเนินกลอนในวรรคหน้าได้ไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตามีเสียง ที่ เป็นเสียงจรในวรรคหน้า วรรคหลังมีเสียง ที่ เป็นเสียงจรดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกเช่นเดียวกัน

เทียบกลับได้บรรเลงทางกรอทั้งวรรคหน้า และวรรคหลังแสดงให้เห็นถึงการจบท่อนเพลง ได้มีเสียง มี เป็นเสียงจร ในวรรคหน้า ทิศทาง ลูกตก และบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ทั้งสองเทียบ

ท่อน 2

ประโยคที่ 8	ม ม _ ม	_ ม ช _ ร	ร ร _ ด	ดด _ ช ช	_ ร _ ช ล ช	_ ล _ ท ล ท	_ ล _ ท ล ท	_ ด _ ร ด ร
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชลทช	ลทดำร์	มชดฟ	มรดช	ทลชรช	รชลท	ดำร์ดำช	ลทดำร์
	ทลชลท	_ ด _ ร	_ ม _ ร	_ ด _ ช	_ ร _ ช	_ ล _ ท	ทลชลท	_ ด _ ร

การแปรทำนองของ อ.เฉลิมในเทียบแรกวรรคหน้าเป็นการไล่เสียงขึ้นในสองห้องแรก สองห้องหลังได้มีกลอนฝากไล่เสียงลูกมาหาลูกตก มีเสียง ที่ เป็นเสียงจร วรรคหลังมีการใช้เทคนิคการสับไล่เสียงขึ้นลงมาหาลูกตก

เทียบกลับวรรคหน้ามีการขยี้ที่ห้องแรกแล้วบรรเลงทางกรอ ส่วนวรรคหลังยังคงบรรเลงทางกรอไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกสองห้องแรก แล้วขยี้ในห้องที่สามอีกครั้งก่อนบรรเลงทางกรอเพื่อแสดงให้เห็นถึงการจบท่อนเพลง ทิศทาง ลูกตก และบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 8	ม ม _ ม	_ ม ช _ ร	ร ร _ ด	ดด _ ช ช	_ ร _ ช ล ช	_ ล _ ท ล ท	_ ล _ ท ล ท	_ ด _ ร ด ร
อ. วรยศ สุขสายชล	ชลทช	ลทดำร์	ชลชฟ	มรดท	ลชฟม	รชรช	รชลท	ลทดำร์
	ชลทช	ลทดำร์	ชลชฟ	มรดท	ลชฟม	รชรช	รชลท	ลทดำร์

การดำเนินกลอนของ อ.วรยศ ในเทียบแรกและเทียบกลับบรรเลงเหมือนกันทั้ง 2 รอบ กลอนในวรรคหน้ายังสัมพันธ์ต่อเนื่องจากประโยคที่ 7 เป็นการไล่เสียงขึ้นในสองห้องแรก แล้วสองห้องหลังไล่เสียงเรียงเสียงลงมาหาลูกตก แต่ได้ฝากกลอนให้สัมพันธ์กับวรรคหลังห้องที่หนึ่งอีกครั้งแล้วจึงไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก มีเสียง ที่ เข้ามาเป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค ทิศทาง และบันไดเสียงเหมือนทางฆ้องวงใหญ่ แต่ลูกตกในวรรคตามได้ตกคนละเสียงเพื่อฝากเสียงให้กลอนมีความไพเราะมากขึ้น

ท่อน 2

ประโยคที่ 8	ม ม	_ ม	ร ร	ดด _ ช	_ ร _ ช	_ ล _ ท	_ ล _ ท	_ ด _ ร
	_ ม	ช _ ร	_ ด	ช	ล ช	ล ท	ล ท	ด ร
อ. ชีระ	ฟชลท	ลทด้ร	ด้ทด้ร	ด้ทลช	รชลช	รชลท	ด้รวิช	ลทด้ร
ภูมิ	รชลท	_ ด้ _ ร	ด้ทด้ร	_ ด้ _ ช	_ ร _ ม	ทมชลท	_ ล _ ท	_ ด้ _ ร

การแปรทำนองของ อ.ชีระ ในเที่ยวแรกได้บรรเลงไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกในวรรคหน้า ส่วนในวรรคหลัง มีการดำเนินทำนองหลบเสียงไล่เสียงไปหาลูกตก

เที่ยวกลับ ได้บรรเลงทางเก็บผสมกับทางกรอ แล้วมาสะบัดในท้องที่ 2 วรรคหลัง ทำให้ทำนองมีความไพเราะมากขึ้น เสียง ที่ ได้นำเป็นเสียงจรในวรรคตาม ทิศทางลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 2

ประโยคที่ 8	ม ม	_ ม	ร ร	ดด _ ช	_ ร _ ช	_ ล _ ท	_ ล _ ท	_ ด _ ร
	_ ม	ช _ ร	_ ด	ช	ล ช	ล ท	ล ท	ด ร
อ. สุขสันต์	ชลทช	ลทด้ร	ด้ทด้ร	ด้ทลท	ชทลท	รชลท	ลชฟม	ชฟมร
พ่วงกลัด	_ ม _ ม	_ _ _ ร	_ _ _ ด	_ _ _ ช	_ ร _ ช	_ รลท	ลชลท	_ ด้ _ ร

ทางของอ.สุขสันต์ ได้ดำเนินกลอนเที่ยวแรกในวรรคหน้าดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก แต่ได้ฝากกลอนให้สัมพันธ์กับห้องแรกของวรรคหลังแล้วไล่เสียงขึ้นลงมาหาลูกตกมีเสียง ที่ มาเป็นเสียงจรในวรรคหลัง

เที่ยวกลับได้บรรเลงทางกรอเพื่อแสดงให้เห็นถึงการจบเพลงบันไดเสียงเป็นบันไดเสียงเดียวกันกับทางฆ้อง ลูกตกมีเที่ยวแรกวรรคหน้าตกคนละเสียงกับทางฆ้อง ส่วนทิศทางการดำเนินทำนองในเที่ยวแรกวรรคหลังก็ตรงข้ามกับทางฆ้อง

ท่อน 3

ท่อน 3

ประโยคที่ 1	_ _ _ ร	ม ม	_ _ _ ม	ม ม	_ _ _ ร	ม ม	_ ร	_ ม _ ม
	ร	_ ม	ช	_ ม	ร	_ ม	ร _ ม	
อ. เบญจรงค์	_ _ มร	มมมม	_ ร _ ช	มมมม	ชลทด้	รลทด้	รทด้ร	มดรม
ธนโกเศศ	_ _ มร	มมมม	_ ร _ ช	มมมม	รชล	รลทด้	ทด้รด้	ทลชม

ท่อน 3 ประโยคที่ 1 ทางฆ้องยังคงเป็นบันไดเสียงโด การแปรทำนองทางซอของ อ. เบญจรงค์ เที่ยวแรก วรรคหน้าบรรเลงทางกรอเพราะเป็นประโยคเริ่มของเพลง วรรคหลังจึงบรรเลงทางเก็บดำเนินกลอนพันเสียงขึ้นไปหาลูกตกมีเสียง ที่ เข้ามาเป็นเสียงจรในการดำเนินกลอน

เที่ยวกลับวรรคหน้าบรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรก ส่วนวรรคหลังได้บรรเลงไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก เสียง ที่ ยังมีส่วนในการดำเนินทำนอง ทิศทางในวรรคนี้มีทิศทางตรงกันข้ามกับทางฆ้อง บันไดเสียงลูกตกเหมือนกับทางฆ้องทั้งสองเที่ยว

ท่อน 3

ประโยคที่ 1	___ ร ร	ม ม _ ม	___ ม ช	ม ม _ ม	___ ร ร	ม ม _ ม	_ ร ร _ ม	_ ม _ ม
อ. เฉลิม	___ ร	มมมม	_ ร _ ช	_ มมม	ชลทต	ร้ลทต	ร้ทตร	มดรม
ม่วงแพศรี	___ ร	มมมม	_ ร _ ช	มมมม	ชลทล	ร้ลทต	ทว้ชต	ทลชม

การดำเนินทำนองของ อ.เฉลิม เทียบแรกกับเทียบลัษวรรคหน้า บรรเลงคล้ายกับทางฆ้อง วรรคหลังเทียบแรกบรรเลงเหมือนกับ ทางของ อ.เบญจรงค์ ส่วนวรรคหลังเทียบลัษ 2 ห้องแรกบรรเลงไล่เสียงขึ้น 2 ห้องหลังได้ดำเนินกลอนฝากแล้วไล่เสียงลงมาหาลูกตก ซึ่งในวรรคนี้มีทิศทางจึงต่างกับทางฆ้อง มีเสียง ที่เป็นเสียงจรในวรรคหลังทั้ง 2 เทียบ บันไดเสียง ลูกตกคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 1	___ ร ร	ม ม _ ม	___ ม ช	ม ม _ ม	___ ร ร	ม ม _ ม	_ ร ร _ ม	_ ม _ ม
อ. วรยศ	ชลทต	ทลทต	ทตร้ต	ทลชม	ฟชลช	ฟมรด	รมชช	มดรม
ศุขสายชล	ชชชช	ชชชม	ลลลล	ชชชม	ชชชม	ลชทล	ด้ทว้ต	ทลชม

การแปรทางของ อ.วรยศ ได้บรรเลงทางเก็บทั้ง 2 เทียบ เทียบแรก วรรคหน้าได้บรรเลงไล่เสียงขึ้น ลงไปหาลูก มีเสียง ที่ เข้ามาเป็นเสียงจร วรรคหลังไล่เสียงขึ้นลงใน 2 ห้องแรก มีเสียง ฟาเป็นเสียงจร 2 ห้องหลังไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก

เทียบลัษดำเนินกลอนซ้ำเสียงไปหาลูกตก ในวรรคหน้า วรรคหลังดำเนินกลอนสลับฟันปลาขึ้นไป 3 ห้อง แล้วไล่เสียงลงมาหาลูกตกในห้องสุดท้าย มีเสียง ที่ เป็นเสียงจร ทิศทางตรงกันข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่ บันไดเสียง และลูกตกยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 1	___ ร ร	ม ม _ ม	___ ม ช	ม ม _ ม	___ ร ร	ม ม _ ม	_ ร ร _ ม	_ ม _ ม
อ. ชีระ	___ ร	มมมม	___ ช	มมมม	ชลชช	ชลชต	ทตร้ต	ทลชม
ภูมณี	ชลทต	ร้ม้มม	ร้ตทล	ชมมม	ชลชม	รตตตต	ชมรด	ชดรม

ทางของ อ.ชีระ เทียบแรกในวรรคหน้าได้บรรเลงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ วรรคหลังจึงบรรเลงทางเก็บดำเนินกลอนหลบเสียงสูงต่ำ ใน 2 ห้องแรก แล้วไล่เสียงขึ้นลงใน 2 ห้องหลัง มีเสียง ที่ เข้ามาเป็นเสียงจร

เทียบลัษได้บรรเลงต่างจากเทียบแรก วรรคหน้า 2 ห้องแรกไล่เสียงขึ้นแล้วซ้ำเสียง 2 ห้องหลังไล่เสียงลงแล้วซ้ำเสียงซึ่งสัมพันธ์กันดี วรรคหลังได้มีการสละเจาะซ้ำเสียงในห้องที่สอง แล้วไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก มีเสียง มี เข้าเป็นเสียงจรในวรรคหน้า ลูกตกและบันไดเสียงยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ทิศทางการดำเนินทำนองเทียบแรกในวรรคหน้าตรงกันข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 1	___ ร ร	ม ม _ ม	___ ม ช	ม ม _ ม	___ ร ร	ม ม _ ม	_ ร ร _ ม	_ ม _ ม
อ. สุขสันต์	___ ร	มมมม	___ ช	มมมม	ชลชช	ชมรต	ชลรต์	ทลชม
พ่วงกลัด	ชลชช	ชลชม	ดัลชช	ชลชม	ชลชช	ชมรต	ชลรต์	ทลชม

การดำเนินทำนองของ อ.สุขสันต์ในเที่ยวแรกบรรเลงเหมือนกันกับทางของ อ.ธีระทั้ง 2 วรรค ส่วนเที่ยวกลับวรรคหน้าได้บรรเลงทางเก็บดำเนินกลอนซ้ำเสียงมาหาลูกตก วรรคหลังบรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรก ลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้อง ส่วนทิศทางการดำเนินทำนองวรรคหลังทั้ง 2 เที่ยวบรรเลงตรงกันข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 2	_ ด _ ด	ด ด _ ร	ร ร _ ม	ม ม _ ช ช	_ _ ด ล	ด ล ช ม	ช ล ม ช	ล ช ม ร
อ. เบญจรงค์	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รμφช	ดัลชฟ	มฟชล	ชฟมร
ธนโกเศศ	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	ลชฟล	ชฟมช	ฟมรฟ	มรดร

ประโยคที่ 2 ทางฆ้องเป็นบันไดเสียง โด การแปรทำนองของ อ.เบญจรงค์ เที่ยวแรกวรรคหน้าได้บรรเลงซ้ำเสียงไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังได้ไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกมีเสียง ฟา เป็นเสียงจรในการดำเนินกลอน

เที่ยวกลับวรรคหน้าบรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรก ส่วนวรรคหลังดำเนินกลอนพันเสียงไล่เสียงลงมาหาลูกตก เสียงฟายังมีส่วนในการดำเนินทำนอง ลูกตก ทิศทาง และบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 2	_ ด _ ด	ด ด _ ร	ร ร _ ม	ม ม _ ช ช	_ _ ด ล	ด ล ช ม	ช ล ม ช	ล ช ม ร
อ. เฉลิม	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รμφช	ดัลชฟ	มฟชล	ชฟมร
ม่วงแพรศรี	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	ชลชช	ฟชฟฟ	มฟมม	รมรร

การดำเนินทำนองของ อ.เฉลิมในเที่ยวแรกดำเนินทำนองเหมือนกับ อ.เบญจรงค์ ส่วนในเที่ยวกลับได้บรรเลงซ้ำเสียงขึ้นไปหาลูกตกในวรรคหน้า แล้วซ้ำเสียงลงมาลูกตกในวรรคหลัง มีส่วนทำให้กลอนทั้ง 2 วรรคสัมพันธ์กันมาก เสียง ฟา เป็นเสียงจรในวรรคหลัง ทิศทาง ลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกันกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 2	_ ด	ด ด	ร ร	ม ม _ ช	_ _ ด	ด ล	ช ล	ล ช
	_ ด	_ ร	_ ม	ช	ล	ช ม	ม ช	ม ร
อ. วรยศ	ฟชลม	ฟชรฟ	ฟมลฟ	ฟดฟล	ชดฟล	ชฟดฟ	มรดร	ชฟมร
ศุขสายชล	ฟชลด	มรมด	ฟมชม	ลมฟล	ชดฟล	ชฟดฟ	มรชร	ชฟมร

การแปรทำนองของ อ.เฉลิมในเที่ยวแรก วรรคหน้าได้มีการนำเสียง ฟา มาเป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค มีการดำเนินกลอนฝากวรรคเพลงในห้องที่ 4 ของวรรคหน้าไปฝากลูกตกไว้ที่ห้องแรกในวรรคหลัง ทำให้กลอนมีความโดดเด่น ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก

เที่ยวกลับวรรคหน้ามีลักษณะการดำเนินกลอนคล้ายกับเที่ยวแรก เพียงแต่เปลี่ยนโน้ตในวรรคหน้ามีกลอนฝากในห้อง 4 ส่วนวรรคหลังบรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรก บันไดเสียง ทิศทางเหมือนกับทางฆ้อง แต่ลูกตกในวรรคหน้าทั้ง 2 เที่ยวลูกตกไม่เหมือนกันกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 2	_ ด	ด ด	ร ร	ม ม _ ช	_ _ ด	ด ล	ช ล	ล ช
	_ ด	_ ร	_ ม	ช	ล	ช ม	ม ช	ม ร
อ. ชีระ	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รมฟช	ดลชฟ	มฟชล	ชฟมร
ภูมณี	ฟชรม	ฟดรม	ฟชรม	ฟทลช	รมฟช	ดลชฟ	มฟชล	ชฟมร

การดำเนินทางซอฮู้ของ อ.ชีระ ในเที่ยวแรกบรรเลงเหมือนกันกับ อ.เบญจรงค์ และ อ.เฉลิม ส่วนเที่ยวกลับวรรคหน้าได้บรรเลงไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกใช้เสียงทั้ง 7 เสียง ในการดำเนินกลอน ทิศทางตรงกันข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่ วรรคหลังบรรเลงเหมือนกับเที่ยวแรก ลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 2	_ ด	ด ด	ร ร	ม ม _ ช	_ _ ด	ด ล	ช ล	ล ช
	_ ด	_ ร	_ ม	ช	ล	ช ม	ม ช	ม ร
อ. สุขสันต์	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รมฟช	ดลชฟ	ดรมฟ	ชฟมร
พ่วงกลัด	ดรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รมฟช	ดลชฟ	ดรมฟ	ชฟมร

ประโยคนี้ของ อ.สุขสันต์ บรรเลงเหมือนกันทั้ง 2 เที่ยวการดำเนินกลอนเหมือนกันกับอ.เบญจรงค์ อ.เฉลิม และอ.ชีระคือวรรคหน้าได้บรรเลงไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก วรรคหลังได้บรรเลงไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ทิศทางการดำเนินทำนอง ลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่มีเสียง ฟา เป็นเสียงจรในวรรคหลัง

ท่อน 3

ประโยคที่ 3	___ ร ร	ม ม _ ม	___ ม ช	ม ม _ ม	___ ร ร	ม ม _ ม	_ ร ร _ ม	_ ม _ ม
อ. เบญจรงค์	ลลลม	ชชชม	ดัดดัม	ชลชม	รมชล	รืลทด์	รืดัลช	ดัลชม
ชนโกเศศ	ลลลม	ชชชม	ดัดดัม	ชลชม	รมชล	รืลทด์	รืดัลช	ดัลชม

ประโยคที่ 3 เทียบแรกกับเทียบกลับ อ.เบญจรงค์ได้บรรเลงเหมือนกันทั้ง 2 เทียบ ในวรรคหน้าได้บรรเลงซ้ำเสียงเล่นเสียง มี กลอนจึงโดดเด่นขึ้นมา ในวรรคหลังได้ไล่เสียงขึ้น 2 ห้องแล้วจึงไล่เสียงลงมาหาลูกตก มีเสียง ที่ เป็นเสียงจร ทิศทางตรงข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่ ลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 3	___ ร ร	ม ม _ ม	___ ม ช	ม ม _ ม	___ ร ร	ม ม _ ม	_ ร ร _ ม	_ ม _ ม
อ. เฉลิม	ชชชช	ชชชม	ดัดดัม	ชชชม	ชลชล	รืลทด์	ทรีชด	ทลชม
ม่วงแพรวศรี	ดัดดัม	ดัดดัล	ชชชช	ชชชม	ทลชลท	ดัลทด์	รืทดรี	มดรม

กลอนของ อ.เฉลิม ต่างกันทั้ง 2 เทียบ เทียบแรก วรรคหน้าบรรเลงซ้ำเสียงไปหาลูก ส่วนวรรคหลัง มีเสียง ที่ เป็นเสียงจรดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นใน 2 ห้องแรก 2 ห้องหลังได้ใช้กลอนฝากไล่เสียงลูกมาหาลูกตก มีทิศทางตรงกันข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่

ในเทียบกลับวรรคหน้าลักษณะการดำเนินกลอนคล้ายกับเทียบแรกแต่เปลี่ยนตัวโน้ต วรรคหลังได้มีการสลับในห้องแรกแล้วดำเนินกลอนพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกมีเสียง ที่ เข้ามาเป็นเสียงจร ลูกตกและบันไดเสียงยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 3	___ ร ร	ม ม _ ม	___ ม ช	ม ม _ ม	___ ร ร	ม ม _ ม	_ ร ร _ ม	_ ม _ ม
อ. วรยศ	ลลลม	ชชชด	ลลลร	มลชม	ลชมร	ชมรด	รมชช	มดรม
ศุขสายชล	ลลชม	ดัมชม	ลลชม	ดัมชม	ชดชม	รมชด	รมชช	มดรม

การดำเนินกลอนของ อ.วรยศ ในเทียบแรกวรรคหน้า ได้ดำเนินกลอนซ้ำเสียงใน วรรคหลังได้ไล่เสียงลงในสองห้องแรก แล้วไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก

ส่วนเทียบกลับรูปแบบการดำเนินกลอนได้ต่างจากเทียบแรก วรรคหน้าได้มีการบรรเลงเหมือนกันในสองห้องแรกและสองห้องหลัง วรรคหน้าได้ดำเนินกลอนสลับพันปลาในห้องแรกแล้วบรรเลงกลอนพันเสียงไล่ขึ้นไปหาลูกตก ทิศทาง ลูกตกและบันไดเสียงคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 3	___ ร	ม ม	___ ม	ม ม	___ ร	ม ม	_ ร	_ ม _ ม
	ร	_ ม	ช	_ ม	ร	_ ม	ร _ ม	
อ. วีระ	ลลลร	ชชชม	ดัดดัด	ชชชม	ชดชม	ชรชด	ชมชร	ชดชม
ภูมิณี	ชรชม	ชลชม	ชรชม	ชลชม	ชรชม	ลชชล	ดัดดัด	ทลชม

ประโยคที่ 3 ทางของ อ.วีระ เทียบแรกวรรคหน้าได้บรรเลงกลอนซ้ำเสียงเหมือนกับ อ.ทุกท่าน ในวรรคหลังได้มีการดำเนินกลอนเล่นเสียงซ้ำเสียงซอลตลอดทำให้ทำนองไพเราะน่าฟังยิ่งขึ้น

ในเทียวกลับได้บรรเลงกลอนสลับฟันปลาในวรรคหน้า ส่วนวรรคหลังยังคงบรรเลงกลอนสลับฟันปลาไล่เสียงขึ้นไปถึงห้องที่สามแล้วจึงไล่เสียงลงมาหาลูกตก มีเสียง ที เป็นเสียงจร ทิศทางตรงกันข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่ ลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 3	___ ร	ม ม	___ ม	ม ม	___ ร	ม ม	_ ร	_ ม _ ม
	ร	_ ม	ช	_ ม	ร	_ ม	ร _ ม	
อ. สุขสันต์	ชชชร	ชชชม	ลลลร	ชชชม	ชลชร	ชมรด	ชลรดี	ทลชม
พ่วงกลัด	ชรชม	ชลชม	ชรชม	ชลชม	ชลชร	ชมรด	ชลรดี	ทลชม

การดำเนินกลอนของอ.สุขสันต์ ในเทียวกแรกวรรคหน้ารูปแบบกลอนยังคงคล้ายกับอ.ทุกท่าน ส่วนวรรคตอบได้บรรเลงกลอนฝากไล่เสียงลงมาหาลูกตก มีเสียง ที เป็นเสียงจรในการดำเนินทำนอง

เทียวกลับวรรคหน้าดำเนินกลอนสลับฟันปลากับไล่เสียงขึ้นลงเหมือนกันในสองห้องแรกและสองห้องสุดท้าย ส่วนวรรคหลังบรรเลงเหมือนกับเทียวแรก ลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ ทิศทางในวรรคตอบทั้ง 2 เทียว มีทิศทางตรงกันข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 4	_ ด	ด ด	ร ร	ม ม _ ช	_ _ ด	ด ล	ช ล	ล ช
	_ ด	_ ร	_ ม	ช	ล	ช ม	ม ช	ม ร
อ. เบญจรงค์	ดรมด	รมชร	มดรม	ฟชฟล	ชดฟล	ชฟมฟ	ดรมฟ	ชฟมร
ธนโกเศศ	ดรมด	รมชร	มดรม	ฟชฟล	ชดฟล	ชฟมฟ	ดรมฟ	ชฟมร

ประโยคที่ 4 บันไดเสียงทางฆ้องเป็นเสียงโด การแปรทำนองของอ.เบญจรงค์ยังคงยึดบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ เทียวแรกกับเทียวกลับบรรเลงเหมือนกันทั้ง 2 เทียว ในวรรคหน้าได้ดำเนินกลอนฟันเสียงไล่ขึ้นไปในสามห้องแรก แล้วได้ดำเนินกลอนฝากวรรคเพลงในห้องที่ 4 ให้ลูกตกไปตกที่ห้องแรกของวรรคหลังแล้วไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกทำให้กลอนไพเราะมากขึ้น มีเสียงฟามาเป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค

ท่อน 3

ประโยคที่ 4	_ ด _ ด	ด ด _ ร	ร ร _ ม	ม ม _ ช ช	_ _ ด ล	ด ล ช ม	ช ล ม ช	ล ช ม ร
อ. เฉลิ	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช	รรมฟช	ดัลชฟ	ดรมฟ	ชฟมร
ม่วงแพศรี	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช	รรมฟช	ดัลชฟ	ดรมฟ	ชฟมร

การแปรทำนองทางซอฮู้ของอ.ฉลิ เกี่ยวแรกกับเกี่ยวลับบรรเลงเหมือนกันทั้ง 2 เที้ยววรรคหน้าได้บรรเลงซ้ำเสียงไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ทิศทางบันไดเสียง และลูกตกยังคงเหมือนกับทางฆ้อง

ท่อน 3

ประโยคที่ 4	_ ด _ ด	ด ด _ ร	ร ร _ ม	ม ม _ ช ช	_ _ ด ล	ด ล ช ม	ช ล ม ช	ล ช ม ร
อ. วรยศ	ฟชลม	ฟชลด	มรฟม	ชมฟล	ชดัลฟ	ชฟดฟ	มรตร	ชฟมร
สุขสายชล	ลรด์ช	ลชฟม	รตรม	ฟดฟล	ชดัลฟ	ชฟดฟ	มรตร	ชฟมร

ทางของ อ.วรยศ ในเที้ยวแรกวรรคหน้าได้ดำเนินกลอนพันหลบเสียงลงใน 2 ห้องแรกแล้วกลอนสลับพันปลาไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก ในห้องนี้ได้บรรเลงกลอนฝากเสียงลูกตกไปตกในห้องที่ 1 ของวรรคหลัง ซึ่งได้ดำเนินทำนองใน 2 ห้องแรกได้บรรเลงการพันกลอนแล้วไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก เสียง ฟา ได้เป็นเสียงจรในการดำเนินกลอน

เทียวลับวรรคหน้าดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงแล้วฝากกลอนลูกตกไปตกในห้องที่ 1 เหมือนเทียวแรก ส่วนวรรคหลังบรรเลงเหมือนกับเทียวแรกทิศทาง และบันไดเสียงยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 4	_ ด _ ด	ด ด _ ร	ร ร _ ม	ม ม _ ช ช	_ _ ด ล	ด ล ช ม	ช ล ม ช	ล ช ม ร
อ. ชีระ	ชมรด	ลชฟม	รชรม	ฟทลช	รทลช	รชลท	ดร์ดัท	ลทดร์
ภูมณี	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช	รรมฟช	ฟมฟล	ชดัลฟ	ชฟมร

การดำเนินกลอนของอ.ชีระ ในเที้ยวแรกวรรคหน้าได้มีการใช้ตัวโน้ตทั้ง 7 เสียง ดำเนินทำนองพันเสียงขึ้นไปหาลูกตก วรรคหลังได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกมีเสียง ที่ เป็นเสียงจร ทิศทางการดำเนินทำนองตรงข้ามกับทางฆ้องทั้งวรรคหน้าและวรรคหลัง

เทียวลับบรรเลงต่างจากเทียวแรก วรรคหน้าได้บรรเลงซ้ำเสียงไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังสองห้องแรกดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นและมีกลอนฝากในห้อง 2 หลังแล้วไล่เสียงลงมาหาลูกตก ลูกตกบันไดเสียง และทิศทางการดำเนินทำนองในเทียวนี้เหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 4	_ ด _ ด	ด ด _ ร	ร ร _ ม	ม ม _ ช _ ช	_ _ ด _ ล	ด ล _ ช ม	ช ล _ ม ช	ล ช _ ม ร
อ. สุขสันต์	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช	รμφช	ดลชฟ	ดรมฟ	ชฟมร
พ่วงกลัด	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช	รμφช	ดลชฟ	ดรมฟ	ชฟมร

ทางซอฮู้ของ อ.สุขสันต์ วรรคหน้าทั้ง 2 เทียบบรรเลงเหมือนกันกับทางของ อ.เฉลิม คือไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก มีเสียงฟา เป็นเสียงจรในวรรคหลัง ทิศทาง บันไดเสียง และลูกตกยังคงเหมือนกันกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 5	ช ล _ ฟ	_ ด _ ร _ ด ร	_ ม _ ร _ ม ร	_ ด _ ล _ ด ม	_ ล _ ม _ ร	ชช _ ม	ล ล _ ด	ด ด _ ร _ ร
อ. เบญจรงค์	รμφล	ชลดร	มชลช	มรดล	ดลชช	รμφล	รลลล	ชลดร
ธนโกเศศ	รμφล	ชลดร	มชลช	มรดล	ดรมช	รμφล	มชลด	ชลดร

ประโยคที่ 5 ทางฆ้องวงใหญ่ได้มีเสียง ฟา เป็นเสียงจร แต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงโด การแปรทำนองของ อ.เบญจรงค์ ในเที่ยวแรกวรรคหน้าได้ไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ในวรรคหลังได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก

เที่ยวกลับวรรคหน้ายังคงบรรเลงเหมือนเดิมกับเที่ยวแรก ในวรรคหลังได้ดำเนินกลอนไล่เรียงเสียงขึ้นไปหาลูกตก ทิศทาง ลูกตก และบันไดเสียง ยังคงเหมือนทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 5	ช ล _ ฟ	_ ด _ ร _ ด ร	_ ม _ ร _ ม ร	_ ด _ ล _ ด ม	_ ล _ ม _ ร	ชช _ ม	ล ล _ ด	ด ด _ ร _ ร
อ. เฉลิม	ชลดล	รลลล	ชมรด	มรดล	ดรมช	รμφล	มชลด	ชลดร
ม่วงแพรวศรี	ชลดล	รลลล	ชมรด	มรดล	ดรมช	รμφล	มชลด	ชลดร

ในเที่ยวแรกและเที่ยวกลับทางซอฮู้ของ อ.เฉลิมบรรเลงเหมือนกันทั้ง 2 เที่ยว วรรคหน้าสองห้องแรกได้ดำเนินกลอนสลับฟันปลา แล้วไล่เสียงลงมาหาลูกตกในสองห้องหลัง ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก ทิศทาง การดำเนินทำนอง ลูกตก และบันไดเสียงยังคงเหมือนทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 5	ซ ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ม _ ร ม ร	_ ด _ ล ด ม	_ ล ม _ ร	ซซ _ ม	ล ล _ ด	ด ด _ ร ร
อ. วรยศ	มซมล	ซดลร	ดมรด์	มรด์ล	รด์ลซ	ดลซฟ	ดรดฟ	ซฟมร
ศุขสายชล	ซลทซ	ลทดร์	ซลซฟ	มรดด	ลซฟล	ซฟดฟ	มฟซล	ซฟมร

ทางของ อ.วรยศ เทียบแกวรรคหน้าได้ดำเนินกลอนสลับพันปลาไล่เสียงขึ้นใน 2 ห้องแรก แล้วไล่เสียงลงมาหาลูกตกใน 2 ห้องหลังได้มีการใช้เสียงมีสูงเข้ามาในการดำเนินทำนอง ในวรรคหลังได้ดำเนินทำนองไล่เสียงจากเสียงสูงลงมาหาลูกตก ทิศทางในวรรคนี้ต่างจากทางฆ้องวงใหญ่ ใช้เสียงฟามาเป็นเสียงจรในการดำเนินทำนอง

เทียบกลับบรรเลงต่างจากเทียบแกวรรคหน้าดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงใช้เสียง ที เป็นเสียงจร ในห้องสุดท้ายได้ฝากลูกตกไปในห้องแรกของวรรคหลัง แล้วจึงไล่เสียงขึ้นลงมาหาลูกตก

ท่อน 3

ประโยคที่ 5	ซ ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ม _ ร ม ร	_ ด _ ล ด ม	_ ล ม _ ร	ซซ _ ม	ล ล _ ด	ด ด _ ร ร
อ. ชีระ	มดรม	ซลดร์	ดซลด์	ดฟซล	ดรมซ	รมซล	มซลด์	ซลดร์
ภูมณี	ดลซม	ลซมร	ฟมซฟ	มรดล	ดซลซ	ดลซล	รด์ลด์	ซลดร์

อ.ชีระได้แปรทำนองในเทียบแกวรรคหน้าได้ดำเนินกลอนพันเสียงไล่เสียงลงมาหาลูกตก มีเสียงฟาเป็นเสียงจรแล้วไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกในวรรคหลัง

ส่วนเทียบกลับวรรคหน้าสองห้องแรกไล่เสียงลงมา แล้วไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกในสองห้องสุดท้ายได้มีเสียงฟาเป็นเสียงจร วรรคหลังได้ดำเนินกลอนสลับพันปลาไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก ทิศทาง บันไดเสียงและลูกตกเหมือนกันกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 5	ซ ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ม _ ร ม ร	_ ด _ ล ด ม	_ ล ม _ ร	ซซ _ ม	ล ล _ ด	ด ด _ ร ร
อ. สุขสันต์	ดัมซล	ซลดร์	มซดฟ	มรดล	ดซลซ	รมซล	รด์ลด์	ซลดร์
พวงกลัด	ดัมซล	ซลดร์	มซดฟ	มรดล	ดซลม	ซลดซ	ลด์รล	ดร์ดร์

ทางของ อ.สุขสันต์ เทียบแกวรรคหน้าได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นไปในสองห้องแรก แล้วฝากกลอนไล่เสียงลงมาหาลูกตก มีเสียงฟาเป็นเสียงจร วรรคหลังได้ดำเนินกลอนสลับพันปลาแล้วไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกทั้ง 2 ห้อง

เทียบกลับวรรคหน้าบรรเลงเหมือนกับเทียบแรก ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันเสียงไล่ขึ้นไปหาลูกตก ทิศทาง ลูกตก และบันไดเสียงยังคงเหมือนกันทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 6	ร ม _ ด	ฟ ช ร ม	_ ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	_ ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ม ร ด ล
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ชดรม	ฟดฟล	ชดฟล	ชฟมร	ดลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล
	ชดรม	ฟดฟล	ชดฟล	ชฟมร	ดลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล

ประโยคที่ 6 ทางห้องใต้มีเสียงฟ้าเข้ามาเป็นเสียงจรชัดขึ้น แต่ยังคงเป็นบันไดเสียง โด การดำเนินกลอนของอ.เบญจรงค์ทั้ง 2 เทียบบรรเลงเหมือนกัน วรรคหน้าได้มีการใช้เสียงฟ้าเป็นเสียงจรเหมือนทางห้องดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นไปแล้วฝากกลอนในห้องที่ 2 จากนั้น จึงไล่เสียงลงมาหาลูกตก วรรคหลังบรรเลงไล่เสียงลงมาหาลูกตกเหมือนกับทางห้องวงใหญ่ ทิศทาง บันไดเสียงและลูกตกยังคงเหมือนกับทางห้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 6	ร ม _ ด	ฟ ช ร ม	_ ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	_ ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ม ร ด ล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	มรตรม	ร มฟช	ฟลชฟ	ชฟมร	ดลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล
	มรตรม	ร มฟช	ฟลชฟ	ชฟมร	มตรม	ชลดรี	มชลด	ลฟชล

ในเที่ยวแรก วรรคหน้าการดำเนินทำนองของ อ.เฉลิมเหมือนกันกับทางห้อง ได้ใช้การสะบัดในห้องแรกเพิ่มความไพเราะในทางขอ วรรคหลังได้บรรเลงไล่เสียงลงมาหาลูกตก

เที่ยวกลับวรรคหน้าบรรเลงเหมือนกันกับเที่ยวแรก ส่วนเที่ยวกลับได้ดำเนินกลอนพันเสียงไล่เสียงลงหาลูกตก ซึ่งทิศทางในวรรคนี้ตรงกันข้ามกับทางห้องวงใหญ่ มีโน้ตเสียง ฟ้า เป็นเสียงจร มาใช้ในการดำเนินทำนองทั้ง 2 เทียว

ท่อน 3

ประโยคที่ 6	ร ม _ ด	ฟ ช ร ม	_ ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	_ ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ม ร ด ล
อ. วรยศ	ดรมช	ลดชล	มชลด	ชลดรี	ดลชม	ดฟมร	ดมชฟ	มรดล
ศุขสายชล	ดรมล	มชลด	รชลด	ชลดรี	ดลชฟ	ดฟมร	ฟมชฟ	ลชดล

การดำเนินกลอนของ อ.วรยศ ในเที่ยวแรกวรรคหน้าได้บรรเลงไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก วรรคหลังได้ไล่เสียงลงมาหาลูกตกมีเสียงฟ้าเป็นเสียงจร

เที่ยวกลับวรรคหน้ายังคงดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกตรงข้ามกับทิศทางของทางห้อง วรรคหลังสองห้องแรกไล่เสียงลงแล้วบรรเลงลูกสลับพันปลาขึ้นไปหาลูกตกทิศทางเดียวกันกับทางห้องวงใหญ่ มีเสียงฟ้าเป็นเสียงจร ลูกตก และบันไดเสียงเหมือนกับทางห้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 6	ร ม	พ ช	_ ล	ช ฟ	_ ล	ล ช	ช ม	ม ร
	_ ด	ร ม	ช ฟ	ม ร	ช ม	ม ร	ร ด	ด ล
อ. ชีระ ภูมณี	ชดรม	ฟดฟล	ชดฟล	ชฟมร	ดลชม	ลชมร	ฟมชฟ	มรดล
	ชดรม	ฟชลช	ดชดล	ชฟมร	ดลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล

ประโยคที่ 6 ในเที่ยวแรกวรรคหน้าทางของ อ.ชีระ ได้ดำเนินกลอนเหมือนกับ อ.เบญจรงค์ วรรคหลังได้ไล่เสียงลงสองห้อง จากนั้นห้องที่สามได้ดำเนินกลอนสลับฟันปลาแล้วไล่เสียงลงมาหาลูกตก มีเสียงฟาเป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค

เที่ยวกลับวรรคหน้าได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก มีเสียงฟาเป็นเสียงจรในการดำเนินกลอน วรรคหลังดำเนินกลอนไล่เสียงลงมาหาลูกตก ทิศทางการดำเนินทำนอง บันไดเสียงและลูกตกเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 6	ร ม	พ ช	_ ล	ช ฟ	_ ล	ล ช	ช ม	ม ร
	_ ด	ร ม	ช ฟ	ม ร	ช ม	ม ร	ร ด	ด ล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ชดรม	รมฟช	ฟลชฟ	ชฟมร	ดมชล	ชฟมร	มชดฟ	มรดล
	ชดรม	ฟดฟด	ลชฟล	ชฟมร	ดลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล

การแปรทำนองของ อ.สุขสันต์ เที่ยวแรกวรรคหน้าบรรเลงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ วรรคหลังได้ดำเนินทำนองไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก มีกลอนฝากเสียงในห้องที่ 4 มีเสียงฟาเป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค

เที่ยวกลับได้บรรเลงต่างจากเที่ยวแรก วรรคหน้าได้ไล่เสียงขึ้นแล้วหลบเสียงขึ้นสูง จากนั้นไล่เสียงลงต่ำมาหาลูกตก วรรคหลังดำเนินกลอนไล่เสียงลงมาหาลูกตก ทิศทางการดำเนินทำนอง ลูกตกและบันไดเสียงยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 7		_ ล _ ล	_ ด _ ล	_ ช _ ฟ	_ ร	ด ด	ฟ ฟ	ช ช _ ล
	___ ล		ด ล	ช ฟ	ล _ ช	_ ฟ	_ ช	ล
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ดลชฟ	มฟชล	รดลช	ดลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ดลชฟ	มฟชล	ดรดช	ดลชฟ	มดรม	ฟรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ประโยคที่ 7 ได้เปลี่ยนบันไดเสียงมาเป็นบันไดเสียงฟา การแปรทางซอฮู้ของ อ.เบญจรงค์ในเที่ยวแรก วรรคหน้าสองห้องแรกได้ไล่เสียงลงแล้วไล่เสียงขึ้น จากนั้นสองห้องได้ไล่เสียงลงมาหาลูกตกมีเสียง มีเป็นเสียงจร วรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันเสียงไล่ขึ้นไปหาลูกตก

เที่ยวกลับวรรคหน้าได้บรรเลงคล้ายกับเที่ยวแรก เปลี่ยนโน้ตที่ห้องที่ 3 ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกมีเสียง มี เป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค ทิศทางการดำเนินทำนอง ลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 7		_ ล _ ล	_ ด _ ล	_ ช _ ฟ	_ ร	ด ด	ฟ ฟ	ช ช _ ล
	___ ล		ด ล	ช ฟ	ล _ช	_ฟ	_ช	ล
อ. เฉลิม	ลชลล	ลดลล	ดร์ดช	ดลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ม่วงแพรศรี	ดลลล	ดลลล	ดร์ดล	ดลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

การแปรทำนองของ อ.เฉลิม เที้ยวแรกวรรคหน้าได้ดำเนินทำนองซ้ำเสียงใน 2 ห้องแรก แล้วไล่เสียงลงในห้อง 2 ห้องหลัง วรรคหลังบรรเลงเหมือนกันกับ อ.เบญจรงค์ มีเสียง มี เป็นเสียงจรในวรรคหลัง

เที้ยวกลับบรรเลงคล้ายกับเที้ยวแรกเปลี่ยนทำนองใน 2 ห้องแรก ส่วนเที้ยวกลับบรรเลงพันกลอนไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก ทิศทางการดำเนินทำนอง บันไดเสียง และลูกตกเหมือนกับทางฆ้องมีเสียง มี เป็นเสียงจรในวรรคตอบ

ท่อน 3

ประโยคที่ 7		_ ล _ ล	_ ด _ ล	_ ช _ ฟ	_ ร	ด ด	ฟ ฟ	ช ช _ ล
	___ ล		ด ล	ช ฟ	ล _ช	_ฟ	_ช	ล
อ. วรยศ	ลดลร	ลดลล	รมฟช	ดลชฟ	ดรมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
สุขสายชล	ลดลร์	ลดลล	ดรมฟ	ชฟมร	มดรม	รดรฟ	ฟมฟช	ฟมฟล

การดำเนินทำนองของ อ.วรยศเที้ยวแรกวรรคหน้าได้ดำเนินกลอนหลบเสียงแล้วไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ในวรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันเสียงไล่ขึ้นไปหาลูกตก มีโน้ตเสียง มี เป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค

เที้ยวกลับวรรคหน้าสองห้องแรกบรรเลงคล้ายกับเที้ยวแรก แต่เปลี่ยนตัวโน้ต วรรคหลังได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก เสียง มี ยังคงเป็นเสียงจรในการดำเนินทำนอง ทิศทางลูกตกและบันไดเสียง ยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 7		_ ล _ ล	_ ด _ ล	_ ช _ ฟ	_ ร	ด ด	ฟ ฟ	ช ช _ ล
	___ ล		ด ล	ช ฟ	ล _ช	_ฟ	_ช	ล
อ. ชีระ	ดรมฟ	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล	ดลชฟ	ชฟมร	ฟมชฟ	มรดล
ภูมณี	ลชลล	ลดลล	มรดร	มฟชล	ชฟมฟ	ชรมฟ	ชลชฟ	มรดล

การแปรทำนองของ อ.ชีระในเที้ยวแรกวรรคหน้าได้ดำเนินกลอนพันเสียงไล่ขึ้นไปหาลูกตก ซึ่งลูกตกคนละเสียงและคนละทิศทางกับทางฆ้อง การดำเนินทำนองวรรคหลังได้ไล่เสียงลงมาหาลูกตก มีเสียง มี เป็นเสียงจรในการดำเนินทำนอง

เที้ยวกลับวรรคหน้าได้ดำเนินกลอนซ้ำเสียงแล้วไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตกเสียง ลา ซึ่งไม่ตรงกับลูกตกทางฆ้องวงใหญ่ ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันเสียงไล่ขึ้นใน 2 ห้องแรก แล้ว 2 ห้องหลังไล่เสียงลงมาหาลูกตก ทิศทางไม่ตรงกับทางฆ้องวงใหญ่ แต่บันไดเสียงยังคงเป็นบันไดเสียงเดียวกัน เสียง มี ยังคงเป็นเสียงจร ทั้ง 2 วรรค

ท่อน 3

ประโยคที่ 7	_____ ล	_ ล _ ล	_ ด _ ล ด ล	_ ช _ ฟ ช ฟ	_ ร ล _ ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล ล
อ. สุขสันต์	ดัลลล	ดฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
พ่วงกลัด	ดัลลลล	ดฟชล	ดร์ดัล	ดัลชฟ	มดรม	ฟรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ทางของ อ.สุขสันต์ เที้ยวแรกวรรคหน้าได้แปรทำนองไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก แล้วพันเสียงไล่ขึ้นไปหาลูกตกในวรรคหลัง มีเสียง มี เป็นเสียงจร ในการดำเนินกลอน

เที้ยวกลับวรรคหน้าเหมือนกับเที้ยวแรกเพียงแต่เพิ่มลูกสะเดาะเข้ามาในห้องแรก จากนั้นวรรคหลังจึงดำเนินกลอนพันเสียงไล่ขึ้นไปหาลูกตก ทิศทาง บันไดเสียง และลูกตกเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 8	ช ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ฟ _ ร ฟ ร	_ ด _ ล ด ล	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ ฟ
อ. เบญจรงค์	ฟชลด	ชลดร์	ลชฟด	ฟรดล	ดัลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ
ชนโกเศศ	ฟชฟล	ชลดร์	ลชฟด	ฟรดล	ดัลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ

ประโยคที่ 8 ทางฆ้องยังคงเป็นบันไดเสียง ฟา การแปรทำนองทางซอฮู้ของอ.เบญจรงค์เที้ยวแรกวรรคหน้า 2 ห้องแรกได้ไล่เสียงขึ้น แล้วไล่เสียงลงใน 2 ห้องสุดท้าย วรรคหลังได้บรรเลงไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก เสียง มี เป็นเสียงจรในวรรคนี้

เที้ยวกลับวรรคหน้าห้องแรกได้ดำเนินกลอนสลับฟันปลาจากนั้นก็ดำเนินกลอนเหมือนเที้ยวแรก คือไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก วรรคหลังบรรเลงเหมือนกับเที้ยวแรก ทิศทาง ลูกตก และบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 8	ช ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ฟ _ ร ฟ ร	_ ด _ ล ด ล	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ ฟ
อ. เฉลิม	ฟชลด	ชลดร์	ดฟชฟ	มรดล	รรมฟช	ลดัลช	มดรม	ฟลชฟ
ม่วงแพรวศรี	ฟชลด	ชลดร์	มฟชฟ	มรดล	รรมฟช	ลดัลช	ฟดรม	ฟลชฟ

ทางซอฮู้ของอ.เฉลิมในเที้ยวแรกวรรคหน้า ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นสองห้องแรก แล้วไล่เสียงลงมาหาลูกตกใน 2 ห้องหลัง มีเสียง มี เป็นเสียงจร วรรคหลังดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงมาหาลูกตก เสียง มี เป็นเสียงจร

ในเที้ยวกลับ การดำเนินทำนองคล้ายกับเที้ยวแรก มีเปลี่ยนโน้ตในห้องที่ 3 วรรคหน้าและห้องที่ 3 วรรคหลัง

ท่อน 3

ประโยคที่ 8	ซ ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ฟ _ ร ฟ ร	_ ด _ ล ด ล	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ _ ฟ
อ. วรยศ	มดรม	ซลดร์	ดซลด์	รฟซล	รมฟช	ลดชม	ฟชลช	ดลชฟ
ศุขสายชล	มดรม	ซลดร์	ดซลด์	รฟซล	ดร์ฟช	ลด์ลช	ฟชรม	ฟลชฟ

ทางของ อ.วรยศ เทียบแรกวรรคตามได้ดำเนินทำนองพันไล่เสียงลงมาหาลูกตก วรรคหลังดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงมาหาลูกตก ใช้เสียง มี เป็นเสียงจร

เทียบกลับวรรคหน้าบรรเลงเหมือนกันกับเทียบแรก วรรคหลังได้ไล่เสียงขึ้นลงใน 2 ห้องแรก 2 ห้องหลังได้ดำเนินกลอนสลับพันปลา แล้วไล่เสียงสูงมาหาลูกตก ลูกตก บันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่ แต่ทิศทางในวรรคตามทั้ง 2 เทียบ มีทิศทางตรงกันข้ามกันทางฆ้องวงใหญ่ เสียง มี ยังคงเป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค

ท่อน 3

ประโยคที่ 8	ซ ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ฟ _ ร ฟ ร	_ ด _ ล ด ล	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ _ ฟ
อ. ชีระ	มดรม	ฟลชฟ	ซลด์ช	ลชดล	ดัดดล	ดฟลช	ฟดรม	ฟลชฟ
ภูมณี	รมฟล	ชฟมร	ฟมชฟ	ลชดล	ดัดรด์	รฟลช	มดรม	ฟลชฟ

การดำเนินกลอนของ อ.ชีระเทียบแรกวรรคหน้ากลอนได้ดำเนินไล่เสียงขึ้นลงใน 2 ห้องแรก 2 ห้องหลังได้ไล่เสียงขึ้นสูงแล้วบรรเลงกลอนสลับพันปลา วรรคหลังได้บรรเลงกลอนหลบเสียงสูงต่ำในสองห้องแรก แล้วไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก มีเสียง มี เป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค

เทียบกลับวรรคหน้า ดำเนินกลอนฝากไล่เสียงลงมาแล้วดำเนินกลอนสลับพันปลาไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก ทิศทางการดำเนินทำนองตรงกันข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่ วรรคหลังได้ดำเนินกลอนลักษณะเดียวกันกับเทียบแรก ลูกตก และบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 8	ซ ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ฟ _ ร ฟ ร	_ ด _ ล ด ล	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ _ ฟ
อ. สุขสันต์	ดฟซล	ซลดร์	ลชฟด	ฟรดล	ดลชฟ	ลชดล	รด์ลช	ดลชฟ
พ่วงกลัด	ดฟซล	ซลดร์	ลชฟด	ฟรดล	ดลชฟ	ลชดล	รด์ลช	ดลชฟ

การแปรทางซอฮู้ของอ.สุขสันต์ เทียบแรกวรรคหน้า 2 ห้องแรกไล่เสียงขึ้น แล้วไล่เสียงลงมาหาลูกตกใน 2 ห้องหลัง วรรคหลัง 2 ห้องแรกไล่เสียงลงมาแล้วดำเนินกลอนสลับพันปลาไล่เสียงขึ้นไป แล้วไล่เสียงลงมาหาลูกตกใน 2 ห้องหลัง

ส่วนเทียบกลับบรรเลงเหมือนกันกับเทียบแรก ทิศทางการดำเนินทำนอง บันไดเสียงและลูกตกยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 9	ด ร _ ล	ฟ ร ด ด	ด ร ด ล	ฟ ช ด ร	_ ล _ ด ล ด	_ ล ล _ ช	ช ช _ ฟ	ฟ ฟ _ ร ล
อ. เบญจรงค์	ชลดำ	ลชฟร	ดัลชฟ	ดรฟช	ฟรดล	ร้ดัลช	ดัลชฟ	ลชฟร
ชนโกเศศ	ชลดำ	ลชฟร	ดัลชฟ	ดรฟช	ฟรดล	ร้ดัลช	ดัลชฟ	ลชฟร

ประโยคที่ 9 ทางฆ้องเป็นบันไดเสียง ฟา การแปรทำนองทางซอของอ.เบญจรงค์ ในประโยคนี้ บรรเลงเหมือนกันทั้ง 2 เที้ยววรรคหน้าดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลอนไล่เสียงลงมาหาลูกตก บันไดเสียง ทิศทางการดำเนินทำนองและลูกตกยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 9	ด ร _ ล	ฟ ร ด ด	ด ร ด ล	ฟ ช ด ร	_ ล _ ด ล ด	_ ล ล _ ช	ช ช _ ฟ	ฟ ฟ _ ร ล
อ. เฉลิม	ชลดำ	ลชฟร	ดัลชฟ	ดดัลช	ลฟชล	ดัลฟช	ลดรฟ	ชลดำ
ม่วงแพรวศรี	ชลดำ	ลชฟร	ดัลชฟ	ชดัลช	ลฟชล	ดัลฟช	ลดรฟ	ชลดำ

การดำเนินทางซอของ อ.เฉลิม ทั้ง 2 เที้ยว ได้บรรเลงเหมือนกัน การดำเนินกลอนวรรคหน้าได้ดำเนินกลอนพันเสียงไล่เสียงสูงขึ้นไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลอนพันเสียงลงมาหาลูกตก ลูกตก และบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้อง แต่ทิศทางทั้ง 2 วรรค ได้ตรงกันข้ามกับทางฆ้อง

ท่อน 3

ประโยคที่ 9	ด ร _ ล	ฟ ร ด ด	ด ร ด ล	ฟ ช ด ร	_ ล _ ด ล ด	_ ล ล _ ช	ช ช _ ฟ	ฟ ฟ _ ร ล
อ. วรยศ	ดรฟด	รฟดร	ชฟรช	ชลฟช	ลดัลช	ดัลฟช	ลดัลร	ฟชฟร
ศุขสายชล	ดรฟด	รชฟร	ฟลชฟ	ชดัลช	ลร้ดัล	ดัลฟช	ลชฟร	ฟด _ ร

ทางซอของ อ.วรยศ เที้ยวแรกวรรคหน้าได้ดำเนินกลอนพันเสียงไล่เสียงสูงขึ้นไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังได้ดำเนินกลอนหลบเสียงสูงต่ำลงมาหาลูกตก

เที้ยวกลับวรรคหน้าได้บรรเลงต่างจากเที้ยวแรก แต่ลักษณะการดำเนินกลอนได้เป็นกลอนพันเสียงสูงขึ้นไปหาลูกตกเช่นเดียวกัน วรรคหลังได้ไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ห้องสุดท้ายได้เริ่มบรรเลงลูกห่าง เพื่อที่จะดำเนินกลอนทางกรอในประโยคสุดท้าย ลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 9	ด ร _ ล	ฟ ร ด ด	ด ร ด ล	ฟ ช ด ร	_ ล _ ด ล ด	_ ล ล _ ช	ช ช _ ฟ	ฟ ฟ _ ร ล
อ. วีระ กุ่มณี	ดลด์ช	ลชฟร	ดรฟร	ชฟลช	ลฟชล	ดร์ฟช	ลชฟด	รชฟร
	ชลด์ช	ลชฟร	ฟดรฟ	ดรฟช	ลฟชล	ดร์ฟช	ลชฟด	รฟ _ ร

ในเที่ยวแรกการดำเนินกลอนของอ.วีระวรรคหน้าสองห้องแรกไล่เสียงลงมา แล้วจึงไล่เสียงขึ้นไป
หาลูกตกในสองห้องหลัง วรรคหลังได้ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก

เที่ยวกลับวรรคหน้าลักษณะการดำเนินกลอนเหมือนกับเที่ยวแรก แต่ได้เปลี่ยนตัวโน้ต วรรคหลัง
บรรเลงไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกเช่นเดียวกัน ในห้องสุดท้ายตัวโน้ตได้บรรเลงทางห่าง เพื่อที่จะได้สัมพันธ์
กับกลอนประโยคสุดท้าย ลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 9	ด ร _ ล	ฟ ร ด ด	ด ร ด ล	ฟ ช ด ร	_ ล _ ด ล ด	_ ล ล _ ช	ช ช _ ฟ	ฟ ฟ _ ร ล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	รดลด	ชลด์ร	ชฟรฟ	ดรฟช	ฟชลท	ดท์ลช	ลทด์ท	ลชฟร
	_ ดรด	ฟรดร	ชฟรฟ	ลชฟช	ฟชลท	ดท์ลช	ลชด์ท	ลชฟร

การดำเนินกลอนของ อ.สุขสันต์ เที่ยวแรกวรรคหน้าได้ดำเนินกลอนสลับฟันปลาแล้วไล่เสียงขึ้นไป
หาลูกตก วรรคหลังได้ไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกมีเสียง ที่ มาเป็นเสียงจร

เที่ยวกลับ วรรคหน้า ได้ดำเนินกลอนสลับฟันปลาไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก วรรคหลังได้ดำเนิน
กลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกมีเสียง ที่ เป็นเสียงจร ลูกตกและบันไดเสียงเหมือนกันกับทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 3

ประโยคที่ 10	ม ม _ ม	_ ม ช _ ร	ร ร _ ด	ดด _ ช ช	_ ร _ ช ล ช	_ ล _ ท ล ท	_ ล _ ท ล ท	_ ด _ ร ด ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชลทช	ลทด์ร	มชลช	มรดช	รמרช	ร้ชลท	ดร์ดช	ลทด์ร
	_ ล _ ท	_ ด์ _ ร	_ ม _ ร	มรด _ ช	_ ร _ ช	_ _ ลท	_ ล _ ท	_ ด์ _ ร

ประโยคที่ 10 ทางฆ้องได้เปลี่ยนบันไดเสียงเป็นบันไดเสียง โด มีเสียง ที่ เป็นเสียงจรทางของชอู้
ของ อ.เบญจรงค์ ในเที่ยวแรกวรรคหน้าได้มีเสียง ที่ เป็นเสียงจร ดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตก
วรรคหลังก็ดำเนินทำนองลักษณะเช่นเดียวกัน มีเสียง ที่ เป็นเสียงจรในการดำเนินทำนอง เที่ยวกลับได้
ดำเนินทางกรอทั้งวรรคหน้าและวรรคหลัง มีลูกสะบัดในห้องสุดท้ายของวรรคหลัง

ท่อน 3

ประโยคที่ 10	ม ม	_ ม	ร ร	ดด _ ช	 ร ช	_ ล _ ท	_ ล _ ท	_ ด _ ร
	_ ม	ช _ ร	_ ด	ช	ล ช	ล ท	ล ท	ด ร
อ. เณลิม	ชลทช	ลทด้ร	ด้ทด้ร	ด้ทลช	ทลชรช	รชชช	รชลท	ลทด้ร
ม่วงแพรวศรี	 ทลชลท	_ ด้ _ ร	_ ม _ ร	_ ด้ _ ช	_ ร _ ช	ร _ ลท	 ทลชลท	_ ด้ _ ร

การดำเนินกลอนของอ.เณลิมเที่ยวแรก วรรคหน้าเป็นการไล่เสียงขึ้นใน 2 ห้องแรก 2 ห้องหลังได้ไล่เสียงลงมาหาลูกตก วรรคหลังได้สะบัดในห้องแรก แล้วดำเนินกลอนซ้ำกลอนหลบเสียงสูงต่ำในห้องที่ 2 และ 3 จากนั้นจึงไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก มีเสียง ที่ เป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค

เที่ยวกลับมีการขยี้ในห้องแรกของวรรคหน้า แล้วบรรเลงทางกรอเพื่อแสดงให้เห็นถึงการจบเพลง วรรคหลังยังคงบรรเลงทางกรอ มีลูกขยี้ในห้องที่ 3 ก่อนจบด้วยทางกรอในห้องที่ 4 มีเสียง ที่ เป็นเสียงจวบั่นไดเสียง ทิศทาง และลูกตกยังคงเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

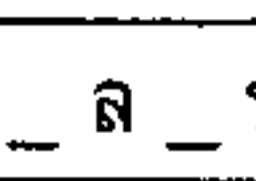
ท่อน 3

ประโยคที่ 10	ม ม	_ ม	ร ร	ดด _ ช	_ ร _ ช	_ ล _ ท	_ ล _ ท	_ ด _ ร
	_ ม	ช _ ร	_ ด	ช	ล ช	ล ท	ล ท	ด ร
อ. วรยศ	ชลทช	ลทด้ร	ชลชฟ	มรดท	ลชฟม	รชลท	ด้รด้ท	ลทด้ร
ศุขสายชล	_ ล _ ท	_ ด้ _ ร	ด้ทด้ฟ	_ ด้ _ ท	_ ร _ ม	ด้มชลท	_ ล _ ท	_ ด้ _ ร

ทางของ อ.วรยศ เที่ยวแรกยังคงบรรเลงเป็นทางเก็บวรรคหน้า 2 ห้องแรกไล่เสียงขึ้น 2 ห้องหลังได้ไล่เรียงเสียงลงมาหาลูกตกเสียง ที่ แล้วยังไล่เสียงต่อเนื่องลงมาจนถึงห้องแรกของวรรคหลัง จากนั้นจึงไล่เสียงขึ้นไปหาลูกตก ในเที่ยวนี้ได้ใช้ตัวโน้ตครบทั้ง 7 เสียง

ส่วนเที่ยวกลับได้บรรเลงทางกรอ เพื่อให้เห็นถึงการจบเพลง ได้มีการสะบัดในวรรคหลังห้องที่ 2 ทำให้กลอนมีความไพเราะขึ้น ทิศทาง และบั่นไดเสียงเหมือนกับทางฆ้อง แต่ลูกตกในวรรคหน้าตกคนละเสียงกับทางฆ้องวงใหญ่ มีการใช้เสียงจร คือเสียง ที่ และ ฟา ในการดำเนินกลอน

ท่อน 3

ประโยคที่ 10	ม ม	_ ม	ร ร	ดด _ ช	_ ร _ ช	_ ล _ ท	_ ล _ ท	_ ด _ ร
	_ ม	ช _ ร	_ ด	ช	ล ช	ล ท	ล ท	ด ร
อ. ชีระ	รชลท	ลทด้ร	ด้ทด้ร	ด้ทลช	รชลช	รชลท	ด้รด้ท	ลทด้ร
ภูมณี	_ ชลท	_ ด้ _ ร	_ _ _ ด้	 ทรด้ _ ช	_ ร _ ช	 ทลชลท	_ ล _ ท	_ ด้ _ ร

การแปรทำนองทางซออุ้งของอ.ชีระ ในห้องแรกวรรคหน้าได้ไล่เสียงเรียงเสียงขึ้นลงไปหาลูกตก ส่วนวรรคหลังได้มีการดำเนินทำนองไล่เสียงขึ้นลงไปหาลูกตกเช่นเดียวกัน มีเสียง ที่ เป็นเสียงจรทั้ง 2 วรรค

เที่ยวกลับได้บรรเลงทางกรอเพื่อแสดงให้เห็นถึงการจบเพลง ได้มีการใช้เทคนิคการสะบัดในห้องสุดท้ายของวรรคหน้า และเทคนิคขยี้ในห้องที่ 2 ของวรรคหลัง แล้วจึงบรรเลงทางกรอเพลงใน 2 ห้องหลังทำให้ทำนองมีความไพเราะเพิ่มขึ้น

ท่อน 3

ประโยคที่ 10	ม ม _ ม	_ ม ช _ ร	ร ร _ ด	ดด _ ช ช	_ ร _ ช ล ช	_ ล _ ท ล ท	_ ล _ ท ล ท	_ ด _ ร ด ร
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ทชลท _ ม _ ม	ลทดร์ _ _ _ ร	ดท์ดร์ _ _ _ ด	ดท์ลท _ _ _ ช	ชทลท _ ร _ ช	รชลท _ รลท	ลชฟม ลชลท	ชฟมร _ ด _ ร

ทางซอฮู้ของอ.สุขสันต์ได้ดำเนินกลอนเที่ยวแรกในวรรคหน้าดำเนินกลอนไล่เสียงขึ้นไปจนถึงห้องที่ 2 ในวรรคหลัง แล้วจึงไล่เสียงลงมาหาลูกตก มีการใช้โน้ตเสียง ที่ เป็นเสียงจร ในวรรคหน้าและวรรคหลัง วรรคหน้าใช้โน้ตทั้ง 7 เสียง

เที่ยวกลับได้บรรเลงทางกรอเพื่อแสดงให้เห็นถึงการจบวรรคเพลง มีเสียง ที่ เป็นเสียงจร บันไดเสียงยังคงเหมือนทางฆ้อง ลูกตกในเที่ยวแรกวรรคหน้าลูกตกคนละเสียงกับทางฆ้อง ทิศทางการดำเนินทำนอง เที่ยวแรกมีทิศทางการดำเนินทำนองตรงกันข้ามกับทางฆ้องวงใหญ่ เที่ยวกลับมีทิศทางการดำเนินทำนองเหมือนกับทางฆ้องวงใหญ่

จากการศึกษาเปรียบเทียบทางฆ้องวงใหญ่กับทางซอฮู้เพลงสารถิ 3 ชั้นสรุปได้ว่า

การแปรทางซอฮู้ส่วนใหญ่จะมีลูกตกเดียวกันกับทางฆ้องวงใหญ่ มีบางวรรคที่ลูกตกคนละเสียงกับทางฆ้องวงใหญ่ขึ้นอยู่กับกาดำเนินกลอนของซอฮู้เช่นกลอนฝาก

การแปรทางซอฮู้นิยมดำเนินกลอนพันเสียงขึ้น – ลงไปหาลูกตก , กลอนไล่เสียงไปหาลูกตก, กลอนฝาก กลอนกระโดดหลบเสียง กลอนสลับพันปลา และกลอนคู่ 4 สลับพันปลา มาแปรเป็นทางซอฮู้

การแปรทางซอฮู้ส่วนใหญ่จะใช้เสียงจรมารช่วยในการดำเนินกลอนให้เกิดความหลากหลายและมีความไพเราะเพิ่มขึ้น

3. ศึกษาการแปรทำนองของทางซอฮู้เพลงสารถิ 3 ชั้น

บันไดเสียง โด (ตรม ชล)

ลูกตกเสียงโด

ท่อน 1 ประโยคที่ 2 วรรคหน้า

	_ ช _ ด ร ด	_ ร _ ม ร ม	_ ม _ ม ช ม	_ ร _ ด _ ร _ ด
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชลชด	มรชม	ลชดล	ชมรด
	ชลชด	ทดรม	ลชดล	ชมรด
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชลรด์	มรชม	ลชมร	ชมรด
	ชลชด	ทลชม	ดรมช	ฟมรด
อ. วรยศ ศุขสายชล	ชดท์ล	ชดรม	ฟลรช	ฟมรด
	รด์ทล	ชดรม	ฟชลช	ฟมรด
อ. ชีระ ภูมิณี	รด์ลช	ดลชม	ฟชลช	ฟมรด
	มดรม	ชดลช	มชลช	ดชลด
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ชลรด์	ทลชม	ลชมร	ชมรด
	ชลรด์	ทลชม	ลชมร	ชมรด

ท่อน 1 ประโยคที่ 1 วรรคหลัง

	ด ด _ด	_ร_ช ร ร	_ม_	ช ล_ด ฟ ด
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	รตมร	ดทลช	รทลช	ดชลด
	รตมร	ดทลช	รทลช	ดชลด
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	_ด_ร	_ม_ช	_ม_ช	_ล_ด
	มรตม	รลตช	มลทช	ดชลด
อ. วรยศ สุขสายชล	_ร_ม	ดทลช	ทลช	รลท
	ด_ร_ม	ดทลช	ทลช	รลท
อ. ชีระ ภูมิ	ดมช	รลตช	มชช	ดชลด
	รลตช	ดลช	ลชม	ชมร
อ. สุสันต์ พ่วงกลัด	ชลด	ดทลช	ทลช	ทลด
	ชลด	ดทลช	ทลช	ทลด

ลูกตกเสียง เร

ท่อน 3 ประโยคที่ 6 วรรคหน้า

	ร ม _ด	ฟ ช ร ม	_ล ช ฟ	ช ฟ ม ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชดรม	ฟดฟ	ชดฟ	ชฟม
	ชดรม	ฟดฟ	ชดฟ	ชฟม
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	มรตม	รทลช	ฟลช	ชฟม
	มรตม	รทลช	ฟลช	ชฟม
อ. วรยศ สุขสายชล	ดรม	ลตช	มชล	ชลด
	ดรม	มชล	รชล	ชลด
อ. ชีระ ภูมิ	ชดรม	ฟดฟ	ชดฟ	ชฟม
	ชดรม	ฟชช	ดชด	ชฟม
อ. สุสันต์ พ่วงกลัด	ชดรม	รทลช	ฟลช	ชฟม
	ชดรม	ฟดฟ	ลชฟ	ชฟม

ท่อน 2 ประโยคที่ 8 วรรคหลัง

	_ ร _ ช ล ช	_ ล _ ท ล ท	_ ล _ ท ล ท	_ ด _ ร ด ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชทลท	รชลท	ดร์ดช	ลทดร์
	ร _ ช ทลชช	_ _ ลท	_ ล _ ท	_ ด์ _ ร
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ทลชช	รชลท	ดร์ดช	ลทดร์
	_ ร _ ช	_ ล _ ท	ทลชลท	_ ด์ _ ร
อ. วรยศ สุขสายชล	ลชฟม	รชรช	รชลท	ลทดร์
	ลชฟม	รชรช	รชลท	ลทดร์
อ. วีระ ภูมิณี	รชลช	รชลท	ดร์รช	ลทดร์
	_ ร _ ม	ทลชลท	_ ล _ ท	_ ด์ _ ร
อ. สุสันต์ พ่วงกลัด	ชทลท	รชลท	ลชฟม	ชฟมร
	_ ร _ ช	_ รลท	ลชลท	_ ด์ _ ร

ท่อน 3 ประโยคที่ 2 วรรคหลัง

	_ _ ด ล	ด ล ช ม	ช ล ม ช	ล ช ม ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	รмฟช	ดลชฟ	มฟชล	ชฟมร
	ลชฟล	ชฟมช	ฟมรฟ	มรดร
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	รмฟช	ดลชฟ	มฟชล	ชฟมร
	ชลชช	ฟชฟฟ	มฟมม	รмรร
อ. วรยศ สุขสายชล	ชดฟล	ชฟดฟ	มรดร	ชฟมร
	ชดฟล	ชฟดฟ	มรชร	ชฟมร
อ. วีระ ภูมิณี	รмฟช	ดลชฟ	มฟชล	ชฟมร
	รмฟช	ดลชฟ	มฟชล	ชฟมร
อ. สุสันต์ พ่วงกลัด	รмฟช	ดลชฟ	ดรмฟ	ชฟมร
	รмฟช	ดลชฟ	ดรмฟ	ชฟมร

ท่อน 3 ประโยคที่ 4 วรรคหลัง

	ด ล	ด ล ช ม	ช ล ม ช	ล ช ม ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	รมฟช	ดัลชฟ	มฟชล	ชฟมร
	ลชฟล	ชฟมช	ฟมรฟ	มรดร
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	รมฟช	ดัลชฟ	มฟชล	ชฟมร
	ชลชช	ฟชฟฟ	มฟมม	รמר
อ. วรยศ สุขสายชล	ชดัลฟ	ชฟดฟ	มรดร	ชฟมร
	ชดัลฟ	ชฟดฟ	มรชช	ชฟมร
อ. ชีระ ภูมิณี	รมฟช	ดัลชฟ	มฟชล	ชฟมร
	รมฟช	ดัลชฟ	มฟชล	ชฟมร
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	รมฟช	ดัลชฟ	ดรมฟ	ชฟมร
	รมฟช	ดัลชฟ	ดรมฟ	ชฟมร

ท่อน 3 ประโยคที่ 5 วรรคหลัง

	ด ล ม ร	ช ช ม	ล ล ด	ด ด ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ดัลชช	รรมชล	ร้ดัลดัล	ชลดัล
	ดรมช	รรมชล	มชลดัล	ชลดัล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ดรมช	รรมชล	มชลดัล	ชลดัล
	ดรมช	รรมชล	มชลดัล	ชลดัล
อ. วรยศ สุขสายชล	ร้ดัลช	ดัลชฟ	ดรดฟ	ชฟมร
	ลชฟล	ชฟดฟ	มฟชล	ชฟมร
อ. ชีระ ภูมิณี	ดรมช	รรมชล	มชลดัล	ชลดัล
	ดัลชช	ดัลชล	ร้ดัลดัล	ชลดัล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดัลชช	รรมชล	ร้ดัลดัล	ชลดัล
	ดัลชล	ชลดัล	ลดัล	ดัล

ท่อน 3 ประโยคที่ 10 วรรคหลัง

	_ ร _ ช ล ช	_ ล _ ท ล ท	_ ล _ ท ล ท	_ ด _ ร ด ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ร มรช	ร ชลท	ด รัดช	ล ทด ร
	ร _ ช ทลชรช	_ _ ลท	_ ล _ ท	_ ด _ ร
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	_ ร _ ช	ร ชลท	ทลชลท	_ ด _ ร
	ลชฟม	รชลท	ด รัดท	ล ทด ร
อ. วรยศ สุขสายชล	_ ร _ ม	ด มช _ ลท	_ ล _ ท	_ ด _ ร
	รชลช	ร ชลท	ด รัดท	ล ทด ร
อ. ชีระ ภูมิณี	_ ร _ ช	ทลชลท	_ ล _ ท	_ ด _ ร
	ชทลท	ร ชลท	ลชฟม	ชฟมร
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	_ ร _ ช	_ ร ลท	ลชลท	_ ด _ ร

ลูกตกเสียง มี

ท่อน 3 ประโยคที่ 1 วรรคหน้า

	_ _ _ ร ร	ม ม _ ม	_ _ _ ม ช	ม ม _ ม
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	_ _ มร	มมมม	_ ร _ ช	มมมม
	_ _ มร	มมมม	_ ร _ ช	มมมม
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	_ _ _ ร	มมมม	_ ร _ ช	_ มมม
	_ _ _ ร	มมมม	_ ร _ ช	มมมม
อ. วรยศ สุขสายชล	ชลทด	ทลทด	ทด รัด	ทลชม
	ชชชช	ชชชช	ลลลล	ชชชช
อ. ชีระ ภูมิณี	_ _ _ ร	มมมม	_ _ _ ช	มมมม
	ชลทด	ร ม ม ม	ร ด ทล	ชมมม
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	_ _ _ ร	มมมม	_ _ _ ช	มมมม
	ชลชช	ชลชช	ด ลชช	ชลชช

ท่อน 3 ประโยคที่ 3 วรรคหน้า

	____ ร ร	ม ม _ ม	____ ม ช	ม ม _ ม
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ลลลม	ชชชม	ดัดดัด	ชลชม
	ลลลม	ชชชม	ดัดดัด	ชลชม
อ. เณลิม ม่วงแพศรี	ชชชช	ชชชม	ดัดดัด	ชชชม
	ดัดดัด	ดัดดัด	ชชชช	ชชชม
อ. วรยศ สุขสายชล	ลลลม	ชชชด	ลลลร	มลชม
	ลลชม	ดัดชม	ลลชม	ดัดชม
อ. ชีระ ภูมิณี	ลลลร	ชชชม	ดัดดัด	ชชชม
	ชชชม	ชลชม	ชชชม	ชลชม
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ชชชช	ชชชม	ลลลร	ชชชม
	ชชชม	ชลชม	ชชชม	ชลชม

ท่อน 3 ประโยคที่ 1 วรรคหลัง

	____ ร ร	ม ม _ ม	____ ม ช	ม ม _ ม
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชลลล	รลลล	รลลล	มดลล
	รลลล	รลลล	ลลลล	ลลลล
อ. เณลิม ม่วงแพศรี	ชลลล	รลลล	รลลล	มดลล
	ชลลล	รลลล	ลลลล	ลลลล
อ. วรยศ สุขสายชล	ฟลลล	ฟลลล	รลลล	มดลล
	ชชชม	ลลลล	ดัดดัด	ลลลล
อ. ชีระ ภูมิณี	ชลลล	ชลลล	ลลลล	ลลลล
	ชลลล	ลลลล	ชลลล	ชลลล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ชลลล	ชลลล	ชลลล	ลลลล
	ชลลล	ชลลล	ชลลล	ลลลล

ท่อน 3 ประโยคที่ 3 วรรคหลัง

	___ ร ร	ม ม _ ม	___ ม ช	ม ม _ ม
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	รมชล	รลทด้	ร้ดลช	ด้ลชม
	รมชล	รลทด้	ร้ดลช	ด้ลชม
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชลทล	รลทด้	ทร้ชด้	ทลชม
	ทลชลท	ด้ลทด้	ร้ทด้ร้	มดรม
อ. วรยศ ศุขสายชล	ลชมร	ชมรด	รมชว	มดรม
	ชดชม	รมชด	รมชว	มดรม
อ. ชีระ ภูมณี	ชดชม	ชวชด	ชมชว	ชดชม
	ชวชม	ลชทล	ด้ทร้ด้	ทลชม
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ชลชว	ชมรด	ชลร้ด้	ทลชม
	ชลชว	ชมรด	ชลร้ด้	ทลชม

ลูกตกเสียง ชอล

ท่อน 2 ประโยคที่ 8 วรรคหน้า

	ม ม _ ม	_ ม ช _ ร	ร ร _ ด	ดด _ ช _ ช
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชลทช	ลทด้ร้	มชลช	มรดช
	_ ล _ ท	_ ด้ _ ร้	_ มชว	มรดช
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชลทช	ลทด้ร้	มชดฟ	มรดช
	ทลชลท	_ ด้ _ ร้	_ ม้ _ ร้	_ ด้ _ ช
อ. วรยศ ศุขสายชล	ชลทช	ลทด้ร้	ชลชฟ	มรดท
	ชลทช	ลทด้ร้	ชลชฟ	มรดท
อ. ชีระ ภูมณี	ฟชลท	ลทด้ร้	ด้ทด้ร้	ด้ทลช
	ร้ชลท	_ ด้ _ ร้	ด้ทด้ร้	_ ด้ _ ช
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ชลทช	ลทด้ร้	ด้ทด้ร้	ด้ทลท
	_ ม _ ม	_ _ _ ร	_ _ _ ด	_ _ _ ช

ท่อน 3 ประโยคที่ 2 วรรคหน้า

	_ ด _ ด	ด ด _ ร	ร ร _ ม	ม ม _ ช _ ช
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช
	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช
	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช
อ. วรยศ สุขสายชล	ฟชลม	ฟชรฟ	ฟมลฟ	ฟดฟล
	ฟชลจ	มรมด	ฟมชม	ลมฟล
อ. ชีระ ภูมิณี	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช
	ฟชรม	ฟดรม	ฟชรม	ฟทลช
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช
	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช

ท่อน 3 ประโยคที่ 4 วรรคหน้า

	_ ด _ ด	ด ด _ ร	ร ร _ ม	ม ม _ ช _ ช
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ดรมด	รมชร	มดรม	ฟชฟล
	ดรมด	รมชร	มดรม	ฟชฟล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช
	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช
อ. วรยศ สุขสายชล	ฟชลม	ฟชลด	มรฟม	ชมฟล
	ลรต์ช	ลชฟม	รดรม	ฟดฟล
อ. ชีระ ภูมิณี	ชมรด	ลชฟม	รชรม	ฟทลช
	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช
	ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช

ท่อน 3 ประโยคที่ 10 วรรคหน้า

	ม ม _ ม	_ ม ช _ ร	ร ร _ ด	ด ด _ ช _ ช
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชลทช	ลทจ้ร	มชลช	มรดช
	_ ล _ ท	_ จ้ _ ร	_ ม _ ร	มรด_ช
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชลทช	ลทจ้ร	ด้ทจ้ร	ด้ทลช
	ทลชลท	_ จ้ _ ร	_ ม _ ร	_ จ้ _ ช
อ. วรยศ ศุขสายชล	ชลทช	ลทจ้ร	ชลชฟ	มรดท
	_ ล _ ท	_ จ้ _ ร	ด้ทจ้ฟ	_ ร้ด้ท
อ. ชีระ ภูมิ	รชลท	ลทจ้ร	ด้ทจ้ร	ด้ทลช
	_ ชลท	_ จ้ _ ร	_ _ _ ด้	ทร้ด้ _ ช
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ทชลท	ลทจ้ร	ด้ทจ้ร	ด้ทลท
	_ ม _ ม	_ _ _ ร	_ _ _ ด	_ _ _ ช

ท่อน 1 ประโยคที่ 2 วรรคหลัง

	_ _ ม _ ร	ม ร ด ล	ด ร ล ด	ร ด ล ช
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	มชทลช	มรดล	ด้ฟชล	ร้ด้ลช
	มชลช	มรดล	ด้ฟชล	ร้ด้ลช
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	มชดฟ	มรดล	ด้มชล	ร้ด้ลช
	มดมร	ฟด้รล	ด้ฟชล	ร้ด้ลช
อ. วรยศ ศุขสายชล	รมชฟ	มรดฟ	ชลทร	ด้ทลช
	ชมชร	มรดฟ	ชลทร	ด้ทลช
อ. ชีระ ภูมิ	ฟมชฟ	มรดฟ	ชลทร	ด้ทลช
	ชลทด	ทร้ด้ท	ลชฟด	รมฟช
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	มลชร	มรดล	ชลจ้ร	ด้ทลช
	มชดฟ	มรดล	ด้ลชม	ชด้ลช

ลูกตกเสียง ลา

ท่อน 1 ประโยคที่ 1 วรรคหน้า

	_ ช _ ช ร	ช _ ด ร ด	_ ม ร ด ม ร ด	_ ท _ ล ท ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	_ _ ทลช	รช _ ด	_ ร _ ด	_ ท _ ล
	ทชลท	ด่มรด	ชลชด	รด์ทล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	_ ทลช	รช-ด	_ _ มรด์	_ ท _ ล
	ทลชลท	ลทดร์	ชลทร	ชดทล
อ. วรยศ สุขสายชล	_ ทลช	รช-ด	ท _ มรด์	_ ท _ ล
	รชลท	ดช _ มรด์	ชรชด	รด์ทล
อ. ชีระ ภูมิ	ชลชร	ชลชด	ทดร์ล	รด์ทล
	ทลชร	ชลชด	ทดร์รด์	ทลชล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	_ _ ทลช	รช _ ด	_ ร _ ด	_ ท _ ล
	ชรชล	รลทด	ทดร์ล	รด์ทล

ท่อน 3 ประโยคที่ 5 วรรคหน้า

	ช ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ม _ ร _ ม _ ร	_ ด _ ล _ ด _ ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	รชล	ชลดร์	มชลช	มรดล
	รชล	ชลดร์	มชลช	มรดล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชลดล	รด์มร	ชมรด	มรดล
	ชลดล	รด์มร	ชมรด	มรดล
อ. วรยศ สุขสายชล	มชมล	ชดลร์	ด่มรด์	มรด์ล
	ชลทช	ลทดร์	ชลชฟ	มรดด
อ. ชีระ ภูมิ	มดรม	ชลดร์	ดชลด	ดฟชล
	ดลชม	ลชมร	ฟมชฟ	มรดล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ด่มชล	ชลดร์	มชดฟ	มรดล
	ด่มชล	ชลดร์	มชดฟ	มรดล

ท่อน 3 ประโยคที่ 6 วรรคหลัง

	ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ม ร ด ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ดัลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล
	ดัลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ดัลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล
	มดรม	ชลด์ร	มชลด	ลฟชล
อ. วรยศ สุขสายชล	ดัลชม	ดฟมร	ดมชฟ	มรดล
	ดัลชฟ	ดฟมร	ฟมชฟ	ลชดัล
อ. ชีระ ภูมิณี	ดัลชม	ลชมร	ฟมชฟ	มรดล
	ดัลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดมชล	ชฟมร	มชดฟ	มรดล
	ดัลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล

บันไดเสียง ฟา (ฟชล ดร)

เสียง ฟา

ท่อน 1 ประโยคที่ 3 วรรคหน้า

	ด _ ม ด ม	ร ด ร ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ ด
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	รมดร	ลด์ชล	ฟชรม	ฟลชฟ
	รมดร	ลด์ชล	รμφช	ดัลชฟ
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	รمرت	ทลลลล	รμφช	ดัลชฟ
	รมดร	ลดชด	ลชฟร	ดัลชฟ
อ. วรยศ สุขสายชล	ลลลร	ลด์ลช	ฟชรม	ฟลชฟ
	ดฟมร	ดฟชล	ทด์รด์	ทลชฟ
อ. ชีระ ภูมิณี	ดรมฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ
	มรดฟ	มฟชล	รμφล	รชรฟ
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	มรดร	มฟชล	ดร์ดล	ดัลชฟ
	มรดร	ดัลชด	ลชฟช	ดัลชฟ

ท่อน 1 ประโยคที่ 8 วรรคหน้า

	ร ร _ ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ ด
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	รรมด	ลลลช	ฟชรม	ฟลชฟ
	รรมด	ลลลช	ฟชรม	ฟลชฟ
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	รรมด	ลลลช	ลชฟร	ดลชฟ
	รรมด	ลลลช	ลชฟร	ฟช_ฟ
อ. วรยศ ศุขสายชล	รรมด	ลลลช	ฟชรม	ฟลชฟ
	ชลลช	ลลลฟ	ชดรม	ฟลชฟ
อ. ชีระ ภูมิณี	รรมด	ลลลช	มดรม	ฟลชฟ
	รรมด	ลลลช	ลชฟม	รล _ ฟ
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ชลลล	ลลลช	ฟชรม	ฟลชฟ
	ชลลล	ลลลช	ฟชรม	ฟลชฟ

ท่อน 2 ประโยคที่ 1 วรรคหน้า

	___ ล	_ ล _ ล	_ ด _ ล ด ล	_ ช _ ฟ ช ฟ
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	___ ล	_ ลลล	ดลลช	ดลชฟ
	ดลชฟ	มฟชล	ดลลช	ดลชฟ
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	___ ล	_ ลลล	ดลลช	ดลชฟ
	ลลลล	ลลลล	รรมฟช	ดลชฟ
อ. วรยศ ศุขสายชล	ลลลล	ลลลล	ดลลช	ดลชฟ
	ลลลล	ลลลล	รรมฟช	ดลลล
อ. ชีระ ภูมิณี	___ ล	_ ลลล	ดลลช	ดลชฟ
	ดลลล	มฟชล	ฟชลช	ดลชฟ
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	___ ล	_ ลลล	ดลลล	ดลชฟ
	มดลล	มฟชล	ดลลล	ดลชฟ

ท่อน 2 ประโยคที่ 4 วรรคหน้า

	_ด_ฟ ช ฟ	_ช_ล ช ล	_ด_ล ด ล	_ช_ฟ ช ฟ
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ดรมฟ	ลชดัล	ร้ดัลช	ดัลชฟ
	ดรมฟ	ลชดัล	ด้ร้ดัลช	ดัลชฟ
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ดรมฟ	ชลลลล	ด้ร้ดัล	ชฟฟฟฟ
	ดรดด	ทลชท	ลชฟล	ชฟชด
อ. วรยศ ศุขสายชล	ดฟมร	ดชดัลท	ลชรม	ฟลชฟ
	มรดฟ	มฟชล	ด้ร้ดัลช	ดัลชฟ
อ. ชีระ ภูมิณี	มรดด	ทลชท	ลชฟช	ดัลชฟ
	มรดฟ	ลชดัล	ฟชลช	ดัลชฟ
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	มรดร	มฟชล	ด้ร้ดัล	ดัลชฟ
	มรดร	ดัลชด	ลชฟช	ดัลชฟ

ท่อน 3 ประโยคที่ 7 วรรคหน้า

	___ล	_ล_ล	_ด_ล ด ล	_ช_ฟ ช ฟ
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ดัลชฟ	มฟชล	ร้ดัลช	ดัลชฟ
	ดัลชฟ	มฟชล	ด้ร้ดัลช	ดัลชฟ
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ลชลล	ลดัลล	ด้ร้ดัลช	ดัลชฟ
	ดัลลล	ดัลลล	ด้ร้ดัล	ดัลชฟ
อ. วรยศ ศุขสายชล	ลดัลร	ลดัลล	รมฟช	ดัลชฟ
	ลดัลร	ลดัลล	ดรมฟ	ชฟมร
อ. ชีระ ภูมิณี	ดรมฟ	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ลชลล	ลดัลล	มรดร	มฟชล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดัลลล	ดัลฟชล	ด้ร้ดัลช	ดัลชฟ
	ดัลลลล	ดัลฟชล	ด้ร้ดัล	ดัลชฟ

ท่อน 2 ประโยคที่ 2 วรรคหลัง

	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ ฟ
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ดัลชฟ	มฟชล	ฟชรม	ฟลชฟ
	ดัลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	รรมร	ลลลล	รชร	รฟฟฟ
	ชร	ดัลลล	ดัดดด	รฟฟฟ
อ. วรยศ ศุขสายชล	ดร์ดล	ดฟชล	ดรฟช	ดัลชฟ
	ดร์ดล	ดฟชล	ดร์ฟช	ดัลชฟ
อ. ชีระ ภูมิณี	ดรมฟ	มฟชล	ฟชลช	ดัลชฟ
	ดรมฟ	ลชดล	ร้ดลช	ดัลชฟ
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดรชฟ	ลชดล	ร้ดลช	ดัลชฟ
	ดัลชฟ	ดัลลล	ทดร์ด	ทลชฟ

ท่อน 2 ประโยคที่ 3 วรรคหลัง

	ร ฟร ด	_ ด ด ล	_ ล _	ด ร _ ฟ ท ฟ
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ฟรดล	ดัลลล	ลชฟร	ฟลชฟ
	ฟรดล	ดัลลล	ลชฟร	ฟลชฟ
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ฟรดล	ชฟรด	ลชฟร	ดัลชฟ
	ฟรดล	ชฟรด	ลชฟร	ดัลชฟ
อ. วรยศ ศุขสายชล	ฟลลร	ลดัดด	ลชฟด	รฟฟฟ
	ลชฟร	ชฟรด	ดัลลล	ฟลชฟ
อ. ชีระ ภูมิณี	ฟรดล	ชฟรด	ลชฟร	ดัลชฟ
	ดรฟด	รฟชร	ฟลลร	ดัลชฟ
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ฟรดล	ชฟรด	ลชฟร	ดัลชฟ
	ฟรดล	ดัลลล	ลชฟร	ดัลชฟ

ท่อน 2 ประโยคที่ 6 วรรคหลัง

	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ ฟ
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ดัลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ
	ดัลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	รหมด	ลดัลช	ฟชรม	ฟลชฟ
	รหมด	ลดัลช	ลชฟร	ดัลชฟ
อ. วรยศ สุขสายชล	รมฟช	ลดรม	ฟชลช	ดัลชฟ
	ดร์มรด์	ลดัลช	ฟชรม	ฟลชฟ
อ. ชีระ ภูมิณี	ดร์ดัล	ดัลฟลช	มดรม	ฟลชฟ
	ดร์ดัล	ดัลฟลช	ฟดรม	ฟลชฟ
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดชฟ	ลชดัล	รด์ลช	ดัลชฟ
	รด์ลลดร์	ล_รด์ล_ช	ฟรฟช	ดัลชฟ

ท่อน 3 ประโยคที่ 8 วรรคหลัง

	_ ด _ ร ด ร	_ ด ด _ ล	ล ล _ ช	ช ช _ ฟ ฟ
อ. เบญจรงค์ ธนโกเศศ	ดัลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ
	ดัลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	รมฟช	ลดัลช	มดรม	ฟลชฟ
	รมฟช	ลดัลช	ฟดรม	ฟลชฟ
อ. วรยศ สุขสายชล	รมฟช	ลดชม	ฟชลช	ดัลชฟ
	ดร์ฟช	ลดัลช	ฟชรม	ฟลชฟ
อ. ชีระ ภูมิณี	ดัดดัล	ดัลฟลช	ฟดรม	ฟลชฟ
	ดัดรด์	รฟลช	มดรม	ฟลชฟ
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดัลชฟ	ลชดัล	รด์ลช	ดัลชฟ
	ดัลชฟ	ลชดัล	รด์ลช	ดัลชฟ

ลูกตกเสียง ซอล

ท่อน 1 ประโยคที่ 7 วรรคหน้า

	ล ด ซ	ล ช ฟ ม	ร ม ร ด	ฟ ช ร ม
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ซลดัดช	ลชฟม	รดรม	รมฟช
	ซลชชช	รมรร	ชดรม	รมฟช
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ซลชชช	รมรร	ชดรม	รมฟช
	ซลชชช	รมรร	มรดรม	รมฟช
อ. วรยศ สุขสายชล	ซ_ทลชฟ	ดฟมร	ชดรม	รมฟช
	ซลชชช	รมรร	ชดรม	รมฟช
อ. ชีระ ภูมิณี	ดัดดัดช	ลชฟม	รดรม	รมฟช
	ซลชชช	รมรร	ชดรม	รมฟช
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ซลชชช	รมรร	ชดรม	ฟชลช
	ซลดัดช	ลชฟม	รดรม	รมฟช

ท่อน 2 ประโยคที่ 7 วรรคหน้า

	ด ร ล	ฟ ร ด ด	ด ร ด ล	ฟ ช ด ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ซลดัดร	ลชฟร	ดัดชฟ	ดรฟช
	ซลดัดร	ลชฟร	ดัดชฟ	ดรฟช
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ดัดดัดร	ลชฟร	ดัดชฟ	รัดลช
	ซลดัดร	ลชฟร	ดัดชฟ	รัดลช
อ. วรยศ สุขสายชล	ลดัดร	ฟชฟด	มรมด	รมฟช
	ซลดัดร	ฟชฟร	ลชฟร	ดรฟช
อ. ชีระ ภูมิณี	ซลดัดช	ลชฟร	ฟชลร	ชฟลช
	ซลดัดช	ลชฟร	ฟชลช	ฟรฟช
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	รัดลัด	ซลดัดร	ชฟรฟ	ดรฟช
	_ดรด	ฟรดร	ชฟรฟ	ลชฟช

ท่อน 3 ประโยคที่ 9 วรรคหน้า

	ด ร _ ล	ฟ ร ด ด	ด ร ด ล	ฟ ช ด ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชลดร์	ลชฟร	ดัลชฟ	ดรฟช
	ชลดร์	ลชฟร	ดัลชฟ	ดรฟช
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชลดร์	ลชฟร	ดัลชฟ	ดดัลช
	ชลดร์	ลชฟร	ดัลชฟ	ชดัลช
อ. วรยศ สุขสายชล	ดรฟด	รฟดร	ชฟรช	ชลฟช
	ดรฟด	รชฟร	ฟลชฟ	ชดัลช
อ. ชีระ ภูมิ	ดัลดช	ลชฟร	ดรฟร	ชฟลช
	ชลดช	ลชฟร	ฟดรฟ	ดรฟช
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	รดลด	ชลดร์	ชฟรฟ	ดรฟช
	_ ดรด	ฟรดร	ชฟรฟ	ลชฟช

ท่อน 1 ประโยคที่ 4 วรรคหลัง

	_ _ ม ร	ม ร ด ล	ด ร ล ด	ร ด ล ช
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชลทด	ทลทร	ดัลทท	ดัลทช
	ชลทด	ทลทร	ดัลทท	ดัลทช
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชลทร	ดัลทท	ลชฟร	ดัลทช
	ชลทร	ดัลดัลทท	ลชฟด	ดัลทช
อ. วรยศ สุขสายชล	ดัลทท	ดัลชดัลท	ลชฟด	ดัลทช
	ดัลทท	ดัลชท	ลชฟด	ดัลทช
อ. ชีระ ภูมิ	ชลทด	ทร็ดท	ฟชลท	ดัลทช
	ชลทด	ทร็ดท	ลชฟช	ดัลทช
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ชลทด	ทร็ดท	ฟชลท	ดัลทช
	ชลทร	ดัลทท	ดัลชดัลท	ลชฟช

ลูกดกเสียง ลา

ท่อน 2 ประโยคที่ 2 วรรคหน้า

อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ฟชฟล	ชลตร์	ลชฟด	ฟรดล
	ฟชฟล	ชลตร์	ลชฟด	ฟรดล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ฟชฟล	ชลตร์	มชดฟ	มรดล
	มดรม	ชลตร์	ฟชลต์	ลฟชล
อ. วรยศ สุขสายชล	ชดรม	ชลตร์	มชลต์	รมชล
	มดรม	ชลตร์	ดฺชลต์	รฟชล
อ. ชีระ ภูมิณี	มดรม	ชลตร์	มชลต์	ดฟชล
	ดฺลชม	รมชร	มชลช	มรดล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดฺฟชล	ชลตร์	ลชฟด	ฟรดล
	ดฺชดฺล	ชลตร์	มชชร	มรดล

ท่อน 2 ประโยคที่ 6 วรรคหน้า

อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ฟชฟล	ชลตร์	ลชฟด	ฟรดล
	ฟชฟล	ชลตร์	ลชฟด	ฟรดล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ฟชลต์	ชลตร์	มชฟ	มรดล
	ฟชลต์	ชลตร์	มฟชฟ	มรดล
อ. วรยศ สุขสายชล	ดฺรฺดฺช	ดฺลชฟ	มรดฟ	มฟชล
	ดรมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. ชีระ ภูมิณี	ดรมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ดฺฟชล	ชฟมร	ฟมชฟ	มรดล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดฺฟชล	ชลตร์	ลชฟด	ฟรดล
	ดฺชดฺล	ชลตร์	มชดฟ	มรดล

ท่อน 3 ประโยคที่ 8 วรรคหน้า

	ช ล _ ฟ	_ ด _ ร ด ร	_ ฟ _ ร ฟ ร	_ ด _ ล ด ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ฟชลด	ชลดร	ลชฟด	ฟรดล
	ฟชฟล	ชลดร	ลชฟด	ฟรดล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ฟชลด	ชลดร	ดฟชฟ	มรดล
	ฟชลด	ชลดร	มฟชฟ	มรดล
อ. วรยศ สุขสายชล	มดรม	ชลดร	ดชลด	รฟชล
	มดรม	ชลดร	ดชลด	รฟชล
อ. ชีระ ภูมิ	มดรม	ฟลชฟ	ชลดช	ลชดล
	รมฟล	ชฟมร	ฟมชฟ	ลชดล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดฟชล	ชลดร	ลชฟด	ฟรดล
	ดฟชล	ชลดร	ลชฟด	ฟรดล

ท่อน 1 ประโยคที่ 3 วรรคหลัง

	_ ร ล _ ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ดฟมร	ชรมฟ	ชดลช	ลรด์ล
	ลชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. วรยศ สุขสายชล	ดรมร	ชรมฟ	ชลดช	ลฟชล
	ดรมร	ชรมฟ	ชลดช	ลฟชล
อ. ชีระ ภูมิ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	มรดร	มฟชม	ฟชลฟ	มฟชล

ท่อน 1 ประโยคที่ 8 วรรคหลัง

	_ ร ล _ ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	_ ล _ ต์	_ ร _ ฟ	_ _ ลช	ฟช _ ล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	_ ล _ ต์	_ ร _ ฟ	_ _ ลช	ฟช _ ล
อ. วรยศ สุขสายชล	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ดฟมร	ชรมฟ	ชลตช	ลฟชล
อ. ชีระ ภูมิณี	มดรม	ฟลชฟ	ชตลช	ลรตล
	_ ล _ ต์	_ ร _ ฟ	_ _ ลช	ฟช _ ล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	มดรม	ฟรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	รตล _ ต์	_ ร _ ฟ	_ _ ลช	ฟช _ ล

ท่อน 2 ประโยคที่ 1 วรรคหลัง

	_ ร ล _ ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ดลรต	ฟรชฟ	ลชฟช	ลรตล
อ. วรยศ สุขสายชล	มดรม	รดรฟ	มรมช	ฟมฟล
	มดรม	ฟรมฟ	ชลตช	ลฟชล
อ. ชีระ ภูมิณี	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	มดรม	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ท่อน 2 ประโยคที่ 4 วรรคหลัง

	_ ร ล _ ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลตชล
	รมฟร	มฟชม	ฟชลฟ	มฟชล
อ. วรยศ สุขสายชล	มดรม	รดรฟ	ชลตช	ลฟชล
	มดรม	ฟรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. ชีระ ภูมิณี	ดฟมร	ชรฟม	ชมฟช	ลฟชล
	มรตร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	มดรม	ฟลชฟ	มรตร	มฟชล

ท่อน 2 ประโยคที่ 5 วรรคหลัง

	ช ฟ ฟ ร	ร ร ด _ ด	ฟ ร ร ด	ด ด ล _ ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ฟรตล	ดัดตฟ	มฟชฟ	มรตล
	ฟรตล	ดัดตฟ	มฟชฟ	มรตล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	รรรล	ดัดตร	ดัดตช	ลชตล
	ฟรตล	ดัดตร	ดัดตช	ลชตล
อ. วรยศ สุขสายชล	ฟชฟล	ดัดตฟ	มรตช	ดัลลล
	ฟรตล	ดัดตล	รตลช	ลลชล
อ. ชีระ ภูมิณี	ชฟรฟ	รดรด	ฟรตร	ดลตล
	ฟรตล	ดัลรต	รตลช	ลชตล
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ชฟรฟ	รดรด	ฟรฟร	ดลตล
	ฟรตล	ดัดตฟ	มรตช	ดัลลล

ท่อน 3 ประโยคที่ 7 วรรคหลัง

	_ ร ล _ ช	ด ด _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	มดรม	ฟรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
อ. วรยศ สุขสายชล	ดรมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	มดรม	รดรฟ	ฟมฟช	ฟมฟล
อ. ชีระ ภูมิณี	ดัลชฟ	ชฟมร	ฟมชฟ	มรดล
	ชฟมฟ	ชรมฟ	ชลชฟ	มรดล
อ. สุสันต์ พ่วงกลัด	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
	มดรม	ฟรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ลูกตกเสียง โด

ท่อน 1 ประโยคที่ 4 วรรคหน้า

	_ ฟ _ ฟ	ฟ ฟ _ ช	ช ช _ ล	ล ล _ ด ด
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ฟชฟฟ	ชลชช	ลดัลล	ดร์ดัด
	ฟชฟฟ	ชลชช	ลดัลล	ดร์ดัด
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ฟชฟฟ	ชลชช	ลดัลล	ดร์ดัด
	ฟชฟฟ	ชลชช	ลดัลล	ดร์ดัด
อ. วรยศ สุขสายชล	ทดร์ล	ทดร์ชล	ท_มร์ดัพ	ชลทาร์
	ทดร์ฟ	ชดร์ชล	ทดท์ฟ	ชลทาร์
อ. ชีระ ภูมิณี	ฟดฟฟ	ชลชช	ลดัลล	ดร์ดัด
	ดัลชฟ	ดฟชล	ทดท์ล	ชลทดท์
อ. สุสันต์ พ่วงกลัด	ดัลชฟ	ดรฟช	ดัพชล	ทดร์ดัด
	ดัลชฟ	ดฟลช	ลฟชล	ทดร์ดัด

ท่อน 2 ประโยคที่ 3 วรรคหน้า

	__ ล ช	ล ช ฟ ร	ฟ ช ร ฟ	ช ฟ ร ด
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ดัลดช	ลมชร	ลชลม	ชรมด
	ดัลดช	ลฟชร	ฟชลฟ	ชรฟด
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ชฟลช	ลฟชร	ฟรชฟ	ชรฟด
	ฟชลช	ลฟชร	ลชลฟ	ชรฟด
อ. วรยศ สุขสายชล	ดัลรด์	ลชฟร	ฟชลร	ชฟรด
	รฟรด์	ลชฟร	ฟชลร	ชฟรด
อ. ธีระ ภูมิ	ชลดช	ลชฟร	ฟชลร	ชฟรด
	ชลดช	ลชฟร	ฟชลช	ฟรฟด
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดรฟด	ลชฟร	ฟชลร	ชฟรด
	ดรฟด	ลชฟร	ฟชลร	ชฟรด

ท่อน 1 ประโยคที่ 7 วรรคหลัง

	_ ด _ ร ด ร	_ ด _ ล ด ล	ช ช _ ช	_ ล _ ด ล ด
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ลชฟด	รรมฟช	ทลชล	ทดร์รด์
	ดร์รด์	ชลชช	ลฟชล	ชลทด
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ดร์รด์	ชลชช	ทลชล	ทดร์รด์
	ดร์รด์	ชลชช	ทลชล	ทดร์รด์
อ. วรยศ สุขสายชล	ทลชม	รด์ลช	รรมลช	มชลด
	ดร์รด์	ชลชช	ดฟชล	ชลทด
อ. ธีระ ภูมิ	ดัลชฟ	ดฟชล	ทดทล	ชลทด
	ดรร	ชลชช	ดฟชล	ชลทด
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดร์รด์	ชลชช	ดฟชล	ทดร์รด์
	ลชฟม	รรมฟช	ทลชล	ทดร์รด์

ลูกตกเสียง เร

ท่อน 2 ประโยคที่ 5 วรรคหน้า

	ดลชล	ชฟ_ฟ	ลชฟช	ฟร_ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ดัลดร์	ฟฟฟต์	ลชฟต	รรรช
	ดัลดร์	ฟฟฟต์	ลชฟต	รรรช
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ดัลดร์	ฟฟฟต	ลชฟต	รรรช
	ดัลดร์	ฟฟฟต์	ลชฟต	รรรช
อ. วรยศ สุขสายชล	ดัลดร์	ฟฟฟต์	ลชฟต	รรรช
	ดัลชร	ฟรฟฟ	ลชฟต	รรรช
อ. ชีระ ภูมิณี	ดัลชล	ชฟฟฟ	ลชฟช	ฟรฟร
	ดัลดร์	ฟรฟฟ	ชฟรต	รตฟร
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดัลชล	ชฟฟฟ	ลชฟช	ฟรฟร
	ดัลดร์	ฟฟฟต์	ลชฟต	รรรช

ท่อน 2 ประโยคที่ 7 วรรคหลัง

	_ล_ด ล_ด	_ล ล_ช	ชช _ฟ	ฟฟ_ร ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ฟรดล	ร้ดลช	ดัลชฟ	ลชฟร
	ฟรดล	ดร์ฟช	ลดร์ด	ลชฟร
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ลชฟต	ร้ดฟช	ลชรฟ	ชฟตร
	ลฟชล	ดร์ฟช	ลดร์ฟ	ชลดร์
อ. วรยศ สุขสายชล	ดัลร้ด	ร้ฟลช	ลฟลช	ลดรม
	ลฟชล	ดร์ฟช	ลดร์ร	ฟชฟร
อ. ชีระ ภูมิณี	ลฟชล	ดร์ฟช	ลดร์ด	ลชฟร
	ลฟชล	ดร์ฟช	ลฟลช	รฟตร
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ฟชลท	ดัลลช	ลทดัล	ลชฟร
	ฟชลท	ดัลลช	ลชดัล	ลชฟร

ท่อน 3 ประโยคที่ 9 วรรคหลัง

	_ ล _ ด ล ด	_ ล ล _ ช	ช ช _ ฟ	ฟ ฟ _ ร ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	พรดล	รต์ลช	ดัลชฟ	ลชฟร
	พรดล	รต์ลช	ดัลชฟ	ลชฟร
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ลฟชล	ดร์ฟช	ลตรฟ	ชลดร์
	ลฟชล	ดร์ฟช	ลตรฟ	ชลดร์
อ. วรยศ สุขสายชล	ลด์ชล	ดร์ฟช	ลดร์ร	ฟชฟร
	ลร์ดล	ดร์ฟช	ลชฟร	ฟด _ ร
อ. ชีระ ภูมิณี	ลฟชล	ดร์ฟช	ลชฟด	รชฟร
	ลฟชล	ดร์ฟช	ลชฟด	รฟ _ ร
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ฟชลท	ดท์ลช	ลทด์ท	ลชฟร
	ฟชลท	ดท์ลช	ลชดท์	ลชฟร

บันไดเสียง ที (ทด ร ฟช)

ลูกตกเสียง ที

ท่อน 1 ประโยคที่ 6 วรรคหน้า

	_ ฟ _ ท ด ท	_ ด _ ร ด ร	_ ฟ _ ร ฟ ร	_ ด _ ท ด ท
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	พรดท	ลทด์ร	ทดท์ชล	ทรด์ท
	พรดท	ลทด์ร	ทดท์ชล	ทรด์ท
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ฟลชท	ลดท์ร	ชลทร	ชดท์ฟท
	รชฟท	ชดท์ร	ชลทร	ชดท์ฟท
อ. วรยศ สุขสายชล	รฟรช	ฟทด์ร	ชลทร	ชดท์ฟท
	รฟรช	รชร์ด	ทดท์ชล	ทรด์ท
อ. ชีระ ภูมิณี	รฟรช	ฟทด์ร	ชลทร	ชดท์ฟท
	พรดท	ลทด์ร	ชลทด	ทรด์ท
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ฟชลท	ลทด์ร	ชดท์ชล	ทรด์ท
	พรดท	ลทด์ร	ชดท์ชล	ทรด์ท

ลูกตกเสียง โด

ท่อน 1 ประโยคที่ 5 วรรคหน้า

	ด _ _ ช	ท ด ท ล	ร ด ท ล	ท ด ท ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ชลชต์	ทลทต	ทลชล	ทตว์ต
	ชลชต์	ทลทต	ทลชล	ทตว์ต
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ว์ชว์ต	ทลทต	ทลชล	ทตตตตต
	ว์ชว์ต	ทลทต	ทลว์ล	ทตตตตต
อ. วรยศ สุขสายชล	ตตทต	ทตว์ล	ทลว์ล	ว์ลทต
	รมชล	มชลม	ชลตช	มชลต
อ. ชีระ ภูมิณี	_ รชต	ทลทต	ทตว์ต	ทลทต
	ว์ชว์ต	ทลชล	ฟลชล	ว์ลทต
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ชลชต์	ทลทต	ทลว์ต	ทลทต
	_ รชต	ทลทต	ทลว์ล	ทตว์ต

ท่อน 1 ประโยคที่ 5 วรรคหลัง

	_ ด _ ล ฟ	ช ฟ _ ด	ช ล _ ฟ	ท ด ช ล
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ฟลชฟ	ลชฟด	ฟชลฟ	ชลทต
	ฟลชฟ	ลชฟด	ฟชลฟ	ชลทต
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ทตตท	ลชฟด	ฟชลฟ	ชลทต
	ทตตท	ลชฟด	ฟชลฟ	ชลทต
อ. วรยศ สุขสายชล	ทลชฟ	ลชฟม	ชฟมร	ฟมรด
	ทลชฟ	ลชฟม	ชฟมร	ดมรด
อ. ชีระ ภูมิณี	ทลชฟ	ลชฟด	ฟชลฟ	ชลทต
	ทลชฟ	มชฟม	รฟมร	ดมรด
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ทลชฟ	ลชฟด	ฟฟดฟ	ชลทต
	ทลชฟ	ลชฟม	ชฟมร	ฟมรด

ลูกตกเสียง เร

ท่อน 1 ประโยคที่ 6 วรรคหลัง

	ช ร ด	ฟ ฟ ท	ท ท ด	ด ด ร
อ. เบญจรงค์ ชนโกเศศ	ดัลลช	ดัลลท	ดัลลต	รัทว์
	ดัลลช	ดัลลท	ดัลลต	รัทว์
อ. เฉลิม ม่วงแพศรี	ดัลลช	ดัลลท	ดัลลต	รัทว์
	ดลฟช	รฟชท	ฟชทต	รัทว์
อ. วรยศ สุขสายชล	ลชฟด	ฟชลท	ดัลลต	ลชฟร
	ลชฟด	ฟชลท	ดัลลต	ลชฟร
อ. ชีระ ภูมิ	ลชฟด	ฟชลท	ดัลลต	ลชฟร
	ลชฟด	ฟชลท	รชฟท	ชตัท
อ. สุขสันต์ พ่วงกลัด	ดฟชล	ทชลท	ดัลลต	รัทว์
	ลชฟด	ฟชลท	ลชฟช	ลทตว์

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า

การแปรทำนองในวรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกต่างๆ

บันไดเสียง โด

วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงโด	แปรได้	17	รูปแบบจากทำนองเพลง	2 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงเร	แปรได้	35	รูปแบบจากทำนองเพลง	4 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงมี	แปรได้	26	รูปแบบจากทำนองเพลง	2 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงซอล	แปรได้	34	รูปแบบจากทำนองเพลง	3 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงลา	แปรได้	21	รูปแบบจากทำนองเพลง	1 ทำนอง

บันไดเสียง ฟา

วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงฟา	แปรได้	67	รูปแบบจากทำนองเพลง	6 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงซอล	แปรได้	29	รูปแบบจากทำนองเพลง	3 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงลา	แปรได้	50	รูปแบบจากทำนองเพลง	3 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงโด	แปรได้	25	รูปแบบจากทำนองเพลง	3 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงเร	แปรได้	20	รูปแบบจากทำนองเพลง	2 ทำนอง

บันไดเสียง ที

วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงที	แปรได้ 7	รูปแบบจากทำนองเพลง	1 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงโด	แปรได้ 14	รูปแบบจากทำนองเพลง	2 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงเร	แปรได้ 6	รูปแบบจากทำนองเพลง	1 ทำนอง

การใช้เสียงจรในการแปรทำนอง

บันไดเสียง โด

วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงโด	ใช้ทั้งเสียง ฟาและเสียง ที
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงเร	ใช้ทั้งเสียง ฟาและเสียง ที แต่เสียง ที ใช้น้อยมาก
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงมี	ใช้ทั้งเสียง ฟาและเสียง ที แต่เสียง ฟา ใช้น้อยมาก
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงซอล	ใช้ทั้งเสียง ฟาและเสียง ที
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงลา	ใช้ทั้งเสียง ฟาและเสียง ที แต่เสียง ฟา ใช้น้อยมาก

บันไดเสียง ฟา

วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงฟา	ใช้ทั้งเสียง มีและเสียง ที แต่เสียงที ใช้น้อยมาก
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงซอล	ใช้ทั้งเสียง มีและเสียง ที แต่เสียงที ใช้น้อยมาก
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงลา	ใช้แต่เสียง มี
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงโด	ใช้ทั้งเสียง มีและเสียง ที
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงเร	ใช้ทั้งเสียง มีและเสียง ที แต่เสียงที ใช้น้อยมาก

บันไดเสียง ที

วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงที	ใช้แต่เสียง ลา
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงโด	ใช้ทั้งเสียง ลาและเสียงมี
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงเร	ใช้แต่เสียง ลา

การใช้ลูกตกคนละเสียงกับทางฆ้องวงใหญ่ และการใช้เสียงจรเป็นลูกตก ในแต่ละวรรคเพลง

บันไดเสียง โด

วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงโด	ไม่มีลูกตกเสียงอื่น
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงเร	ไม่มีลูกตกเสียงอื่น
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงมี	ไม่มีลูกตกเสียงอื่น
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงซอล	ได้ใช้เสียง ที เป็นลูกตกในท่อน 2 ประโยคที่ 8 วรรคหน้า มีทางของ อ.วรายศ ทั้ง 2 เที้ยว และทางของ อ.สุขสันต์ใน เที้ยวแรก
	ได้ใช้เสียง ที เป็นลูกตกในท่อน 3 ประโยคที่ 10 วรรคหน้า มีทางของ อ.วรายศทั้ง 2 เที้ยว และทางของ อ.สุขสันต์เที้ยวแรก

	ได้ใช้เสียง ลา เป็นลูกตกในท่อน 2 ประโยคที่ 3 วรรคหน้า มีทางของ อ.วรายศทั้ง 2 เที้ยว
	ได้ใช้เสียง ลา เป็นลูกตกในท่อน 3 ประโยคที่ 4 วรรคหน้า มีทางของ อ.เบญจรงค์ทั้ง 2 เที้ยว และทางของ อ.วรายศทั้ง 2 เที้ยว
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงลา	ได้ใช้เสียง โด เป็นลูกตกในท่อน 3 ประโยคที่ 5 วรรคหน้า มีทางของ อ.วรายศ เที้ยวกลับ
	บันไดเสียง ฟา
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงฟา	ได้ใช้เสียง โด เป็นลูกตกในท่อน 2 ประโยคที่ 4 วรรคหน้า มีทางของ อ.เฉลิมเที้ยวกลับ
	ได้ใช้เสียง เร เป็นลูกตกในท่อน 3 ประโยคที่ 3 วรรคหน้า มีทางของ อ.วรายศเที้ยวกลับ
	ใช้เสียง ลา เป็นลูกตกในท่อน 3 ประโยคที่ 3 วรรคหน้า มีทางของ อ. ชีระทั้ง 2 เที้ยว
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงซอล	ไม่มีลูกตกเสียงอื่น
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงลา	ไม่มีลูกตกเสียงอื่น
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงโด	ได้ใช้เสียง เร เป็นลูกตกในท่อน 1 ประโยคที่ 4 วรรคหน้า มีทางของ อ.วรายศ ทั้ง 2 เที้ยว
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงเร	ได้ใช้เสียง ซอล เป็นลูกตกในท่อน 2 ประโยคที่ 5 วรรคหน้า มีทางของ อ.เบญจรงค์ 2 เที้ยว ทางของ อ.เฉลิมทั้ง 2 เที้ยว ทาง อ.วรายศเที้ยวแรก และทาง อ.สุขสันต์ในเที้ยวกลับ
	ได้ใช้เสียง มี เป็นลูกตกในท่อน 2 ประโยคที่ 7 วรรคหลัง มีทางของ อ.วรายศในเที้ยวแรก

บันไดเสียง ที

ใช้ลูกตกเสียงเดียวกันกับทางฆ้องวงใหญ่

เมื่อวิเคราะห์ดูแล้วจะเห็นว่าในการใช้ลูกตกคนละเสียงกับทางฆ้องวงใหญ่จะใช้เฉพาะในวรรคตามเป็นส่วนใหญ่ จะมีเฉพาะทางของ อ.วรายศเท่านั้นที่มีลูกตกคนละเสียงกับทางฆ้องวงใหญ่ในวรรคตอบซึ่งอยู่ในท่อน 2 ประโยคที่ 7 เรียกการดำเนินกลอนที่มีลูกตกคนละเสียงกับทางฆ้องวงใหญ่นี้ว่ากลอนฝากซึ่งจะช่วยเพิ่มความไพเราะในการบรรเลงทางซอด้เพิ่มขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาทางขออุ้เพลงสารถึ 3 ชั้ ที่ได้จากครุตนตรึไทยทางด้ำนเครื่องสายท้ง 5 ทำน ผู้วจัย ได้ดำนเนินการศึษาข้อมูล โดยมึวัดถุประสงค้เพือต้องการทราบองค้ประกอบและโครงสร้างที่สาคัญของเพลง สารถึ 3 ชั้ ตลอดจนการแปรทำนองของทางขออุ้ในส่วนต้ง ๑ ที่ผลการศึกษาต้งนี้

ผลการวิเคราะห์

1. โครงสร้างทางฆ้องวงใหญ่ เพลงสารถึ 3 ชั้

เพลงสารถึ 3 ชั้ แต่เดิมเป็นเพลงสองชั้ ได้รับความนิยมเรื่อยมาจนถึงราวปลายสมัยรัชกาล ที่ 3 ถึงต้นรัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พระประดิษฐไพเราะ (ศุบุมี แชก) ได้นำมาแต่งขยายชั้ เป็น ทำนองสามชั้ครบท้งสามท่อนแล้วใช้ร้องรับส่งเสภาเป็นที่นิยมแพร่หลายในยุคนั้น จนกระทั่งถึงยุคนิยมเพลง เถา จึงมีผู้นำเพลงสารถึมาดัดแปลงเป็นอัตราชั้เดียว ท้งทางร้องและทางรับ ใช้บรรเลงร้องและรับจนครบเถา สิบมาจนกระทั่งทุกวันนี้ ทางฆ้องวงใหญ่เพลงสารถึ 3 ชั้ ผู้วจัยได้นำมาจากเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพนตรึ ไทยระดับชั้ที่ 9 ของทบวงมหาวิทยาลัยมาศึษาดังนี้

1.1 โครงสร้างพื้นฐำน

1.1.1 เพลงสารถึ 3 ชั้ เป็นเพลงประเภทหน้าทับปรบไก้ที่มีความยาวท้งสิ้น 13 จังหวะ แบ่งออกเป็น ท่อน 1 มี 4 จังหวะ ท่อน 2 มี 4 จังหวะ และ ท่อน 3 มี 5 จังหวะ

1.1.2 เพลงสารถึ 3 ชั้ เป็นเพลงทางพื้นที่เหมาะสมแก่การแปรทำนอง

1.2 บันไดเสียงเพลงสารถึ 3 ชั้ เป็นเพลงที่มี 3 บันไดเสียง คือ บันไดเสียง โด บันไดเสียง ฟา และ บันไดเสียง ที

1.3 ลูกตกเพลงสารถึ 3 ชั้ ในบันไดเสียงโด มีลูกตกครบท้ง 5 เสียง คือ โด เร มี ซอล และลา บันไดเสียงฟา มีลูกตกครบท้ง 5 เสียง คือ ฟา ซอล ลา โด และเร บันไดเสียง ที มีลูกตก 3 เสียง คือ ที โด และเร

2. การแปรทำนองของทางขออุ้ เปรียบเทียบกับทางฆ้องวงใหญ่

2.1 ผู้แปรทำนองประกอบด้วยครุตนตรึไทยทางด้ำนเครื่องสาย 5 ทำน คือ

2.1.1	ครูเบญจรงค์	ธนโกเศศ
2.1.2	ครูเฉลิม	ม่วงแพรศรี
2.1.3	ครูวรยศ	สุขสายชล
2.1.4	ครูธีระ	ภูมณี
2.1.5	ครูสุขสันต์	พ่วงกลัด

2.2 การแปรทำนองทางขออุ้ของครุตนตรึไทยทางด้ำนเครื่องสายท้ง 5 ทำนได้แปรทำนองเพลง สารถึ 3 ชั้ไว้ท้ง 2 เที้ยว คือ เที้ยวแรก และเที้ยวกลับ ในท่อน 1 ท่อน 2 และท่อน 3 ซึ่ง การแปรทำนองของครูแต่ละทำนสรุปได้ว่า

- 2.2.1 ทางซอฮู้ส่วนใหญ่จะมีลูกตกเดียวกันกับทางฆ้องวงใหญ่ มีบางวรรคที่ลูกตกคนละเสียงกับทางฆ้องวงใหญ่ขึ้นอยู่กับกาหนดำเนินกลอนของซอฮู้ เช่นกลอนฝาก
- 2.2.2 การแปรทางซอฮู้นิยมดำเนินกลอนพันเสียงขึ้น – ลงไปหาลูกตก , กลอนใต้เสียงไปหาลูกตก, กลอนกระโดดหรือหลบเสียง, กลอนฝาก, กลอนสลับพันปลา และกลอนคู่ 4 สลับพันปลา มาแปรเป็นทางซอฮู้
- 2.2.3 การแปรทางซอฮู้ส่วนใหญ่จะใช้เสียงจรมารช่วยในการดำเนินกลอนให้เกิดความหลากหลายและมีความไพเราะเพิ่มขึ้น
- 2.2.4 การแปรทางซอฮู้ของครูแต่ละท่านจะแปรทำนองโดยการแก้กลอนไปหาลูกตกเพื่อไม่ให้เสียงหักหรือเกิดกลอนฟาดในการบรรเลง

การแปรทำนองในวรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงต่าง ๆ

บันไดเสียง โด

วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงโด	แปรได้	17	รูปแบบจากทำนองเพลง	2 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงเร	แปรได้	35	รูปแบบจากทำนองเพลง	4 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงมี	แปรได้	26	รูปแบบจากทำนองเพลง	2 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงซอล	แปรได้	34	รูปแบบจากทำนองเพลง	3 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงลา	แปรได้	21	รูปแบบจากทำนองเพลง	2 ทำนอง

บันไดเสียง ฟา

วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงฟา	แปรได้	67	รูปแบบจากทำนองเพลง	6 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงซอล	แปรได้	29	รูปแบบจากทำนองเพลง	3 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงลา	แปรได้	50	รูปแบบจากทำนองเพลง	3 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงโด	แปรได้	25	รูปแบบจากทำนองเพลง	3 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงเร	แปรได้	20	รูปแบบจากทำนองเพลง	2 ทำนอง

บันไดเสียง ที

วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงที	แปรได้	7	รูปแบบจากทำนองเพลง	1 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงโด	แปรได้	14	รูปแบบจากทำนองเพลง	2 ทำนอง
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงเร	แปรได้	6	รูปแบบจากทำนองเพลง	1 ทำนอง

การใช้เสียงจรมในการแปรทำนอง

บันไดเสียง โด

วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงโด	ใช้ทั้งเสียง ฟาและเสียง ที
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงเร	ใช้ทั้งเสียง ฟาและเสียง ที แต่เสียง ที ใช้น้อยมาก
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงมี	ใช้ทั้งเสียง ฟาและเสียง ที แต่เสียง ฟา ใช้น้อยมาก

วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงซอล
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงลา

ใช้ทั้งเสียง ฟาและเสียง ที
ใช้ทั้งเสียง ฟาและเสียง ที แต่เสียง ฟา ใช้น้อยมาก
บันไดเสียง ฟา

วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงฟา
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงซอล
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงลา
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงโด
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงเร

ใช้ทั้งเสียง มีและเสียง ที แต่เสียงที ใช้น้อยมาก
ใช้ทั้งเสียง มีและเสียง ที แต่เสียงที ใช้น้อยมาก
ใช้แต่เสียง มี
ใช้ทั้งเสียง มีและเสียง ที
ใช้ทั้งเสียง มีและเสียง ที แต่เสียงที ใช้น้อยมาก

วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงที
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงโด
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงเร

บันไดเสียง ที
ใช้แต่เสียง ลา
ใช้ทั้งเสียง ลาและเสียงมี
ใช้แต่เสียง ลา

2.3 ลูกตก ครูดนตรีไทยทางด้านเครื่องสายทั้ง 5 ท่าน ได้แปรทำนองแตกต่างกันออกไปและมีความหลากหลายแต่ทั้งนี้ยังมีลูกตกเป็นเสียงเดียวกันกับทางฆ้องวงใหญ่เป็นส่วนใหญ่ และมีบางส่วนที่แตกต่างกันออกไปในกรณีที่ใช้กลอนฉกหรือรูปแบบการดำเนินกลอนของครูแต่ละท่าน ดังนี้ คือ

วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงโด
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงเร
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงมี
วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงซอล

บันไดเสียง โด
ไม่มีลูกตกเสียงอื่น
ไม่มีลูกตกเสียงอื่น
ไม่มีลูกตกเสียงอื่น
ได้ใช้เสียง ที เป็นลูกตกในท่อน 2 ประโยคที่ 8 วรรคหน้า มีทางของ อ.วรายศ ทั้ง 2 เที้ยว และทางของ อ.สุขสันต์ใน เที้ยวแรก
ได้ใช้เสียง ที เป็นลูกตกในท่อน 3 ประโยคที่ 10 วรรคหน้า มีทางของ อ.วรายศ ทั้ง 2 เที้ยว และทางของ อ.สุขสันต์เที้ยวแรก
ได้ใช้เสียง ลา เป็นลูกตกในท่อน 3 ประโยคที่ 2 วรรคหน้า มีทางของ อ.วรายศ ทั้ง 2 เที้ยว
ได้ใช้เสียง ลา เป็นลูกตกในท่อน 3 ประโยคที่ 4 วรรคหน้า มีทางของ อ.เบญจรงค์ ทั้ง 2 เที้ยว และทางของ อ.วรายศ ทั้ง 2 เที้ยว
ได้ใช้เสียง โด เป็นลูกตกในท่อน 3 ประโยคที่ 5 วรรคหน้า มีทางของ อ.วรายศ เที้ยวกลับ

วรรคเพลงที่มีลูกตกเสียงลา

วรรณเพลงที่มีลูกตกเสียงฟา	บันไดเสียง ฟา ได้ใช้เสียง โด เป็นลูกตกในท่อน 2 ประโยคที่ 4 วรรคหน้า มีทางของ อ.เฉลิมเที่ยวกลับ ได้ใช้เสียง เร เป็นลูกตกในท่อน 3 ประโยคที่ 7 วรรคหน้า มีทางของ อ.วรายศเที่ยวกลับ ใช้เสียง ลา เป็นลูกตกในท่อน 3 ประโยคที่ 7 วรรคหน้า มีทางของ อ.ธีระทั้ง 2 เที้ยว
วรรณเพลงที่มีลูกตกเสียงซอล	ไม่มีลูกตกเสียงอื่น
วรรณเพลงที่มีลูกตกเสียงลา	ไม่มีลูกตกเสียงอื่น
วรรณเพลงที่มีลูกตกเสียงโด	ได้ใช้เสียง เร เป็นลูกตกในท่อน 1 ประโยคที่ 4 วรรคหน้ามีทางของ อ.วรายศ ทั้ง 2 เที้ยว
วรรณเพลงที่มีลูกตกเสียงเร	ได้ใช้เสียง ซอล เป็นลูกตกในท่อน 2 ประโยคที่ 5 วรรคหน้า มีทางของ อ.เบญจรงค์ 2 เที้ยว ทางของ อ.เฉลิมทั้ง 2 เที้ยว ทาง อ.วรายศเที้ยวแรก และทาง อ.สุขสันต์ในเที่ยวกลับ ได้ใช้เสียง มี เป็นลูกตกในท่อน 2 ประโยคที่ 7 วรรคหลัง มีทางของ อ.วรายศในเที้ยวแรก

บันไดเสียง ที

ใช้ลูกตกเสียงเดียวกันกับทางฆ้องวงใหญ่

2.4 บันไดเสียง ส่วนใหญ่ในการแปรทำนองของครุทั้ง 5 ท่านจะยังคงยึดทางฆ้องเป็นทางหลักในการแปรทาง ฉะนั้นบันไดเสียงส่วนใหญ่จะเป็นบันไดเสียงเดียวกันกับทางฆ้องวงใหญ่

3. การแปรทำนองซออยู่ในเสียงลูกตกต่าง ๆ จากการศึกษพบว่าเสียงในลูกตกต่าง ๆ ของทางซอู้ที่บรรเลงโดยครูดนตรีไทยทางด้านเครื่องสายทั้ง 5 ท่าน มีความหลากหลายและแตกต่างกันออกไปมาก แม้จะเป็นวรรคที่มีทางฆ้องวงใหญ่ที่เหมือนกันและเป็นผู้บรรเลงท่านเดียวกัน การบรรเลงทั้งเที้ยวแรกและเที้ยวกลับก็มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาทางซอู้เพลงสารถิ 3 ชั้น ที่บรรเลงโดยครูดนตรีทางด้านเครื่องสายท่านอื่นต่อไป โดยแบ่งช่วงเกณฑ์ อายุ และสายทางเพิ่มขึ้น
2. ควรมีการศึกษาการแปรทำนองซอู้ที่ได้รับอิทธิพลจากลำดับของเสียงลูกตกในบันไดเสียงอื่นต่อไป
3. ควรมีการศึกษาการแปรทำนองซอู้จากครูดนตรีไทยทางด้านเครื่องสาย ในเพลงอื่นๆอีกต่อไป
4. การวิจัยที่เกี่ยวกับดนตรีไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยภูมิปัญญาตลอดจนถึงประสบการณ์สั่งสมของครูดนตรีไทยอดีต และปัจจุบัน จึงควรที่จะยกย่องเชิดชูแก่ครูดนตรีทุกท่าน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เงิน. (2524). เพลงไทยตามนัยประวัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ .
- เฉลิม ม่วงแพศรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธรรมภณ จงรัมย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์
กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2544.
- ณรงค์ชัย ปิฎกธัตต์. (2534). การวิเคราะห์ทางองค์เพลงสาธการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- _____. (2537). "แนวดำเนินทำนองเพลงโหมโรงไอยเรศ ทางซอด้," ดนตรีไทยอุดมศึกษาครั้งที่ 25.
วันที่ 22 มกราคม 2537 หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ธรรมศาสตร์.
- จุษฎิ มีป้อม.(ม.ป.ป.). "เพลงเดี่ยว," พริ้ง กาญจนผลิน. กรุงเทพฯ : อนุสรณ์.
- โดม สว่างอารมณ์. (2540). ศึกษาชีวประวัติและวิเคราะห์ผลงานการประพันธ์เพลงจางวางทั่ว พาทยโกศล.
ปริญญาณิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ถาวร ศรีผ่อง. (2540). ศึกษาเพลงเรื่องเพลงยาว. ปริญญาณิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร .
- ทรงวิทย์ แก้วศรี. (2522). ดนตรีไทย, โครงสร้าง, และสาระสังเขป. กรุงเทพฯ : หอสมุดแห่งชาติ
กรมศิลปากร.
- ธนิศ อยู่โพธิ์. (2515). พื้นฐานอารยธรรมไทยตอนดนตรีและนาฏศิลป์ไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2535). ประวัติเครื่องดนตรีไทย. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาวิชาการเรื่องการพัฒนา
มาตรฐานการผลิตเครื่องดนตรีไทย. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย .
- ธีระ ภูมณี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธรรมภณ จงรัมย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่กรมศิลปากร กรุงเทพฯ
เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2545.
- บุญเชิด พิณพาทย์. (2540). ศึกษาเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้นทางระนาดเอก. ปริญญาณิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญช่วย โสวัตร. (2538). การวิเคราะห์เนื้อทำนองหลักของเพลงแขกมอญบางขุนพรหม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เบญจรงค์ ธนโกเศศ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธรรมภณ จงรัมย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพฯ
เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2545.
- ปัญญา รุ่งเรือง. (2533). ระบบเสียงดนตรีสยาม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (2529). ดนตรีวิจัษ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สยามสมัยจำกัด.
- มานพ วิสุทธิแพทย์. (2533). ดนตรีไทยวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- _____. (2535). ทฤษฎีการบันทึกโน้ตเพลงไทย. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- _____. (2535). หลักการประพันธ์เพลงไทยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : , ม.ป.พ.
- มนตรี ตราโมท. (2507). ศัพท์สังคิต. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร.
- _____. (2540). ดุริยางคศาสตร์ไทย ภาควิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.

วรายศ สุขสายชล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธรรมภณ จงรัมย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้างเซ็นทรัลรามอินทรา
กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2544.

สงบศึก ธรรมวิหาร. (2534). แนวคิดและวิธีการของมนตรี ตราโมท ในการอนุรักษ์ถ่ายทอดดนตรีไทย
และเพลงไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.

สัจด์ ภูเขาทอง. (2535). ดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย. กรุงเทพฯ : เรือนแก้ว.

_____. (2535). ประชุมบทความทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : เรือนแก้ว.

สุกรี เจริญสุข. (2529). "ดนตรีและความหมาย," ถนอดดนตรี. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

สุขสันต์ พ่วงกลัด เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธรรมภณ จงรัมย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
ห้างเสรีเซ็นเตอร์ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2545.

สุรศักดิ์ จำนงค์สาร. (2542). การศึกษาทางระนาดเอกเพลงแม่ปะ 3 ชั้น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

อรรวรรณ บรรจงศิลป์ และคณะ. (2534). ความคิดและภูมิปัญญาไทย ชุดดุริยางคศิลป์ : งานวิจัย.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

ก. ประวัติ

อาจารย์เบญจรงค์ ธนโกเศศ

เกิดวันเสาร์ที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2461 อายุ 84 ปี

บิดา นายเตียง ธนโกเศศ มารดา นางทองอุ้ย ธนโกเศศ

การศึกษา

ปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ประวัติการเรียนรู้ดนตรี

ครูเบญจรงค์เริ่มหัดซอด้วงเป็นเครื่องดนตรีไทยชิ้นแรกกับครูไปล์ วนเขจร และต่อเพลงเดี่ยวกับครูปลั่งพี่ชายของครูไปล์เมื่ออายุได้ 8-10 ปี จากนั้นได้เริ่มต่อเดี่ยวซอด้วงเพลงทยอยเดี่ยวกับหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ต่อเดี่ยวซอด้วงเพลงแขกมอญกับหลวงไพเราะเสียงซอ (อุ่น ดุริยชีวิน) ต่อเดี่ยวซอด้วงเพลงเชิดนอกกับครูทิพย์ ปิยะมาน ต่อซอด้วงเพลงแอ่วเคล้าซอและเพลงหุ่นกระบอกจากครูคงศักดิ์ คำศิริ ได้ต่อเพลงที่ใช้ในการบรรเลงจากครูเจือ เสนิงค์ ณ อยุธยา ครูพุด นันทพล เรียนขิมกับครูสะอาด เรียนร้องกับครูเชื้อ นักร้อง และต่อเพลงร้องสำหรับหุ่นกระบอกกับครูละม่อม อิศรางกูร ณ อยุธยา ทำให้ท่านเป็นครูที่มีความชำนาญทางด้านซอเป็นอย่างมาก

ประวัติการทำงาน

- รับราชการที่กรมที่ดิน
- ทำงานที่องค์การเชื้อเพลิง
- ทำงานที่ธนาคารออมสิน
- อาจารย์พิเศษหลายสถาบันเช่นจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ฯลฯ
- ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการดนตรีไทย (เครื่องสายไทย) ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์

ผลงาน

- เป็นกรรมการตัดสินการประกวดดนตรีไทยทั้งภาครัฐและเอกชนหลายแห่งเช่น การประกวดประลองเพลงประเลงมโหรี การประกวดดนตรีไทยภาคใต้ การประกวดดนตรีไทยของกรมสามัญ
- บันทึกเสียงการบรรเลงดนตรี และการขับร้องไว้หลายแห่ง
- ได้รับปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตจากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
- ถวายการสอนซอด้วงแก่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ได้รับคัดเลือกให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดงปี พ.ศ. 2541

อาจารย์เฉลิม ม่วงแพศรี

เกิดวันอังคารที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2481 อายุ 64 ปี

บิดา นายบุญชู ถวิลกิจ มารดา นางพร้อม ม่วงแพศรี

การศึกษา

สำเร็จการศึกษาคณะอักษรศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการเรียนดนตรี

เริ่มเรียนดนตรีไทยกับครูจำลอง อิศรางกูลเป็นคนแรก จากนั้นก็เรียนดนตรีกับครูโองการ กลีบชื่น พระยาภูมิเสวิน (จิต จิตเสวิน) ครูเทวประสิทธิ์ พาทยโกศล และหลวงไพเราะเสียงซอ (อุ้น ดุริยชีวิน) ทำให้มีความสามารถทางด้านซอสามสาย ซอด้วง และซออู้เป็นอย่างมาก

ประวัติการทำงาน

- รับราชการที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ สอนวิชาภาษาไทย และเครื่องสายไทย
- อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อาจารย์พิเศษสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
- ปัจจุบันปฏิบัติงานที่ภาควิชาศิลปนิเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลงาน

- เป็นกรรมการตัดสินการประกวดดนตรีไทยทั้งภาครัฐและเอกชนหลายแห่งเช่น มหาวิทยาลัยบูรพา มูลนิธิหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ
- เป็นอนุกรรมการด้านเครื่องสาย จัดทำเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัย
- เป็นกรรมการการจัดทำแถบบันทึกเสียงเครื่องสาย ตามเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัย
- ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์ทางด้านดนตรีไทยจากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
- ได้รับเข็มและประกาศนียบัตร "ครูสดุดี" จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ได้รับเข็มและประกาศนียบัตรจากศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ในการอบรมเยาวชนวงดุริยางค์ไทยแห่งชาติ

อาจารย์วรยศ ศุขสายชล

เกิดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2488 อายุ 57 ปี

บิดา นายเขียน ศุขสายชล มารดา นางสาวสม ศุขสายชล

การศึกษา

สำเร็จการศึกษาคณะครุศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประวัติการเรียนดนตรี

ได้เริ่มเรียนดนตรีไทยตั้งแต่เด็กในด้านเป่าพาทย์กับบิดา และเรียนขับร้องเพลงไทยกับมารดา กระทั่งอายุ 16 ปี จึงได้เรียนขลุ่ยและเรียนซอ ต่อมาบิดาได้นำไปเรียนกับครูจิตร เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา และหลวงไพเราะเสียงซอ (อุ่น ดุริยชีวิน) เป็นเวลาหลายปี ปัจจุบันได้รับยกย่องว่าเป็นผู้ที่มีความชำนาญดนตรีไทยทางด้านเครื่องสายมาก

ประวัติการทำงาน

- รับราชการที่กองดุริยางค์ทหารเรือ ตำแหน่งแผนกดนตรีไทย
- ทำงานที่โรงงานสุราบางยี่ขัน แผนกโฆษณาการ
- อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรีศึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปัจจุบันเป็นศิลปินอาชีพ เปิดโรงเรียนสอนดนตรีที่ห้างเซ็นทรัล ราชอินทรา

ผลงาน

- ชนะเลิศการประกวดเดี่ยวซอด้วง ปี พ.ศ. 2509 ทางสถานีโทรทัศน์ทางช่อง 4 บางขุนพรหม
- รองชนะเลิศการประกวดเดี่ยวขลุ่ย ปี พ.ศ. 2509 ทางสถานีโทรทัศน์ทางช่อง 4 บางขุนพรหม
- เคยถวายการสอนซอด้วง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. 2529
- ชนะเลิศการประกวดวงดนตรีไทย กรมประชาสัมพันธ์ร่วมกับธนาคารกรุงเทพ ปี 2530
- ประพันธ์เพลงเดี่ยวทั้งซอสามสาย ซอด้วง ซออู้ จะเข้ ขิม และขลุ่ย

อาจารย์ธีระ ภูมณี

เกิดวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2502 อายุ 44 ปี

บิดา นายเล็ก ภูมณี มารดา นางละเมียด ภูมณี

การศึกษา

สำเร็จการศึกษาศาสนาบัณฑิตเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ ช่างกลโรงงาน (ปวส.)

ประวัติการเรียนดนตรี

เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ 15 ปี โดยหัดเครื่องดนตรีซิมเป็นชิ้นแรกจากบิดา ต่อมาได้เริ่มสนใจเรียนซอเนื่องจากเห็นพี่ชายเล่น จึงได้ขอเรียนซอจากพ่อและพี่ชายซึ่งพี่ชายได้เรียนกับครูเฉลิมบัวทั้ง จนกระทั่ง ม.6 พี่ชายได้นำไปฝากเรียนซอกับครูวรยศ สุขสายชล โดยได้รับการจับมือจากครูเขียน สุขสายชล การเรียนกับครูวรยศในปีแรกได้ฝึกในเรื่องของคันชัก จนกระทั่งปีที่ 2 เริ่มต่อเพลงพื้น ๆ เทคนิคการรูตเสียงต่าง ๆ ประมาณ 6 เดือนจึงได้เรียนเรื่องระดับเสียง กลุ่มเสียง มารยาท และเริ่มต่อเพลงเดี่ยวต่าง ๆ จนเป็นที่ยอมรับว่าเป็นครูที่มีความชำนาญทางด้านเครื่องสายในปัจจุบัน

ประวัติการทำงาน

- ทำงานที่สำนักการสังคีต กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ตำแหน่งดุริยางคศิลป์ระดับ 6 ฝ่ายดุริยางคไทย
- เป็นอาจารย์พิเศษสอนทางด้านเครื่องสายให้กับหลายสถาบัน ได้แก่ ภาควิชาดนตรีศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาลัยนาฏศิลป์

ผลงาน

- เป็นกรรมการตัดสินการประกวดดนตรีไทยทั้งภาครัฐและเอกชนหลายแห่งเช่น มหาวิทยาลัยบูรพา มูลนิธิหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพฯ
- ได้รับรางวัลศิลปิน้องทองคำจากการประกวดเดี่ยวซอด้วงปี พ.ศ. 2528
- บันทึกเทปเผยแพร่การบรรเลงซอด้วง ซออู้ ทั้งเดี่ยวและบรรเลงในวงดนตรีไทย
- เป็นผู้บรรเลงซออู้ในการแสดงแอ่วเกล้าซอ และหุ่นกระบอก
- ถ่ายภาพการประสมวงดนตรีไทยในเอกสารเผยแพร่ของกรมศิลปากร

อาจารย์สุขสันต์ พ่วงกลัด

เกิดวันอังคาร 27 มกราคม พ.ศ. 2513 อายุ 33 ปี

บิดา เรือตรี บัณฑิต พ่วงกลัด มารดา นางสมศรี พ่วงกลัด

การศึกษา

ครุศาสตรบัณฑิต (สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรี) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาพื้นฐานการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการเรียนดนตรี

เริ่มเรียนดนตรีไทยในชั้นประถม เมื่ออายุ 12 ปี กับครูวิชาญ ชิตวิริยะ สอนตีระนาดเอกและระนาดทุ้ม ซึ่งมีเพื่อนร่วมเรียนด้วย คือ นายมานพ วงศ์ไทยต่อมาประมาณ 1 ปี ครูวิชาญก็สอนให้สีซอดัง ซอด้วง ซออู้

ในระดับมัธยมได้ศึกษาที่โรงเรียนทวีธาภิเศกได้เรียนดนตรีไทยกับครูประยูร พักแก้ว และครูสำเนียง บัวทอง โดย เรียนฆ้องวงใหญ่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ซอด้วงซออู้และเครื่องหนัง กับครูประยูร พักแก้ว และเรียนตีซิมและขับร้องไทยกับครูสำเนียง บัวทอง จากนั้นก็เรียนสีซอดัง ซอด้วง ซออู้ และซอสามสายเพิ่มเติมกับรุ่นพี่ ชื่อ ประกิต สะเพียรชัย ได้มีโอกาสรู้จักและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเล่นซอจากครูเฉลิม ม่วงแพศรี(ในงานดนตรีไทยมัธยมศึกษาครั้งที่ 13)

ต่อมาในปี 2532 เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาสาขาดนตรีศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เรียนทักษะซอด้วงกับครูฉนวน จิยะจันทร์ ทักษะซอสามสายกับครูเจริญใจ สุทรวาทิน ทักษะซอด้วงไทยกับครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ทักษะเครื่องดีไทยกับครูสงบศึก ธรรมวิหาร ทักษะเครื่องหนังไทยกับครูสมพงษ์ นุชพิจารณา ทักษะการขับร้องไทยกับครูสุดจิตต์ ดุริยประณีต ทักษะจะเข้กับครูทองดี สุจริตกุล และทักษะซิมกับ อ.กวินทิพย์ (สมศรี) บรรยายกิจ

และได้มีโอกาสได้เรียนสีซอดังกับครูคงศักดิ์ สุขิตานนท์ ที่บ้านดุริยประณีต และเรียนทักษะจะเข้เพิ่มเติมกับอ.เหมราช เหมหงษา เรียนซอสามสายเพิ่มเติมกับครูสุพร ชนะพันธ์

ประวัติการทำงาน

- เป็นอาจารย์พิเศษหลายแห่งได้แก่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนเสชะเวชวิทยา โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์ คอนแวนต์ โรงเรียนประเสริฐธรรมวิทยา
- ปัจจุบันรับราชการที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 5

ผลงาน

- ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมซอด้วง ในการประกวดดนตรีไทยเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ 3 ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ พ.ศ.2529
- จัดตั้งคณะหุ่นกระบอกเพาะช่าง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง พ.ศ. 2541
- ได้รับรางวัลชมเชยซอด้วงในการประกวดดนตรีไทยมูลนิธิหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ครั้งที่ 1 พ.ศ.2530
- ได้รับรางวัลชมเชยซอสามสายในการประกวดดนตรีไทยรายการ"ประลองเพลง ประเลงมโหรี" พ.ศ.2531

ข. ตารางบันทึกการสัมภาษณ์

ตารางบันทึกการสัมภาษณ์

ว/ด/ป	ชื่อ	สถานที่
29 ก.ค. 2544	นายสุขสันต์ พ่วงกลัด	วิทยาลัยดุริยางค์ศิลป์ ห้างเสรีเซ็นเตอร์
2 ต.ค. 2544	นายเฉลิม ม่วงแพร่ศรี	วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ
4 ต.ค. 2544	นายธีระ ภูมณี	กรมศิลปากร
5 ต.ค. 2544	นายเฉลิม ม่วงแพร่ศรี	วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ
7 ต.ค. 2544	นายวรยศ สุขสายชล	ห้างเซ็นทรัลรามอินทรา
9 ต.ค. 2544	นายวรยศ สุขสายชล	ห้างเซ็นทรัลรามอินทรา
10 ต.ค. 2544	นายเฉลิม ม่วงแพร่ศรี	วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ
1 ต.ค. 2544	นายเฉลิม ม่วงแพร่ศรี	วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ
12 ต.ค. 2544	นายวรยศ สุขสายชล	ห้างเซ็นทรัลรามอินทรา
26 พ.ย. 2544	นายสุขสันต์ พ่วงกลัด	วิทยาลัยดุริยางค์ศิลป์ ห้างเสรีเซ็นเตอร์
15 ธ.ค. 2544	นายธีระ ภูมณี	กรมศิลปากร
9 ม.ค. 2545	นายธีระ ภูมณี	กรมศิลปากร
15 พ.ย. 2545	นางเบญจรงค์ ธนโกเศศ	วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ
22 พ.ย. 2545	นายสุขสันต์ พ่วงกลัด	วิทยาลัยดุริยางค์ศิลป์ ห้างเสรีเซ็นเตอร์
22 พ.ย. 2545	นายธีระ ภูมณี	กรมศิลปากร
26 พ.ย. 2545	นางเบญจรงค์ ธนโกเศศ	วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ
12 ธ.ค. 2545	นางเบญจรงค์ ธนโกเศศ	วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ
20 ก.พ. 2546	นายธีระ ภูมณี	มหาวิทยาลัยบูรพา
21 ก.พ. 2546	นางเบญจรงค์ ธนโกเศศ	วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ
21 ก.พ. 2546	นายเฉลิม ม่วงแพร่ศรี	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
21 ก.พ. 2546	นายวรยศ สุขสายชล	ห้างเซ็นทรัลรามอินทรา
22 ก.พ. 2546	นายสุขสันต์ พ่วงกลัด	วิทยาลัยดุริยางค์ศิลป์ ห้างเสรีเซ็นเตอร์

ค. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

ชื่อ นามสกุล

วันที่สัมภาษณ์..... เวลา

สถานที่

วัน เดือน ปี เกิด อายุ ปี

ชื่อบิดา..... ชื่อมารดา

การศึกษา

ประวัติการเรียนดนตรี

.....

.....

.....

ประวัติการทำงาน

.....

.....

.....

ผลงาน

.....

.....

.....

บรรเลงซออยู่เพลงสารถิ 3 ชั้น

.....

.....

.....

ง. ไม้ตเพลง

เพลงสระอี 3 ชั้น

ทางช้างวงใหญ่

ท่อน 1

_ช_ช ร	ช_ด ร ด	_มรด มรด	_ท_ล ท ล	ดด _ด	_ร_ช ร ร	_ม__	ชล_ด ฟ ด
_ช_ด ร ด	_ร_ม ร ม	_ม_ม ช ม	_ร_ด ร ด	_ม ร	ม ร ด ล	ด ร ล ด	ร ด ล ช
_ด_ม ด ม	รด รด _ล	ลล _ช	ชช_ฟ ด	_ร ล_ช	ดด _ฟ	фф _ช	ชช_ล ล
_ฟ _ฟ	фф _ช	ชช _ล	ลล_ด ด	_ม ร	ม ร ด ล	ด ร ล ด	ร ด ล ช
ด _ช	ทด ทล	รด ทล	ทด ทล	_ด_ล ฟ	ชฟ_ด _ฟ	ชล _ฟ	ทด ชล
_ฟ_ท ด ท	_ด_ร ด ร	_ฟ_ร ฟ ร	_ด_ท ด ท	_ช ร_ด	фф _ท	ทท _ด	ดด_ร ร
_ลด ช	ลช ฟม	รม รด	ฟช รม	_ด_ร ด ร	_ด_ล ด ล	ชช _ช	_ล_ด ล ด
รร _ร	_ด ด _ล	ลล _ช	ชช_ฟ ด	_ร ล_ช	ดด _ฟ	фф _ช	ชช_ล ล

ท่อน 2

__ _ล	_ล_ล	_ด_ล ด ล	_ช_ฟ ช ฟ	_ร ล_ช	ดด _ฟ	фф _ช	ชช_ล ล
ชล _ฟ	_ด_ร ด ร	_ฟ_ร ฟ ร	_ด_ล ด ล	_ด_ร ด ร	_ด ด _ล	ลล _ช	ชช_ฟ ฟ
__ล ช	ล ช ฟ ร	ฟ ช ร ฟ	ช ฟ ร ด	ร ฟร ด	ดล _ด	__ล__	ดล_ฟ ท ฟ
_ด_ฟ ช ฟ	_ช_ล ช ล	_ด_ล ด ล	_ช_ฟ ช ฟ	_ร ล_ช	ดด _ฟ	фф _ช	ชช_ล ล
ดล ล ช	ช ชฟ_ฟ	ลช ช ฟ	ฟ ฟร_ร	ชฟ ฟ ร	ร รด_ด	ฟร ร ด	ด ดล_ล
ชล _ฟ	_ด_ร ด ร	_ฟ_ร ฟ ร	_ด_ล ด ล	_ด_ร ด ร	_ด ด _ล	ลล _ช	ชช_ฟ ฟ
ดล _ล	ฟ ร ด ด	ดล ด	ฟช ด ร	_ล_ด ล ด	_ล ล_ช	ชช _ฟ	фф_ร ล
มม _ม	_ม ช_ร	รร _ด	ดด_ช ช	_ร_ช ล ช	_ล_ท ล ท	_ล_ท ล ท	_ด_ร ด ร

ท่อน 3

___ร ร	มม _ม	___ม ช	มม _ม	___ร ร	มม _ม	_ร ร_ม	_ม_ม
_ด _ด	ดด _ร	รร _ม	มม_ช ช	__ด ล	ดล ชม	ชล มช	ลช มร
___ร ร	มม _ม	___ม ช	มม _ม	___ร ร	มม _ม	_ร ร_ม	_ม_ม
_ด _ด	ดด _ร	รร _ม	มม_ช ช	__ด ล	ดล ชม	ชล มช	ลช มร
ชล _ฟ	_ด_ร ดร	_ม_ร มร	_ด_ล ดม	_ล ม_ร	ชช _ม	ลล _ด	ดด_ร ร
รм _ด	ฟช รм	_ล ชฟ	ชฟ มร	_ล ชม	ลช มร	ชม รด	มร ดล
___ล	_ล_ล	_ด_ล ดล	_ช_ฟ ชฟ	_ร ล_ช	ดด _ฟ	фф _ช	ชช_ล ล
ชล _ฟ	_ด_ร ดร	_ฟ_ร ฟร	_ด_ล ดล	_ด_ร ดร	_ด ด_ล	ลล _ช	ชช_ฟ ฟ
ดร _ล	ฟ_ร ดด	ดร ดล	ฟช ดร	_ล_ด ลด	_ล ล_ช	ชช _ฟ	фф_ร ล
мм _ม	_ม ช_ร	รร _ด	ดด_ช ช	_ร_ช ลช	_ล_ท ลท	_ล_ท ลท	_ด_ร ดร

เพลงสระที่ 3 ชั้น

ชอยู่

ท่อน 1 เที้ยวแรก

อ.เบญจรงค์

ชนโกเศศ

_ _ ทลช	รช _ ด์	_ ร้ _ ด์	_ ท _ ล	รตมร	ดทลช	รมชล	ด้ชลด์
ชลชด์	มรชม	ลชดัล	ชมรด	มชทลช	มรดล	ด้ฟชล	ร้ดัลช
รมดร	ลด์ชล	ฟชรม	ฟลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ฟชฟฟ	ชลชช	ลดัลล	ด้ร้ดด์	ชลทด์	ทลทร	ด้ทลท	ด้ทลช
ชลชด์	ทลทด์	ทลชล	ทด้ร้ด	ฟลชฟ	ลชฟด	ฟชลฟ	ชลทด์
ฟรดท	ลทด้ร	ทด้ชล	ทร้ด้ท	ด้ทลช	ด้ชลท	ดัลทด	ร้ทด้ร
ชลด้ช	ลชฟม	รดรม	รมฟช	ลชฟด	รมฟช	ทลชล	ทด้ร้ด
รมดร	ลด์ชล	ฟชรม	ฟลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ท่อน 1 เที้ยวกลับ

ทชลท	ด้มรด	ชลชด์	ร้ด้ทล	รตมร	ดทลช	รมชล	ด้ชลด์
ชลชด์	ทด้รม	ลชดัล	ชมรด	มชลช	มรดล	ด้ฟชล	ร้ดัลช
รมดร	ลด์ชล	รมฟช	ดัลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ฟชฟฟ	ชลชช	ลดัลล	ด้ร้ดด์	ชลทด์	ทลทร	ด้ทลท	ด้ทลช
ชลชด์	ทลทด์	ทลชล	ทด้ร้ด	ฟลชฟ	ลชฟด	ฟชลฟ	ชลทด์
ฟรดท	ลทด้ร	ทด้ชล	ทร้ด้ท	ด้ทลช	ด้ชลท	ดัลทด	ร้ทด้ร
ชลชช	รมรร	ชดรม	รมฟช	ด้ร้ดด์	ชลชช	ลฟชล	ชลทด์
รมดร	ลด์ชล	ฟชรม	ฟลชฟ	_ ล _ ด์	_ ร _ ฟ	_ _ ลช	ฟช _ ล

ท่อน 2 เที้ยวแรก

_ _ _ ล	_ ลลล	ด้ร้ด้ช	ดัลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ฟชฟล	ชลด้ร	ลชฟด	ฟรดล	ดัลชฟ	มฟชล	ฟชรม	ฟลชฟ
ดัลด้ช	ลมชร	ลชลล	ชรมด	ฟรดล	ด้ชลด์	ลชฟร	ฟลชฟ
ดรมฟ	ลชดัล	ร้ดัลช	ดัลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ดัลด้ร	ฟฟฟด	ลชฟด	รรรช	ฟรดล	ด้ด้ด้ฟ	มฟชฟ	มรดล
ฟชฟล	ชลด้ร	ลชฟด	ฟรดล	ดัลชฟ	มฟชล	ด้ร้ด้ช	ดัลชฟ
ชลด้ร	ลชฟร	ดัลชฟ	ดรฟช	ฟรดล	ร้ดัลช	ดัลชฟ	ลชฟร
ชลทช	ลทด้ร	มชลช	มรดช	ชทลท	ร้ชลท	ด้ร้ด้ช	ลทด้ร

ท่อน 2 เทียบกลับ

ดัลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ฟชฟล	ชลดร์	ลชฟด	ฟรดล	ดัลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ
ดัลดช	ลฟชว	ฟชลฟ	ชรฟด	ฟรดล	ดัลชด	ลชฟร	ฟลชฟ
ดรมฟ	ลชดล	ดร์ดช	ดัลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ดัลดร์	ฟฟฟด	ลชฟด	รรรช	ฟรดล	ดัลดฟ	มฟชฟ	มรดล
ฟชฟล	ชลดร์	ลชฟด	ฟรดล	ดัลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ
ชลดร์	ลชฟร	ดัลชฟ	ดรฟช	ฟรดล	ดร์ฟช	ลดร์ด	ลชฟร
_ ล _ ท	_ ด์ _ ร์	_ มชว	มรดช	_ ร _ ช	_ _ ลท	_ ล _ ท	_ ด์ _ ร์

ท่อน 3 เทียบแรก

_ _ มร	มมมม	_ ร _ ช	มมมม	ชลทด	ร้ลทด	ร้ทดร์	มดรม
ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช	รฟฟช	ดัลชฟ	มฟชล	ชฟมร
ลลลม	ชชชม	ดัดดัม	ชลชม	รฟฟล	ร้ลทด	ร้ดัลช	ดัลชม
ดรมด	รฟฟร	มดรม	ฟชฟล	ชดฟล	ชฟมฟ	ดรมฟ	ชฟมร
รฟฟล	ชลดร์	มชลช	มรดล	ดัลชช	รฟฟล	ร้ดัลด	ชลดร์
ชดรม	ฟดฟล	ชดฟล	ชฟมร	ดัลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล
ดัลชฟ	มฟชล	ร้ดัลช	ดัลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ฟชลด	ชลดร์	ลชฟด	ฟรดล	ดัลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ
ชลดร์	ลชฟร	ดัลชฟ	ดรฟช	ฟรดล	ร้ดัลช	ดัลชฟ	ลชฟร
ชลทช	ลทดร์	มชลช	มรดช	รฟฟช	ร้ลทท	ดร์ดช	ลทดร์

ท่อน 3 เทียบกลับ

_ _ มร	มมมม	_ ร _ ช	มมมม	รฟฟล	ร้ลทด	ทดร์ด	ทลชม
ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช	ลชฟล	ชฟมช	ฟมรฟ	มรดร
ลลลม	ชชชม	ดัดดัม	ชลชม	รฟฟล	ร้ลทด	ร้ดัลช	ดัลชม
ดรมด	รฟฟร	มดรม	ฟชฟล	ชดฟล	ชฟมฟ	ดรมฟ	ชฟมร
รฟฟล	ชลดร์	มชลช	มรดล	ดรมช	รฟฟล	มชลด	ชลดร์
ชดรม	ฟดฟล	ชดฟล	ชฟมร	ดัลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล
ดัลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ	มดรม	ฟมรฟ	ชมฟช	ลฟชล
ฟชฟล	ชลดร์	ลชฟด	ฟรดล	ดัลชฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดัลชฟ
ชลดร์	ลชฟร	ดัลชฟ	ดรฟช	ฟรดล	ร้ดัลช	ดัลชฟ	ลชฟร
_ ล _ ท	_ ด์ _ ร์	_ ม _ ร	มรด_ช	_ ร _ ช	_ _ ลท	_ ล _ ท	_ ด์ _ ร์

เพลงสระที่ 3 ชั้น

ขออู้

ท่อน 1 เทียวแรก

อ.เฉลิม ม่วงแพศรี

_ทลช	รช-ด	_ _มรด์	_ท_ล	_ด_ร	_ม_ช	_ม_ช	_ล_ด
ชลรด์	มรชม	ลชมร	ชมรด	มชดฟ	มรดล	ด่มชล	รด์ลช
รมรด	ทลลล	รฟช	ดลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชดลช	ลรด์ล
ฟชฟฟ	ชลชช	ลด์ล	ดร์ด	ชลท	ดทลท	ลชฟร	ดทลช
รชรด์	ทลทด	ทลชล	ทดด	ททดท	ลชฟด	ฟชลฟ	ชลทด
ฟลชท	ลด์ท	ชลท	ชดฟท	ดทลช	ดชลท	ดลทด	รทด
ชลชช	รמר	ชดรม	รฟช	ดร์ด	ชลชช	ทลชล	ทดด
รมด	ลด์ชด	ลชฟร	ดลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ท่อน 1 เทียวกลับ

ทลชลท	ลทด	ชลท	ชดทล	มรมด	รด์ลช	มลมช	ดชลด
ชลชด	ทลชม	ดรมช	ฟมรด	มดมร	ฟดร์ล	ดฟชล	รด์ลช
รมด	ลดชด	ลชฟร	ดลชฟ	ลชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ฟชฟฟ	ชลชช	ลด์ล	ดร์ด	ชลท	ดทลท	ลชฟด	ดทลช
รชรด์	ทลทด	ทลรล	ทดด	ททดท	ลชฟด	ฟชลฟ	ชลทด
รชฟท	ชดท	ชลท	ชดฟท	ดรฟช	รฟชท	ฟชทด	รทด
ชลชช	รמר	มรดรม	รฟช	ดร์ด	ชลชช	ทลชล	ทดร์ด
รมด	ลด์ชด	ลชฟร	ฟช_ฟ	_ล_ด	_ร_ฟ	_ _ลช	ฟช_ล

ท่อน 2 เทียวแรก

_ _ _ล	_ _ลล	ดร์ดช	ดลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ฟชฟล	ชลด	มชดฟ	มรดล	รמר	ลด์ล	รชร	รชฟฟ
ชฟลช	ลฟช	ฟรชฟ	ชรฟด	ฟรดล	ชฟรด	ลชฟร	ดลชฟ
ดรมฟ	ชลลล	ดร์ด	ชฟฟฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลด์ล
ดลด์	ฟฟฟด	ลชฟด	รรรช	รรรล	ดด์	ดด์ช	ลชด
ฟชลด	ชลด	มรชฟ	มรดล	รมด	ลด์ล	ฟชร	ฟลชฟ
ดลด์	ลชฟร	ดลชฟ	รด์ลช	ลชฟด	รด์ฟช	ลชรฟ	ชฟด
ชลทช	ลทด	มชดฟ	มรดช	ทลชร	รชลท	ดร์ดช	ลทด

ท่อน 2 เทียบกลับ

ลชลล	ลดัลล	รรมฟช	ดัลชฟ	ดัลรด์	ฟรชฟ	ลชฟช	ลรด์ล
มรตรม	ชลดร์	ฟชลด	ลฟชล	ชรรรร	ดัลลล	ดัดดดด	รฟฟฟ
ฟชลช	ลฟชร	ลชลฟ	ชรฟด	ฟรดล	ชฟรด	ลชฟร	ดัลชฟ
ดรดด	ทลชท	ลชฟล	ชฟชด	รรมฟร	มฟชม	ฟชลฟ	มฟชล
ดัลดร์	ฟฟฟด	ลชฟด	รรรช	ฟรดัล	ดัดดร์	ดัดดช	ลชดัล
ฟชลด	ชลดร์	มฟชฟ	มรดัล	รรมดร	ลดัลล	ลชฟร	ดัลชฟ
ชลดร์	ลชฟร	ดัลชฟ	รด์ลช	ลฟชล	ดร์ฟช	ลดร์ฟ	ชลดร์
ทลชลท	_ด_ร	_ม_ร	_ด_ช	_ร_ช	_ล_ท	ทลชลท	_ด_ร

ท่อน 3 เทียบแรก

___ร	มมมม	_ร_ช	_มมม	ชลทด	รด์ลท	รด์ลร	มดรม
ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช	รรมฟช	ดัลชฟ	มฟชล	ชฟมร
ชชชช	ชชชม	ดัดดร์	ชชชม	ชลทล	รด์ลท	ทร์ชด	ทลชม
ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช	รรมฟช	ดัลชฟ	ดรมฟ	ชฟมร
ชลดัล	รด์มร	ชมรด	มรดล	ดรมช	รรมชล	มชลด	ชลดร์
มรตรม	รรมฟช	ฟลชฟ	ชฟมร	ดัลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล
ลชลล	ลดัลล	ดร์ดช	ดัลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ฟชลด	ชลดร์	ดฟชฟ	มรดล	รรมฟช	ลดัลช	มดรม	ฟลชฟ
ชลดร์	ลชฟร	ดัลชฟ	ดดัลช	ลฟชล	ดร์ฟช	ลดรฟ	ชลดร์
ชลทช	ลทดร์	ดัดดร์	ดัลทลช	ทลชรช	รชชช	รชลท	ลทดร์

ท่อน 3 เทียบกลับ

___ร	มมมม	_ร_ช	มมมม	ชลทล	รด์ลท	ทร์ชด	ทลชม
ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช	ชลชช	ฟชฟฟ	มฟมม	รรมร
ดัดดช	ดัดดัล	ชชชช	ชชชม	ทลชลท	ดัลทด	รด์ลร	มดรม
ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช	รรมฟช	ดัลชฟ	ดรมฟ	ชฟมร
ชลดัล	รด์มร	ชมรด	มรดล	ดรมช	รรมชล	มชลด	ชลดร์
มรตรม	รรมฟช	ฟลชฟ	ชฟมร	มดรม	ชลดร์	มชลด	ลฟชล
ดัลลล	ดัลลล	ดร์ดัล	ดัลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ฟชลด	ชลดร์	มฟชฟ	มรดล	รรมฟช	ลดัลช	ฟดรม	ฟลชฟ
ชลดร์	ลชฟร	ดัลชฟ	ชดัลช	ลฟชล	ดร์ฟช	ลดรฟ	ชลดร์
ทลชลท	_ด_ร	_ม_ร	_ด_ช	_ร_ช	ร_ลท	ทลชลท	_ด_ร

เพลงสารถึ 3 ชั้น

ชอฮู้

ท่อน 1 เที้ยวแรก

อ.วรบค คุบสายชล

ทลช	รช-ด	ท_มรด์	ท_ล	ร่มร	ดทลช	ทลชล	รลทด
ชดทล	ชดรม	ฟลรช	ฟมรด	รมชฟ	มรดฟ	ชลทร	ดทลช
ลลลร	ลดลช	ฟชรม	ฟลชฟ	ดรมร	ชรมฟ	ชลดช	ลฟชล
ทดร์ล	ทดชล	ท_มรด์ฟ	ชลทร	ดทลท	ดชดท	ลชฟด	ดทลช
ดดทด	ทดร์ล	ทลรล	รลทด	ทลชฟ	ลชฟม	ชฟมร	ฟมรด
รฟรช	ฟทดร์	ชลทร	ชดฟท	ลชฟด	ฟชลท	ดร์ดท	ลชฟร
ช_ทลชฟ	ดฟมร	ชดรม	รมฟช	ทลชม	รด์ลช	รมลช	มชลด
ร่มรด์	ลดลช	ฟชรม	ฟลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ท่อน 1 เที้ยวกลับ

รชลท	ดช_มรด์	ชรชด	รด์ทล	ดร์มร	ดทลช	ทลชล	รลทด
รด์ทล	ชดรม	ฟชลช	ฟมรด	ชมชร	มรดฟ	ชลทร	ดทลช
ดฟมร	ดฟชล	ทดร์ด	ทลชฟ	ดรมร	ชรมฟ	ชลดช	ลฟชล
ทดร์ฟ	ชดชล	ทดทฟ	ชลทร	ดทลท	ดชลท	ลชฟด	ดทลช
รมชล	มชลม	ชลดช	มชลด	ทลชฟ	ลชฟม	ชฟมร	ดมรด
รฟรช	รชรด์	ทดชล	ทรด์ท	ลชฟด	ฟชลท	ดร์ดท	ลชฟร
ชลชช	รמר	ชดรม	รมฟช	ดร์ดด	ชลชช	ดฟชล	ชลทด
ชลดช	ลรมฟ	ชดรม	ฟลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชลดช	ลฟชล

ท่อน 2 เที้ยวแรก

ลดลร	ลดลล	ดร์ดช	ดลชฟ	มดรม	รดรฟ	มรมช	ฟมฟล
ชดรม	ชลดร์	มชลด	รมชล	ดร์ดล	ดฟชล	ดรฟช	ดลชฟ
ดลรด์	ลชฟร	ฟชลร	ชฟรด	ฟชลร	ลดดด	ลชฟด	รฟฟฟ
ดฟมร	ดชดท	ลชรม	ฟลชฟ	มดรม	รดรฟ	ชลดช	ลฟชล
ดด์ดร	ฟฟรด์	ลชฟด	รรรช	ฟชฟล	ดด์ดฟ	มรดช	ดลลล
ดร์ดช	ดลชฟ	มรดฟ	มฟชล	รมฟช	ลดรม	ฟชลช	ดลชฟ
ลดร์ร	ฟชฟด	มรมด	รมฟช	ดลรด์	รฟลช	ลฟลช	ลดรม
ชลทช	ลทดร์	ชลชฟ	มรดท	ลชฟม	รชรช	รชลท	ลทดร์

ท่อน 2 เทียบกลับ

ลลลร	ล้ดลช	รรมฟช	ดรมฟ	มดรม	ฟรมฟ	ชลดช	ลฟชล
มดรม	ชลดร์	ด้ชลด	ร้ฟชล	ด้ร้ดล	ด้ฟชล	ด้รฟช	ด้ลชฟ
รฟร้ด	ลชฟร	ฟชลร	ชฟรด	ลชฟร	ชฟรด	ด้ลชร	ฟลชฟ
มรดฟ	มฟชล	ด้ร้ดช	ด้ลชฟ	มดรม	ฟรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ด้ลชร	ฟรฟฟ	ลชฟด	รรดร	ฟรดล	ด้ดลด	ร้ดลช	ลลชล
ดรมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล	ด้ม้ร้ด	ลด้ลช	ฟชรรม	ฟลชฟ
ชลดร์	ฟชฟร	ลชฟร	ดรฟช	ลฟชล	ด้รฟช	ลด้ร้ร	ฟชฟร
ชลทช	ลทด้ร	ชลชฟ	มรดท	ลชฟม	รชร้ช	รชลท	ลทด้ร

ท่อน 3 เทียบแรก

ชลทด	ทลทด	ทด้ร้ด	ทลชม	ฟชลช	ฟมรด	รรมชร	มดรม
ฟชลม	ฟชรฟ	ฟมลฟ	ฟดฟล	ชด้ฟล	ชฟดฟ	มรดร	ชฟมร
ลลลม	ชชชด	ลลลร	มลชม	ลชมร	ชมรด	รรมชร	มดรม
ฟชลม	ฟชลด	มรฟม	ชมฟล	ชด้ฟล	ชฟดฟ	มรดร	ชฟมร
มชมล	ชด้ลร	ด้ม้ร้ด	ม้ร้ดล	ร้ดลช	ด้ลชฟ	ดรดฟ	ชฟมร
ดรมช	ลด้ชล	มชลด	ชลด้ร	ด้ลชม	ดฟมร	ดมชฟ	มรดล
ลด้ลร	ลด้ลล	รรมฟช	ด้ลชฟ	ดรมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
มดรม	ชลดร์	ด้ชลด	ร้ฟชล	รรมฟช	ลดชม	ฟชลช	ด้ลชฟ
ดรฟด	รฟดร	ชฟรช	ชลฟช	ลด้ชล	ด้รฟช	ลด้ร้ร	ฟชฟร
ชลทช	ลทด้ร	ชลชฟ	มรดท	ลชฟม	รชลท	ด้ร้ดท	ลทด้ร

ท่อน 3 เทียบกลับ

ชชชร	ชชชม	ลลลร	ชชชม	ชรชม	ลชทล	ด้ทร้ด	ทลชม
ฟชลด	มรมด	ฟมชม	ลมฟล	ชด้ฟล	ชฟดฟ	มรชร	ชฟมร
ลมชม	ด้มชม	ลมชม	ด้มชม	ชดชม	รรมชด	รรมชร	มดรม
ลร้ดช	ลชฟม	รดรม	ฟดฟล	ชด้ฟล	ชฟดฟ	มรดร	ชฟมร
ชลทช	ลทด้ร	ชลชฟ	มรดด	ลชฟล	ชฟดฟ	มฟชล	ชฟมร
ดรมล	มชลด	ร้ชลด	ชลด้ร	ด้ลชฟ	ดฟมร	ฟมชฟ	ลชดล
ลด้ลร	ลด้ลล	ดรมฟ	ชฟมร	มดรม	รดรฟ	ฟมฟช	ฟมฟล
มดรม	ชลดร์	ด้ชลด	ร้ฟชล	ด้รฟช	ลด้ลช	ฟชรรม	ฟลชฟ
ดรฟด	รชฟร	ฟลชฟ	ชด้ลช	ลร้ดล	ด้รฟช	ลชฟร	ฟด _ ร
_ ล _ ท	_ ด้ _ ร	ด้ทดฟ	_ ร้ดท	_ ร _ ม	ด้มช_ลท	_ ล _ ท	_ ด้ _ ร

เพลงสระอี 3 ชั้น

ขออู้

ท่อน 1 เที้ยวแรก

อ.ธีระ ภูมิณี

ชลชช	ชลชด	ทดร์ล	รด์ทล	ด่มชล	รด์ลช	มชลช	ดชลด
รด์ลช	ดลชม	ฟชลช	ฟมรด	ฟมชฟ	มรดฟ	ชลทว	ดทลช
ดรมฟ	มฟชล	ดร์ดช	ดลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ฟดฟฟ	ชลชช	ลดลล	ดร์ดด	ชลทด	ทรด์ท	ฟชลท	ดทลช
_ รชด	ทลทด	ทดร์ด	ทลทด	ทลชฟ	ลชฟด	ฟชลฟ	ชลทด
รฟรช	ฟทดร์	ชลทว	ชดฟท	ลชฟด	ฟชลท	ดร์ดท	ลชฟร
ดลดช	ลชฟม	รดรม	รมฟช	ดลชฟ	ดฟชล	ทดทล	ชลทด
รฟร์ด	ลดลช	มดรม	ฟลชฟ	มดรม	ฟลชฟ	ชดลช	ลรด์ล

ท่อน 1 เที้ยวกลับ

ทลชช	ชลชด	ทดร์ด	ทลชล	รด์ลช	ดลชม	ลชมร	ชมรด
มดรม	ชดลช	มชลช	ดชลด	ชลทด	ทรด์ท	ลชฟด	รมฟช
มรดฟ	มฟชล	รมฟล	รชรฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ดลชฟ	ดฟชล	ทดทล	ชลทด	ชลทด	ทรด์ท	ลชฟช	ดทลช
รชร์ด	ทลชล	ฟลชล	รลทด	ทลชฟ	มชฟม	รฟมร	ดมรด
ฟรดท	ลทดร์	ชลทด	ทรด์ท	ลชฟด	ฟชลท	รชฟท	ชดทว
ชลชช	รมรร	ชดรม	รมฟช	ดรร	ชลชช	ดฟชล	ชลทด
รฟร์ด	ลดลช	ลชฟม	รด _ ฟ	_ ล _ ด	_ ร _ ฟ	_ _ ลช	ฟช _ ล

ท่อน 2 เที้ยวแรก

_ _ _ ล	_ _ ลลล	ดร์ดช	ดลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
มดรม	ชลดร์	มชลด	ดฟชล	ดรมฟ	มฟชล	ฟชลช	ดลชฟ
ชลดช	ลชฟร	ฟชลร	ชฟรด	ฟรดล	ชฟรด	ลชฟร	ดลชฟ
มรดด	ทลชท	ลชฟช	ดลชฟ	ดฟมร	ชรฟม	ชมฟช	ลฟชล
ดลชล	ชฟชฟ	ลชฟช	ฟรฟร	ชฟรฟ	รดรด	ฟรดร	ดลดล
ดรมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล	ดร์ดล	ดฟลช	มดรม	ฟลชฟ
ชลดช	ลชฟร	ฟชลร	ชฟลช	ลฟชล	ดร์ฟช	ลดร์ด	ลชฟร
ฟชลท	ลทดร์	ดทดร์	ดทลช	รชลช	รชลท	ดร์รช	ลทดร์

ท่อน 2 เทียบกลับ

ดรมฟ	มฟชล	ฟชลช	ดัลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ดัลชม	รมชช	มชลช	มรคด	ดรมฟ	ลชดัล	ร้ดัลช	ดัลชฟ
ชลดัลช	ลชฟร	ฟชลช	ฟรฟด	ดรฟด	รฟชช	ฟชลร้	ดัลชฟ
มรดฟ	ลชดัล	ฟชลช	ดัลชฟ	มรดร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ดัลดัล	ฟรชฟ	ชฟรค	รคฟร	ฟรดล	ดัลร้ดัล	ร้ดัลช	ลชดัล
ดัลฟชล	ชฟมร	ฟมชฟ	มรคด	ดัลดัล	ดัลฟช	ฟดรม	ฟลชฟ
ชลดัลช	ลชฟร	ฟชลช	ฟรฟช	ลฟชล	ดัลฟช	ลฟลช	รฟดร
ร้ชลท	_ ดัล _ ร้	ดัลทดัล	_ ดัล _ ช	_ ร _ ม	มชลท	_ ล _ ท	_ ดัล _ ร้

ท่อน 3 เทียบรวม

_ _ _ ร	มมมม	_ _ _ ช	มมมม	ชลชช	ชลชดัล	ทดัลร้ดัล	ทลชม
ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช	รรมฟ	ดัลชฟ	มฟชล	ชฟมร
ลลลร	ชชชม	ดัลดัล	ชชชม	ชดชม	ชชชค	ชมชช	ชดชม
ชมรด	ลชฟม	รชชม	ฟลชช	ร้ทลช	รชลท	ดัลร้ดัล	ลทดัล
มดรม	ชลดัล	ดัลชล	ดฟชล	ดรมช	รรมช	มชลดัล	ชลดัล
ชดรม	ฟดฟล	ชดัลฟ	ชฟมร	ดัลชม	ลชมร	ฟมชฟ	มรดล
ดรมฟ	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล	ดัลชฟ	ชฟมร	ฟมชฟ	มรดล
มดรม	ฟลชฟ	ชลดัลช	ลชดัล	ดัลดัล	ดัลฟช	ฟดรม	ฟลชฟ
ดัลดัลช	ลชฟร	ดรฟร	ชฟลช	ลฟชล	ดัลฟช	ลชฟด	รชฟร
รชลท	ลทดัล	ดัลทดัล	ดัลทลช	รชลช	ร้ชลท	ดัลร้ดัล	ลทดัล

ท่อน 3 เทียบกลับ

ชลทดัล	ร้ม้ม้	ร้ดัลท	ชมมม	ชลชม	ร้ดัลดัล	ชมรด	ชดรม
ฟชรม	ฟดรม	ฟชรม	ฟลชช	รรมฟ	ดัลชฟ	มฟชล	ชฟมร
ชชชม	ชลชม	ชชชม	ชลชม	ชชชม	ลชทล	ดัลร้ดัล	ทลชม
ดรดด	รรมร	มชมม	ชลชช	รรมฟ	ฟมฟล	ชดัลฟ	ชฟมร
ดัลชม	ลชมร	ฟมชฟ	มรดล	ดัลชล	ดัลชล	ร้ดัลดัล	ชลดัล
ชดรม	ฟชลช	ดัลชล	ชฟมร	ดัลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล
ลชลล	ลดัลล	มรดร	มฟชล	ชฟมฟ	ชรมฟ	ชลชฟ	มรดล
รรมฟ	ชฟมร	ฟมชฟ	ลชดัล	ดัลร้ดัล	ร้ฟลช	มดรม	ฟลชฟ
ชลดัลช	ลชฟร	ฟดรฟ	ดรฟช	ลฟชล	ดัลฟช	ลชฟด	รฟ _ ร
_ ชลท	_ ดัล _ ร้	_ _ _ ดัล	ทดัล _ ช	_ ร _ ช	_ ทลชลท	_ ล _ ท	_ ดัล _ ร้

เพลงสารถึ 3 ชั้น

ชอญั

ท่อน 1 เที้ยวแรก

อ.สุขสันต์ พ่วงกลัด

__ทลช	รช_ด้	_ร้_ด้	_ท_ล	ชลด้ร้	ด้ทลช	ทลชล	ทด้ร้ด้
ชลร้ด้	ทลชม	ลชมร	ชมรด	มลชร	มรดล	ชลด้ร้	ด้ทลช
มรดร	มฟชล	ด้ร้ด้ล	ด้ลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ด้ลชฟ	ดรฟช	ด้ฟชล	ทด้ร้ด้	ชลทด้	ทร้ด้ท	ฟชลท	ด้ทลช
ชลชด้	ทลทด้	ทลร้ด้	ทลทด้	ทลชฟ	ลชฟด	ฟฟดฟ	ชลทด้
ฟชลท	ลทด้ร้	ชด้ชล	ทร้ด้ท	ดฟชล	ทชลท	ด้ลทด้	ร้ทด้ร้
ชลชช	รמר	ชดรม	ฟชลช	ด้ร้ด้ด้	ชลชช	ดฟชล	ทด้ร้ด้
ชลด้ร้	ลด้ชล	ฟชรม	ฟลชฟ	มดรม	ฟรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ท่อน 1 เที้ยวกลับ

ชรชล	ร้ลทด้	ทดร้ล	ร้ด้ทล	ชลด้ร้	ด้ทลช	ทลชล	ทด้ร้ด้
ชลร้ด้	ทลชม	ลชมร	ชมรด	มชดฟ	มรดล	ด้ลชม	ชด้ลช
มรดร	ด้ลชด้	ลชฟช	ด้ลชฟ	มรดร	มฟชม	ฟชลฟ	มฟชล
ด้ลชฟ	ดฟลช	ลฟชล	ทด้ร้ด้	ชลทร้	ด้ทลท	ด้ชด้ท	ลชฟช
_รชด้	ทลทด้	ทลร้ล	ทด้ร้ด้	ทลชฟ	ลชฟม	ชฟมร	ฟมรด
ฟรดท	ลทด้ร้	ชด้ชล	ทร้ด้ท	ลชฟด	ฟชลท	ลชฟช	ลทด้ร้
ชลด้ช	ลชฟม	รดรม	รมฟช	ลชฟม	รมฟช	ทลชล	ทด้ร้ด้
ชลด้ร้	ลด้ชล	ฟชรม	ฟลชฟ	ร้ด้ล_ด้	_ร_ฟ	_ _ ลช	ฟช_ ล

ท่อน 2 เที้ยวแรก

_ _ _ ล	_ ลลล	ด้ร้ด้ล	ด้ลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ด้ฟชล	ชลด้ร้	ลชฟด	ฟรดล	ดรชฟ	ลชด้ล	ร้ด้ลช	ด้ลชฟ
ดรฟด้	ลชฟร	ฟชลร	ชฟรด	ฟรดล	ชฟรด	ลชฟร	ด้ลชฟ
มรดร	มฟชล	ด้ร้ด้ล	ด้ลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ด้ลชล	ชฟชฟ	ลชฟช	ฟรฟร	ชฟรฟ	รดรด	ฟรฟร	ดลด้ล
ด้ฟชล	ชลด้ร้	ลชฟด	ฟรดล	ดรชฟ	ลชด้ล	ร้ด้ลช	ด้ลชฟ
ร้ด้ลด้	ชลด้ร้	ชฟรฟ	ดรฟช	ฟชลท	ด้ทลช	ลทด้ท	ลชฟร
ชลทช	ลทด้ร้	ด้ทด้ร้	ด้ทลท	ชทลท	ร้ชลท	ลชฟม	ชฟมร

ท่อน 2 เทียบกลับ

มรตร	มฟชล	ดฺชลร์	ดฺลชฟ	มรตร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ดฺชดฺล	ชลดฺร์	มรชร	มรตล	ดฺลชฟ	ดฺชลดฺ_ล	ทดฺร์ด	ทลชฟ
ดฺรฟด	ลชฟร	ฟชลร	ชฟรด	ฟรตล	ดฺชลด	ลชฟร	ดฺลชฟ
มรตร	ดฺลชด	ลชฟช	ดฺลชฟ	มดรม	ฟลชฟ	มรตร	มฟชล
ดฺลดฺร	ฟฟฟด	ลชฟด	รรรช	ฟรตล	ดฺดฺดฺฟ	มรตช	ดฺลลลล
ดฺชดฺล	ชลดฺร์	มชดฟ	มรตล	รฺดฺลลดฺร์	ล_รฺดฺลช	ฟรฟช	ดฺลชฟ
_ดฺรด	ฟรตร	ชฟรฟ	ลชฟช	ฟชลท	ดฺทลช	ลชดฺท	ลชฟร
_ม_ม	___ร	___ด	___ช	_ร_ช	_รฺลท	ลชลท	_ดฺ_ร

ท่อน 3 เทียบแรก

___ร	มมมม	___ช	มมมม	ชลชร	ชมรต	ชลร์ด	ทลชม
ดฺรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รฟฟช	ดฺลชฟ	ดฺรมฟ	ชฟมร
ชชชช	ชชชช	ลลลล	ชชชช	ชลชร	ชมรต	ชลร์ด	ทลชม
ดฺรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รฟฟช	ดฺลชฟ	ดฺรมฟ	ชฟมร
ดฺมชล	ชลดฺร์	มชดฟ	มรตล	ดฺชลช	รฟฟช	รฺดฺลด	ชลดฺร์
ชดฺรม	รฟฟช	ฟลชฟ	ชฟมร	ดมชล	ชฟมร	มชดฟ	มรตล
ดฺลลล	ดฺฟชล	ดฺร์ดช	ดฺลชฟ	ดฟมร	ชรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ดฺฟชล	ชลดฺร์	ลชฟด	ฟรตล	ดฺลชฟ	ลชดล	รฺดฺลช	ดฺลชฟ
รตลล	ชลดฺร์	ชฟรฟ	ดฺรฟช	ฟชลท	ดฺทลช	ลทดฺท	ลชฟร
ทชลท	ลทดฺร์	ดฺทดฺร์	ดฺทลท	ชทลท	รฺชลท	ลชฟม	ชฟมร

ท่อน 3 เทียบกลับ

ชลชร	ชลชม	ดฺลชร	ชลชม	ชลชร	ชมรต	ชลร์ด	ทลชม
ดฺรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รฟฟช	ดฺลชฟ	ดฺรมฟ	ชฟมร
ชรชม	ชลชม	ชรชม	ชลชม	ชลชร	ชมรต	ชลร์ด	ทลชม
ดฺรดด	รมรร	มชมม	ชลชช	รฟฟช	ดฺลชฟ	ดฺรมฟ	ชฟมร
ดฺมชล	ชลดฺร์	มชดฟ	มรตล	ดฺชลม	ชลดช	ลดฺรล	ดฺร์ด
ชดฺรม	ฟดฟด	ลชฟล	ชฟมร	ดฺลชม	ลชมร	ชมรต	มรตล
ดฺลลลล	ดฺฟชล	ดฺร์ดล	ดฺลชฟ	มดรม	ฟรฟฟ	ชมฟช	ลฟชล
ดฺฟชล	ชลดฺร์	ลชฟด	ฟรตล	ดฺลชฟ	ลชดล	รฺดฺลช	ดฺลชฟ
_ดฺรด	ฟรตร	ชฟรฟ	ลชฟช	ฟชลท	ดฺทลช	ลชดฺท	ลชฟร
_ม_ม	___ร	___ด	___ช	_ร_ช	_รฺลท	ลชลท	_ดฺ_ร

เพลงสารถึ 3 ชั้น

ทางฆ้องวงใหญ่

ท่อน 1

เพลงสารถึ 3 ชั้น

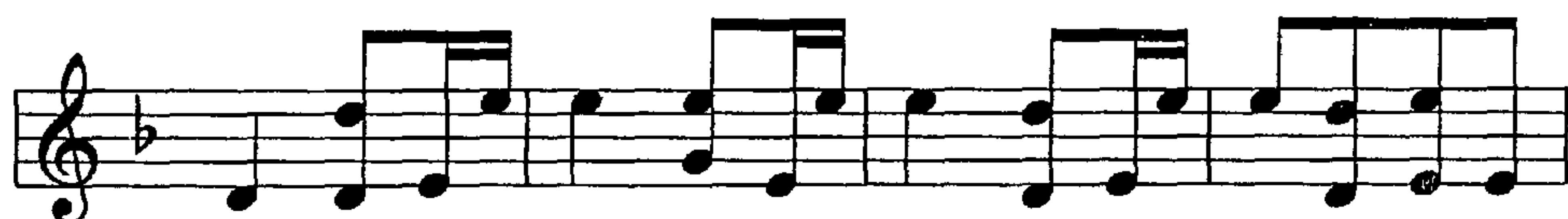
ท่อน 2

เพลงสารถี 3 ชั้น

ท่อน 3

เพลงสารถึ 3 ชั้น

เพลงสารถิ 3 ชั้น

อ.เบญจรงค์ ธนโกเศศ

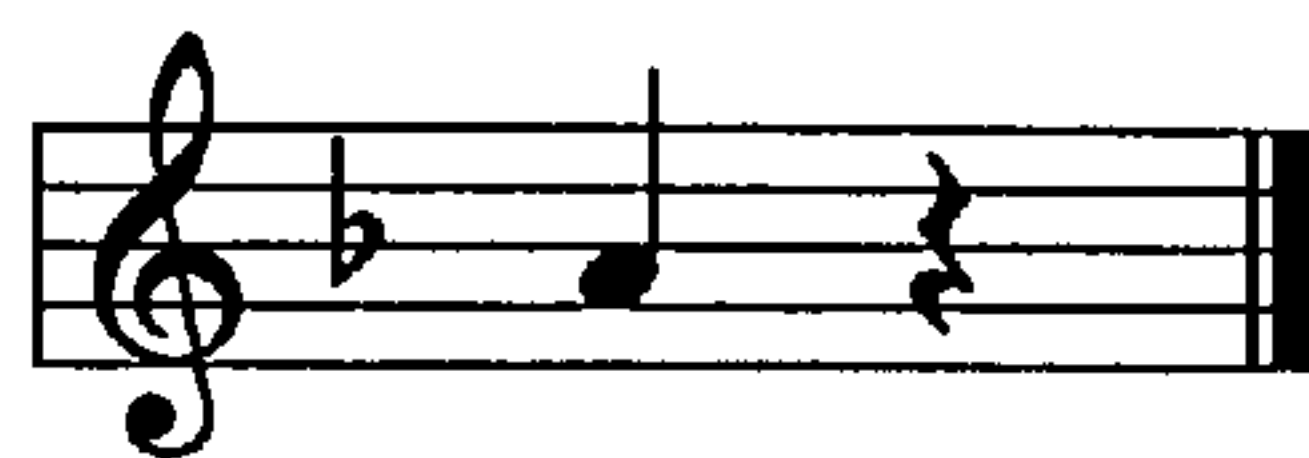
ท่อน 1

เพลงสารถี 3 ชั้น

เพลงสารถี 3 ชั้น

ท่อน 2

เพลงสารถึ 3 ชั้น

The image displays a musical score for a piece titled "เพลงสารถึ 3 ชั้น" (Song of the Three Levels). The score is written on eight staves, each beginning with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The notation is a form of musical shorthand, likely a simplified version of Thai musical notation, using various note values, rests, and bar lines to represent the melody. The music is organized into measures across the staves, with some measures containing multiple notes and others containing rests or single notes. The overall structure suggests a single melodic line for a vocal or instrumental performance.

เพลงสารถี 3 ชั้น

ท่อน 3

เพลงสารถิ 3 ชั้น

เพลงสารถี 3 ชั้น

เพลงสารถึ 3 ชั้น

อ.เฉลิม ม่วงแพศรี

ท่อน 1

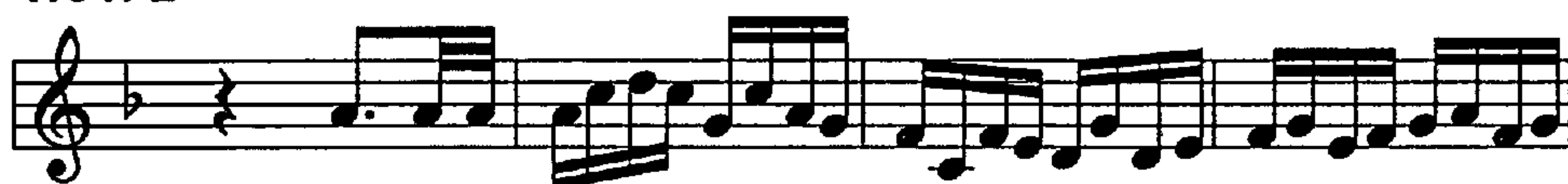
เพลงสารถี 3 ชั้น

เพลงสารถิ 3 ชั้น

ท่อน 2

เพลงสารถี 3 ชั้น

เพลงสารถิ 3 ชั้น

ท่อน 3

เพลงสารถิ 3 ชั้น

เพลงสารถี 3 ชั้น

เพลงสารถี 3 ชั้น

อ.วรายศ ศุขสายชล

ท่อน 1

เพลงสารถี 3 ชั้น

เพลงสารถี 3 ชั้น

ท่อน 2

The musical score is written on nine staves. The first staff contains a short phrase: a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B-flat4, and a quarter rest. The second staff is labeled 'ท่อน 2' and begins with a quarter rest, followed by a series of eighth and sixteenth notes. The subsequent staves (3-9) continue this melodic line with various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 4/4.

เพลงสารถี 3 ชั้น

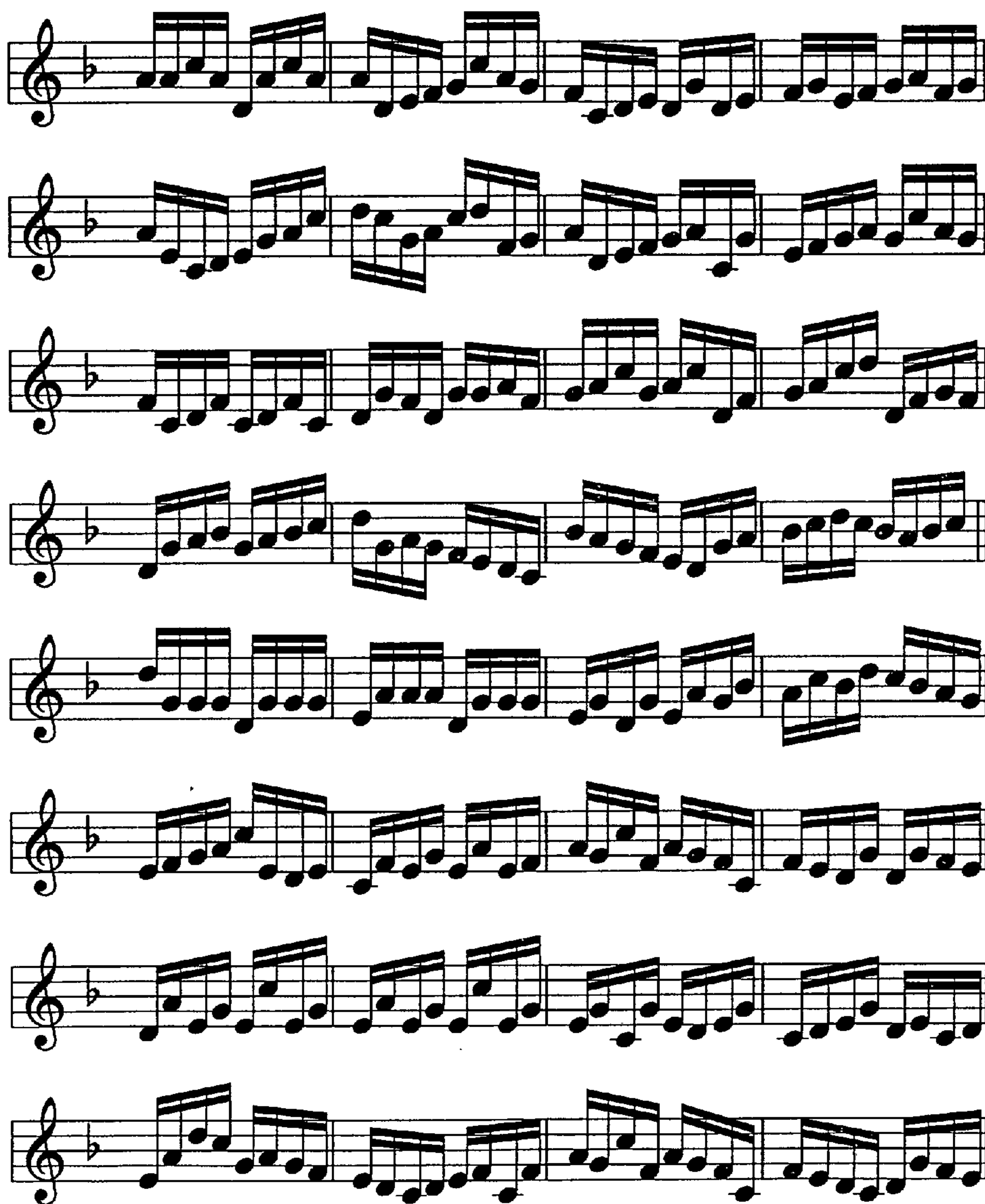
เพลงสารถี 3 ชั้น

ท่อน 3

เพลงสารถี 3 ชั้น

เพลงสารถึ 3 ชั้น

เพลงสารถี 3 ชั้น

อ.ธีระ ภูมณี

ท่อน 1

เพลงสารถี 3 ชั้น

The image displays a musical score for a piece titled "เพลงสารถี 3 ชั้น" (Song of the Three Layers). The score is written on eight staves, each beginning with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The notation is a form of Thai musical notation, featuring a series of notes and rests that are organized into measures. The notes are primarily eighth and sixteenth notes, often beamed together in groups. The rests are indicated by vertical lines. The overall structure of the score suggests a continuous melodic line, possibly for a single instrument or voice. The notation is clear and legible, with a consistent style throughout the piece.

เพลงสารถี 3 ชั้น

ท่อน 2

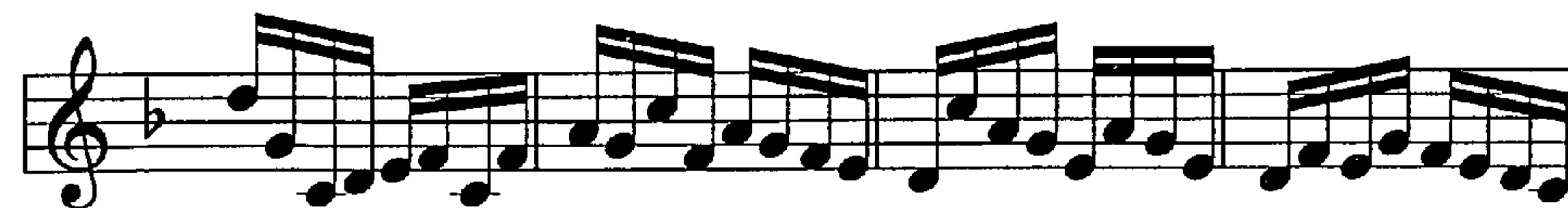
เพลงสารถิ 3 ชั้น

เพลงสารถี 3 ชั้น

ท่อน 3

เพลงสารถี 3 ชั้น

เพลงสารถี 3 ชั้น

เพลงสารถึ 3 ชั้น

อ.สุขสันต์ พ่วงกลัด

ท่อน 1

เพลงสารถี 3 ชั้น

เพลงสารถิ 3 ชั้น

ท่อน 2

เพลงสารถี 3 ชั้น

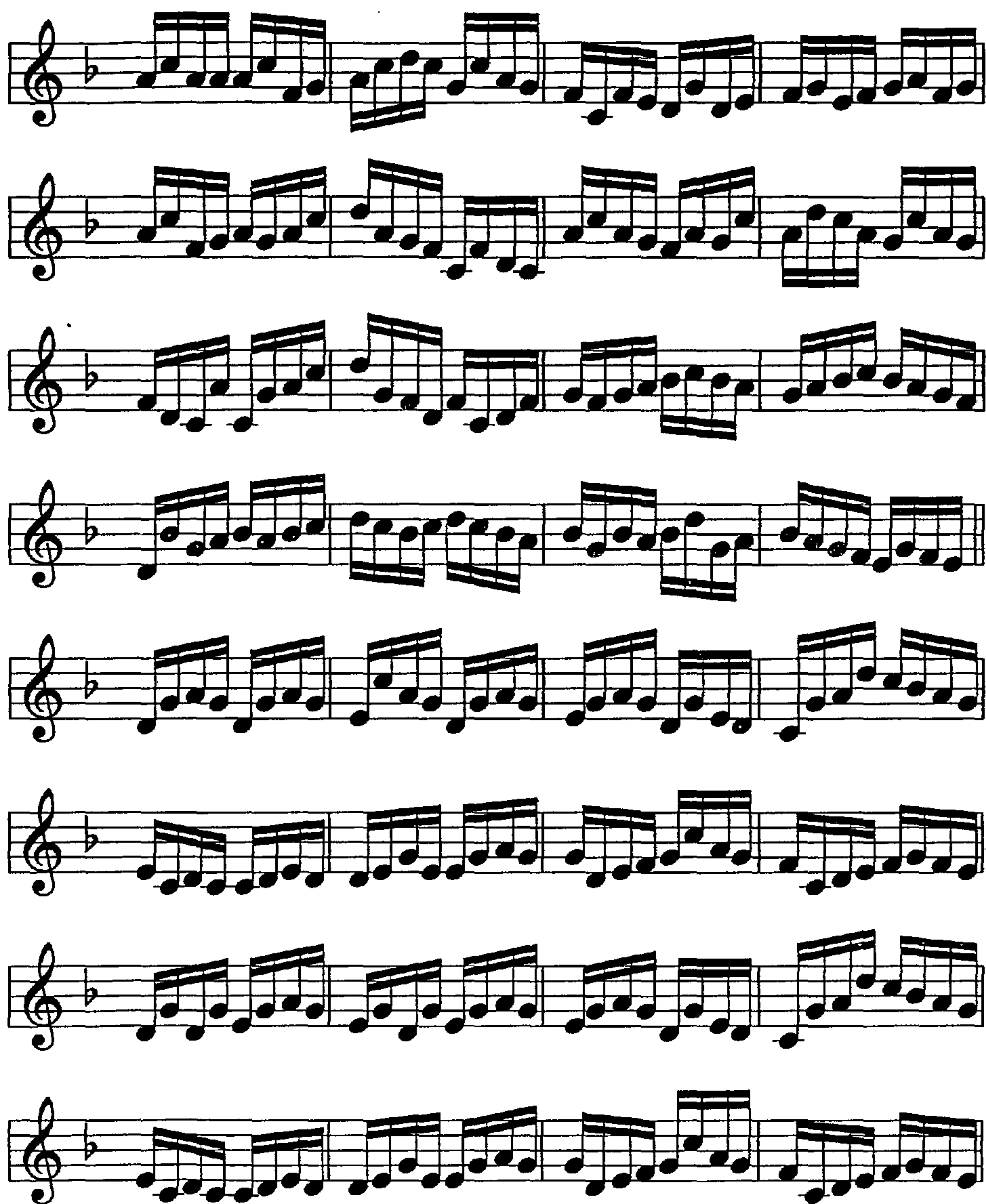
เพลงสารถึ 3 ชั้น

ท่อน 3

เพลงสารถี 3 ชั้น

เพลงสารถึ 3 ชั้น

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายธรรมภณ จงรัมย์
วันเดือนปีเกิด	11 กุมภาพันธ์ 2517
สถานที่เกิด	จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	103 หมู่ 11 ถนนเทพารักษ์ ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 10540
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสาธิตบางนา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	ประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านหนองโสน
พ.ศ. 2533	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม
พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม
พ.ศ. 2540	ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์ไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2546	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขามานุษยวิทยาควิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ